

אוגדן בטיחות וגיהות לעובדי הרשויות המקומיות

התשפ"ד, מאי 2024

אוגדן בטיחות וגיהות לעובדי הרשויות המקומיות

**כתב: מאיר סאיג, ממונה על בטיחות וגיהות עיריית פתח-תקווה
ויו"ר פורום הממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות**

עריכה לשונית: ליאורה רובינשטיין

התשפ"ד, מאי 2024

תוכן עניינים

פרק 1 – מבוא		
מספר	הנושא	עמוד
א	דבר יו"ר המרכז לשלטון מקומי	5
ב	דבר מנכ"ל המרכז לשלטון מקומי	6
ג	דבר ראש מינהל הביטחון המרכז לשלטון מקומי	7
ד	דבר יו"ר הממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות	8
ה	הוראות קבע לשימוש באוגדן	9-10

פרק 2 – הנחיות מנכ"ל		
מספר	שם ההנחה	עמוד
א	חובות העובד	12-13
ב	חובות המנהל	14-16

פרק 3 – הוראות בטיחות		
מספר	שם ההוראה	עמוד
א	פינוי אשפה	18-83
ב	גינון	84-97
ג	הדברה	98-100
ד	חשמל	101-113
ה	מאור רחובות	114-123
ו	פיקוח	124-125
ז	עבודה בדרכים	126-129
ח	עבודה בגובה	130-142
ט	דיגלול	143
י	גגות שבירים/תלולים	144
יא	סולמות	145-149
יב	נעלי בטיחות	150
יג	בדיקות ציוד תקופתיות	151-152
יד	כובע מגן (קסדה)	153
טו	ציוד מגן אישי	154-156
טז	מקום מוקף	157-161

162-178	ביוב	יז
179-180	מים	יח
181-183	ניקיון	יט
184-188	התנהגות במצבי חירום	כ
189-193	עזרה ראשונה	כא
194-195	מכונות	כב
196-202	מכונות לעיבוד שבבי	כג
203	עבודה באש גלויה	כד
204-209	ריתוך	כה
210-211	מוסך	כו
212-214	תחנת דלק	כז
215-216	כלי עבודה	כח
217-218	דופן הידראולית	כט
219-224	עגורנים	ל
225-229	במות הרמה	לא
230-231	מכונת שטיפה בלחץ	לב
232-235	מכונה ניידת רגלית	לג
236-239	גנרטורים	לד
240-244	פיקוח על בנייה	לה
245-251	חפירה	לו
252-254	אחסנה ושינוע	לז
255-258	מרכזי תרבות	לח
259-268	בעלי חיים	לט
269-274	חומרים מסוכנים	מ
275-281	גלילי גז דחוס	מא
282-285	גפ"מ (גז בישול)	מב
286-289	צביעה	מג
290-292	עבודה מול מחשב	מד
293	תנורי חשמל	מה
294-296	סודיום היפוכלוריט	מו
297	"בצאתך מהעבודה"	מז
298-299	קיץ	מח
300-303	חורף	מט
304-305	מקלטים	נ
306-307	מניעת הידבקות	נא
308-310	מצילים	נב

פרק 4 – נוהלי בטיחות

מספר	שם הנוהל	עמוד
א	תאונות עבודה	312-315
ב	איתור וסילוק מפגעים	316-323
ג	בטיחות בהעסקת קבלני חוץ	324-336
ד	קליטת עובדים	337-347
ה	אישור הכנסת גורם סיכון חדש	348-350
ו	אירועים	351-364
ז	בדיקת מערכות חשמל וכיבוי אש	365-371

פרק 5 – תיאורי תפקיד במערך הבטיחות העירוני

מספר	שם התפקיד	עמוד
א	ממונה בטיחות	373
ב	נאמן בטיחות	374
ג	ועדת בטיחות	375-379
ד	ממונה על עזרה ראשונה	380
ה	נאמן אש	381

נספחים

מספר	שם הנספח	עמוד
א	טופס דיווח על תאונת עבודה	383-384
ב	טופס הדרכת עובד חדש	385-386
ג	טופס קבלת הוראות בטיחות	387
ד	טופס חלוקת ציוד מגן אישי	388
ה	טופס מינוי מפעיל מכונת הרמה	389
ו	טופס מבדק בטיחות להגנה על הציבור באתר בנייה	390
ז	נספח בטיחות להעסקת קבלן חוץ	391-395

פרק 1

מבוא

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר : א	פרק 1: מבוא
דבר יו"ר המרכז לשלטון מקומי		

כא' בטבת תשפ"ד, 02 ינואר 2024

ראשי ערים יקרים,

דבר יו"ר המרכז לשלטון מקומי

המרכז לשלטון מקומי משקיע משאבים רבים ביצירת תשתית לתרבות ארגונית השומרת על כללי הבטיחות והגיהות, מתוך דאגה כנה לבטיחות העובדים ובריאותם. תאונות עבודה אינן גזירה משמיים, אלא נובעות מטעויות אנוש או חוסר שמירה על כללי הבטיחות והנהלים. במטרה למגר את תאונות העבודה ולחזק בקרב העובדים את המודעות לשמירה על כללי הבטיחות, יזמנו את כתיבת האוגדן שלפניכם.

אוגדן זה המרכז את כלל נוהלי העירייה והוראות הבטיחות הוא לשימושכם ופועלכם.

בברכה,

חיים ביבס

יו"ר המרכז לשלטון מקומי בישראל

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר : ב	פרק 1: מבוא
דבר מנכ"ל מרכז השלטון המקומי		

כא' בטבת תשפ"ד, 02 ינואר 2024

דבר מנכ"ל מרכז השלטון המקומי

ראשי רשויות/מנכ"לים יקרים,

מוגש לכם אוגדן הוראות הבטיחות והנהלים של מרכז השלטון המקומי.
אני רואה בעבודה חשיבות רבה, ומבחינתי העבודה היא בעלת ערך גבוה לאדם.
לצד זאת, חלה עלינו חובת הזהירות במקום העבודה, כדי שהעובדים והבאים בשערי הרשות המקומית לא ייפגעו/יינזקו.
מרכז השלטון המקומי השקיע זמן ומשאבים רבים בהפקת האוגדן שלפניכם.

ברצוני להודות למר יוחאי וגיימה ראש מינהל ביטחון וחירום, לעו"ד רות דיין מדר מנהלת מח' חברה, ולמר מאיר סאיג מנהל הבטיחות בעיריית פתח תקווה ויו"ר הממונים על הבטיחות הארצי, אשר הובילו את הכנת האוגדן שלפניכם, ולאחל לכל עובדי הרשויות הצלחה ועבודה פורייה ובטוחה.

בברכה,

שלמה דולברג

מנכ"ל מרכז השלטון המקומי

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר : ג	פרק 1: מבוא
דבר ראש מינהל הביטחון המרכז לשלטון מקומי		

כא' בטבת תשפ"ד, 02 ינואר 2024

**דבר ראש מינהל ביטחון וחירום
מרכז השלטון המקומי**

ראשי רשויות/מנכ"לים יקרים,
מוגש לכם אוגדן הוראות הבטיחות והנהלים מטעם מרכז השלטון המקומי.
המרכז לשלטון המקומי משקיע מאמצים רבים בקידום תחום הבטיחות והגיהות בקרב הרשויות המקומיות, מתוך הכרה והבנת חשיבות כללי הבטיחות, למען מניעת סכנות וסיכונים ושמירה על המשאב היקר לנו מכל – העובדים.
באוגדן זה הושקעו מחשבה ומשאבים רבים, והוא ישמש עבורכם ועבור העובדים ככלי עזר מרכזי בתחום הבטיחות והגיהות.
כתיבת הנהלים באוגדן אמורה לשמש כאורים ותומים עבור העובדים, ועל כלל המנהלים הרלוונטיים בארגון לוודא כי לעובדים קיימת גישה לכללי ונוהלי הבטיחות.
אני מאחל לכם הצלחה בעבודה בטוחה.

בברכה,
יוחאי וג'ימה
ראש מינהל ביטחון וחירום
מרכז השלטון המקומי בישראל

פרק 1: מבוא	מספר: ד	עמוד 1 מתוך 1 עמודים
דבר יו"ר הממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות		

כא' בטבת תשפ"ד, 02 ינואר 2024

דבר יו"ר הממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות

בשנת 2005 פרסמתי לראשונה את אוגדן הוראות הבטיחות של עיריית פתח-תקוה. בהמשך, היה לי הכבוד להקים מאגר מידע אינטרנטי המבוסס על האוגדן לכלל העוסקים במלאכת הבטיחות במדינת ישראל, ועל כך זכיתי בפרס הבטיחות בשנת 2012.

במהלך השנים נוספו ועודכנו הוראות ונהלים רבים. אוגדן הבטיחות שכתבתי התבסס על מיטב החומר המקצועי הקיים בנושא הרשויות בארץ ובחו"ל, ובעיקר על הלקחים שהופקו מתאונות עבודה בשנות עבודתי הרבות וניסיוני בעיריית פתח-תקוה, שבהן ניהלתי את תחום הבטיחות והנהלים.

הודות לשיתוף פעולה עם המרכז לשלטון מקומי, יזמנו את פרויקט כתיבת האוגדן במתכונת משופרת שלפניכם והוא עבר גם בקרה לשונית, עדכונים תקופתיים והתאמה לכלל הרשויות המקומיות.

באוגדן שלפניך תוכל למצוא תחת החוצצים המתאימים: הוראות בטיחות, הנחיות מנכ"ל, תיאורי תפקיד במערך הבטיחות העירוני, נוהלי עירייה וטפסים שימושיים.

נצל את ההזדמנות ללמוד היטב את כל הוראות הבטיחות והנהלים ורענן את הנוגעים בדבר.

אני תקוה שמאגר המידע שלפניך ישמש לכם כאבן דרך, ויסייע בידי כלל שדרת המנהלים והממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות ליישם את הוראות הבטיחות ולהתנהל נכון במקום העבודה.

בברכה,

מאיר סאיג

הממונה על בטיחות וגיהות עיריית פתח-תקוה
יו"ר פורום הממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות

פרק 1: מבוא	מספר : ה	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
הוראות קבע לאוגדן		

הוראות קבע לשימוש באוגדן

בהוראות אלה :

"הוראות בטיחות" – הוראות בטיחות, הנחיות בטיחות, נוהלי העירייה, תיאורי תפקיד במערך הבטיחות, גיליונות מידע תעסוקתיים.

1. ההוראות שלהלן מהוות חלק בלתי נפרד מהוראות הבטיחות.
2. הוראות הבטיחות שבאוגדן אינן באות לגרוע מהוראות החוק, התקנות, הצווים והתקנים המחייבים, חוזרי מנכ"ל ו/או הוראה מצד כל רשות מוסמכת.
3. אם נוצרת סתירה בין הוראות הבטיחות השונות, יש לפעול עפ"י ההוראה המחמירה מביניהן.
4. למען הסר ספק, הוראות הבטיחות חלות על כל עובדי העירייה, לרבות עובדי חברות השמה.
5. עליך לוודא שהקבלנים המועסקים מטעם יחידתך מקיימים את הוראות הבטיחות.
6. דאג לתייק באוגדן זה תחת החוצץ המתאים את כל הוראות הבטיחות שיובאו לידיעתך בעתיד.
7. ודא שיש ברשותך את כל הוראות הבטיחות העדכניות.
8. החומר באוגדן יהיה נגיש לכל עובד עירייה ויימסר לו עפ"י דרישה.
9. אין להעביר כל חומר מהאוגדן בשום דרך לגורם חיצוני ללא הסכמתו בכתב של הממונה על הבטיחות העירוני, למעט הוראות בטיחות שנועדו לשרת קבלנים במהלך עבודתם עבור העירייה.
10. אחת לשנה לפחות, על כל מנהל יחידה או מי מטעמו לרענן את המנהלים והעובדים הכפופים לו בהתאם להוראות הבטיחות.
11. יש לתדרך ולהעביר את הוראות הבטיחות לעובדים הכפופים לך ולהחתימם ע"ג "טופס ריענון הוראות בטיחות" כבנספח ג' לאוגדן.
12. אי ידיעה של ההוראות לא תשמש כהצדקה להפרתן.

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר : ה	פרק 1: מבוא
הוראות קבע לאוגדן		

13. מטבע הדברים, הוראות הבטיחות שבאוגדן אינן מכסות את כל המצבים המסוכנים בעבודה. הפעלת שיקול דעת מתמיד ונקיטת פעולות זהירות ע"י עובדים ומנהלים הם הכרחיים ליצירת מקום או תהליך עבודה בטוח.

14. כל מנהל המסיים את תפקידו בעירייה ידאג להעביר את החומר המצוי באוגדן זה למנהל הנכנס. העברת הוראות הבטיחות והכוונת המנהל החדש בהתאם להן היא חלק אינטגרלי מתהליך החפיפה.

15. כל הוראות הבטיחות, לרבות הוראות אלו, יחולו גם על מנהל שנעדר מהעבודה ועל ממלא מקומו כמתחייב מנסיבות העניין.

בכבוד רב,

מאיר סאיג

יו"ר פורום הממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות

ממונה על בטיחות וגיהות, עיריית פתח-תקווה

הערה: הוראות הבטיחות שבאוגדן הן בגדר המלצות ומהוות דוגמה לצרכים של הרשות המקומית שבה הינך עובד, ואין המרכז לשלטון מקומי ו/או מי מטעמו מקבלים על עצמם כל אחריות בקשר להחלתן או יישומן בכל מקום אחר.

פרק 2

הנחיות מנכ"ל

עמוד 1 מתוך 2 עמודים	מספר הנחיה : א	פרק 2: הנחיות מנכ"ל
שם ההנחיה : חובות העובד		

עובד/ת יקר/ה,

היות שנושא הבטיחות וגיהות הוא חשוב ביותר ונוגע לשלומם ובריאותם של כלל העובדים, מצאתי לנכון למסור להלן לכל עובד את עיקרי חובותיו הכלליות ("עשה" ו"אל תעשה"), בנוגע לבטיחות ולגיהות בעבודה:

"עשה"

1. עובד חייב לעבוד עפ"י כל חוקי, תקנות, נוהלי, הנחיות והוראות הבטיחות, לגלות ערנות לבטיחות סביבת העבודה ולשמור על בטיחותו האישית ושל הסובבים אותו.
2. עובד חייב להודיע לממונה עליו ו/או למוקד העירוני על כל מפגע בטיחות שנתגלה לו תוך כדי העבודה שיש בו סיכון לנפש ו/או לרכוש.
3. עובד חייב: א. להשתמש בציוד מגן אישי בהתאם ליעודו.
ב. להחזיק ציוד מגן אישי במצב נקי ולשמור על תקינותו.
ג. להחזיר את הציוד מיד לממונה עליו משנתגלה בו פגם או נזק, לשם החלפתו.
4. עובד חייב להתייבב לכל הדרכה בנושא בטיחות וגיהות שנשלח אליה מטעם המעביד או בא כוחו.
5. עובד חייב להתייבב בשירות הרפואי המוסמך לצורך עריכת בדיקות רפואיות מכל סוג, שנשלח אליהם מטעם המעביד או בא כוחו, בימים ובמועדים שנקבעו לו.
6. עובד חייב לדווח לממונים עליו על כל תאונת עבודה או מקרה מסוכן, ולמסור לממונה על הבטיחות ולחברי ועדת הבטיחות את כל המידע הידוע לו וללא דיחוי בנוגע להם.
7. עובד יאפשר לממונה על הבטיחות, לחברי ועדת הבטיחות העירונית ולנאמן הבטיחות היחידתי גישה לכל מקום ובכל עת, ויעמיד לרשותם כל מאגר, פנקס, דוח, קובץ, מדיה או כל מסמך אחר הנוגעים לבטיחות ולגיהות.
8. עובד יפסיק את העבודה בכל מקרה שבו נשקפת סכנה לחיי אדם, וכן בכל מקרה עפ"י דרישת שוטר, מפקח עבודה, הממונה על הבטיחות, מנהל עבודה, מפקח על קבלנים, מנהל פרויקט, חבר ועדת בטיחות או נאמן בטיחות, וידווח על כך למנהליו.
9. עובד יעשה שימוש אך ורק בכלים תקינים ומתאימים לצורך ביצוע העבודה.
10. עובד חייב לשמור על מקום עבודה נקי ומסודר, ויימנע מלהשאיר חפצים, כלים ומקורות אנרגיה אשר עלולים להיות מפגע בטיחותי או בריאותי.
11. עובד ימלא אחר החלטות ועדת הבטיחות וייתייבב בפניה כל אימת שיידרש לכך.

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הנחיה : א	פרק 2: הנחיות מנכ"ל
שם ההנחיה : חובות העובד		

"אל תעשה"

12. עובד לא יעשה במזיד דבר העלול לסכן את עצמו או זולתו.
13. עובד לא יפרק ולא יפגע במזיד בכל אמצעי, התקן בטיחות או כל דבר שסופק או הותקן הנועד להבטיח את בריאותם, בטיחותם או רווחתם של העובדים.
14. עובד לא יבצע כל בדיקה, סיכה או כיוונון וכל פעולה שהיא במכוונות שבתנועה ללא מיגון, אלא אם כן נתמנה בכתב ע"י המעביד כ"אדם כשיר" לפי סעיף 38 לפקודת הבטיחות בעבודה.
15. עובד לא יבצע כל עבודת הדברה, אלא אם כן הוסמך לכך ועם חומרים מורשים בלבד.
16. עובד לא יטפס על גגות שבירים, תלולים או חלקלקים (אסבסט, רעפים).
17. עובד לא יבצע כל עבודת חשמל, אלא אם כן ברשותו רישיון חשמלאי מתאים.
18. עובד לא יפעיל כלי תעבורה, מתקן הרמה, סל/במת הרמה, דופן הידראולית וכל מכונת הרמה אחרת, אלא אם כן ברשותו רישיון/הסמכה/היתר בתוקף כדין.
19. עובד לא יבצע כל עבודה בגובה (עבודה שממנה הוא עלול ליפול לעומק העולה על 2 מ'), ולא יעלה על גג אופקי שטוח שאינו גג שביר ואינו מוקף בגדר או במעקה תקני בשוליו למניעת נפילה מגובה, אלא אם כן הוכשר לכך כדין.
20. עובד לא ירים משא מעבר ליכולותיו הגופניות, ובכל מקרה לא ירים בכוחות עצמיים משא העולה על 20 ק"ג.
21. עובד לא יעשן במקום העבודה, לרבות מחסנים, אלא במקום נפרד, סגור ומאוורר שהוקצה לכך ע"י המעביד, כך שלא יהיה מטרד לעובדים אחרים.
22. עובד לא יבעיר אש במקום העבודה, לרבות כל פעולה הכוללת חימום, חיתוך או ריתוך וכל פעולה אחרת הגורמת להיווצרות ניצוצות או מקורות של אש גלויה, אלא אם הדבר הכרחי לעבודתו ולאחר שנקטו אמצעי בטיחות למניעת התפרצות דליקה.

פרק 2: הנחיות מנכ"ל	מספר הנחיה : ב	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם ההנחיה : חובות המנהל		

מנהל/ת נכבד/ה,

כל מנהל באשר הוא נושא באחריות מתוקף תפקידו לשלום העובדים הכפופים לו ו/או הציבור. האחריות המוטלת על כל מנהל כוללת חובות רבים שאי אפשר להעלות את כולם על גבי הכתב. מסמך זה מרכז את החובות העיקריים של כל מנהל בעירייה בנושאי בטיחות וגיהות, ומתווה דרך לעבודה בטוחה יותר. להלן עיקרי החובות של מנהל הנוגעים לבטיחות ולגיהות בעבודה :

1. כללי

- 1.1 המנהל ימלא אחר דרישות החוק, הוראות הבטיחות והנהלים העירוניים ויפקח על ביצועם.
- 1.2 המנהל ינקוט בכל האמצעים הדרושים כדי להבטיח את שלום העובדים, הציבור ו/או עובדי הקבלן המועסקים מטעמו.
- 1.3 המנהל יוודא כי ביחידתו קיימים תנאי גיהות נאותים.
- 1.4 המנהל ישלב במסגרת המטלות היחידתיות הנחיות בטיחות לעובדים, כדי להבטיח שהעבודה תבוצע על הצד הבטוח ביותר.
- 1.5 המנהל ימלא אחר כל הדרישות וההמלצות של התוכנית לניהול הבטיחות בעירייה.
- 1.6 המנהל ידאג ליצירת אקלים בטיחותי ביחידתו, ישמש דוגמה אישית וישוחח עם הכפופים לו על בטיחות בכל רמות הניהול באופן רציף ושגרתי – כחלק אינטגרלי מהעבודה.
- 1.7 המנהל ידאג להוקיר ביצועים טובים של כפופיו בנושאי בטיחות, ופעילותם של אלה תהיה גורם מרכזי בהערכתם ובקידומם האישי.
- 1.8 המנהל יוודא שילוב של נושאי בטיחות בכל מכרזי היחידה.
- 1.9 המנהל יאפשר לממונה על הבטיחות, לחברי ועדת הבטיחות העירונית ולנאמן הבטיחות היחידתי גישה לכל מקום ובכל עת, ויעמיד לרשותם כל פנקס, תעודה, דוח או כל מסמך אחר הנוגעים לבטיחות ולגיהות.

2. ציוד מגן אישי

- 2.1 מנהל ישגיח השגחה נאותה וינקוט באמצעים כדי לוודא שעובדיו משתמשים בציוד מגן אישי כנדרש לעיסוקם, וכי הציוד תקין, נקי וזמין לשימוש.
- 2.2 אם נתגלה בציוד פגם או נזק, העובד ימסור אותו למנהל שידאג לאספקה מיידית של ציוד חלופי תקין.
- 2.3 אם ראה מנהל שעובד אינו משתמש בציוד מגן אישי מכל סיבה שהיא, יפסיק לאלתר את עבודתו.

עמוד 2 מתוך 3 עמודים	מספר הנחיה : ב	פרק 2: הנחיות מנכ"ל
שם ההנחיה : חובות המנהל		

3. מפגעי בטיחות

- 3.1 המנהל ידווח לממונים עליו על כל מפגע בטיחות שנתגלה לו תוך כדי עבודה, ויפעל להסרתו.
- 3.2 המנהל ייתן עדיפות לתיקון והסרת מפגעי בטיחות.
- 3.3 אם נתגלו ביחידה ליקויי בטיחות שהובאו לידיעת המנהל, חובה עליו לדווח על הנעשה לממונה הישיר ו/או למנהל המינהל בצירוף העתק לממונה על הבטיחות, תוך 30 יום ממועד הדיווח אליו.
- 3.4 מנהל המינהל יבצע מעקב אחר הסרת הליקויים שנתגלו בכל אחת מיחידותיו.
- 3.5 המנהל יעודד את עובדיו להתריע על ליקויי בטיחות וליזום שיפורים.
- 3.6 המנהל יעמיד לרשות הממונה על הבטיחות, חברי ועדת הבטיחות העירונית ולנאמן הבטיחות היחידתי כל כלי עבודה, כלי רכב, מכונה או מתקן לשם בדיקה וביקורת.

4. בדיקות רפואיות

- 4.1 המנהל יאפשר לעובד להתייצב בשירות הרפואי המוסמך לצורך בדיקות שנשלח אליהן מטעם המעסיק או בא כוחו.
- 4.2 המנהל לא יטיל על עובד מטלות אם הן מנוגדות להנחיות הרופא התעסוקתי.

5. הדרכת עובדים

- 5.1 המנהל לא יעסיק עובד חדש שנקלט ביחידתו, אלא לאחר שקיבל הדרכה והוראות בטיחות על הסיכונים הכרוכים בעבודתו (מפקחים ועובדי כפיים חייבים לקבל הדרכה גם מהממונה על הבטיחות, טרם תחילת עבודתם).
- 5.2 המנהל יתדרך כל עובד שנוספה לו מטלה, עפ"י הוראות הבטיחות והסיכונים הנוגעים לסוג העבודה החדש.
- 5.3 המנהל אחראי להביא לידיעת עובדי יחידתו את כל הוראות הבטיחות הנוגעות להם, ולהחתימם על גבי טופס קבלת הוראות בטיחות. המנהל יוודא כי העובדים אכן מבינים את ההוראות.
- 5.4 באחריותו הישירה של המנהל לבצע הדרכת עובדים בנושאי בטיחות וריענון הוראות בטיחות לפחות אחת לשנה.
- 5.5 באחריות המנהל לתעד את ההדרכות הללו ולשמור את התיעוד למעקב ולביקורת.
- 5.6 המנהל יוודא את התייצבות עובדי יחידתו לכל הדרכה בנושא בטיחות וגיהות.
- 5.7 שחרור עובד מהשתתפות בהדרכה בנושא בטיחות וגיהות תותר אך ורק באישור מנכ"ל העירייה או הממונה על הבטיחות.

6. תאונות עבודה

- 6.1 המנהל חייב לדווח לממונה על הבטיחות, בהתאם לנוהל הטיפול בתאונות עבודה, על כל תאונת עבודה או מקרה מסוכן אשר קרו ביחידתו או שבהם היו מעורבים עובדיו.
- 6.2 המנהל ישתף פעולה בכל תחקיר שייערך בגין תאונת עבודה או מקרה מסוכן, ויפעל ליישום המסקנות והפנמת הלקחים העולים מן האירוע.

עמוד 3 מתוך 3 עמודים	מספר הנחיה : ב	פרק 2: הנחיות מנכ"ל
שם ההנחיה : חובות המנהל		

7. בדיקות ציוד

- 7.1 המנהל יודא כי ציוד, כלים ומתקנים יופעלו אך ורק ע"י גורמים שהוסמכו לכך, ורק לאחר שנבדקו ע"י בודק מוסמך וניתן לגביהם תסקיר בדיקה תקף המאפשר את הפעלתם.
- 7.2 המנהל יודא כי למכונות, לכלים ולציוד הנמצאים ברשות היחידה יש את כל אמצעי המיגון המתאימים, וכי התקני הבטיחות שלהם תקינים.

8. הפסקת עבודה

- 8.1 המנהל יפסיק את העבודה של מי מבין עובדיו או הקבלנים המועסקים מטעמו, בכל מקרה שנשקפת סכנת חיים מיידית לשלומם ובריאותם של בני אדם.
- 8.2 המנהל יפסיק עבודה בכל מקרה עפ"י דרישת שוטר, מפקח עבודה, מנהל עבודה, מפקח על קבלנים, מנהל פרויקט, הממונה על הבטיחות, חבר ועדת בטיחות או נאמן בטיחות.

תאריך

מנכ"ל העירייה

פרק 3

הוראות בטיחות

עמוד 1 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

הוראות בטיחות וגיהות לעובדי פינוי אשפה

כתב וערך: מאיר סאיג

הממונה על בטיחות וגיהות

עיריית פתח-תקוה

אפריל 2024

<http://www.ptsafety.org.il>

עמוד 2 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

מוקדש לזכר מאדר יצחק ז"ל שנפטר בטרם עת 11.8.2001, ואשר תרם הן כמנהל מחלקת פינוי אשפה והן כנאמן בטיחות לקידום הבטיחות בעבודות פינוי אשפה ולרווחת העובדים.

מקור התמונות בחוברת : מאיר סאיג – עיריית פתח-תקוה, המוסד לבטיחות ולגיהות, קבוצת אלון בע"מ.

עמוד 3 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

תוכן עניינים

4-6	מבוא	1.
7-8	הוראות בטיחות כלליות למנהל העבודה/ראש הצוות	2.
9-10	הוראות בטיחות כלליות לעובדי פינוי אשפה	3.
11	הוראות גיהות בעבודות פינוי אשפה	4.
12-13	ציוד מגן אישי בעבודות פינוי אשפה	5.
14-23	הוראות בטיחות לפינוי אשפה	6.
24-29	הוראות בטיחות לנהגי פינוי אשפה	7.
30-32	הוראות בטיחות לפינוי ערימות וגזם	8.
33	הוראות בטיחות לניקיון רחובות	9.
34-37	הוראות בטיחות לדחסניות אשפה נייחות	10.
38-40	הוראות בטיחות לפינוי מכולות ("צפרדע") לדחס משאית	11.
41-43	הוראות בטיחות לפינוי מכלים טמוני קרקע	12.
44-47	הוראות בטיחות – טרקטור	13.
48-51	הוראות בטיחות – מטאטא כבישים מכני	14.
52-53	כללי התנהגות באתר פינוי אשפה	15.
55-59	נספח 1 – גיליון מידע על סיכונים למפנה אשפה	
60	נספח 2 – טופס בדיקת משאית אשפה יומי	
61-62	נספח 3 – טופס בדיקת משאית אשפה שבועי	
63	נספח 4 – טופס הדרכת בטיחות לעובד חדש	
64	נספח 5 – טופס קבלת הוראות בטיחות ומידע על סיכונים	
65	נספח 6 – טופס חלוקת ציוד מגן אישי	
66	נספח 7 – טופס ריענון הוראות בטיחות	

עמוד 4 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

1. מבוא

מנהל/עובד נכבד,

משחר ההיסטוריה ראה האדם באשפה מטרד שיש לסלקו. החיים בכרך העירוני הצפוף בעידן המודרני הובילו למציאת פתרונות לאיסוף וסילוק אשפה, החל משימוש בבעלי חיים, דרך משאיות האשפה הפופולריות וכלה בטכנולוגיות שאיבה מתקדמות.

מטבע הדברים, עיסוק בפינוי אשפה מסוכן ומלווה ברוב סוגי הסיכונים הקיימים: סיכונים ביולוגיים, כימיים, מכניים, פיסיים, חשמליים ואש.

עובד פינוי אשפה מתמודד מידי יום עם גורמים סביבתיים בעייתיים האופייניים לעבודתו, כגון מזג אוויר משתנה, מגוון סוגי אשפה, ילדים בסביבת העבודה, תנועת כלי רכב, רכבים חונים, בעלי חיים, משטחים הגורמים להחלקה, מכשולים ועוד.

יש להוסיף לכל הגורמים האמורים את סביבת העבודה הדינמית של העובד, המשתנה בכל רגע.

הסטטיסטיקה מלמדת שעובדי פינוי אשפה עומדים בראש סולם תאונות העבודה וימי ההיעדרות הנגזרים מהן. במהלך השנים עבודות פינוי אשפה אף גבו מחיר יקר מאוד.

בחוברת זו מובאות לידיעתך הוראות בטיחות וגיהות מקיפות לעבודות פינוי אשפה.

הוראות בטיחות אלו נכתבו על בסיס מיטב הידע המקצועי הקיים בנושא בחו"ל, ברשויות אחרות וכמובן על בסיס הניסיון בעירייה אצלנו, שלעיתים היה מר למדיי.

הוראות בטיחות אלו באות להקנות ידע לעובדים ומנהלים כאחד העוסקים בעבודות פינוי אשפה, לצורך מניעת תאונות ושמירה על היגיינה אישית בעבודה.

הוראות הבטיחות להלן אינן מכסות את כל המצבים המסוכנים בעבודות פינוי אשפה ואינן באות לגרוע מהוראות כל דין.

נדרש מכל עובד, במצבים מסוימים, להפעיל שיקול דעת ולנקוט בפעולות זהירות בבחינת "נוצר דרכו שומר נפשו".

זכור תמיד כי בטיחות זו דרך חיים הנתונה לבחירתך.

כדי שתפיק את התועלת המצופה מהוראות אלו, למד ושנן את הוראות הבטיחות, והכי חשוב, למען שלומך ובריאותך, **עבוד על פיהן.**

בכבוד רב,

מאיר סאיג

הממונה על בטיחות וגיהות

עמוד 5 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

העירייה פועלת זה כמה שנים למען שיפור מתמיד במערך הבטיחות בעבודה, בין היתר ע"י מתן הוראות בטיחות מקצועיות ועדכניות.

עובדי פינוי אשפה, שאופי עיסוקם הוא עבודת כפיים, נפגעים לא פעם קשה במהלך עבודתם. אני תקווה כי הוראות אלו יביאו לתפקוד נכון של מנהלים ועובדים, דבר שיצמצם משמעותית את מספר התאונות והנפגעים בעבודה.

מנכ"ל העירייה

עובדים יקרים,

הריני מברך על הפקת חוברת זו המכילה מקבץ הוראות בטיחות לעובדי פינוי אשפה, פרי יוזמתו של הממונה על הבטיחות.

ארגון העובדים מייחס חשיבות רבה בשמירה על המשאב האנושי שהוא מיצג, ורואה בכך את אחד מייעודיו העיקריים.

כדי לשמור על המשאב האנושי היקר מכל – העובד, על המנהלים לעשות ככל האפשר לשמור על בטיחותם ובריאותם של העובדים.

בלהט העבודה ובנחישות עשייה, אל לנו לשכוח את המחויבות של כל אחת ואחד מאיתנו לחזור הביתה בשלום.

בטוחני כי עבודה בהתאם להוראות בטיחות אלו, תסייע בידך לשמור על עצמך ועל חבריך לעבודה.

שלכם באהבה רבה,

יו"ר ארגון העובדים

עמוד 6 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

עובדים יקרים!

בחוברת המובאת לפניכם מרוכזות הוראות בטיחות מפורטות לבעלי התפקידים השונים. על כולנו להתייחס בכובד ראש להוראות אלו, לקרוא אותן בעיון רב ולוודא שאנו פועלים בשטח בהתאם להוראות הבטיחות. על המנהלים חובה לוודא שאכן העובדים פועלים בשטח בהתאם, וכן חלה החובה על הנהגים (ראשי הצוות) והפועלים ליישם אותם הלכה למעשה. המובא בחוברת הם עיקרי הנושאים והדגשים שעלינו לשים לב אליהם בפעילותנו בשטח. לכל אחד ואחד מכם יש את הניסיון שצברתם במהלך שנות עבודתו ובתפקידיו השונים. ניסיון זה גם הוא אמור לסייע לכם בתפקידכם בשטח. אם אתם מזהים עבירת בטיחות אשר בוצעה ע"י עמית לעבודה – העירו לו על כך. על כולנו לזכור מהן ההשלכות של תאונות עבודה/דרכים מכל סוג שהוא. לעיתים אין "אל-חזור", ואין לנו אלא להצטער כל כך שלא פעלנו על פי הוראות הבטיחות ושלא מנענו את התאונה. ולכן מצפה אני, שכל אחד ואחד מכם יפנים את ההוראות ויפעל בשטח לפיהן, וזאת כדי שבסופו של יום עבודה נחזור הביתה בריאים ושלמים לחיק משפחותינו.

מנהל מינהל שפייע

עמוד 7 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

2. הוראות בטיחות כלליות למנהל העבודה/ראש הצוות

מנהל עבודה/ראש צוות נכבד,

חובתך למלא אחר כל הוראות הבטיחות ובכללן אלו המפורטים להלן. לידעתך, תוכל למצוא באוגדן הוראות הבטיחות טפסים שיסייעו לך למלא את חובתך.

- 2.1 מנהל העבודה/ראש הצוות יודא שהעובדים נוהגים עפ"י כל הוראות הבטיחות וישמש להם דוגמה אישית.
- 2.2 מנהל העבודה יקפיד על סדר וניקיון במקום העבודה, לרבות מחסנים ומשרדים.
- 2.3 מנהל העבודה ידאג שכלי העבודה, הציוד והאשפתונים מותאמים לייעודם ונמצאים במצב תקין.
- 2.4 מנהל העבודה/ראש הצוות יודא, בטרם צאתם של העובדים לשטח, שהם נוטלים את ציוד המגן האישי הדרוש לעבודתם, לרבות נעלי בטיחות, כפפות, אפודה זוהרת ובגדי עבודה.

עמוד 8 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

2.5 מנהל העבודה/ראש הצוות ישגיח וינקוט בכל האמצעים לוודא שהעובד משתמש בציוד מגן אישי תקין, מתאים וכראוי. אם ראה מנהל העבודה/ראש הצוות, שהעובד שלו אינו משתמש בציוד מגן אישי, יפסיק את עבודתו לאלתר.

2.6 מנהל העבודה יספק לעובד ציוד נקי, וידאג לשגרה של ניקיון הציוד ותחזוקתו.

2.7 אם נתגלה בציוד פגם או נזק – ידאג מנהל העבודה לאספקה מיידית של ציוד חלופי תקין לעובד.

2.8 מנהל העבודה ידריך כל עובד חדש הנקלט ביחידה על שיטות עבודה בטוחות ויזהיר אותו מפני הסיכונים הקיימים בעבודה, וכן ימסור לו עותק מהוראות הבטיחות הללו וכן גיליון סיכונים למפנה אשפה. פעולה זו תחזור על עצמה לפחות אחת לשנה לגבי כל עובדי פינוי אשפה.

2.9 מנהל העבודה יודא שהעובד הבין את ההוראות באמצעות שאלות מנחות, ולאחר מכן יחתים אותו על טופס קבלת הוראות בטיחות.

2.10 מנהל העבודה/ראש הצוות יודיעו לממונים עליהם ולממונה על הבטיחות על כל תאונה שנגרמה, מקרה של "כמעט ונפגע", מפגע בטיחות ועל כל מצב מסוכן העלול לגרום לתאונה.

2.11 יש לדווח לממונה על הבטיחות על כל הפרה של הוראות הבטיחות מצד העובדים.

הערה: בהוראות אלו "מנהל העבודה" – ממונה על העבודה, מנהל מחלקה, סגנו או מי מטעמו.

עמוד 9 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

3. הוראות בטיחות כלליות לעובדי פינוי אשפה

- 3.1 העובד ישמור על תנאי בטיחות וגיהות בעבודה וינהג עפ"י כל חוקי, תקנות והוראות הבטיחות.
- 3.2 חובה על העובד לדווח לממונה עליו על כל מפגע וליקוי בטיחות שנתגלו לו תוך כדי עבודה. יש להודיע למוקד העירוני על כל מפגע עירוני שיש עימו סיכון לציבור.
- 3.3 עובד לא יעשה במזיד דבר העלול לסכן את עצמו או זולתו.
- 3.4 עובד לא יפגע ולא ישתמש לרעה בכל אמצעי או התקן שניתן לו.
- 3.5 אם סופק או הותקן לשימוש העובד אמצעי או התקן להבטחת בריאותו או בטיחותו – חובה עליו להשתמש בהם.
- 3.6 העובד חייב להתייבב לכל הדרכה בנושא בטיחות וגיהות שנשלח אליה מטעם המעסיק.
- 3.7 העובד חייב להתייבב בשירות הרפואי המוסמך לצורך עריכת בדיקות רפואיות שנשלח אליהם מטעם המעסיק, בימים ובמועדים שנקבעו לו.
- 3.8 עובד שנפגע בתאונת עבודה יועבר לקבלת טיפול רפואי. כמו כן, חובה עליו או על כל עובד העד לתאונה לדווח על התאונה לממונה עליו מיידית.
- 3.9 אם זומן עובד המעורב או היה עד לתאונה או למקרה של "כמעט תאונה" לתחקיר ע"י הממונה על הבטיחות – עליו למסור את כל המידע הידוע לו וללא דיחוי.
- 3.10 אסור לעשן בעת ביצוע עבודות פינוי אשפה.
- 3.11 אסור בתכלית האיסור לצרוך משקה אלכוהול וסמים לפני ובזמן העבודה.
- 3.12 בזמן העבודה אין לשוחח בטלפון או במכשיר קשר אחר או לשים עם אוזניות.
- 3.13 הודע לממונים עליך אם :
 - אינך בריא.
 - ביצוע העבודה קשה לך מבחינה פיזית.
 - הינך זקוק לעזרה ואתה בספק לגבי יכולתך לביצוע המטלות.
 - לא עסקת בעבודה זו עד כה או משהו אינו ברור לך והינך זקוק להסבר.

עמוד 10 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

3.14 הקפד על כללי נהיגה זהירה בדרך לעבודה וממנה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 11 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

4. הוראות גיהות בעבודות פינוי אשפה

- 4.1 אין לאכול באזור העבודה (בשטח).
- 4.2 השתמש בכפפות מגן בכל עת.
- 4.3 במהלך העבודה הימנע ממגע ישיר עם בעלי חיים, פסולת רפואית, חומרים, נוזלים או אבק.
- 4.4 שטוף את ידיך תמיד:
 - א. לאחר סיום עבודתך בשטח.
 - ב. לאחר מגע עם כלים.
 - ג. לפני אכילה.
 - ד. ביציאה משירותים.
- 4.5 יש לנקות כלים וציוד מגן אישי לאחר השימוש בהם ולפני אחסונם.
- 4.6 הימנע משפשוף העיניים והפה בידיים לא נקיות. ניגוב הזיעה ייעשה רק באמצעות מגבות חד-פעמיות נקיות.
- 4.7 בגמר העבודה שטוף את הידיים היטב במים ובסבון. ייבוש הידיים ייעשה באמצעות מגבות חד-פעמיות או זרם אוויר חם.
- 4.8 בגמר העבודה, העובד יתקלח ויחליף את בגדיו.
- 4.9 היה ערני למצבך הבריאותי ופנה לרופא כאשר הינך מגלה סימפטומים, כגון שלשולים, כאבי בטן, חום, גירוי עור ועוד.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 12 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

5. ציוד מגן אישי בעבודות פינוי אשפה

הגדרות: ציוד מגן אישי – ציוד המופקד ברשות העובד ומיועד לשימוש האישי בלבד.

- 5.1 נעל נעלי בטיחות בעבודה או מגפי בטיחות בהתאם לצורך.
- 5.2 לבש חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
- 5.3 השתמש בכפפות מגן בהתאם לתנאי העבודה ודאג להחליפן בעת הצורך.
- 5.4 אם הינך עובד בכביש, באי תנועה או בשוליהם לבש אפוד זוהר או ביגוד מחזיר אור לפי ת"י 1258 הן ביום והן בלילה.
- 5.5 אם הינך חשוף לשמש, חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש, ומרח משחת הגנה על העור. (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת הנוגעת לחובת שימוש בציוד מגן אישי אחר).
- 5.6 בעת עבודה בגשם לבש מעיל גשם זוהר.
- 5.7 השתמש בציוד מגן כדרוש לעבודתך: משקפי מגן (חובה באזורי תעשייה), קסדות מגן, מסיכות אבק וכד'.
- 5.8 בעבודות שקיימת בהם סכנת חדירה של חלקיקי אבק, אסבסט, טיפות כימיקלים, ערפל ואירוסולים, חובה להרכיב משקפי מגן ומסיכת מגן בהתאם לתנאי העבודה.
- 5.9 בכל עבודה בכביש יש להציב קונוסים, תמרורים, מחסומים, פנסים מהבהבים בהתאם לתנאי המקום והתנועה בכביש מסביב לאזור העבודה כולו.
- 5.10 עובד שקיבל ציוד מגן אישי חייב:
 - א. להשתמש בו בהתאם לייעודו.
 - ב. להחזיקו במצב נקי ולשמור על תקינותו.
 - ג. להחזירו מיד לממונה עליו משנתגלה בו פגם או נזק לשם החלפתו.
- 5.11 לאחר כל שימוש בציוד מגן יש לנקות אותו, ולפני השימוש יש לבדוק את תקינותו.

עמוד 13 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

5.12 הציוד יאוחסן במקום המבטיח את תקינותו וניקיונו (לא בתנאי חום, יובש, לחות, אבק וגזים).

5.13 הציוד יישמר, יתוחזק וייעשה בו שימוש בהתאם להוראות היצרן.

5.14 אין להעביר ציוד מגן אישי, כגון משקפי מגן, מגן פנים, מסיכה, כפפות קסדה, אוזניות, מגפי בטיחות נעלי בטיחות שהיו בשימוש של עובד אחד לעובד אחר, אלא אם כן עברו ניקוי וחיטוי נאותים.

עמוד 14 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

6. הוראות בטיחות לפינוי אשפה

הערה: הקפד על קיום כל יתר הוראות הבטיחות המופיעות בקובץ הוראות הבטיחות לעבודות פינוי אשפה.

6.1 כללי

- 6.1.1 אין לטפס אל המשאית לכל מטרה, למעט עלייה לקבינה או עמידה על המדרגה האחורית.
- 6.1.2 העלייה למשאית תיעשה תוך כדי אחיזה בשתי ידיים האחיזה והנחה מקסימלית של כל סוליית הנעליים על משטח המדרגה.
- 6.1.3 לעולם אין להיכנס לתוך שוקת המשאית או לתוך חלל מרכב הדחס.

- 6.1.4 אין לחטט בשוקת המשאית לשום מטרה שהיא.
- 6.1.5 העובד לא יבצע כל פעולת תחזוקה במשאית, לרבות סגירה ופתיחה של ברזי ריקון במהלך המשמרת.
- 6.1.6 אין להשליך אשפה מרחוק. זה עלול לפגוע בעובד אחר או בעוברי אורח ברחוב.

עמוד 15 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

- 6.1.7 בכל מקרה שבו נשקפת סכנה לך, לעובד אחר או לעובר אורח, יש ללחוץ מיידית על כפתור החירום האדום ולעצור את המשך העבודה, עד לביטול הסיכון.
- 6.1.8 יש לוודא שיש אישור תקף של בודק מוסמך לכלים הטעונים בדיקה.

6.2 הרמת משאות נכונה

- 6.2.1 חובה לגשש את המטען בטרם טלטולו.
- 6.2.2 לפני הרמת המשא, יש לבדוק אם הוא בגבול יכולת ההרמה של העובד. **בכל מקרה לא יורם ידנית משא העולה על 20 ק"ג ע"י עובד יחיד ולצוות בן 2 עובדים 40 ק"ג לכל היותר.**
- 6.2.3 אם המשא כבד מדי, יש להיעזר בעובד נוסף או באמצעי עזר מכני.
- 6.2.4 בעת ההרמה, הרגליים תהיינה קרובות למשא המורם כשהגב זקוף והכפיפה נעשית בברכיים.
- 6.2.5 אין לבצע את הרמת המשא בתנועות חדות או סיבוביות.
- 6.2.6 את המשא יש להניח על משטח יציב.
- 6.2.7 הנחת המשא תבוצע כשהברכיים כפופות והגב ישר.
- 6.2.8 הנחת המשא תבוצע בזהירות, כך שלא תיתפסנה האצבעות.
- 6.2.9 מכלי אשפה יש לאחוז בשתי ידיים. אין לשנע יותר מאשפתון אחד בו זמנית.

עמוד 16 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

6.3 שינוע אשפה (הוצאה והחזרת מכלים)

- 6.3.1 חובה להצטייד בפנס לשם הוצאת המכלים בשעות החשיכה.
- 6.3.2 יש להיזהר בכל הנוגע להפעלת מפסקי תאורה שאינם מבודדים בחדרי אשפה.
- 6.3.3 אין לאסוף פסולת מסוג : פסולת רפואית, חומרי בניין, חומרים מסוכנים, אריזות ומכלי לחץ (גזים דחוסים), אסבסט, בעלי חיים וחרקים. מומלץ לשים תווית שאותה יש לצרף, בציון הסיבה לאי פינוי האשפה.
- 6.3.4 יש לשים לב שמכלים פתוחים או מצבורי אשפה פתוחים מזמינים חרקים עוקצניים ומעופפים כגון דבורים.
- 6.3.5 אין לפנות אשפה מחצר שיש בה כלב מאיים.
- 6.3.6 יש להיזהר מקרטונים רטובים העלולים להתפרק תוך כדי נשיאה.
- 6.3.7 בעת פינוי מקררים, תנורים, ארגזי עץ או קרטונים יש לשים לב שילדים לא מוצאים בהם מקום מסתור.
- 6.3.8 שקיות אשפה יש להרים מהקצוות העליונים בזהירות. אין להרים אשפה פזורה בידיים, אלא רק באמצעות מטאטא ויעה.
- 6.3.9 יש להיזהר ממסמרים בולטים, שבירי זכוכית, ברזלים וכד'.

עמוד 17 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

6.3.10 אין לפנות אשפתונים פגומים. יש לדווח לממונה על כל אשפתון פגום (מסרק פגום, שבר באשפתון, גלגל מתפרק וכד').

6.3.11 אין לנבור בשקיות אשפה או במכלי אשפה ואין להעביר אשפה ממכל אחד למשנהו.

6.3.12 העובדים המוציאים או מחזירים מכלי אשפה יבדקו שקיים שדה ראייה נאות, שמסלול ההליכה נקי ממכשולים, בורות ושמונים, והם ינועו בזירות, בפרט בעת שינוע במדרגות או במדרונות.

6.3.13 בעת שינוע מכל אשפה, פני העובד יפנו אל כיוון התנועה ככל שהדבר אפשרי.

6.3.14 יש לשים לב בעת שמונחים קונוסים ומשולשי אזהרה המעידים על בורות בכביש וסכנות שיש להימנע מהן.

6.3.15 יש להתרחק משלוליות משום שלא תמיד יודעים מה מצב העומק ויציבות הקרקע שלהן.

6.3.16 העובדים חייבים להיות זהירים בכביש, ובפרט כאשר שינוע המכלים נעשה מצידו הימני של הכביש לצידו השמאלי.

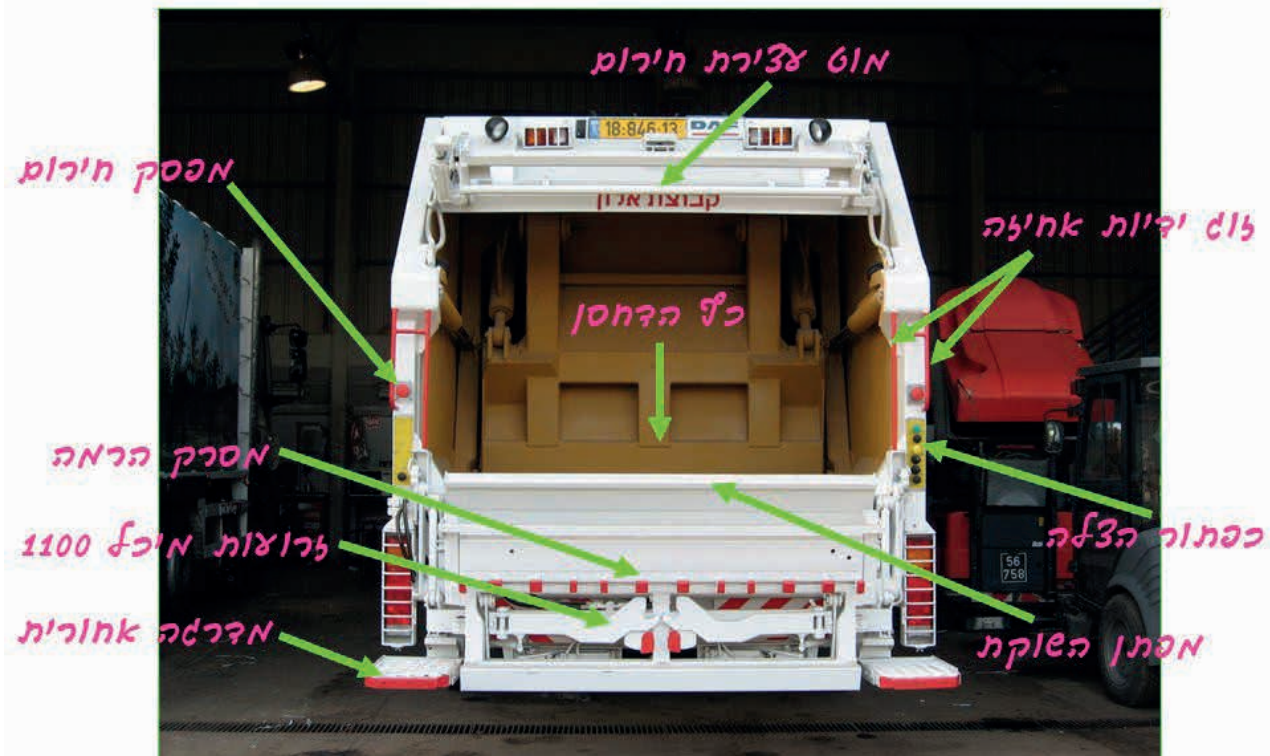
6.3.17 עובד המפנה אשפה מן המדרכה אל המשאית חייב לנקוט משנה זהירות לפני ירידתו אל הכביש, ולוודא כי אין כלי רכב בקרבת מקום.

6.3.18 הוצאת המכלים והכנסתם תיעשה בקטע צד אחד של הכביש, ורק עם סיום הקטע יחצה העובד את הכביש במעבר חצייה לצידו השני להמשך העבודה.

6.3.19 יש להוציא את הפחים ולהניחם על קצה המדרכה באופן יציב כך שלא יהיו מכשול להולכי רגל, וכשידיות האחיזה של המכל מופנות אל המדרכה.

עמוד 18 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

6.4 טעינה ודחיסת האשפה

- 6.4.1 אין לפנות אשפה בו זמנית משני צדדיו של כביש דו-סטרי.
- 6.4.2 יש להיזהר בעבודה בקרבת ילדים משום שילדים הינם בלתי צפויים. יש לדרוש מהם להתרחק.
- 6.4.3 בעת הטעינה והדחיסה של האשפה יש לשמור על קשר עין בין כל עובדי הצוות.
- 6.4.4 בכל מקרה של דליפת שמן או תשטיפים במשאית יש לדווח מיידית לנהג.
- 6.4.5 יש לנהוג בזהירות בעת פתיחה או סגירה של מכסי המכלים.
- 6.4.6 אסור לטעון אשפה תוך כדי עמידה על המדרגה האחורית.
- 6.4.7 כאשר טוענים גרוטאות אין ליצור תנועות סיבוביות תוך כדי טעינה.

עמוד 19 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

6.4.8 לפני הטעינה, יש לוודא התאמה בין התושבת העליונה של מכל האשפה "למסרק" ההרמה כשהמשאית עומדת. אם אין התאמה או שהאשפתון פגום אין לטעון אותו. אסור להרים ציוד על המסרק פרט למכלים המותאמים לו.

6.4.9 אין לגעת במכלי האשפה בעת הרמתם או הורדתם מכל סיבה.

6.4.10 אין להפעיל את מנגנון ההרמה של מכלי האשפה או את הדחסן כל עוד אדם נמצא באזור המסוכן (החלק האחורי של המשאית). עובד לא יעמוד באזור המסוכן, כל עוד מופעל הדחס או מנגנון הרמת המכלים.

6.4.11 עובד המפעיל את הדחסן או את מנגנון ההרמה של מכלי האשפה, יעמוד לצד המשאית הפונה למדרכה תוך ערנות מרבית, יודא כי אין חלקי גוף כלשהם באזור המסוכן ולא יאחז במשאית, למעט לחיצה על כפתורי /ידידות ההפעלה.

6.4.12 טעינת האשפתונים והורדתם תיעשה בזהירות המרבית.

6.4.13 אם בעת ההעמסה למשאית מתפזר מהאשפה אבק או אבקות למיניהם, יש להימנע מלנשום אותם.

6.4.14 יש להימנע ממצבים של העמסת יתר בשוקת מעבר ליכולת הקיבולת שלה, כדי לא ליצור שאריות על סף השוקת ולמנוע נפילתן אל הכביש.

6.4.15 חל איסור מוחלט לנבור בשוקת האשפה.

6.4.16 אין "לעזור" לאשפה שנשפכה או נשתרחה על מפתן השוקת או על גבי המסרק להיכנס פנימה באמצעות היד או הרגל. אם נלכדה אשפה, יש להשבית את

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 20 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

**פעולת הדחס ומנגנון הרמת המכלים ולחלץ את האשפה באמצעות לחצן החילוץ
הצהוב, ובכל מקרה לא באמצעות הידיים או הרגליים.**

6.4.17 אם צריך למקם את האשפה, יש להשתמש באת (יעה), וזאת רק לאחר שהמכלים
הורדו אל הקרקע ופעולת הדחיסה ומנגנון ההרמה הופסקו.

6.4.18 מכל אשפה שנפל אל תוך שוקת המשאית יחולץ ע"י שני עובדים, כאשר שניהם
עומדים מבחוץ. חילוץ המכל ייעשה אך ורק לאחר שהרכב נעצר, הופעל בלם
חניה, כף הדחס מוטה פנימה, הופעל לחצן חירום וכן נותק מנגנון שילוב הכוח
(PTO).

6.4.19 אין לנסות לשבור אשפה באמצעות החלק הנע של הדחסן. העצם הנשבר עלול
להצליף על גוף העובד.

6.4.20 מנורות פלואורסנט ומנורות טלוויזיה מומלץ לדחוס כאשר עורמים אשפה מעל
ומתחת. בעת הדחיסה יש לעמוד כמובן במרחק בטיחות מחוץ לאזור ההעמסה.

6.4.21 בעת שריפת המשאית או התלקחות האשפה השתמש במטף כיבוי אש לכיבויים.
אם אינך משתלט על השריפה הזעק מיד את כוחות הצלה בטלפון 102.

6.5 מדרגות עמידה אחוריות

6.5.1 אפשר לנסוע על מדרגת המשאית רק
למרחקים קצרים ובמהירות שלא תעלה על
המצוין ברישיון הרכב (בד"כ 20 קמ"ש).

6.5.2 מדרגה יציבה חיונית לבטיחותו של העובד
ואיננה בגדר מותרות. בדוק אותה לפני היציאה
לעבודה. יש לדווח מיד לנהג על מדרגת רכב
אחורית רפויה או שבורה.

6.5.3 המדרגה חייבת להיות נקייה ומחורצת למניעת
החלקה.

6.5.4 לפני העלייה למדרגה יש לוודא שזרועות המכלים סגורות כלפי פנים.

עמוד 21 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

6.5.5 על כל מדרגת משאית יעמוד עובד אחד בלבד.

6.5.6 אין להניח חפצים כלשהם על המדרגה.

6.5.7 אין לשים רגל אחת על המדרגה ורגל שנייה על סף השוקת, גם אם זה נוח.

6.5.8 אין לקפוץ מהקבינה או לרדת מהקבינה בטרם נעצרה המשאית.

6.5.9 אסור לעלות על המדרגה או לקפוץ ממנה כל עוד הרכב לא נעצר.

6.5.10 אין לעלות/לרדת ממשאית אשפה ללא שנוצר קשר עין או חיווי צלילי בין עובד פינוי האשפה לבין הנהג. יש להשתמש בזמזום תקשורת המותקן לצידי המשאית מאחור.

6.5.11 לפני המשך נסיעה בטוחה על מדרגת המשאית, על העובדים לעלות עליה במרכזה בשתי רגליים באופן יציב, לאחוז היטב בידיות האחיזה ולאחר מכן ליצור קשר עם הנהג ע"י זמזום או באמצעות סימן מוסכם מראש לשם המשך נסיעה.

6.6 התנהגות בעת נסיעה

6.6.1 בזמן הנסיעה יש להחזיק היטב בידיות האחיזה של המשאית בשתי הידיים ולעמוד במרכז המדרגה האחורית בשתי רגליים יציבות.

עמוד 22 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

- 6.6.2 עובד העומד על המדרגה האחורית לא יסיט את פניו, ידו או רגלו לצד הדרך כל עוד המשאית לא נעצרה.
- 6.6.3 בעת נסיעה אין לגעת בזרועות ההרמה.
- 6.6.4 בזמן נסיעה אין להפעיל את מנגנון הרמת המכלים או את הדחסן.
- 6.6.5 הנהג והעובדים חייבים לתת תשומת לב בנסיעה, בסיבובים ובסמטאות צרות כדי שלא להיפגע מענפי עצים או תמרורים.

נסיעה לאחור

- 6.6.6 העובדים ירדו מהמדרגה האחורית בטרם הנהג ייסע לאחור.
- 6.6.7 עובד יישאר בתא הנהג, אלא אם ישמש כעובד מכוון.
- 6.6.8 אין לחצות את המשאית או לעמוד בטווח הנסיעה של המשאית בעת שהחלה לנסוע לאחור או עם הפעלת נורות האזהרה או עם הישמע צליל חיווי נסיעה לאחור.
- 6.6.9 העובד המכוון ישמור על קשר עין רציף עם הנהג בין אם במישרין ובין אם ע"י הסתכלות במראה.
- 6.6.10 העובד המכוון יימנע מהליכה לאחור, יביט על מסלולו ויעמוד על המדרכה כל עוד הדבר אפשרי במרחק סביר ובטוח מהמשאית (כ- 5 עד 10 מטרים מהחלק האחורי של המשאית ולפחות 1 מטר הצידה מקו המשאית). העובד המכוון לא יסמן לנהג להתחיל בנסיעה לאחור, כל עוד עומדים על המדרגות האחוריות או כאשר השטח אינו פנוי.
- 6.6.11 העובד המכוון יורה לנהג לעצור מיידית, אם עצם כלשהו נמצא בטווח הנסיעה האחורי של המשאית.
- 6.6.12 העובד המכוון יורה לנהג לעצור כל אימת שיש צורך בשינוי המיקום שלו. רק לאחר שהתמקם העובד המכוון והשטח פנוי, יסמן שוב לנהג להמשיך בנסיעה לאחור.

עמוד 23 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

6.6.13 זכור: אסור לעמוד על המדרגה האחורית בזמן נסיעה לאחור!

עמוד 24 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

7. הוראות בטיחות לנהגי פינוי אשפה

7.1 כללי

- 7.1.1 נעל נעלי בטיחות בעבודה.
- 7.1.2 לבש חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
- 7.1.3 דאג להצטייד באפוד זוהר ולבש אותו ברדתך מהרכב אל הכביש ובאתר אשפה.
- 7.1.4 אין להשאיר מפתחות במשאית ללא השגחה, ולעולם אין להשאיר משאית מונעת ללא השגחה.
- 7.1.5 הישמע לכל הוראה, אזהרה או איסור בענייני בטיחות בעבודתך הניתנים ע"י הממונים עליך.
- 7.1.6 אם הינך מעורב בתאונת דרכים בין אם נגרם נזק ופגיעה ואם לא – הודע על כך מיד לממונה עליך ולקצין הבטיחות.

עמוד 25 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

- 7.1.7 אם נפגע אחד מעובדי הצוות – יש לדווח לממונים וללוות אותו עד לקבלת טיפול רפואי.
- 7.1.8 אם נתגלה ליקוי במשאית, חובה עליך לדווח על כך לממונים עליך.
- 7.1.9 בכל מקרה של דליפת שמן הידראולי או תשטיפים מהמשאית, על הנהג להיוועץ עם הגורם המקצועי באגף הרכב, שיחליט אם אפשר להמשיך לעבוד.
- 7.1.10 **אין לטפס אל המשאית לכל מטרה**, למעט עלייה לקבינה או עמידה על המדרגה האחורית.
- 7.1.11 בגמר יום העבודה הקפד על היגיינה אישית: החלף את בגדיך, שטוף את ידיך.
- 7.1.12 נוסף להוראות אלו, הקפד על כללי ההתנהגות באתר פינוי אשפה ועל הוראות הבטיחות הכלליות לראש הצוות המופיעים בקובץ הוראות זה.

7.2 בתחילת המשמרת

- 7.2.1 בתחילת כל משמרת יש לוודא את תקינות המערכות והאביזרים הבאים:
- מצב הצמיגים והבלמים.
 - מדרגות אחוריות, ידיות אחיזה, מדרגות עלייה לקבינה (לא שבורים או רפויים).
 - התקני בטיחות ב"מדרגה חכמה", לחצן חירום, לחצן הצלה, זמזם לנהג.
 - ודא ציוד עזר וחירום במשאית: מטף כיבוי, מים, אפוד זוהר, כפפות רזרביות, יעה, מטאטא וערכת עזרה ראשונה.
 - פנסי תאורה חיצוניים, נורות אזהרה, צליל חיווי נסיעה לאחור.
 - שמשות, מראות ועדשות הפנסים (נקיים ולא שבירים)
 - מגבים תקינים, מכל המים מלא.
 - מערכת הדלק (מכל מלא, צינורות הדלק תקינים).
 - דחסן הידראולי (מצב שמן מלא, אין דליפות שמן, פעולה תקינה).
 - שמן מנוע ברמה הרצויה, מכל רדיאטור מלא.

עמוד 26 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

- ודא שגובה המדרגות האחוריות יהיה בין 30 ס"מ ל- 45 ס"מ במצב מפולס, מישורי וללא עומס.

7.2.2 אם נמצא ליקוי כלשהו יש לדווח מיד לממונים עליך. אם אי אפשר לתקן את הליקוי במקום, לא ייעשה שימוש במשאית עד לתיקונה.

7.3 נהיגה

כללי נהיגה

- 7.3.1 עליך להקפיד על כל חוקי התנועה ולציית לתמרורים כמפורט בתקנות התעבורה.
- 7.3.2 בזמן הנהיגה אין לשוחח בטלפון ובמכשיר קשר, אין לאכול, אין לקרוא וכד'.
- 7.3.3 עליך להקפיד על שמירת מרחק מתאים. זכור כי מרחק הבלימה גדל ככל שמהירות המשאית גדולה יותר או עמוסה במשקל גדול יותר.
- 7.3.4 יש להימנע מבלימות, מהאצות פתאומיות ומסיבובים חדים כל עוד מאספי האשפה עומדים על המדרגות האחוריות.
- 7.3.5 לפני יציאתך לעבודה ולאחר הרקת האשפה מהמשאית, יש לוודא סגירה נכונה ומושלמת של הזנב האחורי. במקרה של תקלה דווח מיד לממונים עליך.
- 7.3.6 עליך לנתק את מנגנון שילוב הכוח (PTO), כאשר העובדים אינם עוסקים בדחיסת אשפה או כאשר הרכב בדרכו לאתר פינוי אשפה, חניון, נסיעה לאזור אחר וכד'.
- 7.3.7 בעת עמידת המשאית במדרון יש להפעיל את בלם החנייה ולהפנות את גלגלי הרכב לכיוון המדרכה.
- 7.3.8 אסור לנהוג במשאית בכל מקום אם זנב המשאית או ארגז המשאית מורמים ולא מאובטחים במקומם.
- 7.3.9 במקומות שבהם מתבצעות עבודות, יש לפעול עפ"י הוראות התמרור במקום והוראות המשטרה. אם אי אפשר להיכנס אל רחוב מפאת ביצוע עבודות בו, יש לפנות את האשפה במרוכז מקצות הרחוב.

עמוד 27 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

ירידה ועלייה למשאית

- 7.3.10 השתמש בידיות האחיזה כדי לעלות או לרדת מהמשאית. הנח מקסימלית את סוליית הנעל על משטח המדרגה, כדי להגדיל את מידת ההתנגדות להחלקה.
- 7.3.11 אין לקפוץ מהמשאית ואין לדלג על אחד משלבי המדרגות. עלה או רד מהמשאית במתינות כמו "מסוק".

הסעת עובדים/פינוי אשפה

- 7.3.12 הסעת עובדים כשהם נעמדים בבטחה על המדרגות האחוריות של הרכב מותרת, בתנאי שהנסיעה היא קצרה (מבית לבית), ובמהירות שלא תעלה על המצוין ברישיון הרכב, ובכל מקרה לא יותר מ- 20 קמ"ש.
- בכל מקרה אחר (נסיעה מאזור לאזור או מ/אל אתר פינוי אשפה או מ/אל אתר ההתכנסות או נסיעה מעל 200 מ') הסעת העובדים מותרת בתא הנהג בלבד.
- 7.3.13 בעת סיבוב אין לנסוע במהירות העולה על 8 קמ"ש.
- 7.3.14 בעת ירידה מהמדרכה אל הכביש, כשאין הנמכה או שיפוע נגיש אל הכביש או בכביש משובש, אין להסיע עובדים על המדרגות האחוריות של המשאית.
- 7.3.15 בעת הנסיעה יש לקחת בחשבון מכשולים העלולים לפגוע בעומדים על המדרגות האחוריות. יש לתת את הדעת לענפי עצים, תמרורים, רכבים חונים, עמודים או כל עצם אחר אשר בינו לבין העובדים קיים מרווח צר.
- 7.3.16 פינוי אשפה בכביש דו-סטרי ייעשה בכל צד של התנועה בנפרד.
- 7.3.17 על הנהג להיצמד ככל האפשר לקצה המדרכה שממנו מפנים אשפה, קרטונים, גזם וכד', כדי שלא יחלפו כלי רכב שיסכנו את העובדים במסלול הפינוי.

עמוד 28 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

7.3.18 לאחר שעובד עולה על מדרגת המשאית, אין להמשיך בנסיעה, אלא לאחר שהעובד יצר קשר עם הנהג ע"י זמזום או ע"י סימן מוסכם ומראש לשם המשך נסיעה, והנהג מוודא שהעובד עומד יציב בשתי רגליים על המדרגה האחורית ואוחז בידיות האחיזה.

נסיעה לאחור

- 7.3.19 נסיעה לאחור תתבצע אך ורק אם הדבר הכרחי ואין חלופה אחרת.
- 7.3.20 לפני הנסיעה לאחור, הנהג יפעיל את נורות האזהרה, יפתח את החלון, יכבה את הרדיו ויוודא שאף אחד מהעובדים לא עומד על המדרגות האחוריות. כמו כן, יוודא שהעובדים או בני אדם נמצאים מחוץ למסלול הנסיעה המיועד.
- 7.3.21 נסיעת רכב לאחור תעשה בזהירות באמצעות עובד מכוון ע"י סימנים מוסכמים, תוך כדי הסתכלות רצופה לסירוגין בין המראות וראייה רצופה של העובדים מאחור.

הכלל הוא : לא רואים – לא נוסעים!

- 7.3.22 אם אבד קשר העין עם אחד העובדים, יעצור הנהג את הרכב מיידית. המשך הנסיעה לאחור הוא רק לאחר שנוצר שוב קשר עם העובד.
- 7.3.23 **זכור: אסור לנסוע לאחור כשהעובדים עומדים על המדרגה האחורית!**
- 7.3.24 עם סיום עבודת הפינוי יש לנתק את מערכת ההפעלה.

7.4 בגמר העבודה

- 7.4.1 הקפד על כללי הבטיחות באתר פינוי אשפה.
- 7.4.2 השתמש בידיות האחיזה כדי לעלות או לרדת מהמשאית.
- 7.4.3 ניקיון שאריות זבל ממשאית יתבצע תוך כדי עמידה על משטח יציב ושימוש בכלי עזר מרחוק להסרת השאריות.
- 7.4.4 בעת שימוש במסיר שומנים חובה להשתמש בכפפות ובמשקפי מגן מתאימים.

עמוד 29 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

7.4.5 הפעל בלם החנייה, דומם המנוע ולעולם אל תשאיר מפתחות בתוך הרכב.

7.4.6 דווח על כל תקלה במשאית לממונים עליך.

ניקוי פנימי של תא הדחס

7.4.7 ניקוי פנימי של תא הדחס ייעשה אך ורק כשהדבר הכרחי ואי אפשר לבצע את הניקוי אלטרנטיבית מבחוץ.

7.4.8 לפני הכניסה לחלל הדחס יש לאוורר את החלל ע"י הפעלת כף הדחיפה ופתיחת חלון האוורור.

7.4.9 **בטרם הכניסה לחלל הדחס חובה להשבית את מנגנון הדחס, לנתק PTO, לדומם מנוע, להוציא את המפתחות מהרכב ולשים אותם בתוך הכיס.**

7.4.10 חובה להשתמש בנעלי בטיחות, כפפות מגן, ומסיכה בעלת מסנן מתאים.

7.4.11 הכניסה לחלל הדחס תיעשה בזהירות דרך הסולם ופתח כניסה המיועד לכך.

7.4.12 **במהלך השהייה בחלל יש לשמור על קשר עין עם אדם נוסף הנמצא מחוץ לחלל.**

עמוד 30 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה: א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: פינוי אשפה		

8. הוראות בטיחות לפינוי ערימות וגזם

הערה: הקפד על קיום כל יתר הוראות הבטיחות המופיעות בקובץ הוראות הבטיחות לעבודות פינוי אשפה והוראות הבטיחות – עגורנים.

- 8.1 חבוש קסדת מגן.
- 8.2 נעל נעלי בטיחות בעבודה.
- 8.3 הרכב משקפי מגן.
- 8.4 לבש ביגוד זוהר, חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
- 8.5 השתמש בכפפות מגן ודאג להחלפתן בעת הצורך.
- 8.6 הרכב משקפי שמש ומרח משחת מגן.

עמוד 31 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

- 8.7 לא יופעל מנוף להעמסה עצמית, אלא אם נתקיימו שני התנאים הבאים גם יחד:
- א. המנוף, לרבות אביזרי הקצה שלו, נבדקו ע"י בודק מוסמך ונתקבל תסקיר בדיקה תקף המאשר הפעלתו.
- ב. המפעיל הוא בעל תעודת הסמכה בתוקף להפעלת עגורן להעמסה עצמית בהתאם לחוק.
- 8.8 המנוף לא יועמס מעבר לעומס העבודה הבטוח כפי שנקבע לו.
- 8.9 אין לבצע הנפת מטענים בתנאי חשיכה ובעת שנושבת רוח חזקה.
- 8.10 אין לפנות מכלי לחץ, בלוני גז דחוס וכד'.
- 8.11 לפני ההרמה יש לפתוח את המייצבים ולוודא כי הבסיס מתחת למייצבים יציב דיו. יש לוודא שבני אדם אינם בקרבת מקום הנחת המייצבים על הקרקע.
- 8.12 יש לבצע הרמה חלקית כדי לוודא שהמטען תפוס היטב ומאוזן, ואז להמשיך בהנפה.
- 8.13 מפעיל המנוף ידאג למסלול העמסה בטוח, כך שלא יימצא אדם תחתיו ובקרבתו (רדיוס 5 מטר לפחות) והמנוף יהיה רחוק דיו מעצמים ומקווי חשמל (3.25 מ' לפחות מקווי חשמל במתח עד 33,000 וולט ו- 5 מ' לפחות מקווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט).
- 8.14 אם המנוף פוגע בכבל חשמל וכל עוד לא נותק הזרם, אין לרדת מתא הנהג, יש לדווח לחברת החשמל מיידית ולאסור על כל מי שנמצא בסביבה מלגעת בו.
- 8.15 אין לעמוד מתחת ובקרבת כף העמסה של המנוף (יש לשמור על מרחק של 5 מטר לפחות). יש לוודא התרחקות אדם מערימת הגרוטאות או מכף המנוף ולאורך כל מסלול ההנפה.
- 8.16 יש לשמור על קשר עין רציף עם המטען. חל איסור להשאיר את זרוע ההעמסה ללא השגחה, כאשר המטען תלוי או בעת שהמנוע עובד.
- 8.17 אין לחטט בין ערימות הפסולת.
- 8.18 שקיות אשפה יש להרים מהקצוות העליונים. אין להרים אשפה פזורה בידיים, אלא באמצעות מטאטא ויעה בעל ידית ארוכה.
- 8.19 אין להשליך ידנית גרוטאות, עצמים או אשפה אל ארגז האיסוף של המנוף.

עמוד 32 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

8.20 באיסוף ידני של: א. חפץ כבד – היעזר בחברך להרמתו.

ב. מטען ארוך – היזהר לבל תפגע בעיניך או בחברך.

ג. עצמים – היזהר ממסמרים בולטים, ברזלים וכד'.

יש להעמיס ערימות בתוך המשאית בצורה מבוקרת, כך שלא יגלשו או יעופו חלקי ערימות כלפי חוץ. גובה האשפה בארגז המשאית לא יעלה על גובה שפת הארגז ולא על המותר בחוקי התעבורה. יש לכסות את המשאית בכיסוי הולם שימנע את פיזור הגזם והפסולת.

8.21 יש לוודא נעילה של דלתות ארגז הרכב.

8.22 אין לנסוע או לעמוד בתוך ארגז הרכב.

עמוד 33 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

9. הוראות בטיחות לניקיון רחובות

- 9.1 נעל נעלי בטיחות בעבודה.
- 9.2 לבש חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
- 9.3 לבש ביגוד זוהר.
- 9.4 אם הינך חשוף לקרני השמש, חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש ומרח משחת מגן על העור.
- 9.5 השתמש בכפפות מגן ודאג להחלפתן בעת הצורך.
- 9.6 בטרם צאתך לעבודה בדוק אם העגלה, מכל האיסוף, המטאטא והיעה במצב תקין.
- 9.7 ודא כי הינך מבצע את העבודה בניגוד לכיוון התנועה.
- 9.8 ודא כי מסלול העבודה אינו מכיל עצים, ברזלים, בורות או מכשולים אחרים.
- 9.9 בזמן עבודתך הקפד להציב את העגלה במקום שלא יהיה מכשול להולכי רגל או לתנועת כלי רכב.
- 9.10 חצה את הכביש במעבר חצייה ככל שהדבר אפשרי.
- 9.11 פינוי פגרים ייעשה באמצעות כפפות ומסיכה בעלת פילטר מתאים לשקיות ניילון אטומות.
- 9.12 יש לרוקן את מכל האשפה בטרם התמלא.
- 9.13 בגמר יום העבודה הקפד על היגיינה אישית: החלף בגדיך, שטוף את ידיך.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 34 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

10. הוראות בטיחות לדחסניות אשפה ניידות

10.1 כללי

- 10.1.1 הקבלן ימלא בקפדנות אחר כל הוראות הבטיחות, התפעול והתחזוקה של הדחסנית ויישא באחריות מלאה בכל עת לבטיחות המפעילים אותה וכן לצד שלישי.
- 10.1.2 באחריות הקבלן למסור תחילה את הוראות בטיחות למפעילי המכונה, להדריך אותם בדבר הפעלה נכונה ובטוחה ולוודא כי אכן הבינו ההוראות האמורות.
- 10.1.3 באחריות הקבלן לדאוג שרק מפעילים מורשים ומיומנים יפעילו את הדחסנית, וכן טכנאים מורשים בלבד לצרכי תחזוקה ותיקונים.
- 10.1.4 הדחסנית תותקן במקום יציב ואופקי, הרחק ממקורות אש ובאופן שלא יהיה מפגע או מכשול לבני אדם. כמו כן יש להתחשב בנתיב הפינוי שלה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 35 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

- 10.1.5 באחריות הקבלן לוודא ששטח העבודה מול הדחסן נגיש, חופשי ממכשולים, מואר דיו והדחסן מתאים לנפחי העבודה הנדרשים.
- 10.1.6 באחריות הקבלן לבדוק באופן שגרתי את תקינות התקני הבטיחות, מפסקי החירום והמגינים של הדחסנית ולוודא שלא הוסרו או נעקפו.
- 10.1.7 הקבלן יוודא שהזנת החשמל לדחסנית תנותק בכל עת שלא נעשה בה שימוש.
- 10.1.8 הקבלן יוודא שלדחסנית ייאספו רק חומרים שהיא נועדה להם.
- 10.1.9 הדחסנית תופעל אך ורק לאחר בדיקה של מערכת החשמל של הדחסנית ע"י חשמלאי-בודק ומתן אישור לכך מטעמו.
- 10.1.10 חל איסור מוחלט להיכנס אל תוך תא הדחיסה ולהכניס איברי גוף אל אזור העבודה.

10.2 דרישות טכניות

- 10.2.1 על גבי הדחסנית יודבק סימני אזהרה ברורים (פיקטוגרמות) מפני הסיכונים הצפויים.
- 10.2.2 ידית ההפעלה תמוקם באופן המונע הפעלה לא מבוקרת.
- 10.2.3 יותקן מנגנון אבטחה (משבת) לידית ההפעלה באופן שימנע הפעלה לא מבוקרת של ידית ההפעלה.
- 10.2.4 תותקן מחיצה בין מיקום ידית ההפעלה ואזור תנועת המהפך.
- 10.2.5 יותקן כפתור חירום בצבע אדום נגיש לעובד שיפסיק את פעולת הדחסנית מיידית.
- 10.2.6 יותקן מפתח לצד הבקרה, אשר ינעל את בקרת הפעלת הדחסנית בפני גורמים שאינם מורשים להפעילה.

עמוד 36 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

10.3 הפעלה

- 10.3.1 בעבודה עם דחסנית יש להשתמש בציוד מגן אישי: נעלי בטיחות, אפוד זוהר, כפפות ומשקפי מגן.
- 10.3.2 דחסנית האשפה תופעל רק באישור מנהל המתקן, ע"י אדם שקיבל הדרכה מקצועית כיצד להשתמש בדחסנית ואשר כוללת את סיכונים הכרוכים בעבודה ומניעת פגיעה בנפש וברכוש (להלן "המפעיל").
- 10.3.3 המפעיל חייב לוודא לפני ההפעלה שכבל החשמל תקין, שכל הדלתות סגורות ונעולות וכל התקני הבטיחות פועלים כשורה.
- 10.3.4 המפעיל יודא טרם ההפעלה שאין בני אדם באזור הדחיסה ומנגנון היפוך המכלים.
- 10.3.5 המפעיל חייב לשמור על קשר עין מתמיד עם אזור הדחיסה ומנגנון היפוך המכלים, ויהיה מוכן להפסיק את פעולת הדחסנית ומנגנון היפוך המכלים בכל עת.
- 10.3.6 אין להכניס חלקי גוף לפתחי הדחסן בשום מקרה.
- 10.3.7 במקרה של כל תקלה, יש להפסיק את פעולת הדחסנית ע"י לחיצה על המפסק חירום בצבע אדום ולנתק את זרם החשמל.
- 10.3.8 המפעיל ישמור על מרחק בטיחות וירחיק בני אדם בעת פתיחת דלת הריקון.
- 10.3.9 בגמר פעולת הדחסנית, יש לנתק את הזרם באמצעות מפסק הזרם הראשי ולנעול את קופסת הבקרה למניעת הפעלה ע"י גורמים שאינם מורשים.
- 10.3.10 חל איסור מוחלט לבצע מעקפים למפסקי הבטיחות או פעולות אחרות להסרת מגיני הבטיחות.

עמוד 37 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

10.4 תחזוקה

- 10.4.1 הדחסנית תתוחזק עפ"י הוראות היצרן.
- 10.4.2 אין לטפל במערכת כאשר היא מחוברת לזרם החשמל (חובה להוציא פיסית את התקע מתוך השקע).
- 10.4.3 בעת ניקוי תא הדחיסה מאחור ובית הבוכנות, חובה לעצור את פעולת הדחסנית ולהוציא את התקע מהשקע ולנתק את מקור הזרם.
- 10.4.4 לעולם אין לטפל, לפרק, לנקות, ולהיכנס לפתח הדחיסה שאליו שופכים את האשפה.
- 10.4.5 בכל מקרה של תקלה ו/או ספק בהפעלה, בקשה למידע או שירות, יש לפנות מיידית ליצרן או לטכנאי מוסמך מטעמו.

עמוד 38 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

11. הוראות בטיחות לפינוי מכולות ("צפרדע") לדחס משאית

11.1 כללי

- 11.1.1 הוראות אלו אינן באות לגרוע ממילוי הוראות הבטיחות לפינוי אשפה, לנהגי פינוי אשפה, להוראות הבטיחות לשימוש בציוד מגן אישי ומהוראות הגיהות לעבודות פינוי אשפה.
- 11.1.2 בעת פינוי מכולת "צפרדע" חובה להשתמש בציוד מגן אישי, לרבות נעלי בטיחות, אפוד זוהר, כפפות מגן, משקפי מגן וקסדת מגן.
- 11.1.3 לא יועסק עובד בפינוי מכולת "צפרדע" בטרם קיבל הדרכה מתאימה.
- 11.1.4 לא יופעל מתקן היפוך לדחס, לרבות שרשראות ואביזרי קצה, אלא אם כן נבדק ע"י בודק מוסמך ונתקבל תסקיר בדיקה תקף המאפשר הפעלתם.
- 11.1.5 הנהג יבדוק את הרכב בתחילת עבודה על פי ההוראות והנהלים וידווח לממונים עליו על כל ליקוי שנתגלה.

עמוד 39 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

11.1.6 נוסף על האמור לעיל, לפני תחילת העבודה יש לבדוק את תקינות שרשרת ההרמה וכן את זרועות ההיפוך.

11.1.7 אין לבצע את העבודה בשעות החשיכה.

11.1.8 אסור להרים מכולות "צפרדע", שיש בהן חומרי בניין.

11.1.9 אין לפנות מכולה שבה מאוחסנים חפצים בעלי נפח גדול, שבולטים מעל סף הגובה העליון של המכולה ועלולים לגלוש החוצה בעת הרמתה.

11.1.10 אסור להיכנס לתוך המכולה ואין להכניס ידיים לתוך השוקת או המכולה.

11.2 הפעלה

11.2.1 אסור לעמוד בין המכולה לרכב הדחס, כאשר הרכב נוסע לאחור לצורך חיבור המכולה לזרועות ההרמה.

11.2.2 לפני ההרמה, יש לבדוק את תקינותם של תפסי ההרמה, הנמצאים בשני הצדדים של המכולה. אין לפנות מכולה שבה תפסי ההרמה פגומים (שבורים, מעוכים, סדוקים וכד'). יש לוודא שבקצה תפס ההרמה יש לוחית למניעת החלקה של השרשרת מהתפס.

11.2.3 העובדים יוציאו את מוט הביטחון שבצד משאית הדחס ויכניסו לצד המכולה.

11.2.4 העובדים יוודאו שהלולאות של השרשרות הוכנסו כנדרש לפי סוג המכולה ולא ייפלו בעת הפעלה.

11.2.5 בעת חיבור שרשראות למכולה יש להיזהר מפגיעה בידיים וברגליים.

11.2.6 בעת הרמת והיפוך המכולה יש לעמוד בצד ימין של הרכב. אין לעמוד מאחורי המכולה או מתחתיה ואסור לעבור מתחתיה או להושיט איברי גוף לתוך ציר מרחב התנועה שלה.

11.2.7 לפני לחיצה על הכפתור של מערכת היפוך, ההרמה וההורדה של המכולה, המפעיל חייב לשמור על קשר עין רציף עם העובד השני הנמצא בצד הרכב, ולוודא כי אין נפש חיה תחת המכולה. רק לאחר מכן הוא יכול להפעיל את המערכת.

עמוד 40 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

- 11.2.8 אסור לגעת במכולה בעת פעולת ההרמה, בעת הורדת המכולה ובשלב הדחיסה.
- 11.2.9 אסור להכניס ידיים לתוך מכולה מורמת, כדי לשחרר אשפה או כל פריט אחר בתוך המכולה. חובה להוריד את המכולה, לשחרר את הקרטונים או כל פריט אחר החוסם את יציאת האשפה מתוך המכולה באמצעות את (יעה) או מוט עזר.
- 11.2.10 יש להקפיד ששרשרת ההרמה תישאר מתוחה בעת ההרמה. אין לבצע כל שינוי בשרשרת: קיצור, הוספה, קשירה או חיבורה לשרשרת נוספת.
- 11.2.11 כאשר מכולה נתקעת או נופלת לתוך השוקת, יש להפסיק מיד את פעולת המנגנון של מערכת ההפעלה בלחיצה על מפסקי החירום הממוקמים משני הצדדים של רכב הפינוי, ולפנות לגורמים המוסמכים באגף הרכב לשם חילוץ המכולה.
- 11.2.12 אין להרים את המכולה מעל זווית של 85 מעלות.
- 11.2.13 המכולה תונח בחזרה על משטח ישר ויציב.
- 11.2.14 לאחר שהונחה המכולה על הקרקע, אחד העובדים ידאג לניקוי השאריות והלכלוך מסביבה.
- 11.2.15 בעת נסיעה ובזמן פינוי ערימות וגרוטאות, יש לוודא שזרועות הרמת המכלים סגורות תמיד כלפי פנים.

עמוד 41 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

12. הוראות בטיחות לפינוי מכלים טמוני קרקע

12.1 כללי

- 12.1.1 הוראות אלו אינן באות לגרוע מכלול הוראות הבטיחות לפינוי אשפה, לנהגי פינוי אשפה, להוראות הבטיחות לשימוש בציוד מגן אישי ומהוראות הגיהות לעבודות פינוי אשפה.
- 12.1.2 בעת פינוי מכל טמון קרקע, חובה על הנהג והעובדים להשתמש בציוד מגן אישי, לרבות נעלי בטיחות, אפוד זוהר, כפפות מגן, משקפי מגן וקסדת מגן.
- 12.1.3 לא יועסק עובד בפינוי מכל טמון קרקע בטרם קיבל הדרכה מתאימה.
- 12.1.4 הנהג יבדוק את הרכב והמנוף בתחילת עבודה על פי ההוראות והנהלים וידווח לממונים עליו על כל ליקוי שנתגלה.
- 12.1.5 לא יופעל מנוף לפינוי מכל טמון קרקע, אלא אם כן נבדק ע"י בודק מוסמך ונתקבל תסקיר בדיקה תקף המאפשר הפעלתו, לרבות אביזר הקצה שלו.
- 12.1.6 לא יופעל מנוף לפינוי מכל טמון קרקע, אלא ע"י מפעיל בעל תעודת הסמכה בתוקף להפעלת עגורן להעמסה עצמית בהתאם לחוק.

עמוד 42 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה: א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: פינוי אשפה		

12.1.7 המנוף לא יועמס מעבר לעומס העבודה הבטוח כפי שנקבע לו.

12.1.8 מפעיל המנוף ידאג למסלול העמסה בטוח, כך שלא יימצא אדם תחתיו ובקרבתו והמנוף יהיה רחוק דיו מעצמים ומקווי חשמל (3.25 מטר לפחות מקווי חשמל במתח עד 33,000 וולט ו- 5 מטר לפחות מקווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט).

12.1.9 אם המנוף פוגע בכבל חשמל וכל עוד לא נותק הזרם: יש לדווח מיידיית לחברת החשמל, אסור להתקרב או לגעת במנוף, יש לאסור על כל מי שנמצא בסביבה מלגעת בו וכן אסור לרדת מהתא הקדמי של המשאית, כל עוד המשאית נוגעת בחוטי חשמל.

12.1.10 יש להקפיד בנוסף על מילוי "הוראות הבטיחות – עגורנים".

12.1.11 אין לבצע את העבודה בשעות החשיכה או בעת שנושבות רוחות חזקות.

12.2 הפעלה

12.2.1 טרם תחילת העבודה יש להפעיל את בלם היד של המשאית.

12.2.2 העובד יציב 4 קונוסים (אמצעי אזהרה על הכביש) במרחק של 1 מטר לפחות מהדופן האחורית של רכב הפינוי ומדופן רכב הפינוי הפונה לכביש.

12.2.3 חובה להוריד את מייצבי הרכב על גבי משטח יציב. יש לוודא שהמייצבים פרוסים הרחק דיים ממכסי ביוב וכדי למניעת שקיעה.

12.2.4 אין לעמוד מתחת ובקרבת המנוף ואין לעמוד מתחת למטען מורם.

12.2.5 אסור לנהג או לעובד עוזר לעבור מתחת למכל האשפה טמון הקרקע המורם, ועליהם לוודא שעוברי אורח לא יעברו מתחתיו בעת ההרמה וההורדה, כך שלא יימצא אדם במסלול של הובלת מכל טמון קרקע ע"י זרוע המנוף אל המשאית ובחזרה לבור.

12.2.6 טרם ריקון מכל טמון קרקע יש לשלוף את פין אבטחת דלת תחתית המכל, וזאת רק לאחר ששלט המנוף נוטרל והמכל מונח באופן יציב על הקרקע.

עמוד 43 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

- 12.2.7 הנהג ירתום את אבזר הקצה שבקצה המנוף למתקן ההרמה הנמצא בחלקו העליון של מכל האשפה טמון הקרקע ויבדוק אם הוא נעול כהלכה. יש לוודא מעבר של וו ההרמה את אוזן ההרמה וכי אכן מתקיימת נעילה.
- 12.2.8 תחילה יש להרים את המטען לניסיון רק מעט מעל פני הקרקע ולהניחו חזרה, כדי להיווכח שהמטען תפוס היטב, מאוזן וכו'.
- 12.2.9 הנהג יוודא שמעקה הבטיחות סביב היחידה לקליטת האשפה עלה למעלה.
- 12.2.10 אסור להיכנס לתא הבטון או לתוך המכל.
- 12.2.11 אסור בשום פנים ואופן להשאיר את זרוע ההעמסה בלי השגחה, כאשר המטען תלוי עליו או בשעה שהמנוע פועל.
- 12.2.12 הנהג או העובד ידאג לניקיון האזור סביב המכל טמון הקרקע.
- 12.2.13 אסור לנסוע כאשר זרוע המנוף מורמת. יש להקפיד שזרוע המנוף תהיה מונחת במקומה על גג המשאית והמייצבים מוכנסים למקומם.

12.3 בדיקת המכלים

- 12.3.1 לאור הסיכון במכלים טמונים במלואם ובמכלים טמונים שקצותיהם מעל הקרקע, שלא קיים בהם חיבור קשיח קבוע בין מערכת ההרמה למכל עצמו והחיבור הוא פריק באמצעות ברגים ואומים, יש לקיים בדיקות ויזואליות לפני כל הרמה. כמו כן, אחת לשנה יש לקיים בדיקה ויזואלית מקיפה של גורם מקצועי שיבחן את כשירות החיבורים הפריקים שבין מערכת ההרמה למכל המוטמן.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 44 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

13. הוראות בטיחות – טרקטור

13.1 כללי

- 13.1.1 נהג על טרקטור אך ורק אם יש לך רישיון מתאים.
- 13.1.2 ודא שהטרקטור בעל רישוי וביטוח תקפים, וכן יש לטרקטור תא בטיחות ומסגרת בטיחות מדגם מורשה ע"י מפקח עבודה ראשי.
- 13.1.3 עובד ינהג על טרקטור אך ורק אם הוא בקיא בהוראות הבטיחות והתפעול ומיומן בהפעלתו.
- 13.1.4 נהג על טרקטור אך ורק אם הינך במצב בריאות תקין.
- 13.1.5 עצור למנוחה בכל שעתיים למשך 10-15 דקות.
- 13.1.6 נעל נעלי בטיחות.
- 13.1.7 אם אתה נוהג בתא שאיננו מבודד, עליך להרכיב אוזניות מגן.

עמוד 45 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

13.1.8 אסור להסיע אדם נוסף על הטרקטור אם אין עבורו מושב ייעודי המאושר ע"י היצרן ומשרד הרישוי.

13.1.9 השימוש ותחזוקת הטרקטור ייעשו עפ"י הוראות היצרן.

13.1.10 בעת טיפול או תחזוקה יש למנוע כניסת אנשים מתחת לכף ההעמסה, ויש להבטיח אותו באופן מכני מפני נפילה בלתי מבוקרת.

13.1.11 אין להסיר מגינים על רצועות, שרשראות ומעבירי כוח. המגינים יהיו קבועים ויציבים.

13.1.12 טיפול במעביר הכוח ייעשה אך ורק לאחר דימום מוחלט של הטרקטור.

13.1.13 השתמש בידיות האחיזה כדי לעלות או לרדת מהטרקטור.

13.1.14 אין לקפוץ מהטרקטור ואין לרדת מהטרקטור כל עוד הוא בתנועה.

13.1.15 אין להשאיר מפתחות בטרקטור ללא השגחה.

13.1.16 לעולם אין להשאיר טרקטור מונע ללא השגחה.

13.1.17 חובת העובד לדווח לממונה עליו על כל פגם שנתגלה לו בטרקטור.

13.2 טרם הפעלת הטרקטור

13.2.1 בטרם הפעלת הטרקטור יש לבדוק צמיגים, בלמים, מראות, מגבים, שמן, אורות.

13.2.2 יש לוודא קיום ציוד עזרה ראשונה ומטף לכיבוי אש.

13.2.3 אין למלא דלק כל עוד המנוע עובד או חם, ואין לעשן בקרבת מכל הדלק.

13.2.4 יש לכוון ולנקות את המראות.

13.2.5 יש חגור חגורת בטיחות.

13.2.6 אין להניע את הטרקטור ואין לגרום לתנועתו, אלא ממושב המפעיל בלבד.

עמוד 46 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

13.3 נהיגת הטרקטור

- 13.3.1 יש להימנע מנסיעה בתנאי ראות לקויה : לילה או גשם.
- 13.3.2 התחל תמיד בנסיעה איטית וזהירה, תוך כדי בחינת יכולת הבלמים.
- 13.3.3 בזמן הנהיגה יש לשים לב שכל אדם נמצא בטווח הראייה. **לא רואים – לא נוסעים!**
- 13.3.4 נסיעה עם כף ההעמסה תיעשה בגובה של כחצי מטר של הכף מהרצפה.
- 13.3.5 נסיעה עם מטען תיעשה באיטיות ובזהירות מרבית.
- 13.3.6 חובה עליך לציית לכל חוקי התנועה.
- 13.3.7 יש להקפיד על שמירת מרחק מְפְּלִי רכב אחרים.
- 13.3.8 בכניסה לכביש יש לתת תשומת לב לתנועה החוצה.
- 13.3.9 הימנע מלעלות על גבי תעלות, בורות, מכשולים, סוללות, סלעים, עצים, אדמה רכה.
- 13.3.10 יש להיזהר מנסיעה בקרבה יתרה לשוליים או מדרון.
- 13.3.11 האט בסיבובים, משטחים רטובים, חציית מדרונים.
- 13.3.12 יש להימנע מלעלות או לרדת על גבי מדרון משופע. עלייה או ירידה ממדרון תיעשה באיטיות.
- 13.3.13 עגלה תחובר לטרקטור ע"י 2 אמצעי חיבור תקינים ותקינים לפחות (2 אמצעי חיבור), כך שתאפשר שליטה בנגררת ותימנע הינתקות בלתי מבוקרת.
- 13.3.14 אם הינך גורר נגרר יש להציב בחלקו האחורי שלט "רכב איטי", "נגרר".
- 13.3.15 אין להסיע אנשים על גבי הנגרר.
- 13.3.16 הטרקטור לא יגרור עומס שעולה על משקלו.
- 13.3.17 בעת עצירה הפעל בלמי חניה.

עמוד 47 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

13.4 הפעלת כף העמסה

- 13.4.1 הפעלת כף העמסה (המרים) תיעשה כך שלא יימצא אדם בטווח ההרמה.
- 13.4.2 לא יימצא אדם מתחת לכף ההעמסה.
- 13.4.3 היזהר מקווי חשמל בעת הרמת הכף והמטענים. שמור על מרחקי בטיחות עפ"י החוק.
- 13.4.4 השתדל לעבוד על משטח שאינו משופע.
- 13.4.5 בעת שימוש בכף החפירה או עבודה בשטח משופע יש להוריד את המייצבים.
- 13.4.6 ההעמסה תתבצע ע"י כף ההעמסה בלבד.
- 13.4.7 אין להעמיס על כף ההעמסה מעבר לעומס המותר ע"י היצרן.
- 13.4.8 כף ההעמסה או כף החפירה לא ישמשו להרמת בני אדם.
- 13.4.9 בזמן עצירה יש להוריד את כף העמסה כלפי מטה ולקפל פנימה את כף החפירה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 48 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

14. הוראות בטיחות – מטאטא כבישים מכני

14.1 כללי

- 14.1.1 כל הנוהג במטאטא כבישים מכני (להלן "הרכב") חייב להיות בעל רישיון נהיגה תקף והיתר לנהיגה למכונה ניידת, וכן הוא נושא תעודת ביטוח בתוקף.
- 14.1.2 השימוש, התחזוקה והשירות של רכב זה חייב להיעשות ע"י אדם הבקיא בהפעלתו ובשימוש ברכב, והמודע לסיכונים האפשריים הכרוכים בהפעלתו.
- 14.1.3 כל מטאטא מכני יצויד בערכת עזרה ראשונה, משולש אזהרה ואישור שהרכב מוסמך לנסיעה בכבישים ציבוריים, שבילים וכד'.
- 14.1.4 אין להפעיל את הרכב ללא מתקני הבטיחות שהורכבו בו.
- 14.1.5 אין לעשות שינויים ברכב שישפיעו על האישור שניתן לרכב או שהם בניגוד להוראות היצרן.
- 14.1.6 הרכב יופעל ויבדק עפ"י הוראות היצרן והוראות כל דין אחר.

עמוד 49 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

14.2 תחזוקה

- 14.2.1 הרכב יתוחזק עפ"י הוראות היצרן והוראות כל דין אחר.
- 14.2.2 ייעשה שימוש במכלול האביזרים המאושרים ע"י היצרן וע"י גורם מורשה בלבד.
- 14.2.3 תן דעתך לתוויות האזהרה. תוויות המודבקות על הרכב כשהן לא קריאות, שזזו ממקומן או שנפלו, חייבות בהחלפה.
- 14.2.4 שים לב שיש ברכב, מנוע עזר נפרד לשאיבה, כלומר סכנה נוספת לתשומת ליבך.
- 14.2.5 אין להפעיל את המטאטא כשאחת מנורות האזהרה דולקות.
- 14.2.6 יש לנהוג בזהירות בעת שמכלולי הרכב חמים, מחשש לכוויות.
- 14.2.7 כשעובדים על המערכת האלקטרונית, יש לנתק את הקוטב השלילי של הסוללה. יש לנקוט בזהירות כשמטפלים בסוללה – יש בה חומצה!
- 14.2.8 אין לנקות חלקים אלקטרוניים ע"י ציוד ניקוי בעל לחץ גבוהה.
- 14.2.9 בהחלפת אביזרים מתחברים, שים לב שאצבעותיך לא תיתפסנה בחיבורים.

14.3 לפני הנסיעה

- 14.3.1 יש לבדוק את תפקוד הרכב ובטיחות הנהיגה בכביש לפני כל שימוש! יש לתקן ליקויים באופן מידי.
- 14.3.2 יש לבדוק את יעילות המעצורים והניווט על בסיס יומי לפני תחילת העבודה ובמקום בטוח.
- 14.3.3 לפני התדלוק, כבה את המנוע, משוך את מפתח ההצתה והפעל את מעצור החניה. אין לתדלק בחדרים סגורים.
- 14.3.4 אין לעשן בעת מילוי דלק ואין למלא דלק בסביבת להבות או ניצוצות.
- 14.3.5 אין להשתמש בצמיגים כדי לעלות על הרכב או לרדת ממנו – סכנת החלקה!
- 14.3.6 אין להפעיל את הרכב במקום סגור! סכנת הרעלה!

עמוד 50 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

14.3.7 לפני הנעת המנוע יש לכבות את כל המפסקים.

14.3.8 לפני הפעלת הרכב, התאם את מושב הנהג, כוון את המראות, כך שתתאפשר לך ראות מלאה, לרבות פסי המסלול וחלק העבודה האחורי.

14.3.9 אין לעקוף את הפעלתו של מתג החיבור של מושב הנהג.

14.3.10 הנע את המנוע כשאתה במצב ישיבה בלבד.

14.4 נהיגה

14.4.1 חובה לנהוג עם חלונות סגורים למניעת חשיפה לרעש מזיק.

14.4.2 אין להשתמש בטלפון סלולרי במהלך הנהיגה.

14.4.3 הסעת אנשים במטאטא המכני אסורה.

14.4.4 אין לנסוע כאשר מכל האשפה נטוי.

14.4.5 בעת נסיעה הרם ואבטח את המכשור.

14.4.6 התאם את מהירות הנסיעה לתנאים הסובבים ולמשקל הנשיאה.

14.4.7 היזהר מפגיעה בבני אדם ובמיוחד בילדים.

14.4.8 המנע מסיבובים מסוכנים פתאומיים בירידות, בעליות או בשיפועים.

עליך לזכור כי תמרוני נהיגה או סיבובים פתאומיים במהירות גבוהה יכולים לגרום לרכב לנטות על צידו.

14.4.9 יש להקטין את מהירות הנסיעה בירידה ממושכת.

14.4.10 אם שדה הראייה חסום, אדם נוסף יכוון את הנסיעה. בעת נסיעה לאחור, על האדם הנוסף להיות בטווח ראייתו של הנהג.

14.4.11 השגח שהכלי לא יעלה אבק. אבק הוא סימן לכך שמכל האשפה התמלא או שהמסננים סתומים או שהממטרות סגורות.

עמוד 51 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

14.5 בגמר הנסיעה

- 14.5.1 לעולם אל תעזוב את הרכב ללא השגחה כשהמנוע עובד.
- 14.5.2 בעצירה או בסיום העבודה, עצור את הרכב על קרקע יציבה ואבטח אותו מפני תנועה לא מכוונת. הורד את האביזרים לגמרי או אבטח אותם נגד תזוזה לא מכוונת לפני נטישת הרכב.
- 14.5.3 חובה לכבות את מנוע העזר וכל המכשירים לפני כיבוי המנוע!
- 14.5.4 לפני עזיבת תא הנהג, כבה את המנוע והפעל את בלם החניה. לאחר מכן שלוף את מפתח ההצתה ונעל את התא.

14.6 ריקון המכל

- 14.6.1 לפני הטיית מכל האשפה, עליך לוודא שהרכב חונה על קרקע יציבה וישרה. נסיעה על הרכב כשמכל האשפה נטוי כלפי מעלה אסורה בהחלט!
- 14.6.2 לפני הנמכת המכל, יש לוודא שהשטח פנוי ואין אנשים באזור הסכנה!
- 14.6.3 בעת הרמת והורדת מכל האשפה לצרכי ריקון, שטיפה או תחזוקה כלשהי, התרחק מאזור הסכנה, בפרט למכל האשפה המורם, ואל תושיט איברי גוף – הישמר מסכנת הילכדות!

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 52 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

15. כללי התנהגות באתר פינוי אשפה

עובד/נהג נכבד,

בהגיעך לאתר פינוי אשפה, חובה עליך להקפיד על הכללים הבאים:

- 15.1 נעל נעלי בטיחות.
- 15.2 הרכב משקפי מגן.
- 15.3 חובה עליך ללבוש אפוד זוהר בכל שטח האתר הן ביום והן בלילה.
- 15.4 הישמע להוראות האחראים באתר.
- 15.5 ציית לתמרורים ולכל כללי התעבורה.
- 15.6 אין לעשן בשטח האתר.
- 15.7 אין לחטט בפסולת האתר.
- 15.8 אין לשוטט בשטח האתר. הישאר בקרבת המשאית במרחק שלא יעלה על 2 מטר.

עמוד 53 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

- 15.9 היזהר מתנועת כלי רכב, עגורנים וציוד מכני הנדסי ואל תשהה בקרבתם – שמור על מרחק של 30 מטר לפחות מהם.
- 15.10 יש לשמור על מרחק של 2 מטרים לפחות משפת מקומות/בורות ללא מעקה, שעומקם עולה על 2 מטרים.
- 15.11 אין לשפוך אשפה בבור השפיכה ללא עובד מכוון או אם נערמה אשפה על מחסום הבור או בקרבתו.
- 15.12 שפיכה במקום פתוח מותרת כל עוד לא נמצא אדם או כלי תעבורה במרחק של 15 מטר לפחות מהמשאית.
- 15.13 העלאת/הורדת זנב משאית האשפה תיעשה בזהירות מרבית, תוך כדי שמירת קשר עין של הנהג על הנעשה מאחור.
- 15.14 בעת פעולת הריקון או בעת שטיפת הרכב, אין לעמוד מתחת לדלת/לתיבה האחורית המורמת.
- 15.15 הישמר מהחלקה בעמדת השטיפה! השטיפה תבצע מעל גבי משטח יציב ומבעד למעקה יציב באמצעות צינור מים. אין להרטיב עמדות חשמל.
- 15.16 אין לטפס אל המשאית לכל מטרה, למעט עלייה לקבינה או עמידה על המדרגה האחורית.

נספחים

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 55 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

נספח 1 – גיליון מידע על סיכונים למפנה אשפה

מה הוא גיליון מידע על סיכונים תעסוקתיים?

גיליון מידע זה הוא אחד מתוך סדרה של גיליונות מידע בינלאומיים המתייחסים לסיכונים תעסוקתיים במקצועות שונים. הוא מיועד לכל אלה הקשורים מקצועית בשמירת הבטיחות והבריאות בעבודה: רופאים ואחיות תעסוקתיים, גיהותנים, ממוני וקציני בטיחות, מפקחי עבודה, מנהלי עבודה, נציגי עובדים, ועובדים מיומנים אחרים.

גיליון מידע זה מפרט, בסדר תקני מוגדר, את הסיכונים השונים אשר מפנה אשפה עלול להיות חשוף אליהם במהלך עבודתו הרגילה. גיליון מידע זה אינו מיועד לספק עצות, אלא מהווה מקור מידע בלבד. הידע על מה שגורם לפציעות ולמחלות תעסוקתיות מאפשר לתכנן וליישם אמצעי מגן מתאימים כנגד סיכונים אלה.

מי הוא מפנה אשפה?

מפנה אשפה/פועל אשפה הוא עובד שתפקידו לנקות, לפנות אשפה ביתית או תעשייתית באופן ידני או באמצעים מכניים.

מה הם הסיכונים העיקריים של עיסוק זה?

נפילות, החלקות ומעידות – בעת שינוע אשפה, ירידה מרכב איסוף אשפה ובאתר סילוק פסולת.

היפגעות ע"י כלי רכב חולפים או ממשאיות פינוי אשפה.

מעכה וגזירת איברים/היפגעות ע"י עצמים הניתזים ממתקני הרמה ודחס כלי רכב לשינוע אשפה.

חשיפה לגורמים סביבתיים: חום או קור קיצוניים, קרינת שמש מוגזמת, עומס חום כבד והתייבשות, לחות גבוהה, אבק וכו'.

גורמים פסיכולוגיים וחברתיים הקשורים לאופי העבודה או למקום העבודה, כולל יחסי אנוש, ארגון העבודה, חשיפה לאלומות ותקיפה הקשורים בעבודה, עבודה במשמרות, לחץ חברתי וכו'.

* נכתב ונערך על ידי מאיר סאיג, ממונה בטיחות עיריית פתח-תקוה, בהתאם להנחיות ארגון העבודה הבינלאומי.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 56 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

סיכונים תעסוקתיים

סיכוני תאונות

1 2

נפילות, החלקות, היתקלות במכשולים בשבילי פינוי אשפה, ממשאית האשפה ובאתר פינוי אשפה.

1 3

סיכון מוגבר לתאונות דרכים, למפנה אשפה העובד בסביבת כלי תעבורה.

4 8

היפגעות ע"י מכלים נופלים, חפצים מועפים, אבק ושבבים החודרים לעיניים.

8

מעיכה, קטיעת איברי גוף כתוצאה ממנגנון הרמת המכלים ודחסן האשפה.

5

חשיפה לטמפרטורות קיצוניות וקרינה.

1 6

סכנת נשיכה, הכשה ודקירה מבעלי חיים ומשאיות פסולת רפואית.

9

פריצת דיסק, שברים.

10

אירוע לב, אירוע פלילי, תעוקה עקב לחץ נפשי ומתחים בעבודה.

סיכונים פיזיקליים

3

פגיעה מכלי רכב חולפים מהלך העבודה או ממשאית האשפה, לרבות נסיעה לאחור.

4 8

נק' גזירה ומעיכה מנגנון דחס, נק' גזירה ומעיכה מנגנון הרמה, נק' גזירה ומעיכה הורדת זנב המשאית, מעיכה בעת ניקוי פנימי של תא הדחס.

1 4

מעידות, החלקות בעת שינוע מכלים, החלקה בעת ירידה עלייה למשאית, החלקה באתר אשפה.

מעידה כתוצאה מקריסת מדרגה אחורית, פגיעה מפתחת זרועות הרמת מכלים.

4 6

התזת נוזל הידראולי בלחץ, פגיעה מעצמים, נפילה/העפת עצמים, נתזים, רסיסים, אבק, מכלי אשפה.

5

חשיפה לגורמים סביבתיים, כולל חום או קור קיצוניים (עבודה בגשם או חשיפה לשמש בשיא החום), קרינת שמש מוגזמת, עומס חום והתייבשות, לחות גבוהה, לחץ סביבתי וכו'.

7

סכנת התחשמלות ממפסקי חשמל בחדרי אשפה או מנגיעת מנוף בקווי חשמל עיליים.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 57 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

סיכונים כימיים

1 6

חשיפה אקראית לחומרי הדברה, חומרים משתכים, ממיסים אורגניים וכו'.

1 6

חשיפה לאבק, נדפי מתכות וכד'.

סיכונים ביולוגיים

1 6

נשיכות עי"י כלבים, חתולים, חולדות, נברנים וכד'. הכשות נחשים.

1 6

עקיצות עי"י צרעות וצרעות עור וגירויים, עקב מגע עם צמחייה אלרגנית או עם חרקים אחרים.

1 6

דקירות מחטים מפסולת רפואית כגון מחטים וחשש להידבקות מצהבת או איידס.

בעיות ארגונומיות, פסיכולוגיות וחברתיות

9

פגיעות במערכת שריר-שלד, כאבי גב הקשורים בהזזה או טלטול של חפצים כבדים, מאמץ חוזר ונשנה.

10

גורמים פסיכולוגיים וחברתיים הקשורים לאופי העבודה ו/או למקום העבודה, כולל יחסי אנוש, ארגון העבודה, תקשורת לקויה, חשיפה לאלימות ותקיפה הקשורים בעבודה, לחץ חברתי לסיים העבודה מהר, העקה נפשית עקב שיבוץ שאינו משיבוע רצון, עבודה במשמרות, וכו'.

רשימת אמצעי המניעה

1 בעבודת פינוי אשפה לבש תמיד ציוד-מגן אישי מתאים, ובמיוחד אפוד זוהר, כפפות מגן, נעלי בטיחות עם סוליות למניעת החלקה, פגיעה וחדירת עצמים חדים; על פי הצורך השתמש גם בקסדת מגן, משקפי-מגן ובנישמויות.

2 ודא שמשטחי העבודה יהיו תקינים, יציבים ומחורצים למניעת החלקה. דרכי הגישה למכלי האשפה יהיו עבירים וללא מכשולים.

3 השתמש באפודים זוהרים וביגוד מחזיר אור לפי ת"י 1258; פינוי אשפה ייעשה מצד ימין של

עמוד 58 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

הכביש הפונה למדרכה ; בעת נסיעה לאחור יש להסתייע בעובד מכוון.

- 4 ודא שננקטו כל פעולות התחזוקה והבדיקות התקופתיות הדרושות לתקינות המשאית ואביזריה.
- 5 עשה שימוש בביגוד המתאים למזג האוויר וכו' ; השתמש בביגוד ובכיסוי ראש להגנה נאותה מפני מזג אוויר קיצוני וקרירת השמש, לרבות משחת מגן ומשקפי שמש.
- 6 שמור על מרחק נגיעה מהפסולת, עמוד לצד המשאית, התרחק מענני אבק, והשתמש במשקפי מגן ובכפפות מגן מתאימות.
- 7 הישמר ממגע עם ממפסקי תאורה חשופים בחדרי אשפה ושמור על מרחקי בטיחות הנדרשים בחוק למניעת מגע בין זרועות מנוף משאית האשפה לקווי חשמל עיליים.
- 8 ודא מניעת מגע עם מנגנון הרמת המכלים, מכלי האשפה ודחסן האשפה ; אזור הטעינה והפריקה של האשפה חייב להיות סטרילי (ללא הימצאות בני אדם או רכוש).
- 9 הקפד על כללי הרמה נכונה ; הרם פסולת כבדה באמצעי עזר מכניים או בסיוע עובדי צוות נוספים.
- 10 במידת הצורך היוועץ עם פסיכולוג תעסוקתי ו/או מומחים ליחסי עבודה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 59 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

מידע מקצועי נוסף

שמות נרדפים (חליפיים)

מפנה אשפה/פועל אשפה/אוסף אשפה/פועל זבל/פועל ניקיון אשפה.

הגדרה ו/או תיאור העיסוק

סידור עבודה, הוצאת מכלי אשפה ביתית, טעינת מכלי אשפה למשאיות אשפה ופריקתם, החזרת מכלי אשפה, נסיעה על מדרגות עמידה אחוריות ובתא נהג של המשאית, פינוי ערימות גזם ופסולת מיחזור, ניקיון רחובות, הפעלת דחסינות אשפה, פריקת מכלים טמוני קרקע אל משאית מנוף, פינוי פסולת באמצעות טרקטור, טאטוא רחובות מְכַנֵּי, פריקת אשפה באתר פינוי אשפה, נהיגת משאיות ומנופי פינוי אשפה, שטיפת משאית אשפה.

תעסוקות דומות ו/או ספציפיות

מנקה/מטאטא רחובות, מפנה גזם.

מטלות

פינוי, טעינה, פריקה של מכלים או שקיות לאיסוף אשפה. ניקיון, טאטוא רחובות.

ציוד עיקרי הנמצא בשימוש

משאית אשפה, מטאטא, יעה.

מקומות עבודה בהם העיסוק שכיח

רשויות מוניציפליות וממלכתיות וכן בשטחים תפעוליים.

הערות

1. מפנה אשפה חשוף למגוון הסיכונים הקיימים בעולם הבטיחות והגיהות. ייחודו של העיסוק נובע מסביבת עבודה דינאמית המשתנה בכל רגע.
2. מפנה אשפה עלול להיתקל בבעיות הקשורות בגורמים פסיכולוגיים וחברתיים המתייחסים לאופי/מקום העבודה, כולל יחסי אנוש, ארגון העבודה, אלימות ותקיפה הקשורים בעבודה, לחצים של הקבלנים וקבלני המשנה, איומים, עבודה במשמרות, וכו'.

מראי מקום

1. Residential Waste Collection, Hazard Recognition & Prevention, NIOSH, 1982.
2. "DOT" – Dictionary of Occupational Titles with O*NETtm Definitions, 5th Ed., Claitor's Publ. Division, Baton Rouge, LA, USA, 2003-2007.
3. תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), התשנ"ז-1997.
4. עיריית פתח-תקוה, הוראות בטיחות וגיהות לעובדי פינוי אשפה, מאיר סאיג, ינואר 2021.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 60 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

נספח 2 – טופס בדיקת משאית אשפה יומי

משאית אשפה מספר: _____ - _____ - _____
שם הנהג: _____ תאריך: _____

הנושא	מס"ד	תיאור הבדיקה	תקין	לא תקין	הערות
א. בטיחות כללית	1.	מדרגות עמידה אחוריות			
	2.	ידיעות אחיזה לפועלים			
	3.	תקינות מפסקי ההפעלה			
	4.	מפסק חירום, מפסק הצלה (חילוץ)			
	5.	צליל חיווי נסיעה לאחור			
	6.	אפוד זוהר, משקפי מגן, כפפות			
	7.	מדרגות עלייה לקבינה			
ב. מכונאות	8.	צמיגים			
	9.	שמן מנוע			
	10.	מים ברדיאטור			
	11.	תדלוק			
ג. חשמל	12.	תאורה, פנסים, תאורת עבודת לילה			
	13.	מגבים			
	14.	כריות אוויר			
ד. מרכב	15.	שמשות			
	16.	מראות			
	17.	טכוגרף			
ה. אביזרי עזר	18.	מטפה כיבוי אש			
	19.	עזרה ראשונה			
	20.	יעה, מטאטא ואת חפירה			
	21.	חגורות בטיחות			

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 61 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

נספח 3 – טופס בדיקת משאית אשפה שבועי

משאית אשפה מספר: _____ - _____ - _____

שם הבודק: _____ תאריך: _____

הערות	לא תקין	תקין	תיאור הבדיקה	מס"ד	הנושא
			מדרגות עמידה אחוריות	.1	ו. בטיחות כללית
			מדרגות עמידה אחוריות "חכמות": ביטול נסיעה לאחור, ביטול דחס, הגבלת מהירות עד 30 קמ"ש	.2	
			ידיות אחיזה לפועלים	.3	
			תקינות מפסקי ההפעלה	.4	
			מפסק חירום, מפסק הצלה (חילוץ)	.5	
			צליל חיווי נסיעה לאחור	.6	
			אפוד זוהר, משקפי מגן, כפפות	.7	
			מדרגות עלייה לקבינה	.8	
			צמיגים	.9	ז. מכונאות
			גירוז	.10	
			שמן מנוע	.11	
			מים ברדיאטור	.12	
			מערכת דחס, זרועות הרמה, מסרק	.13	
			תדלוק	.14	
			דליפות שמן או אוויר	.15	ח. חשמל
			תאורה, פנסיים, תאורת עבודת לילה	.16	
			מצברים	.17	
			מגבים	.18	
			צופר	.19	
			כריות אוויר	.20	

עמוד 62 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

			שמשות	.21	ט. מרכב
			תאונות	.22	
			שילוט	.23	
			מראות	.24	
			טכוגרף	.25	
			מטפה כיבוי אש	.26	י. אביזרי עזר
			עזרה ראשונה	.27	
			יעה, מטאטא ואת חפירה	.28	
			חגורות בטיחות	.29	
			רישיונות וביטוח בתוקף	.30	

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 63 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

נספח 4 – טופס הדרכת בטיחות לעובד חדש

אני _____ ת.ז. _____
(שם פרטי שם משפחה)

עובד באגף: **התברואה והרכב** במחלקה: _____ החל מ _____,

מצהיר בזאת שקיבלתי הדרכה ממנהל המחלקה/היחידה.

המנהל _____ תידרך אותי בנושאים הבאים:
(שם פרטי שם משפחה)

- ❖ סוגי הכלים והחומרים השימושיים במחלקה.
- ❖ הסיכונים הכרוכים בביצוע העבודות במחלקה.
- ❖ אמצעי הבטיחות שבהם יש לנקוט כהגנה במהלך ביצוע העבודות.
- ❖ הוראות הבטיחות ונהלי הבטיחות המקובלים ביחידה ובעירייה בכלל.

הנני מתחייב לשמור על כללי הבטיחות המקובלים בעירייה.
אם אהיה בספק לגבי ביצועה של עבודה מסוימת, אראה עצמי חייב לבדוק ולהיוועץ עם הממונים עלי לפני ביצוע העבודה.

שם ומשפחה של העובד	חתימת העובד	תאריך
שם ומשפחה של המנהל המתדרך	חתימת המנהל	תאריך
הממונה על הבטיחות	חתימה	תאריך

עותקים:

1. לתיק אישי – מקור חתום לאגף ההון האנושי.
2. לתיק בטיחות יחידתי.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: א	עמוד 64 מתוך 66 עמודים
שם ההוראה: פינוי אשפה		

נספח 5 – טופס קבלת הוראות בטיחות ומידע על סיכונים

מינהל שפ"ע
אגף התברואה והרכב

החתום מטה, מצהיר בזאת, כי קיבלתי את חוברת הוראות הבטיחות לעובדי פינוי אשפה מ- _____, הבנתי את תוכן במלואו, וכי אני מתחייב לעבוד עפ"י הוראות הבטיחות הללו.

בנוסף, הריני מצהיר כי קיבלתי גיליון תמצית מידע על סיכונים למפנה אשפה.

ולראיה לכך באתי על החתום:

שם העובד	תעודת זהות	תאריך	חתימה

עמוד 65 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

נספח 6 – טופס חלוקת ציוד מגן אישי

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____ ת.ז.: _____

הנני מאשר קבלת ציוד מגן אישי להלן. כמו כן, אני מתחייב:

- א. להשתמש בו בהתאם לייעודו.
- ב. להחזירו מיד לממונה הישיר עלי משנתגלה בו כל פגם או נזק לשם החלפתו.
- ג. להחזיקו במצב נקי ולשמור על תקינותו.

חתימה	תאריך	סוג הציוד

עמוד 66 מתוך 66 עמודים	מספר הוראה : א	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פינוי אשפה		

נספח 7 – טופס ריענון הוראות בטיחות

ריענון הוראות בטיחות למפני אשפה לשנת _____

אני החתום מטה, מצהיר בזאת, כי קיבלתי הדרכת ריענון להוראות הבטיחות לעובדי פינוי אשפה מיום _____, הבנתי את תוכנו במלואו, וכי אני מתחייב לעבוד עפ"י הוראות הבטיחות הללו, ולראיה לכך באתי על החתום:

שם משפחה	שם פרטי	תעודת זהות	תאריך	חתימת העובד

עמוד 1 מתוך 14 עמודים	מספר הוראה : ב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גינון		

הוראות בטיחות וגיהות

לעובדי גינון

ערך: מאיר סאיג

הממונה על בטיחות וגיהות

עיריית פתח-תקוה

עמוד 2 מתוך 14 עמודים	מספר הוראה : ב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גינון		

תוכן עניינים

1. הוראות בטיחות כלליות למנהל העבודה / ראש הצוות ולמפקח..... 3
2. הוראות בטיחות כלליות לעובדי גינון..... 4
3. עבודה עם כלי גינון ממונעים..... 5-7
4. הוראות בטיחות – גיזום וכריתת עצים..... 8-11
5. הוראות בטיחות וגיהות – עבודה עם חומרי הדברה..... 12
6. הוראות בטיחות – טרקטור..... 13-14

עמוד 3 מתוך 14 עמודים	מספר הוראה : ב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גינון		

1. הוראות בטיחות כלליות למנהל העבודה / ראש הצוות ולמפקח

מנהל/ראש צוות/מפקח נכבד,

חובתך למלא אחר כל הוראות הבטיחות ובכללן אלו המפורטים להלן.

- 1.1 הקפד על סדר וניקיון במקום העבודה.
- 1.2 יש לדאוג שכלי העבודה והציוד מותאמים לייעודם ושהם במצב תקין.
- 1.3 ודא שהעובדים לובשים בגדי עבודה ונועלים נעלי בטיחות.
- 1.4 ודא בטרם צאתם של העובדים לשטח, אם הם נוטלים את ציוד המגן האישי הדרוש לעבודתם.
- 1.5 מנהל העבודה ישגיח וינקוט בכל האמצעים לוודא שהעובד משתמש בציוד מגן אישי תקין, מתאים וכנדרש.
- 1.6 אם נתגלה בציוד פגם או נזק – מנהל העבודה ידאג לאספקה מיידי של ציוד חלופי תקין לעובד.
- 1.7 מנהל העבודה יודא שהעובדים נוהגים ע"פ כל הוראות הבטיחות וישמש להם דוגמה אישית.
- 1.8 יש להדריך כל עובד חדש הנקלט ביחידה בדבר שיטות עבודה בטיחות ולהזהירו מפני הסיכונים הקיימים בעבודה, וכן למסור לו עותק מהוראות אלו.
- יש לוודא שהוא הבין את ההוראות באמצעות שאלות מנחות, ולאחר מכן יש להחתים אותו על טופס קבלת הוראות בטיחות.
- 1.9 הודע מיד לממונה על הבטיחות על כל תאונה שנגרמה ועל כל מצב מסוכן העלול לגרום לתאונה בהתאם להנחיות.
- 1.10 הודע לממונה הישיר שלך על כל מפגע בטיחות.
- 1.11 יש לדווח לממונה על הבטיחות על כל הפרה של הוראות הבטיחות מצד העובדים.
- 1.12 מנהל המחלקה/ראש הצוות והמפקח חייבים למלא אחר כל הוראות הבטיחות.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ב	עמוד 4 מתוך 14 עמודים
שם ההוראה: גינון		

2. הוראות בטיחות כלליות לעובדי גינון

הערה: הקפד על קיום כל "הוראות בטיחות – ציוד מגן אישי".

- 2.1 נעל נעלי בטיחות בעבודה.
- 2.2 לבש חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
- 2.3 אם הינך חשוף לקרני השמש חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש ומרח משחת מגן על העור (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת).
- 2.4 **אם הינך עובד בכביש, אי תנועה או בשוליהם לבש ביגוד מחזיר אור.**
- 2.5 **בכל עבודה בדרכים יש להציב קונוסים, תמרורים, מחסומים ופנסים מהבהבים בהתאם לתנאי המקום והתנועה בדרך, מסביב לאזור העבודה כולו.**
יש לנהוג ע"פ "הוראות הבטיחות – עבודה בדרכים".
- 2.6 בעבודות כיסוח הרכב יש להשתמש במשקפי מגן או מסיכת פנים.
- 2.7 בעבודות כריתה, גיזום או ניסור של עצים או ענפים, חבוש קסדת מגן, הרכב משקפי מגן או מסיכת פנים ולבש כפפות מתאימות.
- 2.8 **רתום את עצמך לנקודת עיגון איתנה באמצעות רתמת בטיחות על כל אביזריה (מערכת בלימת נפילה), כאשר העבודה נעשית בגובה מעל 2 מ'.**
- 2.9 אין לבצע עבודות גינון, לרבות גיזום עצים וכל עבודה אחרת, במרחק הקטן מ- 3.25 מ' מקווי חשמל במתח עד 33,000 וולט ובמרחק הקטן מ- 5 מ' מקווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט. במקרה הצורך יש להזמין ניתוק הזרם מחברת החשמל.
- 2.10 בעבודות ריסוס לבש מסיכת נשימה וכפפות מתאימות, והרכב משקפי מגן.
- 2.11 בעת סיתות אבן ובטון יש להשתמש במשקפי מגן או מסיכת פנים.
- 2.12 בעת הפעלת כלי עבודה מכניים, לרבות חרמש מוטורי, מכסחת דשא, טרקטורון, מגזמת, מסור שרשרת ומרסס מוטורי, יש להשתמש גם באטמים או מגיני אוזניים למניעת נזקי רעש.
- 2.13 יש להימנע ממגע ישיר עם צמחים ועצים רעילים, בעלי חיים וחומרים כימיים.
- 2.14 הקפד על היגיינה אישית: החלף את בגדיך בתום יום העבודה, שטוף את ידיך במים וסבון בכל הפסקת עבודה לצורכי מנוחה, אכילה או שתייה.
- 2.15 היה ערני למצבך הבריאותי ופנה לרופא כאשר הינך מגלה סימפטומים, כגון גירוי עור, שלשולים, כאבי בטן, חום ועוד.

עמוד 5 מתוך 14 עמודים	מספר הוראה : ב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גינון		

3. עבודה עם כלי גינון ממונעים

- 3.1 כלי גינון ממונעים יופעלו אך ורק ע"י אנשים מיומנים.
- 3.2 כלי גינון ממונעים יופעלו, יתוחזקו ויישמרו עפ"י הוראות היצרן.
- 3.3 יש לאחסן דלק בכמויות מזעריות במקום מוצל ומאוורר.
- 3.4 מלא דלק בכלי הגינון באמצעות משפך ובמקום מאוורר.
- 3.5 אל תעשן בזמן מילוי הדלק או שימוש אחר בדלקים.
- 3.6 יש להרחיק את כלי הגינון ממקום מילוי הדלק 3 מטר לפחות, לפני הפעלתם.
- 3.7 מלא דלק לפני הפעלת המנוע, ולעולם אל תפתח את מכסה מיכל הדלק ואל תוסיף דלק כאשר המנוע עובד או כשהמנוע חם.
- 3.8 אם נשפך דלק באזור העבודה, אל תנסה להפעיל את המנוע, הרחק את הכלי מאותו אזור והימנע מהצתה עד שהדלק יתאדה באזור הסכנה.
- 3.9 בדוק את תקינות מיכל הדלק ומכלי האחסון וודא היטב את סגירתם.
- 3.10 לפני ההפעלה והשימוש בדוק היטב את כל חלקי הכלי ובמיוחד להבים, ברגים. החלף חלקים פגומים בחלקים מקוריים בלבד.
- 3.11 הפעלת כלי הגינון תיעשה בשטח פתוח. יש לפנות את השטח מגופים זרים ומבני אדם.
- 3.12 חל איסור חמור לבצע שינויים בכלים או לבטל מכלול בטיחות, אין להשתמש באביזרים מאולתרים שאינם נושאים תקן בטיחות. אין להסיר מגינים.
- 3.13 ודא הימצאות כל המגינים ומיקומם של התקנים למניעת העפת עצמים.
- 3.14 הרחק עוברים ושבים ממקום עבודתך 20 מטר לפחות וברדיוס של 360 מעלות.
- 3.15 היזהר ממגע הגוף שלך או של אחרים עם אחד החלקים שבתנועה או בחלק שהוא חם.
- 3.16 טרם העברת כלי ממקום למקום יש לכבותו ולכסות את השיניים שלו במיגון מתאים.
- 3.17 כבה את המנוע לפני כל מגע, לצורך בדיקה ותחזוקה.
- 3.18 אין להשאיר כלי גינון, בין שפועלים ובין שלא פועלים, ללא השגחה.
- 3.19 אין להפעיל את הכלים אם הינך עייף, תחת השפעת תרופות, אלכוהול או אם הינך חולה.

עמוד 6 מתוך 14 עמודים	מספר הוראה : ב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גינון		

מסור שרשרת

- 3.20 המפעיל חייב להכיר את המסור ולקרוא את כל הוראות הבטיחות והוראות היצרן.
- 3.21 יש לוודא שהמסור שבידיך אכן מיועד לביצוע הפעולה המתוכננת.
- 3.22 אין לתדלק מסור שרשרת כשהוא פועל. כאשר מכל הדלק של המסור מתרוקן יש להמתין 30 דקות לפני מילוי.
- 3.23 אין לעשן בזמן מילוי מיכל הדלק. יש להרחיק מהמקום מקורות הצתה וחומרים דליקים. הכינו את תערובת הדלק במקום מאוורר היטב ונגבו מיד שפך ודליפות.
- 3.24 אין לבצע כוונונים בשרשרת או בגוף המסור כשהוא פועל.
- 3.25 השתמש בגוף מסור ייעודי, שרשרת או מעצור מיוחד המתוכננים להפחתת הרתיעה לאחור.
- 3.26 התאימו השרשרת אל גוף המסור. שמרו על מתח נכון של השרשרת והקפידו שתהיה חדה ומשומנת.
- 3.27 יש למתוח את השרשרת לאחר ניסור של 5-10 דקות. בעת הכיוון הפסיקו את פעולת המסור.
- 3.28 החליפו את גוף המסור אם הוא עקום או סדוק. אם גוף המסור פגום יש להחליפו וגם את השרשרת.
- 3.29 בדקו לעיתים קרובות את בלם השרשרת ונקו אותו היטב משמן, לכלוך ונסורת.
- 3.30 סכינים שהוחלפו יש להשחזי עד לאורך הסכינים שבשרשרת.
- 3.31 יש לוודא שפתח כניסת מעבר שמן אל השרשרת הוא נקי.
- 3.32 תקנו והחליפו חוליות שאינן מסומרות היטב.
- 3.33 החליפו את גלגל השיניים המניע, אם הוא בלוי או פגום.
- 3.34 יש לוודא שהמאייד מכוון היטב. הכיוון יתבצע ע"י נציג מורשה של היצרן.
- 3.35 אין להשתמש במסור פגום או שיש בו חלקים חסרים.
- 3.36 השימוש במסור שרשרת המופעל בדלק יהיה רק מחוץ למבנים.
- 3.37 אין לבצע ניסור לבד.
- 3.38 מפעיל המסור חייב למצוא לעצמו מקום עמידה בטוח.

עמוד 7 מתוך 14 עמודים	מספר הוראה : ב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גינון		

- 3.39 הדלקת מסור מכני תיעשה כשהוא מונח על הקרקע, לפחות 3 מטרים ממיכל הדלק. הצמידו היטב את בית המנוע אל הקרקע, כשהשרשרת מכוונת הרחק מהגוף ומחפצים המצויים בסביבה. משכו את ידית ההתנעה בתנועות חדות ומהירות.
- 3.40 לפני התחלת הניסור יש להפעיל את בלם השרשרת. חממו את המנוע לפני הניסור.
- 3.41 בזמן הניסור יש לאחוז היטב את המסור כל הזמן בשתי הידיים כשהאגודלים והאצבעות לופתים היטב את הידיות. שמרו כל הזמן על עמידה יציבה.
- 3.42 את המסור יש להפעיל תמיד בגובה נמוך מגובה הכתפיים.
- 3.43 היו ערניים למיקום העובדים לצידכם. אל תעמדו מאחורי מסור בפעולה.
- 3.44 היו ערים תמיד למיקומו של החרטום.
- 3.45 יש להימנע מניסור באמצעות חרטום המסור או בקטע המסור הקרוב לבית המנוע.
- 3.46 אין לנסר לוחות עץ העלולים להכיל מסמרים, ברגים או חלקי מתכת אחרים.
- 3.47 במהלך הניסור הפעילו את המסור במלוא העוצמה.
- 3.48 נסרו בכל פעם רק בול עץ או ענף אחד.
- 3.49 ניסור ענפים מעץ ניצב יתבצע ע"י ניסור חריץ נפילה תחילה בענף מלמטה, ולאחר מכן ניסור הענף מלמעלה.
- 3.50 אין להשאיר מסור בפעולה ללא השגחה.
- 3.51 לפני הובלת המסור יש להניח לו להתקרר.
- 3.52 בהובלה של מסור יש לכסות את השרשרת ואת גוף המסור במגן.
- 3.53 בעת נשיאת המסור יש להפסיק את פעולת המנוע.
- 3.54 יש לשאת את המסור כשהחרטום מכוסה במגן ופונה לאחור.
- 3.55 אין להוביל מסור שרשרת בתא הנוסעים ואין לשאת אותו על הכתף. השתמש בתיבת נשיאה ייעודית ואבטח אותה בפני תזוזה.
- 3.56 אחסנו את המסור במקום קריר ויבש כשהוא נקי מלכלוך ושמן.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : ב	עמוד 8 מתוך 14 עמודים
שם ההוראה : גינון		

4. הוראות בטיחות – גיזום וכריתת עצים

בהוראות בטיחות אלו: "גיזום" – לרבות כריתה, חיתוך, הרמת נוף דילול ועיצוב עצים.

4.1 כללי

- 4.1.1 הקפד על קיום כל הוראות הבטיחות לעובדי גינון.
- 4.1.2 עבודת גיזום תתבצע אך ורק ע"י עובדים מיומנים אשר קיבלו הדרכה מתאימה.
- 4.1.3 לא תבוצע כל עבודה בגובה, לרבות עבודה על סולמות, סלים, במות הרמה, גגות, טיפול בעצים וגיזומם, אלא ע"י עובדים שעברו הכשרה ובכפוף לאישור על הדרכת עובד כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה).
- 4.1.4 יש לוודא כי יש תעודת ביטוח לגזום והעובדים הנלווים.
- 4.1.5 עבודות גיזום יתואמו בהתאם לצורך עם הרשויות הרלבנטיות: משטרת ישראל, חברת החשמל, בזק והיחידות הנוגעות לעבודה בעירייה.
- 4.1.6 גיזומים מורכבים וממושכים ייעשו אך ורק ע"י סגירת אזור, הצבת שוטרים להכוונת תנועה וניתוק זרם החשמל.
- 4.1.7 אין להתיר עבודה של שני גוזמים על עץ אחד בו זמנית.
- 4.1.8 ציוד מגן הכרחי לגוזם: נעלי בטיחות, כפפות, אוזניות מגן, משקפי מגן או מגן פנים, בגדי עבודה ארוכים והדוקים, אפוד זהר, קסדת מגן, חבל תקין ושלם המסוגל לשאת עומס של 2-3 טון.
- 4.1.9 עבודת גיזום בגובה תיעשה ע"י סל הרמה, ובאין הדבר מעשי העובד בגובה יאבטח עצמו ע"י רתמת בטיחות לנקודת עיגון איתנה. בכל מצב שבו עלול ליפול עובד מגובה העולה על 2 מטרים יש לנקוט באמצעים למניעת נפילתו.
- 4.1.10 יש לנהוג עפ"י כל "הוראות הבטיחות – עבודה בגובה".
- 4.1.11 מומלץ לא להשתמש בסולמות מתקפלים. יש להניח את הסולם כך שיבלוט מעבר לענף שהוא מונח. יש לייצב את רגלי הסולם ולקשור אותו לענף שעליו הוא נשען.
- 4.1.12 שימוש בסולמות ייעשה אך ורק בסולמות תקינים ותקניים.
- 4.1.13 בכל מקום כריתה יש לדאוג שיימצא רכב, ע"ר ואמצעי קשר למקרה של פגיעה.
- 4.1.14 יש לוודא ערכת עזרה ראשונה זמינה באזור העבודה הכוללת את כל הפריטים הנדרשים.
- 4.1.15 עבודות גיזום ייעשו תחת השגחתו המתמדת של ראש הצוות (מנהל עבודה).
- 4.1.16 אין לבצע עבודות גיזום בימים גשומים או בתנאי מזג אוויר סוער (רוחות, סופת ברקים).
- 4.1.17 יש להימנע מפעולות גיזום בתנאי חשיכה ויום סגרירי.
- 4.1.18 אין להשאיר ענפי עצים חצי כרותים למשך הלילה או ללא השגחה.

עמוד 9 מתוך 14 עמודים	מספר הוראה : ב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גינון		

4.1 לפני הגיזום

- 4.2.1 יש לחסום את השטח ולהציב שלטי אזהרה, קונוסים וכד' ולנהוג ע"פ כל "הוראות הבטיחות – עבודה בדרכים".
- 4.2.2 לפני שכורתים עץ יש להזהיר האנשים באזור ולהרחיק אותם לאזור בטוח למרחק של פעמיים גובה העץ לפחות.
- 4.2.3 לפני ביצוע פעולת הגיזום יש לסרוק את אזור העבודה מכל הכיוונים ולדון על אופן פעולת הגיזום על פי כללי מקצוע מקובלים.
- 4.2.4 יש לתכנן מראש את כיוון נפילת העץ (היעזר בחבלים, טריזים לפי הצורך לשליטה על נפילה שכיוונה שונה מהנטייה הטבעית של העץ). יש לבחור את כיוון הנפילה בהתאם למיקום אובייקטים בשטח, כיוון הרוח, נטיית העץ, גובהו, משקלו, חוזקו וצורתו.
- 4.2.5 לפני שמתחילים בכריתת עץ יש לאתר ענפים מתים בגובה או ענפים שבורים או תלויים על בלימה.
- 4.2.6 יש לוודא שאין קווי חשמל בקרבת העצים או מקום העבודה. במידת הצורך יש לבקש הפסקת זרם מאת חברת החשמל.
- 4.2.7 לפני פעולת הגיזום, יש לנקות את שטח העבודה מסביב לעץ.
- 4.2.8 ברדיוס סביר של 10 מטרים לפחות ממקום הגיזום יש לפנות כלי רכב, מכשולים ולוודא באופן מוחלט כי אין נפש חיה באזור.
- 4.2.9 יש להציב עובדים לפי הצורך שימנעו מעבר כלי רכב והולכי רגל באזור העבודה.
- 4.2.10 אם הינך נדרש לטפס על העץ, עשה זאת ללא מסור. דאג לאבטח את עצמך בכל עת. את המסור אפשר להעלות לאחר הטיפול באמצעות חבל. יש לקשור את הכלים בחבל על העץ למניעת נפילתם. כאשר המסור אינו חותך, המפסק יועבר למצב ניוטרל.
- 4.2.11 לפני תחילת העבודה חבר במידת הצורך חבלים חזקים לצמרת העץ וקשור אותם היטב.

4.2 בעת הגיזום

- 4.3.1 היה ערני לסביבה. הפסק את עבודת הגיזום כאשר נשקפת סכנה. מנע כל עת התקרבות אנשים למקום.
- 4.3.2 על ראש הצוות להשגיח, להנחות ולפקח על הנעשה בהתאם להוראות הבטיחות.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ב	עמוד 10 מתוך 14 עמודים
שם ההוראה: גינון		

4.3.3 אין לעמוד עם הגב או מתחת לענף הנגזם וכן לאורך מסלול נפילתו האפשרי. כאשר הגזע מתחיל לנטות יש להתרחק מהעץ למרחק של 7.5 מטר לפחות, לכבות את המסור ולהניח אותו על הקרקע.

4.3.4 בכריתת עצים לעולם אין להפסיק את הניסור באמצע החתך.

4.3.5 בכל מהלך הגיזום יקפיד הגוזם לסלק ענפים יבשים ופגועים בכל אזור שבו הוא נמצא.

4.3.6 יש לבצע חתך חלק ככל שניתן. "פצעים" גדולים יימרחו במשחת גיזום.

4.3.7 יש לעבוד כאשר ראשך מעל מקום הגיזום (החיתוך).

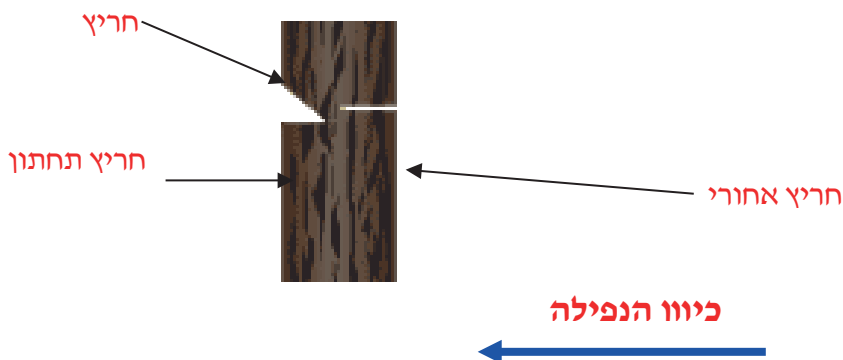
4.3.8 לפני ביצוע כל חתך, חשוב היכן ייפול הענף וודא מקום פנוי לנפילת העץ.

4.3.9 ודא יציבותך וקשירתך לפני החיתוך – "אל תכרות את הענף שעליו אתה יושב".

4.3.10 חיתוך ענפים גדולים יתבצע מהקצה לבסיס בשלבים. לפני חיתוך סופי של ענף כבד יש לבצע חתך אבטחה תחתון למניעת קרע עד לבסיס הגזע.

4.3.11 כריתת גזע במסור תיעשה ע"י 3 חתכים שיבטיחו את כיוון נפילתו:

- החתך העליון בכיוון נפילת העץ 45 מעלות בכיוון מטה ועד לעומק של שליש מקוטר עובי הגזע.
- החתך התחתון מאוזן מאותו הצד של החתך העליון עד למקום המפגש ביניהם היוצר את חריץ הנפילה.
- החתך האחורי (מאוזן גם הוא), יבוצע מעברו השני של הגזע בגובה של 2.5 ס"מ מעל החתך התחתון. יש להשאיר קטע לא מנוסר בעובי של 1/10 מקוטר העץ מחריץ הנפילה, כדי לאפשר בקרה על כיוון הנפילה.

4.3.12 כאשר עובדים במורד יש להפיל את העץ הכרות לכיוון המורד (שלא יתגלגל בו).

4.3.13 במדרון יש להבטיח שחלקים מהגזע לא יתגלגלו במורד כדי למנוע פגיעה באנשים.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : ב	עמוד 11 מתוך 14 עמודים
שם ההוראה : גינון		

4.3.14 את הגזע הכרות יש להפיל בעזרת 2 צוותים אשר יעמדו משני עברי המקום שבו נועד הגזע ליפול. הצוותים יתרחקו 4 מטר מהעץ וימשכו בכוח שווה בחבלים הקשורים לצמרת העץ, כדי שהעץ ייפול באמצע ביניהם.

4.3.15 בזמן הכריתה יש לדאוג שהעץ ייפול על הקרקע ולא על מבנים, כלי תחבורה, קווי חשמל או עצים אחרים.

4.3.16 עץ כרות הנשען על עץ או ענף אחר יש להוריד באמצעות חבל או שרשרת. אין לחלק אותו בזמן שהוא תלוי.

4.3.17 את הענפים מהעץ הכרות יש לנסר מהצד הרחוק אליך ולאחר מכן בקרבתך. כאשר הקרקע משופעת יש לעמוד באזור הגבוה. אין לנסר ענפים שבול העץ נתמך עליהם. במקרה זה יש לגלגל את בול העץ.

4.4 לאחר הגיזום

4.4.1 ודא שאין ענף או עץ כרות שנותר מושען על עץ או ענף אחר.

4.4.2 העובד למעלה יוריד את הצידוד באמצעות חבל ואח"כ יירד בעצמו (בעבודה ללא סל הרמה).

4.4.3 לא יוחל בפעולות לסיום העבודה עד שאחרון העובדים ירד מהעץ.

4.4.4 יש לאסוף את סימני האזהרה, התמרורים והקונוסים.

4.4.5 יש לנקות ציוד מגן ולשטוף ידיים.

4.4.6 ראש הצוות יודא אישית שלא נותרו כלים, מכשולים או ענפים הנוטים ליפול באזור.

4.4.7 אסור להשאיר ציוד, כלים, ענפים או שאריות גיזום באזורי מעבר או בנתיבי תנועה אשר יסכנו את הציבור.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ב	עמוד 12 מתוך 14 עמודים
שם ההוראה: גינון		

5. הוראות בטיחות וגיהות – עבודה עם חומרי הדברה

- 5.1 אחסן במרוכז את כל חומרי ההדברה והרעלים במקום סגור ומאוורר.
- 5.2 החזק את חומרי ההדברה אך ורק באריזה המקורית כשהיא מסומנת. סלק והשמד בהתאם לתקנות כל חומר שאין אפשרות לזהותו.
- 5.3 בעת טיפול בחומר הדברה, יש להשתמש בכפפות מגן מתאימות, משקפי מגן, סרבול מלא ומסיכות נשימה.
- 5.4 השימוש במסכות נשימה ייעשה עם מסנן (פילטר) אוניברסלי מתאים, אשר ייבדק מעת לעת ויבוצע מעקב אחר השימוש בו. טרם השימוש בפילטר יש לתת את הדעת ולפעול ע"פ הוראות היצרן.
- 5.5 טרם השימוש בחומרי ההדברה, יש לקרוא היטב את הוראות היצרן המופיעות על גבי תווית היצרן של החומר ודפי המידע הנלווים, ולמלא בקפדנות אחר ההוראות.
- 5.6 אין לבצע פעולות הדברה שנאסרו ע"י רשות מוסמכת ואין לבצע פעולות הדברה בתכשירים כימיים שלא הותרו לשימוש.
- 5.7 ודא שכל כלי העבודה, לרבות המרססים, יהיו מוגנים למניעת פגיעה בעובדים.
- 5.8 הקפד על קיום הוראות היצרן של הכלים והציוד שברשותך. עודף לחץ במרסס ישוחרר באמצעות פתיחה מבוקרת של המכסה.
- 5.9 בעת ריסוס בטיפות קטנות יש לשהות זמן מינימלי במקום.
- 5.10 פעולת הדברה במקום סגור תתחיל במקום הרחוק ומשם אל כיוון הפתח.
- 5.11 שים לב למשב הרוח וכיוונה, והימנע מלרסס או לאבק בשעה שהיא נושבת.
- 5.12 הקפד שלא יותז חומר הדברה על גופך או בגדיך.
- 5.13 יש למנוע כניסת אנשים בלתי מורשים (זרים) אל שטח הריסוס.
- 5.14 לאחר הריסוס יש להציב בשטח שלטי אזהרה בולטים לעין, המציינים את שם התכשיר המרוסס, תאריך ופרטי מבצע העבודה.
- 5.15 אין לעשן, לאכול או לשפשף עיניים בעת טיפול או לאחר טיפול בחומרי הדברה.
- 5.16 אם הורעל עובד – יש לנהוג על פי דפי המידע של היצרן המתייחסות לחומר (מתן עזרה ראשונה), ולהעביר את הנפגע בדחיפות לטיפול רפואי בצירוף תווית האריזה של תכשיר ההדברה.
- 5.17 היה ערני למצבך הבריאותי ופנה לרופא כאשר הינך מגלה סימפטומים, כגון שלשולים, כאבי בטן, חום, גירוי עור וכו'.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : ב	עמוד 13 מתוך 14 עמודים
שם ההוראה : גינון		

6. הוראות בטיחות – טרקטור

6.1 דרישות כלליות

- 6.1.1 נהג על טרקטור אך ורק אם הינך בעל רישיון מתאים.
- 6.1.2 ודא שהטרקטור בעל רישוי וביטוח תקפים והוא טרקטור + תא בטיחות ומסגרת בטיחות מדגם מורשה ע"י מפקח עבודה ראשי.
- 6.1.3 עובד ינהג על טרקטור אך ורק אם הוא בקיא בהוראות הבטיחות והתפעול שלו ומיומן בהפעלתו.
- 6.1.4 נהג על טרקטור אך ורק אם הינך במצב בריאות תקין.
- 6.1.5 עצור למנוחה כל שעתיים למשך 10-15 דקות.
- 6.1.6 נעל נעלי בטיחות.
- 6.1.7 אם אתה נוהג בתא שאיננו מבודד עליך להרכיב אוזניות מגן.
- 6.1.8 אסור להסיע אדם נוסף על הטרקטור אם אין עבורו מושב ייעודי המאושר ע"י היצרן ומשרד הרישוי.
- 6.1.9 השימוש ותחזוקת הטרקטור ייעשו ע"פ הוראות היצרן.
- 6.1.10 בעת טיפול או תחזוקה יש למנוע כניסת אנשים מתחת לכף ההעמסה ויש להבטיח אותו באופן מכני מפני נפילה בלתי מבוקרת.
- 6.1.11 אין להסיר מגינים על רצועות, שרשראות ומעבירי כוח. המגינים יהיו קבועים ויציבים.
- 6.1.12 טיפול במעביר הכוח ייעשה אך ורק לאחר דימום מוחלט של הטרקטור.
- 6.1.13 השתמש בידיות האחיזה כדי לעלות או לרדת מהטרקטור.
- 6.1.14 אין לקפוץ מהטרקטור.
- 6.1.15 אין לרדת מהטרקטור כל עוד הוא בתנועה.
- 6.1.16 אין להשאיר מפתחות בטרקטור ללא השגחה.
- 6.1.17 לעולם אין להשאיר טרקטור מונע ללא השגחה.
- 6.1.18 חובת העובד לדווח לממונה עליו על כל פגם שנתגלה לו בטרקטור.

6.2 טרם הפעלת הטרקטור

- 6.2.1 בטרם הפעלת הטרקטור יש לבדוק צמיגים, בלמים, מראות, מגבים, שמן, אורות.
- 6.2.2 אין למלא דלק כל עוד המנוע עובד או חם ואין לעשן בקרבת מיכל הדלק.
- 6.2.3 יש לכוון ולנקות את המראות.
- 6.2.4 יש לוודא קיום ציוד עזרה ראשונה ומטף לכיבוי אש.
- 6.2.5 חגור חגורת בטיחות.
- 6.2.6 אין להניע את הטרקטור ואין לגרום לתנועתו אלא ממושב המפעיל בלבד.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : ב	עמוד 14 מתוך 14 עמודים
שם ההוראה : גינון		

6.3 נהיגת הטרקטור

- 6.3.1 יש להימנע מנסיעה בתנאי ראות לקויה : לילה או גשם.
- 6.3.2 התחל תמיד בנסיעה איטית וזהירה, תוך כדי בחינת יכולת הבלמים.
- 6.3.3 בזמן הנהיגה יש לשים לב שכל אדם נמצא בטווח הראייה. לא רואים – לא נוסעים!
- 6.3.4 נסיעה עם כף ההעמסה תיעשה בגובה של כחצי מטר של הכף מהרצפה.
- 6.3.5 נסיעה עם מטען תיעשה באיטיות ובהירות מרבית.
- 6.3.6 חובה עליך לציית לכל חוקי התנועה.
- 6.3.7 יש להקפיד על שמירת מרחק מכלי רכב אחרים.
- 6.3.8 בכניסה לכביש יש לתת תשומת לב לתנועה החוצה.
- 6.3.9 הימנע מלעלות על גבי תעלות, בורות, מכשולים, סוללות, סלעים, עצים, אדמה רכה.
- 6.3.10 יש להיזהר מנסיעה בקרבה יתרה לשוליים או מדרון.
- 6.3.11 האט בסיבובים, משטחים רטובים, חציית מדרונים.
- 6.3.12 יש להימנע מלעלות או לרדת על גבי מדרון משופע.
- 6.3.13 עלייה או ירידה ממדרון תיעשה באיטיות.
- 6.3.14 עגלה תחובר לטרקטור ע"י 2 אמצעי חיבור תקינים ותקינים לפחות (2 אמצעי חיבור), כך שתתאפשר שליטה בנגררת ותימנע הינתקות בלתי מבוקרת.
- 6.3.15 אם הינך גורר נגרר יש להציב בחלקו האחורי שלט "רכב איטי", "נגרר".
- 6.3.16 אין להסיע אנשים על גבי הנגרר.
- 6.3.17 הטרקטור לא יגרור עומס שעולה על משקלו.
- 6.3.18 בעת עצירה הפעל בלמי חניה.

6.4 הפעלת כף העמסה

- 6.4.1 הפעלת כף העמסה (המרים) תיעשה כך שלא יימצא אדם בטווח ההרמה.
- 6.4.2 לא יימצא אדם מתחת לכף ההעמסה.
- 6.4.3 היזהר מקווי חשמל בעת הרמת הכף והמטענים.
- 6.4.4 השתדל לעבוד על משטח שאינו משופע.
- 6.4.5 בעת שימוש בכף החפירה או עבודה בשטח משופע יש להוריד את המייצבים.
- 6.4.6 ההעמסה תתבצע ע"י כף ההעמסה בלבד.
- 6.4.7 אין להעמיס על כף ההעמסה מעבר לעומס המותר ע"י היצרן.
- 6.4.8 **כף ההעמסה או כף החפירה לא ישמשו להרמת בני אדם.**
- 6.4.9 בזמן עצירה יש להוריד את כף העמסה כלפי מטה ולקפל פנימה את כף החפירה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ג	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: הדברה		

הוראות בטיחות וגיהות לעבודות הדברה

עובד נכבד,

למען בריאותך, חובתך למלא אחר הוראות הבטיחות והגיהות שלהלן:

1. הוראות כלליות

- 1.1 עבודת הדברה תברואתית (הדברת חרקים ומכרסמים) תבוצע אך ורק ע"י עובדי מח' ההדברה העירונית או ע"י קבלן-מדביר מוסמך, העובדים תחת פיקוחו של מנהל מח' ההדברה בעל היתר הדברה בתוקף.
- 1.2 עבודה בשטחים פתוחים, שדות, תעלות וכן כל עבודה בגובה – מחייבת צוות בן שני עובדים לפחות.
- 1.3 ריסוס עשבייה באמצעות תכשירים הנמכרים לקהל הרחב יתבצע ע"י עובדים אשר סופק להם ציוד מגן אישי מתאים, ובהתאם להוראות היצרן המצורפות לתכשיר.
- 1.4 מנהל יחידה המעוניין לבצע פעילות הדברה יפנה תחילה אל מנהל מח' ההדברה, לשם קבלת הנחיות מקצועיות.
- 1.5 יש לעיין גם בהוראות הבטיחות ל"אחסנה ושינוע", "חומרים מסוכנים" ו"עבודה בגובה".

2. ציוד מגן אישי

- 2.1 נעל נעלי בטיחות בעבודה.
- 2.2 לבש בגדי עבודה: חולצה עם שרוולים ארוכים והדוקים ומכנסיים ארוכים.
- 2.3 אם הינך חשוף לשמש, חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש ומרח משחת מגן על העור (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת הנוגעת לחובת שימוש ציוד מגן אישי בעת יישום חומרי הדברה).
- 2.4 בעת טיפול בחומר הדברה יש להשתמש בכפפות מגן מתאימות, משקפי מגן ומסיכות נשימה.
- 2.5 השימוש במסכות נשימה ייעשה עם מסנן (פילטר) אוניברסלי מתאים, אשר ייבדק מעת לעת ויבוצע מעקב אחר השימוש בו.

3. אחסנת חומרי הדברה

- 3.1 חומרי ההדברה והרעלים יאוחסנו במחסן מאוורר, ואולם כמות קטנה של חומרים אפשר לאחסן בארגז אחסנה.
- 3.2 לא יאוחסנו במחסן או בארגז אחסנה אלא חומרי הדברה או אריזות ריקות בלבד.
- 3.3 המחסן וארגז האחסנה יהיו נעולים. מפתח המחסן יוחזק בדרך כלל ע"י המחסנאי ולא יימסר אלא לאדם אחראי מטעם המחלקה.
- 3.4 על דלת המחסן ועל גבי הארגז במקום בולט יוצג שלט "סכנה רעל – חומרי הדברה".
- 3.5 רצפת המחסן תהיה מחומר מוצק ובלתי חדיר לרטיבות.
- 3.6 ארגז האחסנה יהיה עשוי מתכת ויוחזק במצב תקין.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : ג	עמוד 2 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה : הדברה		

- 3.7 החזק את חומרי ההדברה אך ורק באריזה המקורית כשהיא מסומנת. כל חומר שאין אפשרות לזהותו יפונה בהתאם לדרישות החוק.
- 3.8 אריזות ריקות של חומרי הדברה יישמרו במחסן עם תום פעולת ההדברה ולא יוצאו ממנו אלא לשם השמדה, קבורה או החזרה בהתאם להוראות כל דין.

4. הדברה וריסוס

- 4.1 טרם השימוש בחומרי ההדברה, יש לקרוא היטב את הוראות היצרן המופיעות על גבי תווית היצרן של החומר ודפי המידע הנלווים, ולמלא בקפדנות אחר ההוראות.
- 4.2 אין לבצע פעולות הדברה שנאסרו ע"י רשות מוסמכת.
- 4.3 אין לבצע פעולות הדברה בתכשירים כימיים שלא הותרו לשימוש ע"י רשות מוסמכת או שאינם בעלי תעודת רישום בתוקף.
- 4.4 אין לבצע פעולות הדברה בתכשירים כימיים שאינם בתוקף.
- 4.5 הדברת וריסוס חרקים עוקצניים תתבצע ע"י שני עובדים לפחות.
- 4.6 לפני ביצוע פעולת הדברה, יש להציב בשטח שלטי אזהרה במקום בולט בהתאם לתקנות, המציינים את שם התכשיר המרוסס (שם הרעל), שם המדביר, כתובתו, מס' רישונו, מס' הטלפון שלו ותאריך פיקוד הרעל.
- 4.7 יש למנוע כניסת אנשים בלתי מורשים (זרים) אל שטח הריסוס.
- 4.8 לא יעסקו בהכנת חומר הדברה לפעולת הדברה, אלא בתוך מחסן או במרחק נאות ממבנים ומבני אדם.
- 4.9 ודא שכל כלי העבודה, לרבות המרססים, יהיו מוגנים למניעת פגיעה בעובדים.
- 4.10 הקפד על קיום הוראות היצרן של הכלים והציוד שברשותך. עודף לחץ במרסס ישוחרר באמצעות פתיחה מבוקרת של המכסה.
- 4.11 בעת ריסוס בטיפות קטנות יש לשהות זמן מינימלי במקום.
- 4.12 פעולת הדברה במקום סגור תתחיל במקום הרחוק, ומשם אל כיוון הפתח.
- 4.13 שים לב למשב הרוח וכיוונה, והימנע לרסס או לאבֵּק בשעה שהיא נושבת.
- 4.14 הקפד שלא יותז חומר הדברה על גופך או בגדיך.

5. מניעת עקיצות ע"י חרקים עוקצניים (דבורים, צרעות וכד')

- 5.1 לבש בגדים בהירים וחלקים.
- 5.2 הימנע משימוש בסבונים, דיאודורנטים ומוצרי טיפוח מבושמים.
- 5.3 לבש בגדים נקיים והתקלח מידי יום (זיעה עלולה להרגיז דבורים).
- 5.4 לבש בגדים ארוכים כדי לכסות כמה שיותר מחלקי הגוף.
- 5.5 הימנע ממגע עם צמחים פורחים ככל שניתן.
- 5.6 שמור על אזור עבודה נקי. צרעות משגשות במקומות שבהם בני אדם אוכלים או מותרים שאריות מזון ומשקאות.
- 5.7 הישאר רגוע ועדין. כל עוד חרקים עוקצניים בודדים עפים, אל תחבוט בהם פן תגרום להם לעקוץ.

עמוד 3 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : ג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : הדברה		

- 5.8 אם הותקפת על ידי כמה חרקים עוקצניים בפעם אחת, רוץ והתרחק מהם לאזור פיזי אחר. אזור בעל מחסה הוא טוב יותר מאשר להיות בשטח פתוח (דבורים משחררות חומר כימי כאשר הן עוקצות, וזה עלול למשוך דבורים אחרות).
- 5.9 אם חרק עוקצני נכנס לתוך הרכב שלך, עצור את המכונית באיטיות ופתח את כל החלונות.
- 5.10 בזמן היציאה לחיסול קינים יש להצטייד בתכשיר איבוק מתאים, מסכת כוורנים, כפפות כוורנים וביגוד מלא להגנה, עם שימוש בכף הקשורה לקצה מוט.
- 5.11 איתור הקינים והשמדתם (אבקה, ריסוס, פיתיונות מלכודות וכד') יתבצע בהתאם להוראות המשרד להגנת הסביבה והוראות היצרן, תוך כדי הקפדה לעיתוי (עונתיות, רמת ההארה וטמפרטורה).

6. גיהות ועזרה ראשונה

- 6.1 אין לעשן, לאכול או לשפשף עיניים בעת טיפול או לאחר טיפול בחומרי הדברה.
- 6.2 טול ידיך במים וסבון בכל הפסקת עבודה לצורכי מנוחה, אכילה או שתייה.
- 6.3 בגמר יום העבודה יש לשטוף את הכלים והציוד בחומר מתאים, ולהתקלח לפני לבישת הבגדים הנקיים ונעילת נעליים נקיות.
- 6.4 אין להוציא מחוץ למקום העבודה בגדי עבודה מלוכלכים. יש להשתמש בסידורי הכביסה הנהוגים ביחידה.
- 6.5 אם הורעל עובד – יש לנהוג על פי דפי המידע של היצרן המתייחסות לחומר (מתן עזרה ראשונה), ולהעביר את הנפגע בדחיפות לטיפול רפואי בצירוף תווית האריזה של תכשיר ההדברה.
- 6.6 אם עובד נעקץ על ידי דבורה או צרעה :
- הישאר עם העובד הנעקץ כדי להיות בטוח שאין לו תגובה אלרגית.
 - יש לשטוף את האזור עם מים וסבון.
 - יש לשים קרח כדי להפחית את הנפיחות.
 - אין ללחוץ את העור כדי להוציא העוקץ ואין לגרד את המקום. דבר זה עשוי להגדיל את הנפיחות וליצור זיהום.
- 6.7 היה ערני למצבך הבריאותי ופנה לרופא כאשר הינך מגלה סימפטומים, כגון שלשולים, כאבי בטן, חום, גירוי עור וכו'.

עמוד 1 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : 4	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חשמל		

הוראות בטיחות

לעבודות חשמל

ערך: מאיר סאיג
הממונה על בטיחות וגיהות
עיריית פתח-תקוה

עמוד 2 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : 4	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : חשמל

תוכן עניינים

1. מבוא 3
2. הגדרות 3
3. הוראות בטיחות כלליות 4
4. מכשירי חשמל מיטלטלים 5
5. ניתוק/חיבור מתקן חשמלי במתח נמוך 6
6. עבודות במתקן חשמלי משוחרר ממתח-גבוה 6
7. הוראות בטיחות לעבודה במתקני חשמל (לחשמלאים בלבד) 7
8. ציוד מגן אישי (לחשמלאים בלבד) 7
9. עזרה ראשונה לנפגעי חשמל 8
- נספח א' – הרשאה לניתוק/חיבור מתקן במתח גבוה 11
- נספח ב' – הודעה מוקדמת על ביצוע עבודת גלישה 12
- נספח ג' – טופס בדיקה יומי של ציוד מגן אישי 13

עמוד 3 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : 4	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : חשמל

1. מבוא

עובד/ת נכבד/ה,

לפניך הוראות בטיחות לנושא החשמל.

מילוי אחר ההוראות בא להבטיח את שלומך והאנשים סביבך.

הוראות אלו באות להוסיף על הוראות הבטיחות לבעלי מקצוע בתחום עבודתם ואינן באות לגרוע מהוראות כל דין אחר.

עבודות חשמל שלובות לעיתים עם סיכונים אחרים: עבודה בגובה, סולמות, במות הרמה, עגורנים, ריתוך וכו', ולכן במקרים אלו יש לנהוג גם עפ"י הוראות הבטיחות הרלבנטיות לעבודה.

הוראות בטיחות אלו נועדו לחשמלאים ולעובדים שאינם חשמלאים כאחד, אלא אם צוין אחרת.

ככלל, על כל עובד להכיר את כל ההוראות שלהלן, ולבצע רק את המוטל עליו במסגרת ההרשאה שניתנה לו כדין. למשל, ההכרה בחשיבות הוראות בטיחות לניתוק/חיבור מתקן חשמלי המוזן במתח נמוך לצורכי עבודת חשמלאי, חייבת להיות אחריותו של מנהל היחידה האחראי על האחזקה והעובדים במקום.

זכור, החשמל הוא ידידו של האדם בימינו, אך אליה וקוץ בה, יש לנהוג בו משנה זהירות – השלכותיו עלולות להיות קטלניות ללא אתראה מקדימה.

2. הגדרות

בהוראות אלו:

א. "מתח נמוך" – מתח ששיעורו בין המוליכים עולה על 50 וולט ואינו עולה על 1000 וולט.

ב. "מתח גבוה" – מתח ששיעורו עולה על 1000 וולט בין המוליכים.

ג. "עבודה במתקן חיי" – כל עבודה במוליכים חיים חשופים או מבודדים, לרבות כל עבודה במרחק קטן מ- 60 ס"מ ממוליכים חיים חשופים במתח נמוך ובמרחק קטן מ- 2 מטר ממוליכים חיים חשופים במתח גבוה.

ד. "עבודת חשמל" – כל התקנה, בדיקה, שינוי, תיקון או פירוק של מתקן חשמלי, לרבות השגחה על ביצוע עבודה כאמור ועריכת תוכניות טכניות לביצועה.

ה. "מתקן חשמלי" – מתקן המשמש לשם ייצור חשמל, הולכתו, הפצתו, צריכתו, צבירתו או שינויו (טרנספורמציה), לרבות מבנים, מכונות, מכשירים, מצברים, מוליכים, אביזרים וציוד חשמלי קבוע או מיטלטל, הקשורים במתקן.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ד	עמוד 4 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: חשמל		

3. הוראות בטיחות כלליות

- 3.1 לפני השימוש במכשיר או בצידוד חשמלי יש לוודא את תקינותו (יש לבדוק את שלמות הבידוד החשמלי, יציבות פינים, ברגים וחיבורי הכבל למכשיר ולתקע).
- 3.2 אם התגלה ליקוי בבידוד המכשיר, באביזר או בפתיל, אין להשתמש בו עד לתיקונו ובדיקתו של חשמלאי.
- 3.3 יש להשתמש רק במתגי ההפעלה החיצוניים המיועדים לשימוש ע"י המפעיל.
- 3.4 אסור להשתמש במכשירי חשמל רטובים וגם לא כאשר הידיים או הרגליים רטובות/יחפות.
- 3.5 אין להשתמש במכשירים חשמליים אשר אינם נושאים תו תקן.
- 3.6 טרם השימוש יש לעיין היטב בהוראות השימוש של כל מכשיר חשמלי.
- 3.7 במקום העבודה לא יימצאו מוליכים חשופים תחת מתח.
- 3.8 אם נתקלת במפגע חשמל – עליך לדווח מיידית למנהל משרדי הרשות/מנהל האחזקה וכן למנהל היחידה במקום.
- 3.9 מנורות חשמל ואביזריהן יותקנו בגובה של 2 מטרים לפחות מעל פני הרצפה.
- 3.10 מנורות חשמל וכבלי חשמל לא יהוו מכשול, לא יונחו בתוך נוזלים וימוגנו באמצעי הגנה נאותים במקומות שקיימת בהם סכנת פגיעה.
- 3.11 אסור להתחבר לבית תקע רופף או שבור.
- 3.12 אין למשוך את התקע בעזרת פתיל ההזנה.
- 3.13 יש להימנע מהעמסת יתר (חיבור מופרז של צרכנים בנקודות ההתחברות לחשמל).
- 3.14 השימוש בכבל מאריך אינו מומלץ ואינו מיועד להזנת מכשירי חשמל ניידים.
- 3.15 **אין לבצע תיקון, בדיקה, התקנה, שינוי, פירוק או כל תחזוקה במתקן חשמלי, לרבות השגחה ועריכת תוכניות לביצוע עבודה, ע"י מי שאינו חשמלאי בעל רישיון מתאים כנדרש בחוק החשמל.**
- 3.16 עבודות חשמל יבוצעו אך ורק ע"י אדם אשר יש בידו רישיון תקף המתיר לו לעסוק בעבודות חשמל ובהתאם לתנאי רישיון.
- 3.17 אין לפתוח או להסיר כיסויים מעל אזורים הכוללים חיבורים חשמליים גלויים או קופסאות חיבור (מיתוג).
- 3.18 בגמר העבודה יש לנתק את כל המכשירים החשמליים: תנורים, מחשבים, מדפסות, מזגנים, תאורה וכו'.
- 3.19 אין לאחסן חפצים בארונות או חדרי חשמל.
- 3.20 יש להבטיח נגישות ללוחות, ארונות וחדרי חשמל במרחק של לפחות 1 מטר.
- 3.21 יש למנוע כניסת אנשים בלתי מורשים למתקנים וחדרי חשמל.
- 3.22 כל חדרי החשמל יהיו נעולים.
- 3.23 במקרה של שריפה אין להתזיז מים על לוחות או על מתקני חשמל.
- 3.24 **טרם תחילת כל עבודה, יש לבדוק היעדר כבלים חיים בקרבת מקום העבודה. העובדים על תקרה אקוסטית ידאגו לבדוק את תקינות ההארקה שלה.**
- 3.25 כבלי חשמל ותקשורת יחווטו בתוך תעלות נפרדות.
- 3.26 עבודה ברשת מאור הרחובות תיעשה עפ"י "הוראות הבטיחות – מאור רחובות".

עמוד 5 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ד	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חשמל		

3.27 בדיקת מערכות חשמל תיעשה עפ"י "נוהל בדיקת מערכות חשמל וציוד לכיבוי אש", ובכפוף לדרישות חוק החשמל ותקנותיו והתקנים הרלבנטיים.

4. מכשירי חשמל מיטלטלים

- 4.1 לא יופעל מכשיר חשמלי מיטלטל ע"י עובד בטרם קיבל הדרכה ע"י בעל מקצוע מתאים.
- 4.2 אם התקע של המכשיר איננו מהסוג התקני הנדרש בארץ, חייבים להחליפו בתקע תקני ע"י בעל מקצוע מורשה.
- 4.3 כל מכשיר חשמלי מיטלטל המופעל ביד (דיסק, מקדחה וכד'), יהיה בעל בידוד כפול בעל הסימול ☐ (ריבוע בתוך ריבוע), ויוזן דרך מפסק מגן לזרם דלף (פחת) ברגישות 30 ma.
- 4.4 אין להאריק מכשיר חשמלי מסוג בידוד כפול.
- 4.5 לוח חשמל המיועד להזנת מכשירי חשמל מיטלטלים יצויד במפסק מגן אוטומטי הפועל בזרם דלף ברגישות 30 ma.
- 4.6 בתי תקע המוזנים ממתח נמוך מאוד יהיו בצורה שונה.
- 4.7 מנורות חשמל ידניות מיטלטלות יוזנו ממתח נמוך מאוד שלא יעלה על 50 וולט, ובמתח שלא יעלה על 24 וולט באתרי בנייה.
- 4.8 שימוש בכבל מאריך מחייב עמידה בדרישות הבאות :
 - א. הכבל יהיה שלם לכל אורכו וללא פגם בבידוד, מתאים לזרם הצריכה של הציוד המחובר אליו ומתאים לתנאי העבודה.
 - ב. התקע ובית התקע הנייד יהיו מעוגנים היטב, ובשטח בנייה או בחצרות יש להשתמש בתקע-שקע משוקעים.
 - ג. אם הכבל מלופף על תוף, יש לפרוש אותו לכל אורכו.
 - ד. יש להימנע מלהניח הכבלים כך שיהוו מכשול, כמו כן יש להגן עליהם מפני פגיעה ודריכה.
 - ה. יש לחברו תחילה אל המכשיר ורק לאחר מכן אל רשת החשמל.
- 4.9 במקרה של תקלה או פגם במכשיר יש לנתק אותו מיד מזרם החשמל, לסמן אותו כלא תקין ולהעבירו לבדיקה אצל חשמלאי מורשה.
- 4.10 בכל מקרה של עבודת תיקון ותחזוקה של המכשיר – הוא ינותק ממקור האנרגיה החשמלית.
- 4.11 אין להשאיר מכשיר חשמלי מחובר לזרם החשמל ללא השגחה. יש לנתק מכשיר מהמקור החשמלי אחרי כל שימוש בו.
- 4.12 לפני כל שימוש יבדוק העובד את המכשיר : שלמות ויזואלית – יוודא כי המכשיר בעל סימון של בידוד כפול, יבדוק שהכלי יבש ונקי מאבק ולכלוך, יבדוק ידנית תנועה חופשית של החלקים הנעים וכן יבדוק את התאמת המכשיר למתח העבודה המתוכנן.
- 4.13 בעת העבודה עם המכשיר יש לשמור על המכשיר נקי ויבש, להקפיד על עמידה יציבה במשך העבודה עם הכלי, לשמור על ידיים יבשות ולהשתמש בציוד מגן אישי על פי הצורך.
- 4.14 מכשיר חשמלי מיטלטל יש לאחסן במקום מוצל ומוגן מפני רטיבות ואבק.

עמוד 6 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ד	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חשמל		

- 4.15 מומלץ לערוך בדיקה תקופתית ע"י חשמלאי מורשה אחת ל- 6 חודשים ולפני התחלת השימוש בכל מכשיר מיטלטל.
- 4.16 המכשיר יופעל ויתוחזק עפ"י הוראות היצרן והתקנים הרלבנטיים.

5. ניתוק/חיבור מתקן חשמלי במתח נמוך

- 5.1 ניתוק או חיבור מתקן חשמלי יבוצעו אך ורק בידיעתו ובהסכמתו של מנהל היחידה או האחראי על האחזקה במקום.
- 5.2 בכל מקרה של עבודות תיקון ותחזוקה בצידוד או מתקן חשמלי, יש לנתקו תחילה ממקור האנרגיה לפי התקנות.
- 5.3 לנעול את המפסק ע"י התקן נעילה אמין אשר יהיה בשליטת מבצע העבודה.
- 5.4 לסמן זאת בשלט אזהרה נראה לעין "אסור להפעיל", "אין להפעיל – המכונה בטיפול", ולציין את שם החשמלאי, התאריך והשעה.
- 5.5 לוודא את הניתוק באמצעות בדיקת היעדר מתח.

6. עבודות במתקן חשמלי משוחרר ממתח-גבוה

- 6.1 עבודות במתקן מתח-גבוה משוחרר ממתח יש לבצע בהתאם לחוק החשמל ותקנותיו ובהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (חשמל).
- 6.2 עבודות חשמל במתח-גבוה משוחרר ממתח, מותרות לבעלי רישיון חשמלאי מהסוגים שפורטו בתקנות החשמל (רישיונות).
- 6.3 פעולות מתוכננות של ניתוק מתקן חשמלי, בדיקת היעדר מתח, התקנת מקצרים וחיבורו מחדש למתח חייבות להיעשות לפי כתב הרשאה מאת אחראי מורשה שהוא חשמלאי בעל רישיון מתאים לסוג העבודה ותחת פיקוחו, עפ"י "הרשאה לניתוק/חיבור מתקן במתח גבוה" כמפורט בנספח א'.
- 6.4 העבודה במתקני מתח גבוה תבוצע ע"י שני חשמלאים לפחות, כאשר אחד מהם ישמש כמשגיח.
- 6.5 חיבור מחדש של מתח למתקן החשמלי יבוצע בידי חשמלאי ורק לאחר קבלת הודעה בכתב, מהאחראי המורשה, שכל העובדים עזבו את מקום העבודה, רוכזו במקום מוסכם או שוחררו ואפשר לחבר מתח.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ד	עמוד 7 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: חשמל		

7. הוראות בטיחות לעבודה במתקני חשמל (לחשמלאים בלבד)

- 7.1 עבודות חשמל יבוצעו אך ורק ע"י בעל רישיון חשמלאי מתאים.
- 7.2 טרם צאתך לעבודה, ודא שברשותך כלים וציוד תקינים, כגון כלי עבודה, כלים מבודדים, ציוד בדיקה, ציוד מגן אישי, ציוד עזרה ראשונה, רתמת בטיחות, וכו'.
- 7.3 לפני תחילת כל עבודה במתקן חשמלי, יש לקבל אישור מקדים לעבודה, ולהקפיד על קיום הוראות הבטיחות לניתוק/חיבור מתקן חשמלי במתח נמוך או לעבודה במתקן חשמלי משוחרר ממתח גבוה.
- 7.4 **אין לבצע עבודה במתקן-חי!** במקרה הצורך (לדוגמה, החלפת מפסק ראשי בלוח ראשי), יש להזמין ניתוק הזרם ע"י חברת החשמל.
- 7.5 לפני פירוק של חלקים המהווים רצף של הארקה, לרבות צנרת מים מתכתית, מד מים או פס הארקה (פס הארקה לא מפרקים), יש להתקין גשר אשר יבטיח את רציפות ההארקה.
- 7.6 בעת עבודה באתרי בנייה ועם סל הרמה יש לשמור על מרחק דיו מעצמים ומקווי חשמל (3.25 מ' לפחות מקווי חשמל במתח עד 33,000 וולט ו- 5 מ' לפחות מקווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט).
- 7.7 אין להשאיר מתקן חשמלי פתוח ללא השגחה. טרם העזיבה חובה לנעול אותו.
- 7.8 עבודות חשמל מעל סולמות יבוצעו רק באמצעות סולמות העשויים בשלמותם מחומר מבודד (עץ, פיברגלס או חומר פלסטי).

8. ציוד מגן אישי (לחשמלאים בלבד)

- 8.1 טרם ביצוע העבודה, ודא שברשותך כל ציוד המגן הדרוש לעבודה ובמצב תקין.
- 8.2 נעל נעלי בטיחות.
- 8.3 לבש בגדי עבודה: שרוולים ארוכים והדוקים ומכנסיים ארוכים ורכוסים.
- 8.4 לבש כפפות מבדדות למתח העלול לפרוץ ובדוק את תקינותן לפני השימוש.
- 8.5 הרכב משקפי מגן במהלך מיתוג מתקנים, הסרת נתיכים או עבודה בקרבת אזורים חיים של ציוד או מתקני חשמל. לאחר ניתוק המתח אפשר להסיר את המשקפיים.
- 8.6 בעת ביצוע עבודות במתקן חשמלי על פני הקרקע עבוד על גבי שטיח מבודד נייד. אין לסמוך על שטיח קבוע המונח ליד הלוח או המתקן.
- 8.7 אם הינך עובד בכביש, אי תנועה או בשוליהם לבש ביגוד זוהר. יש לאבטח את מקום העבודה ולהסדיר התנועה ע"י הצבת מחסומים, תמרורים, קונוסים, פנסים ושלטי אזהרה בהתאם לתנאי המקום.
- 8.8 אם הינך חשוף לשמש, חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש ומרח משחת מגן על העור (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת הנוגעת לחובת שימוש בציוד מגן אחר).
- 8.9 עבודה בגובה (עבודה שממנה עלול ליפול עובד מגובה העולה על 2 מ') תבוצע עפ"י "הוראות הבטיחות – עבודה בגובה", לרבות שימוש בכובע מגן וברתמת בטיחות.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ד	עמוד 8 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: חשמל		

9. עזרה ראשונה לנפגעי חשמל

9.1 אם נפגע אדם מזרם חשמל – יש לנקוט בפעולות הבאות:

- א. שמור על קור רוח.
- ב. נתק מיידית את זרם החשמל באמצעות מפסק הפעלה שליפת התקע וכד'.
- ג. אם אי אפשר לנתק את הזרם, הפרד את הנפגע פיסית ממוליך הזרם באמצעות חומר מבודד או מוט הצלה ייעודי.
- ד. על המחלץ להבטיח את הנפגע מפני נפילה ולמנוע מגע כלשהו בין אברים חשופים בינו לבין העובד הנפגע.
- ה. הזעק עזרה רפואית והודע לממונים.
- ו. בצע פעולות החייאה בהתאם לצורך (אדם מוסמך) עד לקבלת טיפול רפואי.

9.2 טיפול בכוויה מחשמל

- א. לנתק את הנפגע מחשמל ולכבות את האש אם פרצה. אין לכבות דליקות כל עוד עובר מתח חי באזור. אפשר לגלגל את האדם הבווער על הרצפה ולהשתמש במעיל לכיבוי (במקרה שאין שמיכת כיבוי במקום).
- ב. שימוש במים לכיבוי חלקי הגוף שנכוו. מומלץ להחזיק את הנפגע 10-15 דקות תחת זרם מים.
- ג. את הבגדים יש להסיר מהחלקים הפגועים, אולם רק אם אינו דבוק לגוף.
- ד. אם הנפגע חסר הכרה, אין להשקותו במים, אין להשתמש באלכוהול בכל מצב.
- ה. אין לגעת באזורים הפגועים בגופו של הנפגע כדי למנוע זיהומים.
- ו. יש להזעיק עזרה רפואית ולהעביר את הנפגע במהירות האפשרית לטיפול רפואי מקצועי, רצוי באמבולנס.

9.3 עזרה ראשונה לנפגע מנפילה ומחבטות

- א. לבדוק את הנפגע ולהעריך את מצבו.
- ב. לטפל בשברים – קיבוע.
- ג. לעצור שטפי דם.
- ד. להעביר את הנפגע להמשך טיפול רפואי.

9.4 טיפול בפגיעות עיניים

- א. פגיעה מקשת חשמלית (קרינה וחום) עלולה לגרום לכוויה בקרנית העין ו/או להידבקות עפעפיים.

עמוד 9 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : 4	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חשמל		

- ב. לעיתים נגרמת פגיעה בעיניים כתוצאה מחדירת עצמים וחלקיקים שהועפו במהלך האירוע לתוך העין.
- ג. במקרים אלו, יש לנסות לשלוף את העצם הזר מהעין, כאשר ניתן לעשות זאת בקלות, לכסות את העין ברטייה רטובה (רצוי בתמיסה מיוחדת לעיניים) ולפנות במהירות לעזרה מקצועית רפואית.

עמוד 10 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : 4	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : חשמל

נספחים

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: 7	עמוד 11 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: חשמל		

נספח א' – הרשאה לניתוק/חיבור מתקן במתח גבוה

1. הוראת ניתוק

אל: חשמלאי (שם מלא) _____ מאת אחראי מורשה (שם מלא): _____

נא לנתק את אספקת המתח במתקן _____

תאריך	שעה	חתימת אחראי מורשה
-------	-----	-------------------

2. אישור ניתוק

אני: חשמלאי (שם מלא) _____ מאשר ניתוק אספקת המתח למתקן כמפורט לעיל.

תאריך	שעה	חתימת החשמלאי המנתק
-------	-----	---------------------

3. בדיקת ניתוק

אני אחראי מורשה (שם מלא): _____, וידאתי שאספקת המתח מנותקת באמצעות בוחן מתח מתאים וכן קוצרו כל מוליכי המופעים ומוליך האפס להארקה.

תאריך	שעה	חתימת אחראי מורשה
-------	-----	-------------------

4. הוראת חיבור

אל: חשמלאי (שם מלא) _____ מאת אחראי מורשה (שם מלא): _____
 אני אחראי מורשה שפרטיו בסעיף 1 לעיל מאשר שכל העבודות הסתיימו ומאשר את החיבור כמפורט לעיל.

תאריך	שעה	חתימת אחראי מורשה
-------	-----	-------------------

5. אישור חיבור

אני: חשמלאי (שם מלא) _____ מאשר חיבור אספקת המתח כמפורט לעיל.

תאריך	שעה	חתימת החשמלאי המחבר
-------	-----	---------------------

6. בדיקת חיבור

אני אחראי מורשה שפרטיו בסעיף 1 לעיל מאשר כי בדקתי ומצאתי שאספקת המתח כמפורט לעיל חודשה.

תאריך	שעה	חתימת אחראי מורשה
-------	-----	-------------------

* הן האחראי המורשה והן מבצע העבודה יהיו חשמלאים.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: 4	עמוד 12 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: חשמל		

אל: מפקח עבודה אזורי לאזור _____ (הודעה זו יש לשלוח בדואר רשום)

נספח ב' – הודעה מוקדמת על ביצוע עבודת גלישה

א. פרטים על מבצע עבודת הגלישה

שם פרטי	שם משפחה (או שם החברה המבצעת)	טלפון מספר	פקס מספר	המען למכתבים

ב. פרטים על העבודה שיש לבצע

הישוב	הרחוב	מס' הבית	מספר המבנים
מהות העבודה: _____ מועד ביצוע העבודה: תאריך _____ שעת התחלה _____ משך הביצוע _____ האם תיעשה עבודה באש/השחזה/ חומרים משתכים? לא/ כן מהסיבות הבאות: _____			

ג. פרטי גולשי הבניין בעבודה זו:

מס'	שם ומשפחה	ת.ז. (9ספרות)	תוקף התעודה

ד. מינוי מנהל מקצועי

אני מודיע כי לפי תקנה 36 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-2007, מיניתי למנהל מקצועי לעבודת גלישה באתר האמור בפרט ב' את האדם שפרטיו להלן:

שם פרטי	שם משפחה	ת.ז. (9 ספרות)	מס' תעודת ההכשרה	שנת לידה

תאריך _____ חותמת וחתימת מבצע עבודת הגלישה _____

הצהרת המנהל המקצועי שנתמנה

אני החתום מטה מקבל על עצמי את תפקיד המנהל המקצועי לעבודת הגלישה עם צוות הגולשים המצוינים בהודעה דלעיל ומצהיר כי הפרטים הרשומים בחלק ג' מתייחסים אלי והם נכונים.
 ידועה לי האחריות המוטלת על המנהל המקצועי בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-2007, וידוע לי שמחובתי למלא אחר התנאים ודרישות התקנות האמורות.

_____ תאריך _____ שם המנהל המקצועי _____ חתימת המנהל המקצועי

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ד	עמוד 13 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: חשמל		

נספח ג' – טופס בדיקה יומי של ציוד מגן אישי

רתמות בטיחות	
רצועות שלמות ללא חתכים, כוויות וקרעים	
אבזמים שלמים ולא חלודים	
תפרים סגורים ושלמים	
אין סימנים למגע עם חומרים כימיים וקורוזיבים	
אין השפעות מקרינת השמש	
רצועות ללא סימני חיכוך	
חבל עבודה או חבל קשירה או כל אביזר המורכב מחבל	
חבל שלם ללא חתכים	
אין שינוי בעובי החבל	
אין סימני כוויה וחיכוך	
אין השפעות מקרינת השמש	
אין נקודות שבהן היה חיכוך מוגבר	
אין סימנים למגע עם חומרים כימיים וקורוזיבים	
קצה החבל סגור בלולאה ושרוול מתכווץ	
בחבל עטוף בדוק שהליבה צמודה למעטפת	
טבעות, אונקלים ואמצעי עיגון מתכתיים	
אין סימן לסדק חיצוני	
אין סימן לעיוות החלק	
ההברגה מתברגת בקלות	
קפיץ הגשר תקין	
רצועות שיכוך או כל פריט אחר העשוי מרצועות	
רצועות שלמות ללא חתכים, כוויות וקרעים	
תפרים סגורים ושלמים	
אין סימנים למגע עם חומרים כימיים וקורוזיבים	
אין השפעות מקרינת השמש	
רצועות ללא סימני חיכוך	
שרוול הכיווץ שלם ומכסה את כל המשך	
קסדות	
שלמות הקסדה, אין סדקים וחריצים עמוקים	
רצועות שלמות ללא חתכים, כוויות וקרעים	
תפרים סגורים ושלמים	
אין סימנים למגע עם חומרים כימיים וקורוזיבים	
אין השפעות מקרינת השמש	
רצועות ללא סימני חיכוך	
אבזמים שלמים ומתחברים בצורה טובה	
רצועות פנימיות מחוברות לגוף הקסדה בעזרת המסמרות	
גומיות החזקת פנס ראש ותפסנים שלמים	

עמוד 1 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : ה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מאור רחובות		

הוראות בטיחות

לעבודה ברשת המאור

ערך: מאיר סאיג
הממונה על בטיחות וגיהות
עיריית פתח-תקוה

עמוד 2 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : ה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מאור רחובות		

תוכן עניינים

1. הוראות בטיחות כלליות 3-4
2. ציוד מגן 5
3. תיאום וביצוע עבודות חשמל ברשת המאור 6-7
- נספח א' – פקודת הדלקת מאור..... 9
- נספח ב' – אישור עבודה ברשת המאור..... 10

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ה	עמוד 3 מתוך 10 עמודים
שם ההוראה: מאור רחובות		

עובד מאור רחובות/מפקח/מנהל נכבד,
למען שלומך ובריאותך, חובתך למלא אחר הוראות הבטיחות הבאות:

1. הוראות בטיחות כלליות

- 1.1 עבודות ברשת המאור יבוצעו אך ורק ע"י חשמלאים בעלי רישיון מתאים.
- 1.2 העבודה תתבצע ע"י 2 עובדים לפחות, כאשר עובד אחד לפחות יימצא על הקרקע. פעולות מיתוג או בדיקה ויזואלית יכולים להתבצע ע"י עובד אחד, תוך כדי שימוש בציוד מגן והקפדה על יתר הוראות הבטיחות.
- 1.3 אין לעבוד ברשת המאור בזמן גשם או סערה, בתנאי חשיכה או בעת שהעובד אינו בקו הבריאות.
- 1.4 ככלל, עבודה בלילה מותרת אך ורק אם נשקפת סכנה ברורה ומיידית לחיי אדם ובכפוף להוראות הבטיחות וחוק החשמל.
- 1.5 עבודה ברשת משותפת עם חברת החשמל מותרת אך ורק בתיאום ובאישור של חברת החשמל ובכפוף להוראות הבטיחות וחוק החשמל.
- 1.6 לפני תחילת כל עבודה במתקן חשמלי יש לנתק את הזרם, לוודא ניתוק המתקן מכל מתח חשמלי, לתלות שלט אזהרה "לא לחבר – עובדים ברשת" ולנעול את ארגז הפיקוד (ארון החשמל). המפתח למנעול יימצא בידי מבצע העבודה בלבד.
- 1.7 אין לעבוד במתקן-חי, לרבות כל עבודה במרחק קטן מ- 60 ס"מ ממוליכים חיים חשופים במתח נמוך ולא פחות מ- 2 מטר במקרה של מתח גבוה. במקרה הצורך יש להזמין ניתוק הזרם מחברת החשמל.
- 1.8 לא יותקנו פנסים מעל רשת החשמל, וחל איסור לעבוד על פנסים אלו.
- 1.9 עבודות פירוק והרכבה של זרועות ופנסים ייעשו בזהירות מרבית ומבלי שיווצר מרחק הקטן מ- 60 ס"מ מקו מתח-חי במתח נמוך.
- 1.10 דינה של רשת תא"מ (תיל אווירי מבודד) כדין מוליך רשת רגיל.
- 1.11 לפני ביצוע עבודה על עמוד תאורה וזרועות פנסים יש לבדוק את היציבות שלהם, היעדר חלודה וכד'.
- 1.12 פנסים חדשים שיוקנו ברשת המאור יהיו מסוג בידוד כפול.
- 1.13 אין לעמוד מתחת לסל ההרמה של המנוף.
- 1.14 יש להרחיק את סל ההרמה דיו מעצמים ומקווי חשמל (3.25 מ' לפחות מקווי חשמל במתח עד 33,000 וולט ו- 5 מ' לפחות מקווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט).

עמוד 4 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : ה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מאור רחובות		

1.15 אין להשאיר מתקן חשמלי או מרכזיית מאור פתוחים ללא השגחה. טרם העזיבה חובה לנעול אותם.

1.16 הקפד על היגיינה אישית: שטוף את ידיך לאחר סיום העבודה, ביציאה משירותים ולפני כל אכילה.

1.17 הוראות הבטיחות אינן באות לגרוע מכל דין אחר ומהוראות הבטיחות לחשמל, עבודה בגובה, סולמות, עגורנים, במות הרמה וכו'.

עמוד 5 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : ה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מאור רחובות		

2. ציוד מגן

- 2.1 נעל נעלי בטיחות.
- 2.2 לבש בגדי עבודה : שרוולים ארוכים והדוקים ומכנסיים ארוכים ורכוסים.
- 2.3 לבש כפפות מבדדות למתח העלול לפרוץ, ובדוק את תקינותן לפני השימוש.
- 2.4 הרכב משקפי מגן במהלך מיתוג מתקנים, הסרת נתיכים או עבודה בקרבת אזורים חיים של ציוד או מתקני חשמל. לאחר ניתוק המתח אפשר להסיר את המשקפיים.
- 2.5 חבוש כובע מגן (קסדה).
- 2.6 בעת ביצוע עבודות במתקן חשמלי על פני הקרקע, עבוד על גבי שטיח מבודד נייד. אין לסמוך על שטיח קבוע המונח ליד הלוח או המתקן.
- 2.7 אם הינך עובד בכביש, אי תנועה או בשוליהם לבש ביגוד זוהר.
יש לאבטח את מקום העבודה ולהסדיר התנועה ע"י הצבת מחסומים, תמרורים, קונוסים, פנסים ושלטי אזהרה, בהתאם לתנאי המקום.
- 2.8 אם הינך חשוף לשמש, חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש ומרח משחת מגן על העור. (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת הנוגעת לחובת שימוש בציוד מגן אישי אחר).
- 2.9 לבש רתמת בטיחות כאשר העבודה נעשית בגובה מעל 2 מטר.
- 2.10 טרם צאתך לעבודה, ודא שברשותך ציוד תקין, כגון ציוד מגן אישי, ציוד עזרה ראשונה, רתמת בטיחות, כלי עבודה, כלים מבודדים וכו'.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : ה	עמוד 6 מתוך 10 עמודים
שם ההוראה : מאור רחובות		

3. תיאום וביצוע עבודות חשמל ברשת המאור

- 3.1 אפשר לבצע עבודה בארגז הפיקוד, במכשירים ובאביזרים המותקנים לאחר מונה חברת החשמל, ובתנאי שלפני כל טיפול ינותק המתח באמצעות המפסק הראשי של המאור שבארגז הפיקוד ותיעשה בדיקה להיעדר מתח באמצעות מכשור ייעודי. בהעדר מפסק כזה או לצורך הטיפול במפסק הנ"ל ינותק הזרם ע"י חברת החשמל באמצעות המבטח הראשי.
- 3.2 אין לחבר לרשת החשמל פנסים או לפרק מרשת החשמל פנסים. עבודות אלה יבוצעו ע"י עובדי חברת החשמל בלבד.
- 3.3 התקנת פנסים נוספים והארכת רשת המאור ברשת משותפת עם חברת החשמל מחייבת הסכמה של חברת החשמל ובדיקה של מהנדס-בודק מטעמם.
- 3.4 המפתחות לארגזי הפיקוד שיימסרו לעובדים ע"י חברת החשמל לא יועברו לאף גורם אחר, והם ישמשו אך ורק לביצוע עבודות האחזקה המותרות ברשת המאור.
- 3.5 הסמכות לכיבוי והדלקת רשת המאור נתונה בידי מנהל מח' אחזקת המאור. כל כיבוי או הדלקה חייב להיעשות בידיעתו ואישורו לפעולת ההדלקה ע"ג נספח א'.
- 3.6 לא ייתן מנהל מח' אחזקת המאור אישור להדלקת המאור ברשת משותפת עם חברת החשמל, אלא אם הודיע מראש למנהל ההשגחה של חברת החשמל באזור, ולאחר שנתקבלה הסכמתו לפעולה בכתב על גבי נספח א'.
- 3.7 כל פעולת הדלקה תירשם ע"ג פקודת הדלקת מאור (ראה נספח א') שתכיל את הפרטים הבאים: שם המבקש, כתובת מרכזייה, רחובות שבהם יידלקו הפנסים, תאריך הבקשה, שעת ההדלקה הצפויה ושעת הכיבוי. את הפקודה יאשר כאמור מנהל מח' אחזקת המאור, ובמקרה של עמודי תאורה שאינם עצמאיים רק לאחר שניתן אישור לכך מאת מנהל ההשגחה של חברת החשמל באזור.
- 3.8 אין לבצע תיקון במרכזייה משותפת עם חברת החשמל ללא תיאום מראש עם חברת החשמל.
- 3.9 אין להדליק את רשת מאור אם הופסקה ע"י עובדי חברת החשמל.
- 3.10 בקשה להדלקה שאינה מתוכננת (מהשטח) הנעשית באמצעות מכשיר אלחוט או טלפון נייד חייבת להיעשות בצורה ברורה. על הפונה לחזור על בקשתו פעמיים, תוך כדי ציון כל הפרטים הנדרשים. אם לא נתקבל אישור בשנית – אין לבצע את ההדלקה. השלמת רישום הפקודה תיעשה במשרד המחלקה. אישור כזה יינתן ע"י מנהל מח' אחזקת המאור במקרה של רשת מאור עצמאית בלבד.

עמוד 7 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : ה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מאור רחובות		

- 3.11 אין להתיר לגורמים שאינם מורשים, לרבות קבלני חשמל, לעבוד ברשת המאור שלא ע"פ הוראות אלו. עבודתם תהיה תחת השגחתם של עובדי מח' החשמל, ובעת הדלקה וכיבוי של מרכזיות גם תחת השגחתו של מנהל מח' אחזקת המאור.
- 3.12 קבלן או יחידה עירונית המעוניינים לבצע עבודה ברשת המאור או להתחבר לרשת המאור/מרכזיות חשמל, יבקשו אישור לעבודה מאת מנהל מח' אחזקת המאור וסגן מנהל אגף חשמל ע"ג נספח ב', טרם ביצוע העבודה.
- מנהל מח' אחזקת המאור וסגן מנהל אגף חשמל יאשרו/לא יאשרו את העבודה לקבלן.
- 3.13 בכל מקרה לא יאשרו סגן מנהל אגף חשמל ומנהל מח' אחזקת המאור לקבלן ביצוע פעולות שלא הותרו עפ"י הוראות אלו והוראות כל דין אחרות, לרבות עבודה במתח-חי והדלקת מרכזיות מאור.
- 3.14 בכל מקרה שימצא עובד תילי רשת מאור או של רשת חשמל קרועים או במצב העלול לסכן את הציבור, עליו להישאר במקום, להרחיק עוברים ושבים ולדווח מיידית לחברת החשמל.

עמוד 8 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : ה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מאור רחובות		

נספחים

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ה	עמוד 9 מתוך 10 עמודים
שם ההוראה: מאור רחובות		

מינהל ההנדסה/מחלקת אחזקת המאור

נספח א' – פקודת הדלקת מאור

(א) אישור חברת החשמל [חלק זה של הטופס ימולא ברשת משותפת עם חברת החשמל]

אל: חברת החשמל – מנהל ההשגחה

אני הח"מ, מבקש בזאת אישורכם להדלקת מרכזיית מאור של העירייה:

ברח' _____ בתאריך _____

שעת ההדלקה הצפויה _____ שעת הכיבוי _____

מנהל מח' אחזקת המאור	תאריך	חתימה
----------------------	-------	-------

הריני מאשר / לא מאשר את פעולת הדלקת המאור הנ"ל [ימולא ע"י חברת החשמל]

הערות: _____

מנהל ההשגחה חברת החשמל	תאריך	חתימה
---------------------------	-------	-------

(ב) אישור מנהל מח' אחזקת מאור [חלק זה של הטופס לשימוש פנימי]

אל: _____

הריני מאשר לך בזאת את הדלקת מרכזיית המאור ע"פ הפרטים להלן:

רח' _____ תאריך _____

שעת ההדלקה הצפויה _____ שעת הכיבוי _____

הערות: _____

מנהל מח' אחזקת המאור	תאריך	חתימה
----------------------	-------	-------

עמוד 10 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : ה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מאור רחובות		

מינהל ההנדסה/מחלקת אחזקת מאור רחובות

נספח ב' – אישור עבודה ברשת המאור

(א) בקשת הקבלן/היחידה לביצוע העבודה [חלק זה של הטופס ימולא ע"י הקבלן/היחידה]

אל: מנהל מח' אחזקת מאור רחובות

אני הח"מ, מבקש בזאת אישורכם לעבודה ברשת המאור של העירייה כמפורט להלן:

ברח' _____ בתאריך _____

בין השעות _____

תיאור העבודה _____

שם הקבלן/היחידה	תאריך	חתימה
-----------------	-------	-------

=====

(ב) אישור מנהל מח' אחזקת מאור רחובות/ סגן מנהל אגף חשמל [ימולא ע"י מנהל מח' אחזקת מאור רחובות/ סגן מנהל אגף חשמל]

הריני מאשר / לא מאשר את העבודה לעיל.

הערות: _____

מנהל מח' אחזקת מאור רחובות	תאריך	חתימה
----------------------------	-------	-------

סגן מנהל אגף חשמל	תאריך	חתימה
-------------------	-------	-------

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: 1	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה: פיקוח		

הוראות בטיחות וגיהות – פיקוח

מפקח/ת, פקח/ית נכבד/ה,

למען שלומך ובריאותך, הינך נדרש להקפיד על הוראות הבטיחות כמפורט להלן:

1. כללי

- 1.1 כל מפקח חדש ביחידה יקבל הדרכה מאת הממונה עליו בכפוף להוראות אלו וההוראות הנוספות הקימות בעירייה, לרבות הוראות בדבר איסור פעולות שונות והיתרים לביצוע העבודה.
- 1.2 אל תעסוק במטלות שאינך מוסמך להם או טרם קיבלת הדרכה לביצועם.
- 1.3 עבודה בגובה מחייבת נקיטת אמצעים למניעת נפילה, כמפורט ב"הוראות הבטיחות – עבודה בגובה".
- 1.4 עבודות תשתית בדרכים יתבצעו בהתאם ל"הוראות בטיחות – עבודה בדרכים", "הוראות בטיחות – חפירה" ול"נוהל בטיחות בהעסקת קבלני חוץ".
- 1.5 אין לטפס על עמודי חשמל ועל עמודים בכלל. הסרת שלטים תבוצע אך ורק אם משטח העבודה שעליו עומד הפקח יציב, ולאחר שנקטו כל האמצעים למניעת נפילתו.
- 1.6 היזהר והתרחק ממקומות שבהם מבוצעת עבודה ע"י ציוד מכני-הנדסי.
- 1.7 הימנע מלהיכנס לעימותים מילוליים עם תושבים או בעלי עסקים, אשר עלולים לגרום תגובה אלימה.
- 1.8 הימנע מהרמת משאות כבדים. אם המשא כבד מדי, יש להיעזר בעובד נוסף או באמצעי עזר מיכני.
- 1.9 היזהר מעצמים חדים – מסמרים בולטים, ברזלים וכד'.
1.10 ודא כי במסלול ההליכה אין עצים, ברזלים, בורות או מכשולים אחרים.
- 1.11 אין להיכנס למקלטים או מקומות אחרים ללא תאורה נאותה.
- 1.12 הימנע ממגע עם בעלי חיים מתים, חולים או פצועים. אם נתקלת בהם – הודע מיד למוקד העירוני.
- 1.13 המפקח/הפקח חייב להודיע לממונה הישיר עליו ולמוקד העירוני על כל מפגע בטיחות שנתגלה לו תוך כדי העבודה, אשר יש בו סיכון לנפש ו/או לרכוש.
- 1.14 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות החוק ו/או הוראות הבטיחות האחרות המקובלות בעירייה.

2. ציוד מגן

- 2.1 כל שימוש בציוד מגן מחייב תחילה לבדוק את תקינותו.
- 2.2 השתמש בכפפות מגן מתאימות לסוג העבודה ודאג להחליפן בעת הצורך.
- 2.3 בכל מקום שיש סכנה של גוף נופל יש לחבוש קסדת מגן.
- 2.4 **אם הינך עובד בכביש, אי תנועה או בשוליהם לבש אפוד זוהר או מעיל גשם זוהר הן ביום והן בלילה.**

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : ו	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פיקוח		

2.5 כשהינך חשוף לשמש, חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש, ומרח משחת מגן על העור (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת הנוגעת לחובת שימוש בציוד מגן אישי אחר).

2.6 במזג אוויר חם שתה מים לעיתים קרובות.

2.7 במזג אוויר קריר הצטייד בלבוש חם הכולל כפפות, סוודר ומעיל.

2.8 מפקחים/פקחים הניידים על גבי אופנוע יצטיידו גם בכפפות עמידות למים.

2.9 ודא שרכב העבודה יצויד תמיד בפריטים הבאים :

א. ציוד המגן הדרוש כאמור לביצוע העבודה.

ב. ערכת עזרה ראשונה.

ג. מטף כיבוי אש.

ד. מיכל ובו מים.

2.10 עובד שקיבל ציוד מגן אישי חייב :

א. להשתמש בו בהתאם לייעודו.

ב. להחזיקו במצב נקי ולשמור על תקינותו.

ג. להחזירו מיד לממונה עליו משנתגלה בו פגם או נזק, לשם החלפתו.

3. תנועה

3.1 סע בזהירות וציית לכל כללי התעבורה.

3.2 סע במהירות הנדרשת בחוק וכמתחייב בנסיעה עירונית, שמור על מרחק, הימנע מעקיפות מיותרות ומסיבובים חדים.

3.3 היזהר בעת חציית כבישים מפגיעת כלי רכב.

3.4 הימנע ללכת על שולי המדרכה כדי למנוע החלקה.

3.5 בעת הכוונת התנועה, יש ללבוש אפוד זוהר (גם ביום וגם בלילה), להקפיד על כל כללי הבטיחות ולמנוע גישת הולכי רגל או עוברי דרך אל עבר מקום שבו נשקף להם או לאחרים סיכון.

4. ביקורת עסקים/מפעלים

4.1 בעת כניסה למפעלים/עסקים, חובה להתלוות לנציג המפעל/העסק ולשמור על כללי הבטיחות הנהוגים במקום.

4.2 יש להקפיד על שימוש בציוד מגן אישי הנדרש לשימוש במקום העבודה, לרבות נעילת נעלי בטיחות, כאשר קיימת סכנת החלקה, חדירת עצמים או גוף נופל.

4.3 יש להתהלך בשבילי מעבר ודרכים מסומנות בלבד בבית העסק/המפעל.

4.4 אין להפעיל מתקנים, ציוד ומכונות, ויש להתרחק מהם וממהלך תנועתם.

4.5 בעת בדיקת סחורה או החרמתה, יש להקפיד על כללי הרמה נכונה כמפורט ב"הוראות הבטיחות – אחסנה ושינוע".

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ז	עמוד 1 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: עבודה בדרכים		

הוראות בטיחות וגיהות – עבודה בדרכים

הגדרה: "דרך" – לרבות כל מסילה, כביש, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר, מדרכה, גשר או כל מקום פתוח שלבני אדם או לכלי רכב יש זכות לעבור בהם.

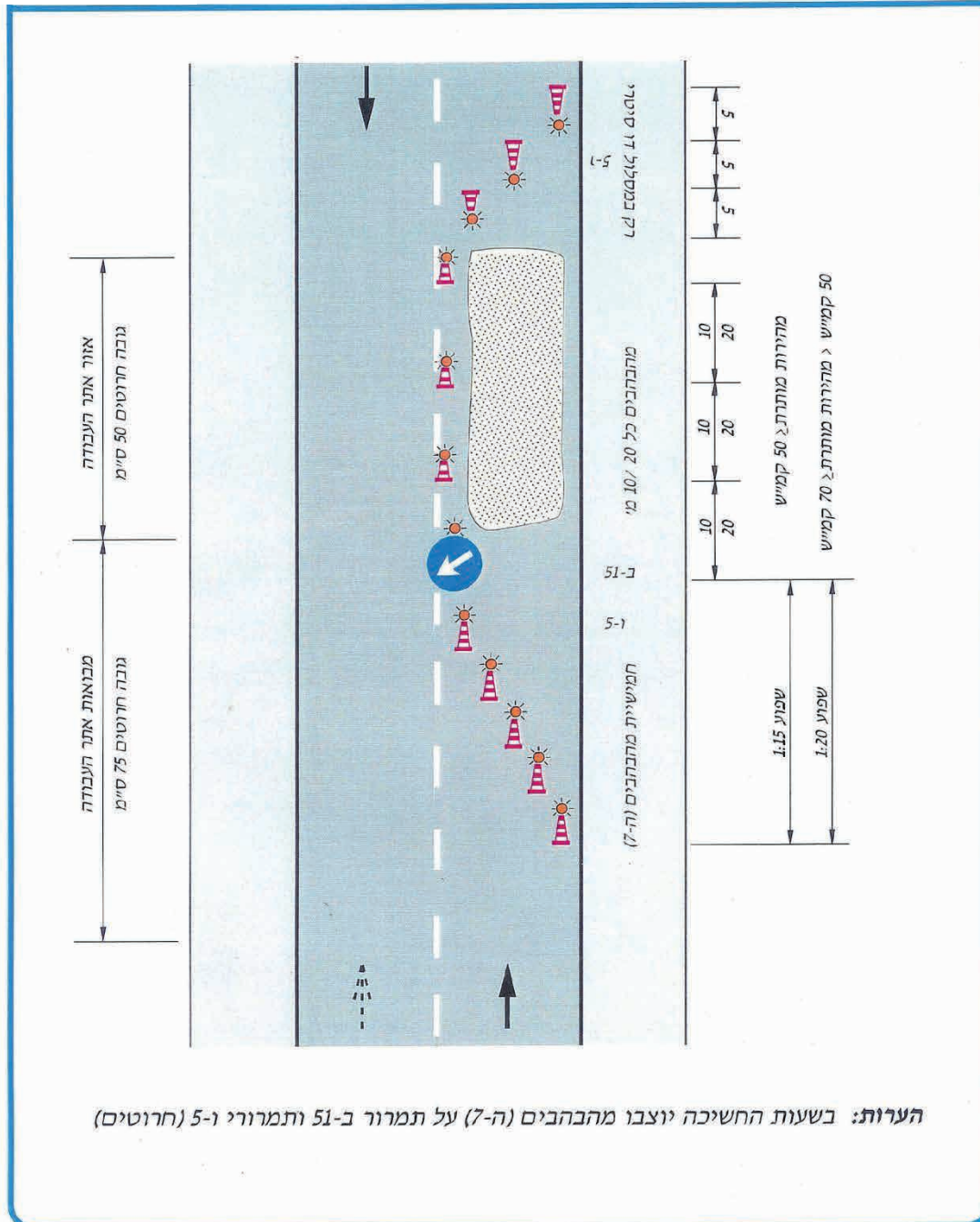
1. לא יחל קבלן או מי מטעמו בביצוע עבודה בדרכים, ללא תיאום עם הגורמים המתאימים והרשויות המוסמכות אשר יש להן מתקנים או מערכות עיליות ותת-קרקעיות בתחום הדרך.
2. לא יחל קבלן בעבודה בדרכים, אלא אם כן בידו היתר לביצוע עבודות זמניות בדרכים מאושר כדין מאת רשות התמרוך המקומית ומשטרת ישראל.
3. מנהל בעירייה המבצע עבודה בדרכים במישרין, ידאג אף הוא לקבל את ההיתר הנזכר לעיל, לצורך ביצוע עבודות אחזקה שוטפות בדרכים לזמן קצר.
4. אגף התנועה בעירייה ייוועץ עם המשטרה, טרם קביעת הסדרי התנועה הנדרשים לצורך ביצוע העבודה.
5. אגף התנועה בעירייה יאשר או יקבע בעצמו במסגרת ההיתר, תרשימים להצבת תמרורים, אמצעי איתות ואמצעי הפרדה בטיחותיים, בהתבסס על חוברת הנחיות להגנת עובדי דרך באתרי עבודה בדרכים עירוניות או כל הוראה מקצועית אחרת מאת משרד התחבורה.
- מבלי לגרוע מדרישות אגף התנועה בעירייה והמשטרה, מצורף בנספחים 1 ו-2 דוגמאות לתרשימים המיועדים לביצוע עבודות לזמן קצר (תיקוני חירום), כמו סגירת אתר עבודה בנתיב דו/חד סיטרי או עבודות עם כלים ניידים בנתיב נסיעה אחד דו-נתיבי/סיטרי.
6. עבודות בדרכים יתבצעו במידת האפשר בשעות שאינן עמוסות בתנועה.
7. לפני תחילת העבודה, יוודא מנהל העבודה כי ברשותו כל אמצעי השילוט, האזהרה וציוד מגן אישי לצורך ביצוע העבודה.
8. כל עובד בשטח שיש בו תנועת כלי רכב, כגון כבישים, דרכים, איי תנועה, חניונים וכו', ילבש הן ביום והן בלילה אפוד זוהר בעל פסים מחזירי אור או מעיל גשם זוהר בעת עבודה בגשם.
9. העבודה תתבצע, כך שיתאפשר מעבר חופשי ובטוח להולכי רגל והמשך תנועה סדירה של כלי רכב ללא הפרעות ומכשולים.
10. אין להחנות ציוד או כלי רכב במקום שבו הוא מפריע לתנועה או מסתיר את העובדים או התמרורים.
11. שטח העבודה יגודר מכל צד, וכלי העבודה וחומרים לא יונחו מחוץ לשטח המגודר. העבודה תתבצע רק בתוך השטח המגודר.

עמוד 2 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : ז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בדרכים		

12. החומרים, הכלים, הציוד, הצנרת וכו' ייערמו בצורה מסודרת ומובטחת, כך שלא תישקף סכנה לעובדים ו/או לציבור.
13. במידת הצורך, יועסק שוטר או מי שהוסמך לכך לצורך פיקוח והכוונת התנועה, למשל בעת סגירת נתיבי תנועה, חציית כבישים וכד'.
14. במקום העבודה יוצבו בהתאם לתנאי הדרך והראות אמצעי זהירות, איתות והפרדה תקינים לבטיחות העובדים והציבור, לרבות תמרור עבודה בכביש, תמרור האט, חיצי הכוונה למעקף, פסים זוהרים, קונוסים ופנסים מהבהבים.
15. בשעות החשיכה יואר שטח העבודה בפנסים מהבהבים שייראו לעוברי דרך ממרחק, כפי שייקבע ע"י המשטרה ואגף התנועה בעירייה.
16. בעבודות ממושכות ובשעות החשיכה יוצבו שלטים ותמרורים עפ"י דרישות משטרת ישראל ואגף התנועה בעירייה.
17. במהלך תקופת העבודה יש לבדוק באופן שוטף את תקינות התמרורים ואמצעי הזהירות האחרים וכן את מיקומם.
18. חל איסור מוחלט להציב או להתקין לרוחב הדרך אמצעי חסימה, כגון שרשרת, כבל, חוט ברזל, ערימות עפר וכד'.
19. בסיום העבודה יוחזר המצב לקדמותו, כולל פינוי אמצעי הזהירות, התימרור והשילוט.
20. הוראות בטיחות אילו אינן באות לגרוע מהוראות כל דין, לרבות הדרישות שנקבעו בהיתר לביצוע העבודה בדרכים.

נספח 1

**אתר עבודה לזמן קצר
סגירת אתר עבודה בנתיב אחד
מסלול דו-נתיבי, דו/ חד-סיטרי**

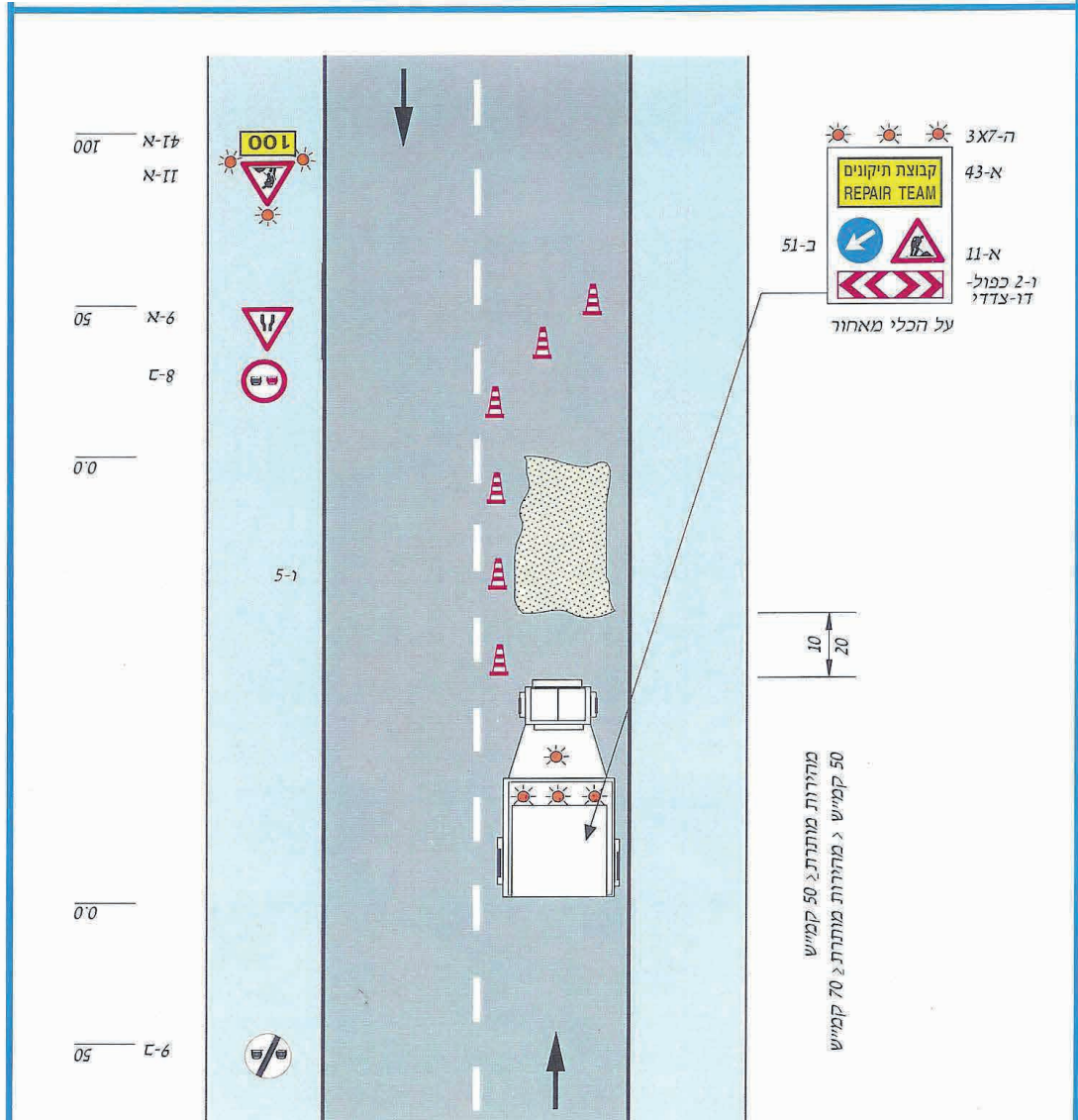
הערות: בשעות החשיכה יוצבו מהבהבים (ה-7) על תמרור ב-51 ותמרורי ו-5 (חרוטים)

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ז	עמוד 4 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: עבודה בדרכים		

נספח 2

עבודות בכלים ניידים בנתיב נסיעה אחד במסלול דו-נתיבי, דו-סיטרי עבודות לזמן קצר

תר

הערות: בעבודות ניידות המבוצעות על ידי כלים, מטאטא מכני, מיכלית שטיפה במים, מפלסת וכיו, ניתן להסתפק בתמרורים ואמצעי איתות המותקנים על הכלי נייד - במקרה של עומס תנועה כבד, בקרת התנועה על ידי אתת או שוטר, בהתאם להוראות רשות התמרור המקומית והמשטרה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ח	עמוד 1 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: עבודה בגובה		

הוראות בטיחות וגיהות – עבודה בגובה

הגדרות:

”עבודה בגובה” – כל עבודה, לרבות גישה למקום עבודה, שבשלה עלול עובד ליפול לעומק העולה על 2 מטרים, ולרבות עבודה:

- א. המתבצעת מעל משטח עבודה ללא גידור או מעקה תקני.
 - ב. המצריכה הטיית גוף האדם ביותר מ- 45 מעלות מעבר לגדר או למעקה של משטח העבודה או מדרכת המעבר, לפי העניין.
 - ג. המתבצעת מתוך בימה מתרוממת ניידת, סל להרמת אדם או פיגוס ממוכן.
- ”אזור סכנה” – אזור שמתבצעת מעליו עבודה בגובה, עבודת גלישה או טיפוס תרנים, שאליו עלולים ליפול חלקים כלשהם ולהסב נזק לנפש או לרכוש.
- ”גג שביר” – גג שסוכך בחומר שביר (למשל: גג עשוי לוחות אסבסט).
- ”גג תלול” – גג ששיפועו עולה על 3 אופקי ל- 2 אנכי (למעלה מ- 33°).
- ”גג חלקלק” – גג שפניו העליונים חלקים, רטובים או שנמצא עליהם חומר מחליק כלשהו.
- ”מתקן להרמת אדם” – כל כלי הרמה בעל התקן להרמת אדם לרבות מנוף+ סל אדם, במות הרמה, פיגוס ממוכן וכד’.
- ”מערכת בלימת נפילה” – מערכת ציוד מגן אישי (צמ”א), הכוללת רתמת גוף מלאה לבלימת נפילה של העובד, שאליה חוברה תת-מערכת אבטחה צירית, מערכת בלימה מרחבית או מערכת בלימת נפילה גמישה.
- ”מערכת למניעת נפילה”, ”מערכת ריסון” – מערכת צמ”א המיועדת למנוע את נפילת העובד מעבר לשפת בור, מבנה או משטח וכיוצא באלה.
- ”מערכת מיקום ותמיכה” – מערכת צמ”א להגנה מפני נפילה מגובה, המיועדת להבטיח את יציבות גופו של העובד כאשר רוב משקלו נתמך על רגליו בעמדת העבודה שלו, כדי לאפשר לו ידיים חופשיות לביצוע העבודה או למנוע את נפילתו מעבר לשפת בור, מבנה או משטח וכיוצא באלה, לפי העניין.
- ”בולם נפילה מונחה” – רכיב צמ”א המותקן על קו עיגון אנכי ומונחה לנוע לאורכו, והוא בעל התקן הנחייה הננעל מאליו, שמחובר אליו אמצעי הקשירה של ריתמת הבטיחות.
- ”בולם נפילה נסוג” – רכיב שמתקיימות בו דרישות התקן לעניין זה, המצויד בהתקן הננעל מאליו, בעל יכולת מתיחה וכיווץ אוטומטיים של אמצעי הקשירה, שאפשר לשלבו במערכת צמ”א לבלימת נפילה מגובה והמאפשר חופש תנועה ומרחב תמרון עד למרחק מסוים ממנו.

עמוד 2 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

1. דרישות כלליות ותנאים לעבודה בגובה

- 1.1 עבודה בגובה תותר אך ורק באישור הממונה הישיר של העובד ובכפוף לדרישות החוק, לרבות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה) והוראות בטיחות אלו.
- 1.2 עבודה בגובה תתבצע אך ורק אם היא הכרחית, וכל עוד אי אפשר לבצע אותה בבטחה אלטרנטיבית ממפלס הקרקע.
- 1.3 לא יעבוד ולא יועסק אדם בעבודה בגובה לכל מטרה, אלא אם הוא עומד בכל הדרישות הבאות:
 - א. מלאו לו 18 שנה.
 - ב. העובד הודרך למטרה זו ע"י מדריך מוסמך לעבודה בגובה, והוא בעל אישור תקף המעיד על ההדרכה לפי הטופס שבנספח א'.
 - ג. העובד אינו במצב העלול לסכן את עצמו או את העובדים עימו, לרבות מחמת ליקוי נפשי או גופני או כתוצאה מהשפעת סמים או משקאות משכרים.
- 1.4 לא תתבצע עבודת גלישה בבניין, אלא ע"י גולש בניין שבידו תעודת הסמכה תקפה ותחת השגחתו הישירה והמתמדת של מנהל מקצועי לעבודות גלישה בבניין.
- 1.5 עבודת גלישה מחייבת מתן הודעה מוקדמת למפקח עבודה אזורי כתנאי מוקדם לביצוע העבודה לפי הטופס שבנספח ב'.
- 1.6 לא תתבצע עבודת טיפוס על תרנים, אלא ע"י מטפס תרנים מוסמך, שבידו תעודת הסמכה תקפה ותחת השגחתו הישירה והמתמדת של מנהל מקצועי לעבודות טיפוס על תרנים.
- 1.7 לא יועסקו עובדים בגובה מבלי שיימצא אדם נוסף על הקרקע בקשר עין עימם.
- 1.8 אין לעבוד בגובה כאשר נושבת רוח חזקה או יורד גשם שוטף.
- 1.9 עבודה בגובה בשעת ראות לקויה או בשעות החשיכה אפשרית, אם צויד העובד בפנס תקני המותקן באופן יציב על כובע המגן, או אם קיימת תאורה נאותה מן הקרקע, או אם משטח העבודה מצויד בתאורה נאותה ויציבה.
- 1.10 לא יימצא עובד מתחת לעובד אחר בגובה, אלא אם קיימת מחיצה ביניהם המסוגלת לתת הגנה בפני חפצים נופלים.
- 1.11 אין להשליך חפצים מגובה. הורדת חפצים תיעשה בצורה מבוקרת.
- 1.12 לא תבוצע כל עבודה בגובה במרחק קטן מ- 3.25 מטרים מתילים של קווי חשמל חיים במתח עד 33,000 וולט, או במרחק קטן מ- 5 מטרים מתילים של קווי חשמל חיים

עמוד 3 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

במתח העולה על 33,000 וולט. נדרשת עבודה במרחק קטן מן הנדרש לעיל, יש לנתק את מקור אספקת המתח.

- 1.13 על גג גבוה אופקי ושטוח, שאינו מוקף בשוליו בגידורים או במעקות להגנה נגד נפילה מגובה ושאינה עבודה על גג שביר, אפשר לבצע עבודה או מעבר ללא אמצעי מגן אחרים נגד נפילה מגובה, רק בשטחי הגג המצויים במרחקים של יותר מ- 2 מטר מן השוליים הפתוחים, ובלבד שקיימת גישה בטוחה אל שטחי הגג האלה; הגבולות ברוחב 2 מטר לאורך שולי הגג שהגישה אליהן אסורה ללא שימוש באמצעי מיגון לעבודה בגובה, יסומנו באמצעים מתאימים שיהיו בולטים לעין, אליהם יצורפו שלטי אזהרה "אין מעבר – סכנת נפילה מגובה!".
- 1.14 לא יעלה עובד עירייה על גגות שבירים או תלולים או חלקלקים ולא יידרש לכך.
- 1.15 עבודה על גגות שבירים או תלולים או חלקלקים תבוצע ע"י קבלן מומחה לביצוע עבודות אלו, ובהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה על גגות שבירים או תלולים).
- 1.16 האמצעי המועדף למניעת נפילה מגובה הוא משטח עבודה שבשוליו מותקן מעקה או גידור (גם סל להרמת אדם). במקרים מסוימים, כאשר זה אינו ישים, אפשר להשתמש במערכת בלימת נפילה.
- 1.17 אם נדרש עובד לעבוד בגובה – יש לנקוט בכל האמצעים הבאים למניעת נפילה של העובד:
- א. יש לאפשר לו אחיזת רגל בטוחה ולפי הצורך גם אחיזת יד בטוחה.
 - ב. ככל שהדבר מעשי, יש להעדיף משטח אופקי יציב ומגודר למניעת נפילה.
 - ג. משטח העבודה חייב להיות נקי ממכשולים וללא אפשרות החלקה.
- 1.18 משטח עבודה ומדרכת מעבר שמהם עלול ליפול אדם לעומק העולה על 2 מטר יהיו מגודרים ובנויים בהתאם "לפרק ב': משטחי עבודה ומדרכות מעבר" בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה).
- 1.19 בניית פיגומים תיעשה בהתאם ל"פרק ג': פיגומים" בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה).
- 1.20 העובד יאובטח במשך כל זמן העבודה בגובה באחת המערכות: (1) מערכת בלימת נפילה, (2) מערכת מיקום ותמיכה המשולבת במערכת לבלימת נפילה, (3) מערכת למניעת נפילה, כשהן תקינות ושלמות לפי אופי וסוג העבודה המבוצעת, ובלבד שהעובד יהיה מחובר אליהן באמצעות רתמת בטיחות.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ח	עמוד 4 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: עבודה בגובה		

2. ציוד מגן אישי

- 2.1 לא יעבוד אדם בגובה, אלא בתנאים כמפורט להלן:
- 2.2 העובדים בגובה והעובדים בקרבתם חייבים לחבוש כובע מגן.
- 2.3 בעת עבודה בגובה חובה לנעול נעלי בטיחות (נעלי בטיחות תקניות המכילות אלמנטים למניעת החלקה).
- 2.4 במקרים שבהם נעשית העבודה בגובה תחת כיפת השמיים או בתנאים סביבתיים חריגים, יהיה העובד עם לבוש מלא לגופו.
- 2.5 עבודה בגובה בדרכים מחייבת לבישת אפוד זוהר, וכן עמידה בכל הדרישות כמופיע "בהוראות הבטיחות – עבודה בדרכים".
- 2.6 בשעות החשיכה יצוידו העובדים בגובה בפנס תקני המותקן באופן יציב על כובע המגן, אם לא קיימת תאורה נאותה מהקרקע או על גבי משטח העבודה.
- 2.7 החומרים, הכלים והציוד הדרושים לאדם לביצוע משימתו יאובטחו מפני נפילה ויימצאו לפי הצורך, בכלי קיבול מתאים.
- 2.8 לא ייעשה שימוש כלשהו בחגורת בטיחות כאמצעי לביצוע עבודה בגובה.
- 2.9 רתמת בטיחות תהיה מצוידת בסופג אנרגיה, למעט בשימוש במערכת מיקום ותמיכה, שתשולב באמצעי קשירה או תימצא באחד מקצותיו, לרבות בבולם נפילה נסוג או בבולם נפילה מונחה.
- 2.10 מערכת של ציוד מגן אישי לבלימת נפילה לא תצויד ביותר מסופג אנרגיה אחד.
- 2.11 יש לכוון את אורך אמצעי הקשירה ואת מידת חופש התנועה שהוא מעניק לגוף העובד המצויד ברתמה לאורך מזערי, כך שגובה הנפילה החופשית עד להתחלת הבלימה שלה יהיה קטן ככל האפשר ולא יעלה על זה שנקבע בהוראות היצרן.
- 2.12 במערכת מיקום ותמיכה בעבודה יכוונן אורך אמצעי הקשירה כך שאם רגלי העובד בעמדת העמידה יחליקו, תוגבל הנפילה החופשית של גופו ל- 50 ס"מ לכל היותר.
- 2.13 במקום שבו נדרש לכוונן את אורך אמצעי הקשירה, יבוצע הכוונון בעזרת אלמנט כיוונון (מקצר חבל) או באמצעות בולם נפילה נסוג.
- 2.14 עובד המקבל ציוד מגן אישי להגנה מנפילה מגובה, יבדוק אותו לפני השימוש בו. אם יתגלה בציוד פגם לפני השימוש או במהלך השימוש, חייב העובד להחזירו ולדרוש ציוד חלופי תקין במקומו, וחובה על המבצע לספק לו את הציוד החלופי המתאים.
- 2.15 בכל מקרה שבו מערכת ציוד מגן אישי הופעלה ובלמה נפילת גוף אדם, תוצא המערכת משימוש ותובא לצורך בדיקה והחלפת מכללים, בהתאם לצורך, למרכז תיקונים

עמוד 5 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

- שהרשה היצרן ; סופג אנרגיה (בולם זעזועים) חד-פעמי יוחלף בכל מקרה לאחר בלימת נפילה.
- 2.16 נקודת העיגון שאליה יחובר אמצעי הקשירה תהיה איתנה, במקרה של נפילת עובד, הכל לפי מערכת הצמ"א לבלימת הנפילה ותנאי העבודה המבוצעת.
- 2.17 סידור התפיסה או הקשירה של אמצעי הקשירה אל נקודת העיגון, יבטיח אחיזה נאותה שתימנע כל אפשרות של השחררותו, או גרימת נזק לאמצעי הקשירה בשל צורתו או מבנהו שנשחק או ניזוק.
- 2.18 נקודת העיגון תמוקם גבוה, ככל האפשר, ובכל מקרה לא נמוך מגובה כפות רגליו של העובד, וכן תמוקם כך שיימנעו סיכוני פגיעה מתנועת מטוטלת של גוף העובד במקרה של נפילה.
- 2.19 כדי לאפשר לעובד, המצויד ברתמת בטיחות, מעבר בטוח מנקודה לנקודה במקום שבו מתבצעת עבודה בגובה, ייעשה שימוש באחד מאלה :
- א. מערכת אבטחה צירית עם קו עיגון אנכי או אופקי ;
 - ב. מערכת לבלימת נפילה מרחבית עם בולם נפילה נסוג ;
 - ג. מערכת בלימה גמישה עם שני אמצעי קשירה תקינים אשר יחוברו לרתמה באמצעות סופג אנרגיה, כאשר בכל עת יהיה אמצעי קשירה אחד לפחות מחובר לנקודת העיגון.
- 2.20 התקנת קווי עיגון קבועים תותקן באישור בודק מוסמך, מהנדס מכונות או מהנדס אזרחי רשום ורשוי ובהשגחתו לפי התקן המתאים, הוראות והנחיות היצרן.
- 2.21 תקינות קווי העיגון ייבדקו על ידי בודק מוסמך, מהנדס מכונות או מהנדס אזרחי רשום ורשוי בתדירות שנקבעה בהוראות היצרן, ובהעדר קביעה – אחת ל-5 שנים.
- 2.22 ציוד מגן אישי (קסדות, רתמות בטיחות, חבלים, סופגי אנרגיה, אונקלים וכו'), ייבדק מידי יום לפני תחילת השימוש בו, כמפורט בנספח ג'.
- 2.23 כמו כן, יש לבדוק תקינות ושלמות של מערכות ציוד מגן אישי על כל רכיביהן ואבזריהן, עפ"י הוראות היצרן ובתדירות שקבע.
- 2.24 המבצע יודא כי לכל מערכת ציוד מגן אישי או לכל רכיב ממנה, יהיו מצורפות הוראות שימוש ותחזוקה כתובות בשפה העברית, שיהיו מלוות במידת הצורך באיורים ; ההוראות האמורות יישמרו בצמוד לצמ"א או למקום אחסנתו הקבוע.

עמוד 6 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

3. עבודה בגובה במתקנים להרמת אדם

- 3.1 עבודות אחזקה בגובה, כגון התקנה, החלפה ותיקון פנס מאור, גיזום עצים, תלייה והורדת שלטים וכד' יבוצעו אך ורק באמצעות מתקן להרמת אדם.
- 3.2 לא יופעל מתקן להרמת אדם אלא אם נבדק ע"י בודק מוסמך ונתקבל תסקיר בדיקה בתוקף המאפשר הפעלתו.
- 3.3 כמו כן, לא יופעל מתקן הרמה כזה אלא ע"י מי שהוסמך או הוכשר לכך כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים).
- 3.4 בעבודה עם מתקנים להרמת אדם, יש לעבוד עפ"י "הוראות בטיחות – עגורנים" ו- "הוראות בטיחות – במות הרמה".
- 3.5 חל איסור מוחלט להרים אדם על גבי סל הרמה שאינו תקני, למשל כף של טרקטור.
- 3.6 מתקן להרמת אדם לא יועמס מעבר לעומס העבודה הבטוח ומספר העובדים הרשאים לעלות עליו כפי שנקבע לו.
- 3.7 יש להשתמש במתקן להרמת אדם בהתאם להוראות היצרן.
- 3.8 אין להשתמש בסל להרמת אדם, אלא אם צוין במפורש על ידי הבודק המוסמך בתסקיר את התאמת הסל לכלי ההרמה שעליו אפשר להרכיב את הסל.
- 3.9 בעת עבודה על מתקן להרמת אדם חייב העובד לחבוש כובע מגן, לנעול נעלי בטיחות ולהשתמש ברתמת הבטיחות המחוברת לנקודת עיגון הקבועה במבנה המתקן או הסל.
- 3.10 אין להשתמש בסל להרמת אדם, אלא אם קיימות נקודות עיגון במשטח העבודה או הסל, לפי העניין, לצורך ריתומו של העובד או העובדים בצורה בטוחה ובאמצעות מערכת למניעת נפילה.
- 3.11 לא יופעל מתקן, אלא אם נעשתה על ידי העובד המפעיל, העובד בגובה, בדיקה ראשונית מקדימה שתכלול את אלה:
 - א. שלמות ותקינות צמיגים, כבלים, משטח עבודה או סל הרמה, לרבות גידור ומעקות, תקינות משקולות איזון, וכן שלטי בטיחות וכיוצא באלה.
 - ב. מערכות ההפעלה של המתקן.
 - ג. דרכי גישה למקום ביצוע העבודה, לרבות מכשולים שסומנו באופן בולט לעין, כדי לאפשר למפעיל לראותם בעוד מועד.
- 3.12 בתחילת העבודה ותוך כדי הפעלת המתקן יבדוק העובד המפעיל: רעשים חריגים או תזוזות בלתי מבוקרות, המתקן לא נמצא בשיפוע מסוכן, ולא נמצאו שיבושים בהפעלה, תגובות לא תקינות של לחצני חירום וידיעות ההפעלה וכיוצא באלה.

עמוד 7 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

3.13 לא יעבור אדם הנמצא בתוך משטח עבודה במתקן לעמדת עבודה בגובה, אלא אם התקיימו כל אלה :

- א. עמדת העבודה יציבה, מקובעת כראוי וללא תנועה.
- ב. משטח העבודה במתקן צמוד לעמדת העבודה ולא נעשית בו כל תזוזה.
- ג. אם קיימת דלת במשטח העבודה, תבוצע היציאה מתוך הדלת.
- ד. לא ינותק אמצעי הקשירה מנקודת העיגון במשטח העבודה, עד שהתמלאה דרישת סעיף ב'.
- ה. העובד יתחבר לאמצעי קשירה אחר או לבולם נפילה נסוג המותקן באופן יציב ובטוח בעמדת העבודה, בטרם יעבור אליה.
- ו. המתקן יישאר בעמדתו ללא תנועה עד להתרחקות העובד בגובה מהמתקן למרחק של 2 מ' ממנו, ובהיעדר מרחק כאמור, למרחק המרבי האפשרי ממנו.
- ז. המתקן יוזז מעמדת העבודה בזהירות המרבית ולאחר שנקטו כל הצעדים למניעת פגיעה בעובד.

4. עבודה בגובה על סולמות

- 4.1 בעיקרון, השימוש בסולם נועד :
 - א. לטיפוס וביצוע עבודות שאינן ממושכות או מאומצות או שאינן מחייבות את הטיית גוף האדם באופן שיגרום לו אבדן שיווי משקל.
 - ב. למעבר בין מפלסים שונים.
- 4.2 בעת עבודה עם סולמות, יש להקפיד על "הוראות הבטיחות – סולמות".
- 4.3 כל סולם יענה לדרישות התקן הישראלי לסולמות מיטלטלים ויישמר כראוי.
- 4.4 יציבות ושלמות הסולם על כל חלקיו ייבדקו בטרם ייעשה בו שימוש.
- 4.5 לא יורם על הסולם משא כבד שאינו מתאים לייעודו של הסולם ; על מידרג של סולם נישא יעמוד רק אדם אחד והעומס על הסולם לא יעלה על 150 ק"ג.
- 4.6 לא יעבור עובד העומד על סולם נייד למשטח מוגבה אחר, אלא אם כן המשטח יציב, צמוד לסולם ומקובע כראוי.
- 4.7 סולם נייד יועמד על בסיס אופקי איתן, יוסמך ויושען על סמך יציב באופן שווה על שני זקפיו, כך שלא יזוז מקרית בעת השימוש בו.

עמוד 8 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

- 4.8 סולם נסמך יועמד בשיפועים שבין 1 אפקי ל-4 אנכי, ובין 1 אופקי ל-2 אנכי, (בזווית שבין 65 ל-76 מעלות ביחס לקו האופק) וינקטו אמצעים נאותים למניעת התהפכותו או החלקתו בעת השימוש בו.
- 4.9 סולם שאורכו עולה על 2 מטר יהיה גבוה במטר אחד לפחות מהנקודה הגבוהה ביותר שאליה הגיע המשתמש.
- 4.10 אין להשתמש בכיסאות ניידים בעלי גלגלים להורדת חפצים או החזרתם.
- 4.11 לא יעבוד אדם בגובה על סולם אלא אם נתקיימו כל אלה :
 א. הוא חובש כובע מגן בעל רצועות סנטר.
 ב. הוא נועל נעלי בטיחות עם סוליות מיוחדות נגד החלקה.
- 4.12 לא יעבוד אדם על סולם שגובהו מעל 4.5 מטר אלא אם נתקיימו כל אלה :
 א. הוא מאובטח ברתמת בטיחות תקינה, מושלמת ומותאמת למידותיו.
 ב. הוא מאובטח במערכת לבלימת נפילה, המתאימה לאופי העבודה המבוצעת.
 ג. מערכת בלימת הנפילה מעוגנת לחלק יציב.
- 4.13 על אף האמור בסעיף קודם, מותר לעלות על סולם שגובהו אינו עולה על 6 מטרים או על סולם בעל כלוב הגנה שגובהו אינו עולה על 10 מטר ללא שימוש במערכת לבלימת נפילה אם הדבר נועד למעבר בין מפלסים שונים.
- 4.14 לא יעבור עובד העומד על סולם למשטח מוגבה אחר, אלא אם כן המשטח יציב, צמוד לסולם ומקובע כראוי.
- 4.15 לא תבוצע עבודה ללא שימוש במערכת לבלימת נפילה המעוגנת למבנה מעל סולם ניצב (סולם בעל תמיכה עצמית) שגובהו עולה על שני מטרים, כאשר העובד בתנוחת רכיבה מעל לראש הסולם.
- 4.16 לא יעשה אדם שימוש בפיגום סולמות ולא יתיר לאחר לעשות בו שימוש.

5. אבטחת שלום הציבור

- 5.1 אזור הסכנה שבו קיימת תנועת כלים ממונעים ועובדים לרבות עוברי אורח, יסומן וישולט למניעת הימצאותם בו. גידור ושילוט אתר בנייה ישמש חלופה מתאימה לדרישת סימון ושילוט.
- 5.2 החומרים, הכלים והציוד הדרושים לאדם לביצוע משימתו יאובטחו מפני נפילה, יוצבו במקום בטוח ויציב ויימצאו לפי הצורך, בכלי קיבול מתאים.

עמוד 9 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

- 5.3 האדם הנוסף במפלס הקרקע המחויב להיות בקשר עין עם העובדים בגובה, יסייע להם ככל הנדרש וימנע התקהלות או מעבר של אנשים באזור הסכנה.
- 5.4 במידת הצורך יש להציב מעבר לעובד המחויב להימצא על הקרקע מספר עובדים נוספים שיכוונו את הציבור.
- 5.5 יש להרחיק אנשים למניעת פגיעה של חפצים העלולים ליפול.
- 5.6 אב הבית/מנהל האחזקה או בהיעדרם מנהל היחידה יודאו כי במבנים אשר בתחום אחריותם אין אריחים, אנטנות, דוודים, חלונות, תריסים, עצים, מזגנים וכל חפץ אחר, אשר עלול ליפול ולסכן בני אדם.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ח	עמוד 10 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: עבודה בגובה		

נספח א'

אישור על הדרכת עובד לביצוע עבודה בגובה

[בהתאם לתקנה 25(2) לתקנות הבטיחות העבודה (עבודה בגובה), התשס"ז – 2007]

(א) המבצע

תופש המפעל/ מבצע הבנייה/ בעל מכונת הרמה/ אחר (מחק את המיותר) _____
 שם ומשפחה _____ ת.ז. _____ שם המפעל _____
 כתובת _____ מיקוד _____ טלפון _____

(ב) פרטי המדריך

שם ומשפחה _____ ת.ז. _____
 ותק וניסיון כעובד בגובה (בשנים) _____ תעודה מס' _____ בתוקף עד _____
 כתובת _____ טלפון _____

(ג) פרטי העובד שהודרך לביצוע עבודה בגובה

שם המשפחה _____ שם פרטי _____ שם האב _____
 מס' ת.ז. _____ שנת לידה _____ מקצוע _____
 כתובת _____

(ד) תוקף האישור

האישור בתוקף מיום _____ עד ליום _____ (תוקף האישור לא יעלה על שנתיים).

(ה) הצהרת המדריך

אני החתום מטה מצהיר בזה כי האדם שפרטיו מפורטים בסעיף (ג) לעיל הודרך על ידי לשמש כאדם העובד בגובה בתחום _____, וכי הוא עומד בכל הדרישות המפורטות בפרקים ב' ו-ג' לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה).

_____	_____	_____
תאריך	שם המדריך	חתימה

(ו) הצהרת העובד בגובה

אני מצהיר בזה שכל הנתונים האישיים המפורטים בסעיף (ג) לעיל נכונים וכי הודרכתי לביצוע עבודה בגובה, ע"י המדריך הנ"ל _____ כנדרש בתקנה 25(2).

_____	_____	_____
תאריך	שם העובד	חתימה

עמוד 11 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

נספח ב'

אל: מפקח עבודה אזורי לאזור _____ (הודעה זו יש לשלוח בדואר רשום)

הודעה מוקדמת על ביצוע עבודת גלישה

א. פרטים על מבצע עבודת הגלישה

שם פרטי	שם משפחה (או שם החברה המבצעת)	טלפון מספר	פקס מספר	המען למכתבים

ב. פרטים על העבודה שיש לבצע

הישוב	הרחוב	מס' הבית	מספר המבנים
מהות העבודה: _____ מועד ביצוע העבודה: תאריך _____ שעת התחלה _____ משך הביצוע _____ האם תיעשה עבודה באש/השחזה/ חומרים משתכים ? לא/ כן מהסיבות הבאות: _____			

ג. פרטי גולשי הבניין בעבודה זו:

מס'	שם ומשפחה	ת.ז. (9ספרות)	תוקף התעודה

ד. מינוי מנהל מקצועי

אני מודיע כי לפי תקנה 36 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-2007, מיניתי למנהל מקצועי לעבודת גלישה באתר האמור בפרט ב' את האדם שפרטיו להלן:

שם פרטי	שם משפחה	ת.ז. (9 ספרות)	מס' תעודת ההכשרה	שנת לידה
סלולרי:	טלפון:	כתובת:		

תאריך _____ חותמת וחתימת מבצע עבודת הגלישה _____

הצהרת המנהל המקצועי שנתמנה

אני החתום מטה מקבל על עצמי את תפקיד המנהל המקצועי לעבודת הגלישה עם צוות הגולשים המצוינים בהודעה דלעיל ומצהיר כי הפרטים הרשומים בחלק ג' מתייחסים אלי והם נכונים.

ידוע לי האחראיות המוטלת על המנהל המקצועי בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-ש-2007, וידוע לי שמחובתי למלא אחר התנאים ודרישות התקנות האמורות.

התאריך _____ שם המנהל המקצועי _____ חתימת המנהל המקצועי _____

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ח	עמוד 12 מתוך 13 עמודים
שם ההוראה: עבודה בגובה		

נספח ג'

טופס בדיקה יומי של ציוד מגן אישי

רתמות בטיחות	
רצועות שלמות ללא חתכים, כוויות וקרעים	
אבזמים שלמים ולא חלודים	
תפרים סגורים ושלמים	
אין סימנים למגע עם חומרים כימיים וקורוזיבים	
אין השפעות מקרינת השמש	
רצועות ללא סימני חיכוך	
חבל עבודה או חבל קשירה או כל אביזר המורכב מחבל	
חבל שלם ללא חתכים	
אין שינוי בעובי החבל	
אין סימני כוויה וחיכוך	
אין השפעות מקרינת השמש	
אין נקודות שבהן היה חיכוך מוגבר	
אין סימנים למגע עם חומרים כימיים וקורוזיבים	
קצה החבל סגור בלולאה ושרוול מתכווץ	
בחבל עטוף בדוק שהליבה צמודה למעטפת	
טבעות, אונקלים ואמצעי עיגון מתכתיים	
אין סימן לסדק חיצוני	
אין סימן לעיוות החלק	
ההברגה מתברגת בקלות	
קפיץ הגשר תקין	
רצועות שיכוך או כל פריט אחר העשוי מרצועות	
רצועות שלמות ללא חתכים, כוויות וקרעים	
תפרים סגורים ושלמים	

עמוד 13 מתוך 13 עמודים	מספר הוראה : ח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עבודה בגובה		

אין סימנים למגע עם חומרים כימיים וקורוזיבים	
אין השפעות מקרינת השמש	
רצועות ללא סימני חיכוך	
שרוול הכיווץ שלם ומכסה את כל המשכך	
קסדות	
שלמות הקסדה, אין סדקים וחריצים עמוקים	
רצועות שלמות ללא חתכים, כוויות וקרעים	
תפרים סגורים ושלמים	
אין סימנים למגע עם חומרים כימיים וקורוזיבים	
אין השפעות מקרינת השמש	
רצועות ללא סימני חיכוך	
אבזמים שלמים ומתחברים בצורה טובה	
רצועות פנימיות מחוברות לגוף הקסדה בעזרת המסמרות	
גומיות החזקת פנס ראש ותפסנים שלמים	

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ט	עמוד 1 מתוך 1 עמודים
שם ההוראה: דיגלול		

הוראות בטיחות וגיהות לעבודות דיגלול

בהוראות אלו: "דיגלול" – עבודות לתליית דגלים, קישוטים וכרזות ברחבי העיר.

1. הוראות אלו אינן באות לגרוע מהוראות הבטיחות לעבודה בגובה, עגורנים, במות הרמה ועבודה בדרכים, ויש לעיין בהן תחילה.
2. עבודות דיגלול לא יבוצעו במזג אוויר סוער, גשום או בחשיכה.
3. יש לוודא שהסל יהיה רחוק 3.25 מטר לפחות מעצמים ומקווי חשמל עיליים במתח עד 33,000 וולט, ו-5 מטר לפחות מקווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט.
4. אין להתיר לאף אדם לנוע או לעמוד מתחת לסל ולאורך תנועת הציוד שלו.
5. לפני ביצוע כל עבודה, יש להעמיד את המנוף על משטח יציב על גבי המייצבים ולאזן את הרכב.
6. סל ההרמה לא יועמס מעבר לעומס העבודה הבטוח, קרי מספר העובדים המקסימלי הרשאים לעלות עליו ומשקל הציוד כפי שנקבע לו.
7. אין להשתמש בסל ההרמה להרמת/להורדת מטענים או כמנוף.
8. המנוף עם סל ההרמה לא יוסע ולא יוזז כל עוד שוהה אדם בתוך הסל.
9. סל ההרמה לא יופעל מהקרקע כל עוד בני אדם נמצאים בתוכו. הפעלת סל ההרמה מותרת מקופסת הפיקוד הצמודה לו, למעט במקרה חירום שבו אפשר להפעיל את הסל מקופסת הפיקוד אשר על הקרקע.
10. על העבודה המבוצעת באמצעות הסל ישגיח אדם נוסף אשר יעמוד על הקרקע. אדם זה יהיה אף הוא חייב להיות מורשה להפעיל את המנוף.
11. יש לסגור היטב את שער הכניסה לסל ההרמה טרם הפעלתו.
12. על כל עובד בסל ההרמה להירתם אל נקודת עיגון בסל באמצעות מערכת מניעת נפילה.
13. אין להשליך חפצים או כלים מן הסל כלפי מטה או מלמטה כלפי מעלה.
14. אסור לצאת מתחומי משטח העבודה של סל ההרמה כדי לבצע את העבודה. הקפד להצמיד היטב את שתי רגליך לרצפת הסל.
15. לעולם אין להשתמש בסולם או באמצעי הגבהה אחר על גבי הסל כדי להגיע למקום גבוה יותר.
16. יש להקפיד לקשור ולעגן את הדגלים והקישוטים היטב שלא ייפלו.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: י	עמוד 1 מתוך 1 עמודים
שם ההוראה: גגות שבירים/תלולים		

הוראות בטיחות וגיהות – גגות שבירים/תלולים

בהוראות אלו:

"גג שביר" – גג שסוכך בחומר שביר (למשל גג עשוי לוחות אסבסט).
 "גג תלול" – גג ששיפועו עולה על 3 אופקי ל- 2 אנכי (למעלה מ-33°).
 "גג חלקלק" – גג שפניו העליונים חלקים, רטובים או שנמצא עליהם חומר מחליק.

1. **עובד עירייה, לרבות עובד השמה, לא יעלה על גג שביר, תלול או חלקלק ולא יידרש לכך לכל מטרה שהיא.**
 2. העבודה על גגות מהסוגים האמורים לעיל תתבצע אך ורק ע"י קבלן מומחה ועובדים מקצועיים לביצוע עבודה על גגות שבירים או תלולים או חלקלקים, תוך כדי נקיטה בכל האמצעים הנדרשים בחוק, ובפרט בתקנות הבטיחות בעבודה ("עבודה על גגות שבירים או תלולים"). בעבודה עם אסבסט יש לעבוד עם מפקח/קבלן בעלי אישורים מהוועדה הטכנית לאבק מזיק.
 3. **לא תתבצע עבודת בנייה עם אסבסט, אלא באישור ועפ"י הנחיותיה של הוועדה הטכנית לאבק מזיק.**
 4. לפני ביצוע עבודה על גג קיים, תיערך בדיקה יסודית של הגג על כל רכיביו בידי מהנדס בניין או הנדסאי בנין, כדי לוודא שטיבם וחוזקם מאפשר ביצוע העבודה על הגג בבטחה.
 5. במקומות הגישה והעלייה לגג שביר יוצגו שלטי אזהרה שעליהם ייכתב באופן ברור לעין – "זהירות, גג שביר".
 6. אם מבוצעת עבודה על גג שביר או תלול – יגודר שטח הסכנה שמתחתיו ובקרבתו למניעת גישת בני אדם שלגביהם אין הכרח שימצאו במקום.
 7. לא ידרוך ולא יועסק אדם בעבודה על גג שביר או תלול, אלא אם ננקטו אמצעים שימנעו את נפילתו, לרבות שימוש בלוח דריכה או זחילה מתאים.
 8. לא ידרוך עובד על קצה בלתי נתמך של סיכוך גג שביר ולא ישעין עליו סולם.
 9. לא תתבצע עבודה על גג שביר או תלול בידי אדם בודד.
- זכור:** מסירת העבודה לידי קבלן שאינו מומחה לעבודה מסוג זה או ללא התקשרות חוזית, אין בה כדי לצאת ידי חובה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יא	עמוד 1 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: סולמות		

הוראות בטיחות וגיהות – סולמות

1. כללי

- 1.1 סולם אינו נועד לשמש כמקום עבודה, אלא כאמצעי מעבר ממפלס אחד למשנהו. במקרים שבהם מתבצעות עבודות מאומצות או ממושכות המחייבות את הטיית גוף האדם באופן שיגרום לו אובדן שיווי משקל, ובגובה שממנו עלול ליפול אדם לעומק העולה על 2 מטרים – יש להעדיף משטח עבודה מגודר למניעת נפילה.
- 1.2 בשום מקרה לא יעבוד עובד על סולם בטרם קיבל הדרכה ממנהלו הישיר ובהתאם להוראות אלו.
- 1.3 אין לעבוד על סולם כשמצבך הגופני ירוד מכל סיבה.
- 1.4 אין לרכוש או למכור או להשאיל ואין להשתמש בסולם שלא עונה לדרישות התקן הישראלי הרלבנטי.
- 1.5 אין להשתמש בסולם כמשטח עבודה (פיגום סולמות) או דריכה.
- 1.6 עבודות חשמל (למורשים בלבד) יבוצעו רק מעל סולמות העשויים בשלמותם מחומר מבודד (עץ, פיברגלס או חומר פלסטי).
- 1.7 אין להאריך סולם בצורה מאולתרת.
- 1.8 עבודה על סולם מחייבת נעילת נעלי בטיחות.
- 1.9 אין לעלות על סולם מדרגות משרדי עם נעלי עקבים או קבקים.
- 1.10 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות כל דין אחר, לרבות "הוראות בטיחות – עבודה בגובה".

2. בטרם השימוש בסולם

- 2.1 בדוק את תקינות הסולם וניקיונו בטרם תשתמש בו. שים לב שאין בו סדקים ושברים, לא חסרים שלבים והחיבורים לא רופפים.
- 2.2 בחר בסולם באורך ומסוג מתאים הנדרש לעבודתך.
- 2.3 אין להשתמש בסולם אם נתגלה בו אחד או יותר מהפגמים הבאים:
 - א. חלקי הסולם שבורים, סדוקים או עקומים.
 - ב. חסר שלב.
 - ג. הסולם בכללותו מעוות, מעוקם.
 - ד. יש עליו סימני בקָּלָה, כגון ריקבון עץ, חלודה.
 - ה. פרטי החיבור פגומים או רופפים.
 - ו. סולם שבוצעו בו תיקונים מאולתרים.
 - ז. שלב משלביו של הסולם מחובר לזקף רק במסמרים או באמצעי חיבור דומים.
 - ח. רפידות רגל בלויזות או חסרות.
 - ט. אמצעי הגבלה למניעת פישוק הסולם חסר או פגום.
 - י. בסולמות שחילים, אם אחד ממנגנוני הנעילה או ההארכה פגומים.

עמוד 2 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : יא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : סולמות		

3. מבנה הסולם

- 3.1 סולם שאורכו עולה על 2 מטרים יהיה גבוה במטר אחד לפחות מהנקודה הגבוהה ביותר שאליה מגיע המשתמש, אלא אם במקום הגבוה ביותר שאליו יגיע העובד תוך כדי שימוש בסולם נמצאת אחיזת יד מתאימה בגובה של כמטר אחד מעל המקום שעליו ניצבות רגליו.
- 3.2 לא יורם על הסולם משא כבד שאינו מתאים ליעודו של הסולם. על מדרג של סולם נישא יעמוד רק אדם אחד, והעומס על המדרג לא יעלה על 150 ק"ג.
- 3.3 סולם עץ שאורכו עולה על 2 מטרים יחזק ע"י ברגי קשירה כל 1.5 מטר לפחות או ע"י חיזוקי עץ אחרים.
- 3.4 זקף של סולם עץ יהיה בעל שטח חתך מינימלי של 45 סמ"ר, ומידתו הקטנה לא תפחת מ- 4.5 ס"מ.
- 3.5 המרחק בין השלבים יהיה אחיד, לא יפחת מ- 30 ס"מ ולא יעלה על 35 ס"מ.
- 3.6 בסולם עצמאי חייב להיות התקן הגבלה שימנע את פתיחת הסולם מעבר למותר.

4. הצבת הסולם

- 4.1 סולם נייד או נישא יונח ויושען על משטח אופקי, יציב, עמיד ומחוספס ובאופן שווה על זקפיו באמצעות רפידות גומי, כך שלא תתאפשר תזוזה מקרית ממקומו בעת השימוש בו.
- 4.2 הצבת הסולם תיעשה בשיפוע של 1 אופקי ל- 4 אנכי.
- 4.3 אין להניח סולם על אחד משלבו.
- 4.4 לא יוצב סולם נסמך, אלא כשהוא נשען במקום השענתו העליון והתחתון על שני זקפיו בשתי נקודות יציבות המצויות באותו מפלס. אם הסולם מוצב בחלקו העליון על עמוד, תורן, גזע עץ או פינה חיצונית של מבנה שאינם מאפשרים את השענתו על שני זקפיו, יצויד הסולם באבזר מתאים בראשו שיתאים בחוזקו ובמידותיו לביצוע העבודה בביטחון.
- 4.5 אין להניח חפצים או להתיר מכשולים בסמוך לסולם.
- 4.6 יש להקפיד על מרחקי בטיחות של הסולם ממוליכי חשמל כדלהלן:
 - א. 3.25 מטר לפחות ממוליכים שהמתח בהם הוא עד 33,000 וולט.
 - ב. 5 מטר לפחות ממוליכים שהמתח בהם הוא מעל 33,000 וולט.
- 4.7 סולם מיטלטל יושען במרחק של 30 ס"מ לפחות מקצהו של קיר או קצה חופשי של רצפה.
- 4.8 אם קיים חשש ליציבות הסולם או אם הוצב הסולם במרחק קטן מ- 30 ס"מ מקצהו החופשי של משטח, יעמוד אדם ליד בסיס הסולם ויחזיק בו למניעת הזזתו מהמקום.
- 4.9 נקודת השענת סולם מיטלטל מעל משקוף של פתח קיר תימצא לפחות 30 ס"מ מעל לקו המשקוף.
- 4.10 בצד מדרג הסולם שעליו מטפסים לא יימצא מכשול במרחק של 75 ס"מ לפחות.
- 4.11 בצידו האחורי של המדרג יש למנוע קיומם של מכשולים עד למרחק 15 ס"מ לפחות מהמדרג.
- 4.12 אם צריך להציב סולם ליד דלת, יש לנעול אותה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : יא	עמוד 3 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה : סולמות		

- 4.13 אם צריך להציב סולם במקום שבו קיימת תנועת הולכי רגל או כלים ממונעים, יש לחסום את המעבר למניעת גישה לאזור העבודה ולהציב אדם להשגחה.
- 4.14 בעת עבודה על סולם תחזוקה נייד יש להקפיד לנעול את גלגלי הסולם, כדי למנוע תזוזה מקרית בעת טיפוס או עבודה עליו.
- 4.15 עם הצבת סולם עצמאי יש לפתוח אותו עד לזווית הפישוק המרבית.

5. עלייה וירידה מסולם

- 5.1 עלה ורד מהסולם כשפניך אל הסולם וכשכפות שתי ידיך אוחזות בשלבינו.
- 5.2 בכל עת בשלב הטיפוס, על המטפס להקפיד שיהיו לו לפחות שלוש נקודות אחיזה בסולם (שתי רגליים על הסולם ויד אחת אוחזת בו או רגל אחת על אחד משלבי הסולם ושתי הידיים אוחזות בו).
- 5.3 אין לשאת מטען בעת טיפוס על סולם.
- 5.4 אין לטפס על סולם ששיפועו הפוך (מעל 90 מעלות).
- 5.5 לפני הטיפוס יש לוודא שהידיים נקיות או שהכפפות אינן ספוגות או מרוחות בחומר הגורם להחלקה.
- 5.6 בזמן שנמצאים על הסולם אסור לקפוץ ולדלג עליו או להחליק לאורכו.
- 5.7 בסולמות המשמשים להפרשי גובה של מעל שני מטר יימצא אלמנט בגובה מטר אחד מעל המקום הגבוה ביותר שעליו יעמדו רגלי העובד, באופן יציב וחזק שיאפשר אחיזה טובה בו ביד.
- 5.8 מותר למטפס להגיע למטר אחד לכל היותר מתחת לראש הסולם, אלא אם במקום הגבוה ביותר שאליו יגיע העובד תוך כדי שימוש בסולם, נמצאת אחיזת יד מתאימה בגובה של כמטר אחד מעל המקום שעליו ניצבות רגליו או אם נעשית העבודה על גבי סולם עמידה עם משענת יד בגובה של מטר אחד לערך.

6. עבודה על סולם

- 6.1 בעלייה על סולם שגובהו מעל 2 מטרים הבטח את עצמך למניעת נפילה, קשור את הסולם והצב עובד נוסף להחזקת הסולם כדי להבטיח יציבותו.
- 6.2 אין להשליך כלפי מטה או לזרוק כלפי מעלה כלי עבודה או חפצים אחרים.
- 6.3 אין להניח כלים על סולם שאין לו משטח עבודה ייעודי.
- 6.4 יש להימנע מביצוע תנועות פתאומיות. הימנע מלהתכופף לצדדים.
- 6.5 אם אין באפשרותך להגיע לנקודה מרוחקת, רד והזז את הסולם למקום נוח ועלה עליו שוב.
- 6.6 כאשר אדם עומד על סולם או מטפס עליו, חל איסור מוחלט על אדם אחר להימצא תחתיו.
- 6.7 אין לאפשר ליותר מאדם אחד להימצא על סולם מיטלטל.
- 6.8 בעת עבודה על סולם תחזוקה נייד יש להקפיד לסגור את שרשרת האבטחה כדי למנוע נפילה.
- 6.9 לא יעבור עובד העומד על סולם נייד למשטח מוגבה אחר, אלא אם המשטח יציב, צמוד לסולם ומקובע כראוי.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : יא	עמוד 4 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה : סולמות		

- 6.10 לא יעבוד אדם על סולם שגובהו מעל 4.5 מטר, אלא אם התקיימו כל אלה:
- הוא לבוש ברתמת בטיחות תקינה, מושלמת ומותאמת למידותיו.
 - הוא חובש כובע מגן, נועל נעלי בטיחות עם סוליות מיוחדות נגד החלקה, ולגופו לבוש מלא במקומות שנעשית בהם עבודה תחת כיפת השמיים או בתנאים סביבתיים חריגים.
 - הוא מאובטח במשך כל הטיפוס על גבי הסולם או הרכבתו, לפי העניין, במערכת לבלימת נפילה המתאימה לאופי העבודה המבוצעת.
 - מערכת בלימת הנפילה מעוגנת לחלק יציב במבנה.
- 6.11 העובד יהיה פטור משימוש במערכת בלימת נפילה, ובלבד שהעלייה או הירידה מהסולם אינה במהלך ביצוע עבודה, בהתקיים אחד מאלה:
- קיימים משטחי מנוחה קבועים, יציבים ומגודרים משלושה עבריהם, הצמודים לסולם, שאזי ייראה גובה הסולם כגובה שבין משטחי המנוחה.
 - הסולם מצויד בכלוב מגן לכל גובהו, ובלבד שהוא בעל משטחי מנוחה קבועים, יציבים ומגודרים משלושה עבריהם, שהמרחק ביניהם אינו עולה על 10 מטרים.

7. אחסנה ושינוע של סולם

- 7.1 רצוי לאחסן סולמות במצב אופקי ע"י הנחתם על אצטבאות או תלייתם על זיזים המותקנים בקיר.
- 7.2 יש להימנע מהשאת סולמות שלא לצורך במקומות שבהם יחשפו לקרינת שמש, רוחות, חום, קור, לחות או יובש קיצוני.
- 7.3 בעת נשיאת סולם ידני נדרשת זהירות יתר למניעת פגיעה באחרים.
- 7.4 בעת טלטול הסולם יש להקפיד שלא יקבל חבטות.
- 7.5 אם הסולם כבד או ארוך, יישאו אותו שני עובדים.
- 7.6 העברת סולם שחיל ממקום למקום תבוצע רק כשהוא מקופל.
- 7.7 שינוע סולם על רכב יבוצע כך שקצותיו לא יבלטו אל מחוץ לרכב.

8. תחזוקת הסולם

- 8.1 אין לתקן שלבים שבורים.
- 8.2 אין לבצע תיקונים מאולתרים בסולם. סולם פגום יתוקן ע"י בעל מקצוע מתאים או לחילופין יושמד ויוחלף בחדש.
- 8.3 אין לצבוע סולם עץ בצבע שאינו שקוף ואין להשתמש בסולם שצבוע בצבע שאינו שקוף.
- 8.4 בדיקת תקינות לסולם יש לעשות:
 - א. לפני כל שימוש בו.
 - ב. לאחר שינועו בכלי רכב.
 - ג. אם נפל או שהופלו עליו עצמים או שנגרם לו נזק אחר.

עמוד 5 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : יא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : סולמות		

8.5 אם נתגלה פגם באחד הסולמות, יש לנקוט באמצעים נאותים למניעת השימוש בו, לרבות סימונו ושילוט "הסולם פגום – אסור לשימוש", ובסולם קבוע יש גם למנוע את הגישה אליו.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : יב	עמוד 1 מתוך 1 עמודים
שם ההוראה : נעלי בטיחות		

הוראות בטיחות וגיהות – נעלי בטיחות

עובד נכבד,

חובה עליך לנעול נעלי בטיחות, אם הינך שייך לאחת מקבוצות העובדים המפורטות להלן:

- א. עובדים/מפקחים בעבודות בנייה, לרבות הקמת הבניין, הריסתו, שינוי במבנהו ואחזקתו.
- ב. עובדים/מפקחים בעבודות רשת הביוב והתיעול, לרבות הנחת הצנרת ואחזקתה.
- ג. עובדים/מפקחים בעבודות רשת המים, לרבות הנחת הצנרת ואחזקתה.
- ד. עובדים/מפקחים בעבודות חפירה או הקמת דרכים ואחזקתם.
- ה. עובדי מוסך.
- ו. עובדי תברואה (עובדי פינוי אשפה וניקיון רחובות).
- ז. גננים וכל עובד העוסק בכריתת עצים וגיזום ענפים בכלי מכני, הפעלת חרמש ומכסחת דשא מכניים.
- ח. שרברבים.
- ט. נגרים.
- י. חשמלאים.
- יא. עובדי הדברה.
- יב. מחסנאים.
- יג. מפעילי טרקטור וציוד מכני הנדסי.
- יד. עובדים בקרבת משא מורם.
- טו. עובדים בעבודות הדורשות טיפול בחומרים כימיים נוזליים.
- טז. עובדים במקומות שקיימת בהם סכנת החלקה.
- טז. עובדים העוסקים בעבודות שינוע או אחסון.
- יז. עובדים בשירות הווטרינרי, גן החי.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : יג	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה : בדיקות ציוד תקופתיות		

הוראות בטיחות וגיהות – בדיקות ציוד תקופתיות

הגדרות: "ציוד" – מעליות, מנופים, מגבהים, כננות, מכונות הרמה אחרות, במות הרמה, אביזרי הרמה, קולטי אוויר (קומפרסורים).

"בודק מוסמך" – מי שמפקח עבודה ראשי הסמיך אותו בכתב לעשות בדיקות וניסויים באותו ציוד.

1. כל ציוד ייבדק ע"י בודק מוסמך לפני הכנסתו לשימוש.
2. הציוד ייבדק ע"י בודק מוסמך לאחר כל שינוי יסודי בו וכן לאחר תיקונים מקיפים בו.
3. הציוד ייבדק תקופתית ע"י בודק מוסמך בתדירות הנדרשת, כמופיע בטבלה שבנספח א'.
4. יש לוודא הגעה של הבודק המוסמך לבדיקת הציוד 14 יום לפחות לפני תום תוקף תאריך הבדיקה.
5. השימוש בציוד מותר אך ורק לאחר קבלת תסקיר בתוקף שבו מאשר הבודק המוסמך את השימוש בציוד.
6. יש לתקן את הליקויים המופיעים בתסקיר או להתנות את השימוש בציוד, וזאת עפ"י דרישות הבודק המוסמך המופיעות בתסקיר.
7. התסקיר יישמר ביחידה, והעתק ממנו יישלח אל הממונה על הבטיחות.
8. **בשום מקרה אין להשתמש בציוד אם תוקף תאריך הבדיקה פג.**
- אם נתגלה פגם בציוד – אין להשתמש בציוד ויש לתקנו בדחיפות המרבית.
9. **אין להעמיס את הציוד מעבר לעומס העבודה הבטוח.**
10. עומסי העבודה הבטוחים יסומנו על הציוד באופן ברור.
11. הציוד יהיה ממוספר באופן ברור ונראה לעין.
12. הציוד יתוחזק עפ"י הוראות היצרן.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : יג	עמוד 2 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה : בדיקות ציוד תקופתיות		

נספח א'

טבלת תדירות בדיקות ציוד תקופתיות

תדירות הבדיקה	סוג הציוד
כל 6 חודשים	מעליות
כל 6 חודשים	אביזרי הרמה, שרשראות, חבלים
כל 14 חודש	מכונות הרמה : מנופים, במות הרמה, מגבהים, דופנות הידראוליות, כננות, גלגלות, מלגזות, צוגים, מסכים מתרוממים וכו'.
כל 14 חודש	דודי קיטור
כל 26 חודש	קולטי קיטור
כל 26 חודש	קולטי אוויר (קומפרסורים)
כל 6 חודשים	עגורני צריח
כל 6 חודשים	סלי מלגזה

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יד	עמוד 1 מתוך 1 עמודים
שם ההוראה: כובע מגן (קסדה)		

הוראות בטיחות וגיהות – כובע מגן (קסדה)

עובד נכבד,

חובה עליך לחבוש כובע מגן (קסדה), אם הינך עוסק או נכנס לתחום ביצוע אחד מסוגי העבודות המפורטות להלן:

- א. עבודות בנייה, לרבות הקמת הבניין, הריסתו, שינוי במבנהו ואחזקתו.
- ב. עבודות בנייה הנדסית, לרבות בניית רשת המים ואחזקתה, עבודות חפירה, עבודות להקמת דרכים או מגרשי חניה ואחזקתם, בניית קיר מגן או קיר תומך, בניית מתקן אגירה, תעלה, בור שופכין וכד'.
- ג. עבודות ברשת הביוב והתיעול, לרבות הנחת הצנרת ואחזקתה.
- ד. עבודות בקרבת טרקטור וציוד מכני הנדסי אחר.
- ה. עבודות גיזום ענפים וכריתת עצים.
- ו. עבודה מתחת או בקרבת משא מורם (פינוי גזם, גרוטאות ועמודי תאורה באמצעות מנוף).
- ז. עבודה על סלי הרמה באמצעות מנוף, במות הרמה או טרקטור + סל אדם.
- ח. עבודה מתחת או בקרבת מקום שמעליו עובדים אנשים אחרים, ושאין מחיצה בין המקומות כאמור.
- ט. עבודה במקומות שבהם קיימת סכנה של היתקלות בצינורות, קורות, בליטות וכד'.
- י. עבודה עם מכשירים לשיקוע פינים, מהדקים או מסמרים.
- יא. עבודה במחסנים שהחומר המאוחסן בהם נמצא בגובה 3 מטר לפחות.
- יב. עבודה בגובה.
- יג. כל עבודה שיש בה סכנת פגיעה מגוף נופל.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: טו	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: ציוד מגן אישי		

הוראות בטיחות וגיהות – ציוד מגן אישי

עובד נכבד,

הגדרות: א. "ציוד מגן אישי" או "ציוד" – ציוד שנועד לשימוש האישי של העובד בעבודה כדי להגן עליו מפני סיכון העלול לפגוע בבטיחותו או בבריאותו של העובד.

ב. "מנהל עבודה" – מנהל יחידה, מנהל מחלקה או כל אחד אחר מטעם אשר תחת פיקוחו או השגחתו מתבצעת העבודה.

1. רכש ציוד מגן אישי

- 1.1 הזמנת ציוד מגן אישי תיעשה בתיאום ובאישורו של הממונה על בטיחות וגיהות. המזמין ישלח העתקים מכל הזמנה מסוג זה לממונה על הבטיחות וגיהות ולנאמן הבטיחות של היחידה. הזמנה ללא חתימתו של הממונה על הבטיחות ע"ג טופס ההזמנה לא תטופל ע"י המשק.
- 1.2 הרוכש ציוד מגן אישי יודא שהציוד עומד בדרישות התקן הישראלי הנוגע לו, ואם אין לגביו תקן ישראלי לאחד התקנים המפורטים להלן:
 - תקן ISO - תקן של הארגון הבינלאומי לתקינה International standard office.
 - תקן DIN - תקן של Deutsche Industrie Norma.
 - תקן EN - הנחיית תקינה של השוק האירופי המשותף.
 - תקן ANSI - תקן של American National Standard Institute.
- 1.3 אין למכור ואין למסור לשימוש של אחר ציוד מגן אישי, אלא באישורו של הממונה על בטיחות וגיהות.

2. חלוקת ציוד מגן אישי

- 2.1 הנפקת ציוד מגן אישי לעובדי עירייה או השמה תיעשה באישורו של הממונה על הבטיחות בלבד.
- 2.2 נאמן הבטיחות של היחידה יחלק לעובדים ציוד מגן לשימוש אישי, תוך כדי רישום פרטי המשתמש והחתימתו ע"ג "טופס חלוקת ציוד מגן אישי" בנספח א'.
- 2.3 חלוקת ציוד מגן, שאינו לשימוש אישי, תלווה בחתימה של מנהל העבודה.
- 2.4 נאמן הבטיחות של היחידה יערוך את השינויים המתאימים ב"טופס חלוקת ציוד מגן אישי" בכל מקרה של שינוי במלאי: החזרת ציוד, אובדן ציוד, החלפת ציוד, ציוד שיצא משימוש וכו'.
- 2.5 בהיעדר נאמן בטיחות, האחראיות לחלוקת הציוד מוטלת על מנהל היחידה.
- 2.6 אין להעביר ציוד מגן אישי, כגון משקפי מגן, מגן פנים, מסיכה, כפפות קסדה, אוזניות, מגפי בטיחות או נעלי בטיחות שהיו בשימוש של עובד אחד לעובד אחר, אלא אם עברו ניקוי וחיטוי נאותים.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: טו	עמוד 2 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: ציוד מגן אישי		

3. שימוש בציוד מגן אישי

- 3.1. מנהל העבודה ישגיח וינקוט בכל האמצעים לוודא שהעובד משתמש בציוד מגן אישי תקין, מתאים וכראוי.
- 3.2. אם ראה מנהל העבודה שהעובד אינו משתמש בציוד מגן אישי, יפסיק את עבודתו לאלתר.
- 3.3. עובד שקיבל ציוד מגן אישי חייב להשתמש בו בהתאם לייעודו.
- 3.4. עובד שקיבל ציוד מגן אישי חייב להחזיקו במצב נקי ולשמור על תקינותו.
- 3.5. עובד שקיבל ציוד מגן אישי חייב להחזירו מיד לממונה הישיר עליו משנתגלה בציוד פגם או נזק, לשם החלפתו.
- 3.6. אם נתגלה בציוד פגם או נזק – מנהל העבודה יוציאנו מכלל שימוש וידאג לאספקה מיידית של ציוד חלופי תקין לעובד.
- 3.7. עובד לא יפגע ולא ישתמש לרעה במזיד בציוד מגן אישי או דבר אחר שסופק או הותקן לשם הבטחת בריאותם ושלומם של העובדים.

4. אחזקת ציוד מגן אישי

- 4.1. מנהל העבודה יספק לעובד ציוד נקי, וידאג לשגרה של ניקיון הציוד ותחזוקתו.
- 4.2. הציוד יוחזק במקום המבטיח את תקינותו וניקיונו, שלא בתנאי חום, יובש, לחות, אבק וגזים.
- 4.3. הציוד יישמר, יתוחזק וייעשה בו שימוש בהתאם להוראות היצרן.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: טז	עמוד 1 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: מקום מוקף		

הוראות בטיחות וגיהות – מקום מוקף

1. הגדרה

1.1 **מקום מוקף**: מרחבים כגון חדר, תא ביקורת, מיכל, בור, כוך, שוחה או תעלה ללא כניסה ויציאה חופשית, בעלי אוורור טבעי מוגבל, העלולים להוות אווירה מסוכנת לאדם בעת שהייתו בהם.

2. כללי

- 2.1 **עובדי קבלן ועובדי עירייה, לרבות עובד כוח אדם, לא יבצעו כל עבודה במקום מוקף ולא יידרשו לכך, אלא אם אישר זאת בכתב הממונה על הבטיחות.**
- 2.2 העבודה במקום מוקף מותרת רק אם יש הכרח בדבר וננקטו כל הצעדים והאמצעים המתאימים להגן על העובד.
- 2.3 הוראות הבטיחות שלהלן אינן באות לגרוע מקובץ "הוראות הבטיחות לעבודות ביוב".
- 2.4 לא תתבצע עבודה בתוך חלל מוקף ללא "היתר כניסה למקום מוקף" (ראה נספח 1).
- 2.5 כמו כן, יש לעקוב ולמלא אחר כל הסעיפים המופיעים ב"היתר כניסה למקום מוקף".
- 2.5 לא תתבצע עבודה במקום מוקף בלילה או בתנאי חשיכה.
- 2.6 לא תתבצע עבודה במקום מוקף ע"י אדם, אלא אם הוא מעל גיל 18, בעל כושר גופני תקין וקיבל הכשרה מתאימה.
- 2.7 המחזיק ידאג להדרכת העובדים המיועדים לעבוד במקום מוקף על הסיכונים ואמצעי הבטיחות שבהם יש לנקוט.
- 2.8 עבודה במקום מוקף שממנו עלול ליפול אדם לעומק העולה על 2 מטרים מחייבת אישור הדרכה (הסמכה) לעבודה בגובה בתחום עבודה "מקום מוקף".
- 2.9 עבודה במקום מוקף תתבצע אך ורק בפיקוחו הישיר והמתמיד של אחראי על העבודה (מנהל מחלקה או ראש צוות), המאומן ומודע לסכנות הקיימות בעבודה מסוג זה.
- 2.10 כל פעולה הדורשת כניסת עובד לחלל מוקף תתבצע ע"י צוות בן 3 עובדים לפחות. אחד מהם יכנס לחלל המוקף, בזמן ששני הנותרים יישארו מוכנים לחילוץ והגשת עזרה ראשונה בהתאם לצורך.
- 2.11 אין להכניס למקום מוקף אש גלויה, בלוני גז, מכשיר טלפון וכן מכשיר חשמלי או כל מכשיר אחר העלול לגרום לפיצוץ.

3. טרם כניסה למקום מוקף

- 3.1 רכב הצוות יהיה זמין בקרבת אתר העבודה ויצויד בערכת עזרה ראשונה ומטף כיבוי אש.
- 3.2 בדוק וודא שהציוד האישי והצוותי שלם ותקין: מכשירי קשר, טלפון, ציוד הצלה, ציוד נשימה, גלאי גזים, מכשיר לאוורור מואץ, ציוד מגן אישי וכו'. גלאי הגזים חייב להיות מכויל באוויר נקי ע"פ הוראות יצרן.
- 3.3 בדוק שכל כלי העבודה כולל התאורה הם מסוג מוגן התפוצצות (EX-PROOF) ופועלים במתח עבודה של עד 24 וולט.

עמוד 2 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : טז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מקום מוקף		

- 3.4 לפני היציאה למקום העבודה יש לקרוא את "הוראות הבטיחות לעבודה במקום מוקף". לפני הכניסה יחזור ראש הצוות על כל ההוראות ויודא את קיומן.
- 3.5 אין לבצע עבודה במקום מוקף כאשר קיימת אפשרות של גשם או הצפות פתאומיות. יש לבדוק את תחזית מזג האוויר לפני היציאה לעבודה.
- 3.6 יש לנתק את המקום המוקף ממקורות אנרגיה לפני הכניסה אליו.
- 3.7 במקומות שבהם מתבצעת העבודה מתחת לכביש או חניון, יש לוודא שאין כניסת גזים רעילים הנפלטים מכלי רכב הנעים על הכביש.
- 3.8 יש לאבטח את מקום העבודה ולהסדיר את התנועה ע"י הצבת מחסומים, תמרורים, קונוסים ושלטי אזהרה סביב פתח המקום המוקף ואזור העבודה כולו.
- 3.9 אם המצב יחייב זאת, יוצב עובד מיוחד שתפקידו יהיה לכוון את התנועה סביב אזור העבודה. כאשר העבודה מתבצעת בצומת סואן ומסוכן יוצב בו שוטר תנועה.
- 3.10 מנהל המחלקה וראש הצוות יודאו שעובדי הצוות הינם במצב בריאותי תקין וללא השפעת תרופות, סמים או אלכוהול.
- 3.11 יש לוודא שכל העובדים לובשים את בגדי המגן שהונפקו להם לצורך זה, לרבות קסדה, מגפי בטיחות, סרבל דייגים, כפפות, משקפי מגן וכו'.
- 3.12 בעבודה בשטחים שמתנהלת בהם תנועת כלי רכב, כגון כבישים, דרכים, חניונים וכו', יש לוודא שכל העובדים לובשים אפוד זוהר או מעיל זוהר.
- 3.13 מומלץ לשטוף במים את המקום המוקף או לאוורר את המקום באופן טבעי או באמצעי מלאכותי, ולבדוק שהמקום המוקף נקי מזוחלים, מכרסמים וחרקים.
- 3.14 יש לפתוח ולהסיר את המכסים מעל שוחות סמוכות במרחק של כ- 50 מטר, כדי לאוורר את המקום המוקף.
- 3.15 יש להחזיק במרחק בטוח מפתח הכוך את המכסים, הציוד והכלים.
- 3.16 בעת הפעלת הציוד לאוורור מואץ, חשוב לוודא שפתח יניקת האוויר נמצא במרחב פתוח, מרוחק מצינוריות פליטה של מכוניות, מנועים וגנרטורים.
- 3.17 במידת הצורך, יש לנקז את הנוזלים בקרקעית המקום המוקף, כדי למנוע עבודה בתנאי רטיבות.
- 3.18 בתוך המקום המוקף יש לבדוק את תקינות השלבים, חוזק ושלמות הדופנות, סכנת התמוטטות והשתחררות בלוקים, ותנאים כלליים נאותים לביצוע העבודה.
- 3.19 טרם תחילת העבודה והכניסה למקום המוקף, יש לבצע ניטור (בדיקה) של התנאים הסביבתיים השוררים בתוך המקום המוקף. יש להוריד גלאי גזים וחמצן לתוך המקום המוקף ולרשום את הקריאה בטופס "היתר כניסה למקום מוקף". הניטור יתבצע לכל עומק המקום המוקף, והקריאה המחמירה היא זו שתילקח בחשבון.
- 3.20 אם הניטור המוקדם הצביע על ריכוז חמצן של מתחת ל- 19.5% או גבוה מ- 23% או על נוכחות גזים רעילים או דליקים, אין להיכנס לתוך המקום המוקף, אלא לאחר אוורור מכני/חשמלי במשך 15 דק' לפחות ובדיקה חוזרת (ניטור) של טיב האוויר עד לקבלת תוצאות חיוביות.
- הערה: ניטור גזים דליקים יתבצע רק לאחר שנתקבל ריכוז חמצן תקין.
- 3.21 עובד לא ייכנס לתוך מקום מוקף ללא הוראה מפורשת של האחראי על העבודה.
- 3.22 העובד הנכנס למקום המוקף יהיה חגור ברתמת בטיחות שאליה מחוברת היטב כננת או חבל בעל אורך מתאים, שקצהו החופשי מוחזק בידי עובד מבחוץ המרוחק כ- 5 מטר

עמוד 3 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : טז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מקום מוקף		

מפי המקום המוקף. לא תוטל על העובד מחוץ למקום המוקף כל משימה אחרת מעבר להיותו עובד כוננות להצלה.

3.23 העובד ירד לתוך המקום המוקף כשהוא מצויד במסכת נשימה עם צינור לאספקת אוויר צח כשקצהו מחוץ לכוך או במערכת אספקת אוויר עצמאית.

3.24 ככל שהדבר ניתן, הירידה לחלל המוקף תתבצע לאחר הורדת הציוד.

4. שהות עובד במקום מוקף

- 4.1 העובדים מחוץ לחלל המוקף יהיו ערוכים להגשת עזרה ולחילוץ בכל עת.
- 4.2 בעת ביצוע העבודה יתנהל קשר שוטף בין העובדים בתוך המקום המוקף ומחוצה לו.
- 4.3 הפסקת הקשר תהיה אות וסימן לחילוץ מידי של העובד מהמקום המוקף.
- 4.4 יש לנטר ברציפות את טיב האוויר בחלל המוקף כל עת שעובד נמצא בו. אם הגלאי מתריע ויזואלית או ע"י חיווי קולי, העובד יצא מיד מהחלל המוקף.
- 4.5 הורדת כלים תיעשה באמצעות דלי וחבל תקין, תוך כדי נקיטת אמצעי זהירות.
- 4.6 לא יופעל מנוע דלק או מכשיר חשמלי ולא תוצת אש, לרבות עישון, בחלל המוקף וברדיוס של עד 5 מטר מפתח הכניסה אליו. החלל המוקף יואר באמצעות פנס מוגן התפוצצות.
- 4.7 אין להשהות עובד בתוך כוך ביוב למעלה מ- 15 דק' באופן רציף. לאחר זמן זה יש להחליפו בעובד אחר או לקיים הפסקה בת 10 דק' לפחות מחוץ לכוך.
- 4.8 אם העובד הנכנס למקום המוקף חש ברע, יש להפסיק את העבודה מיד ולהוציא את העובד. ראש הצוות ייתן את ההוראה לחידוש העבודה רק לאחר בדיקה חוזרת של התנאים הסביבתיים במקום המוקף.

5. סיום העבודה במקום מוקף

- 5.1 בסיום העבודה ייצא קודם העובד מהמקום המוקף ואחר כך יועלה הציוד.
- 5.2 לא יוחל בפעולות לסיום העבודה, עד שאחרון העובדים ייצא מהחלל המוקף. האחראי על העבודה (ראש הצוות) יודא זאת באופן אישי.
- 5.3 יש לסגור את הפתחים ולהחזיר את כל המכסים ורשתות הברזל.
- 5.4 יש לאסוף את סימני האזהרה, המחסומים והשלטים.
- 5.5 יש לנקות את ציוד המגן, להוריד את הבגדים המזוהמים ולשטוף את הידיים.
- 5.6 מנהל המחלקה והמוקד העירוני ידווחו על סיום העבודה.
- 5.7 יש להשלים מילוי של טופס "היתר כניסה למקום מוקף" ולתיקו.

6. חילוץ והצלה ממקום מוקף

כללי

- 6.1 תאונות בחלל מוקף חמורות מתאונות רגילות, עקב קשיי ההצלה והסיכון הגבוה שגם המציל ייפגע, על כן יש למנוע הפיכת תאונה ל"תאונה כפולה".
- 6.2 שים לב! שמור על קור רוח! אסור להיכנס למקום המוקף ללא הוראה מפורשת של האחראי על העבודה (ראש הצוות), אפילו כדי להציל את העובד הנתון במצוקה.

עמוד 4 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : טז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מקום מוקף		

- 6.3 כאשר נפסק הקשר עם אחד העובדים או כאשר מתקבל אות מצוקה מעובד הנמצא במקום מוקף, תופסק מיד העבודה ויש לחלץ את העובד עפ"י ההוראות שלהלן.
- 6.4 האחראי על העבודה (ראש הצוות) יחליט על מתן הוראה להצלה רק לאחר הערכת מצב – זיהוי סיבת המצוקה ובחינת דרכי הפעולה המתאימות.

חילוץ עובד

- 6.5 עובד במקום מוקף שאיבד הכרתו כתוצאה מנפילה, חבלה, הרעלה, חנק וכד' או נותק הקשר עימו והוא אינו מגיב לקריאות, יוצא מיידית למפלט הקרקע לאוויר צח באמצעות כננת או חבל הצלה הקשור לרתמת הבטיחות ע"י ראש הצוות, כשהוא נעזר ע"י העובד הנוסף שנמצא תמיד לידו, המוכן לחילוץ.
- 6.6 האחראי על העבודה (ראש הצוות) יזעיק מיד את גורמי ההצלה : מגן דוד אדום בטלפון 101 וכיבוי אש בטלפון 102, וכן ידווח למוקד העירוני על האירוע. בדיווח יש לפרט על אפשרות של נפגע נשימתי.
- 6.7 בעת משיכת הנפגע אל מחוץ למקום המוקף, יש להוציאו במצב זקוף ולהקפיד שלא ייפגע משלבי הסולם או מקירות הכוץ.
- 6.8 אם העובד אינו קשור לחבל הצלה ורתמת בטיחות מכל סיבה, יש לחלצו תוך כדי מילוי הכללים הבאים :
- א. אין להיכנס לחלל מוקף שנמצא בו עובד פגוע, אלא לאחר בדיקת היעדר גזים ואווירת חמצן תקינה (יש להניח שהתנאים הסביבתיים אינם תקינים).
 - ב. יש לבדוק את פתחי האוורור ולנסות ולהחדיר אוויר צח לחלל המוקף.
 - ג. אין להיכנס ללא מחלץ זמין בחוץ.
 - ד. העובד המחלץ ירד למקום המוקף כשהוא מצויד בכל אמצעי המיגון, לרבות מערכת נשימה אוויר צח או מסיכת גז המחוברת למקור חמצן עצמאי, רתמת בטיחות וחבל הצלה המוחזק ע"י עובד מחוץ למקום המוקף או באמצעות כננת.
 - ה. יש לשמור על קשר בין העובד שנשאר בחוץ לעובד המחלץ.
 - ו. החילוץ יתבצע במהירות.
 - ז. אין לבצע הנשמה מלאכותית או טיפולים אחרים בתוך המקום המוקף.
- 6.9 בחילוץ אדם פגוע – הכלל הראשון הוא לא להוסיף ולפגוע בו. יש לדאוג קודם כל לאספקת אוויר נקי או חמצן לנפגע (מתן עזרה ראשונה).
- 6.10 כל אדם ששהה במקום מוקף עם אוויר מזוהם, אפילו אם לא איבד את הכרתו ואינו מראה סימני הרעלה, יועבר מיד לבית החולים לבדיקה וטיפול. הוראה זו תקפה גם לגבי המצילים.
- 6.11 מקום האירוע לא ייעזב בטרם ייקבע בוודאות שכל העובדים יצאו מהמקום המוקף.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: טז	עמוד 5 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: מקום מוקף		

נספח מס' 1

היתר כניסה למקום מוקף					
כתובת:		תאריך:		שעה:	
מטרת הכניסה: ☐ שטיפת קו ☐ שחרור סתימה ☐ אחר _____					
הכנות: ☐ איזור רגיל ☐ שטיפה במים ☐ איזור מיכני - חשמלי ☐ אחר _____					
<p>1. האם הוראות החירום ברורות לעובדים ונמצאות בהישג יד? ☐ כן ☐ לא</p> <p>2. האם אמצעי הקשר תקינים? ☐ כן ☐ לא</p> <p>3. האם מנהל המחלקה דווח על הכניסה ואישר אותה? ☐ כן ☐ לא</p> <p>4. האם גודלו של פתח הכניסה הינו לפחות 50 ס"מ? ☐ כן ☐ לא</p> <p>5. האם הופסקה כל פעילות של ציוד מיכני חשמלי או מקור הצתה אחר באיזור העבודה? ☐ כן ☐ לא</p> <p>6. האם החלל אוורר היטב לפני כניסת העובד? ☐ כן ☐ לא</p> <p>7. האם העובד הנכנס מצויד במערכת נשימה לאספקת אויר צח? ☐ כן ☐ לא</p> <p>8. האם העובד הנכנס רתום לחבל שקצהו מוחזק בידי עובד מבחוץ או כננת וזמין לחילוץ? ☐ כן ☐ לא</p>					
ניטור אויר (אין להיכנס לחלל המוקף בטרם נתקבלו תוצאות בגבולות המותרים!)					
שם הגז	גבולות מותרים	טרם הכניסה שעה:	שעה:	שעה:	שעה:
O ₂ - חמצן	19.5% - 23%				
גזים דליקים	פחות מ- 10% מגבול נפיצות תחתון				
H ₂ S - מימן גפרי	פחות מ- 1 PPM				
CO - פחמן חד חמצני	פחות מ- 25 PPM				
מס' מכשיר:			כויל לאחרונה בתאריך:		
חתימת הבודק:			שם העובד הנכנס:		
שמות העובדים בצוות:					
חתימת ראש הצוות:			חתימת מנהל המחלקה:		

הוראות בטיחות וגיהות

לעבודות ביוב ותיעול

ערך

מאיר סאיג

הממונה על בטיחות וגיהות

עיריית פתח-תקוה

עמוד 2 מתוך 17 עמודים	מספר הוראה : יז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: ביוב		

מוקדש לזכר שלושת עובדי עיריית תל-אביב שנספו בנסיבות טרגיות בשנת 1969 בניסיונם להציל איש את רעהו.

אטיאס בנימין ז"ל
ישראל נעים ז"ל
קלינגר אריה ז"ל

"ונשמרתם מאד לנפשותיכם" (דברים ד' ט"ו)

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : יז	עמוד 3 מתוך 17 עמודים
שם ההוראה: ביוב		

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	<u>1. הנושא</u>
4	1. מבוא.....
5	2. הוראות בטיחות כלליות לעבודות ביוב.....
6	3. הוראות בטיחות כלליות למנהל המחלקה/ראש הצוות.....
7	4. הוראות בטיחות כלליות לעובדים.....
8	5. הוראות גיהות בעבודות ביוב.....
9	6. הוראות בטיחות – ציוד מגן בעבודות ביוב.....
10-12	7. הוראות בטיחות – עבודה במקום מוקף.....
13	8. הוראות בטיחות – חירום והצלה.....
15	9. הוראות בטיחות – שימוש בסילון מים לניקוי קווי ביוב.....

נספחים

17	נספח 1 – היתר כניסה למקום מוקף.....
----	-------------------------------------

עמוד 4 מתוך 17 עמודים	מספר הוראה : יז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: ביוב		

1. מבוא

מנהל/עובד נכבד,

מובאות בזאת לידיעתך הוראות בטיחות לעבודות ביוב ותיעול.

הוראות בטיחות אלו באות להקנות ידע לעובדים ומנהלים כאחד העוסקים בעבודות ביוב ותיעול לצורך מניעת תאונות ושמירה על היגיינה אישית בעבודה.

הוראות הבטיחות המובאות להלן אינן מכסות את כל המצבים המסוכנים בעבודות ביוב ותיעול, ואינן באות לגרוע מהוראות כל דין.

נדרש מכל עובד במצבים מסוימים להפעיל שיקול דעת ולנקוט בפעולות זהירות בבחינת "נוצר דרכו שומר נפשו".

מטבע הדברים, עבודה בביוב מסוכנת ומלווה בהרבה מסוגי סיכונים גלויים ומוכרים, אך עבודה במקום מוקף כוללת גם סיכונים שאינם גלויים לעובד.

יתרה מזאת, במהלך השנים האחרונות עבודות מסוג זה אף גבו מחיר יקר מאוד בגוף ובנפש.

על כן, ודא שאתה וחבריך לעבודה ממלאים אחר כל הוראות הבטיחות.

למד ושנן את הוראות הבטיחות, והכי חשוב למען שלומך ובריאותך עבוד על פיהן.

בכבוד רב,

מאיר סאיג

הממונה על בטיחות וגיהות

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : יז	עמוד 5 מתוך 17 עמודים
שם ההוראה: ביוב		

2. הוראות בטיחות כלליות לעבודות ביוב

- 2.1 כל פעולות האחזקה בעבודות ביוב ותיעול, לרבות שחרור סתימות, שטיפת קווים, ניקוז רשתות ניקוז ותיקונים אחרים ברשת יבוצעו ע"י העובדים מבלי להיכנס לחללים המוקפים, כל עוד קיימת אפשרות אחרת.
- 2.2 עבודה ב"מקום מוקף" תעשה אך ורק בהתאם ל"הוראות הבטיחות – עבודה במקום מוקף".
- 2.3 יש להימנע במידת האפשר מביצוע עבודות תחזוקה שגרתיות ובלתי דחופות בשעות הלילה.
- 2.4 אין לבצע עבודות תחזוקה שגרתיות ובלתי דחופות כשירד גשם או כשצפוי לרדת גשם ע"פ תחזית מטאורולוגית.
- 2.5 עובדי הצוות הנכנסים למתקן ביוב יעמדו בכל הדרישות להלן:
 - א. גיל 18 ומעלה.
 - ב. בעלי ותק של שנתיים לפחות בעבודות ביוב.
 - ג. בעלי כושר גופני מתאים.
 - ד. קיבלו הדרכה ותרגול בנושא.
- 2.6 לא יועסק עובד בעבודות ביוב, אלא אם נבדק קודם ע"י רופא תעסוקתי וזה מצא אותו כשיר לעבודה.

הערה: על אף האמור בהוראות אלו, עבודה במקום מוקף תבוצע עפ"י "הוראות הבטיחות – מקום מוקף".

עמוד 6 מתוך 17 עמודים	מספר הוראה : יז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: ביוב		

3. הוראות בטיחות כלליות למנהל המחלקה / ראש הצוות

- 3.1 הקפד על סדר וניקיון במקום העבודה, לרבות מחסנים, חדר אוכל וכד'.
3.2 יש לדאוג שכלי העבודה והציוד מותאמים לייעודם ושהם במצב תקין.
3.3 ודא שהעובדים לובשים בגדי עבודה ונועלים נעלי בטיחות.
3.4 ודא בטרם צאתם של העובדים לשטח, אם הם נוטלים את אביזרי הבטיחות והציוד הדרושים לעבודתם.
3.5 ודא שהעובדים נוהגים ע"פ כל הוראות הבטיחות.
3.6 יש להדריך עובדים חדשים על שיטות עבודה בטוחות ולהזהירם מפני הסיכונים הקיימים בעבודה.
3.7 הודע מיד לממונה על הבטיחות על כל תאונה שנגרמה ועל כל מצב מסוכן העלול לגרום לתאונה בהתאם להנחיות.
3.8 יש לדווח לממונה על הבטיחות על כל הפרה של הוראות הבטיחות מצד העובדים.
3.9 מנהל המחלקה וראש הצוות חייבים למלא אחר כל הוראות הבטיחות.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יז	עמוד 7 מתוך 17 עמודים
שם ההוראה: ביוב		

4. הוראות בטיחות כלליות לעובדים

- 4.1 העובד ישמור על תנאי בטיחות וגיהות בעבודה וינהג ע"פ כל חוקי, תקנות והוראות הבטיחות.
- 4.2 חובה על העובד לדווח לממונה עליו על כל מפגע וליקוי בטיחות שנתגלו לו תוך כדי עבודה.
- 4.3 עובד לא ייעשה במזיד דבר העלול לסכן את עצמו או זולתו.
- 4.4 עובד לא יפגע ולא ישתמש לרעה בכל אמצעי או התקן שניתן לו.
- 4.5 אם סופק או הותקן לשימוש העובד אמצעי או התקן להבטחת בריאותו או בטיחותו – חובה עליו להשתמש בהם.
- 4.6 העובד חייב להתייצב לכל הדרכה בנושא בטיחות וגיהות שאליה נשלח מטעם המעסיק.
- 4.7 העובד חייב להתייצב בשירות הרפואי המוסמך לצורך עריכת בדיקות רפואיות שנשלח אליהם מטעם המעסיק, בימים ובמועדים שנקבעו לו.
- 4.8 אם זומן עובד המעורב בתאונה או עד לתאונה לתחקיר ע"י הממונה על הבטיחות – עליו למסור את כל המידע הידוע לו וללא דיחוי.
- 4.9 אסור לעשן בעת ביצוע עבודות ביוב ובמיוחד במקום מוקף.
- 4.10 אסור לאכול בעת עבודות ביוב או במקום מזוהם.
- 4.11 אסור באיסור חמור לצרוך משקה אלכוהול וסמים (גת) לפני ובזמן העבודה.
- 4.12 הודע לממונה עליך אם:
 - א. אינך בריא.
 - ב. ביצוע העבודה קשה לך מבחינה פיסית.
 - ג. הינך זקוק לעזרה.
 - ד. אתה בספק כלשהו.
 - ה. לא עסקת בעבודה זו עד כה והינך זקוק להסבר.
- 4.13 אם משהו אינו ברור לך במהלך העבודה, חובה עליך לשאול את הממונים.

עמוד 8 מתוך 17 עמודים	מספר הוראה : יז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: ביוב		

5. הוראות גיהות בעבודות ביוב

- 5.1 אין לאכול ולשתות באזור העבודה (בשטח).
- 5.2 שטוף את ידיך תמיד :
 - א. לאחר סיום עבודתך בשטח.
 - ב. לאחר מגע עם כלים.
 - ג. לפני כניסה לחדר האוכל.
 - ד. ביציאה משירותים.
- 5.3 יש לשטוף את הידיים היטב במים ובסבון.
ייבוש הידיים ייעשה באמצעות מגבות חד-פעמיות או זרם אוויר חם.
- 5.4 בגמר העבודה, העובד יתקלח ויחליף את בגדיו.
אין לעזוב את מקום העבודה עם בגדים ונעליים מזוהמים.
- 5.5 יש לנקות כלים וציוד לאחר השימוש בהם ולפני אחסונם.
- 5.6 השתמש בכפפות מגן ומשקפיים.
- 5.7 היה עירני למצבך הבריאותי ופנה לרופא כאשר הינך מגלה סימפטומים, כגון שלשולים, כאבי בטן, חום, גירויי עור ועוד.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יז	עמוד 9 מתוך 17 עמודים
שם ההוראה: ביוב		

6. הוראות בטיחות – ציוד מגן בעבודות ביוב

הגדרות: **ציוד מגן אישי** – ציוד המופקד ברשות העובד ומיועד לשימוש האישי בלבד.
ציוד מגן צוותי – ציוד רזרבי לשימוש הצוות, הכולל גם פריטים לשימוש במקרים חריגים.

- 6.1 נעל נעלי בטיחות בעבודה.
- 6.2 לבש חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
- 6.3 השתמש בציוד מגן כדרוש לעבודתך: כפפות, מגפיים, מגיני ברכיים, משקפי מגן, קסדות מגן, מערכות נשימה, גלאי גזים וכד'.
 6.4 חובה לחבוש קסדת מגן בעת ביצוע עבודות ביוב.
- 6.5 בעבודה במקום מוצף, כגון תעלות ביוב או כוכי ביוב, חובה ללבוש בגדי דייגים אטומים.
- 6.6 חובה להרכיב משקפי מגן בעבודות שקיימת בהם סכנת חדירה של חלקיקי אבק, אסבסט, טיפות כימיקלים, ערפל ואירוסול ביוב, או בעת סיתות אבן ובטון.
- 6.7 חובה על העובד ללבוש כפפות מגן בעת ביצוע עבודות ביוב.
- 6.8 אם הינך עובד בכביש, אי תנועה או בשוליהם לבש ביגוד מחזיר אור.
- 6.9 בכל עבודה יש להציב קונוסים, תמרורים, מחסומים או פנסים מהבהבים בהתאם לתנאי המקום והתנועה בכביש מסביב לשוחה ואזור העבודה כולו.
- 6.10 חובה על העובד הנכנס למקום מוקף לחגור רתמת בטיחות המחוברת לכננת או לחבל הצלה שקצהו בידי עובד שני הנמצא מחוץ למקום המוקף.
- 6.11 עובד הנכנס לחלל מוקף חייב ללבוש רתמת בטיחות המצוידת בחבל שאורכו 30 מטר לפחות, עם חיבורים מתאימים בעל כושר העמסה של 300 ק"ג לפחות.
- 6.12 עובד שקיבל ציוד מגן אישי חייב:
 - א. להשתמש בו בהתאם לייעודו.
 - ב. להחזיקו במצב נקי ולשמור על תקינותו.
 - ג. להחזירו מיד לממונה עליו משנתגלה בו פגם או נזק לשם החלפתו.
- 6.13 האחריות לשלמותו, ניקיונו, תקינותו של ציוד מגן צוותי והחזרתו למנהל המחלקה משנתגלה בו פגם מוטלת על ראש הצוות.
- 6.14 לאחר כל שימוש בציוד מגן יש לבדוק ולנקות אותו.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יז	עמוד 10 מתוך 17 עמודים
שם ההוראה: ביוב		

7. הוראות בטיחות – עבודה במקום מוקף

הגדרה: מקום מוקף – מרחבים, כגון חדר, תא ביקורת, מיכל, בור, כוך, שוחה או תעלה ללא כניסה ויציאה חופשית, בעלי אוורור טבעי מוגבל, העלולים להוות אווירה מסוכנת לאדם בעת שהייתו בהם.

7.1 טרם כניסה למקום מוקף

- 7.1.1 בעת ביצוע עבודות בכוכים יהיה תמיד נוכח במקום מנהל מחלקה או ראש צוות אחראי המאומן ומודע לסכנות הקיימות.
- 7.1.2 כל פעולה הדורשת כניסת עובד לחלל מוקף, כגון שוחת ביוב, תתבצע ע"י צוות בן 3 עובדים לפחות. אחד מהם ייכנס לחלל המוקף, בזמן ששני הנותרים יישארו מוכנים לחילוץ ולהגשת עזרה ראשונה בהתאם לצורך.
- 7.1.3 רכב הצוות יהיה זמין בקרבת אתר העבודה ויצויד בערכת עזרה ראשונה ומטף כיבוי אש.
- 7.1.4 בדוק וודא שהציוד האישי והצוותי שלם ותקין: מכשירי קשר, ציוד הצלה, ציוד נשימה, גלאי גזים, מכשיר לאורור מואץ, ציוד מגן אישי וכו'. גלאי הגזים חייב להיות מכויל באוויר נקי ע"פ הוראות יצרן.
- 7.1.5 לפני היציאה למקום העבודה יש לקרוא את הוראות הבטיחות בעבודה במקומות מוקפים. לפני הכניסה יחזור ראש הצוות על כל ההוראות ויוודא את קיומן.
- 7.1.6 אין לבצע עבודה במקום מוקף כאשר קיימת אפשרות של גשם או הצפות פתאומיות. יש לבדוק את תחזית מזג האוויר לפני היציאה לעבודה.
- 7.1.7 יש לאבטח את מקום העבודה ולהסדיר את התנועה ע"י הצבת מחסומים, תמרורים, קונוסים ושלטי אזהרה סביב פתח השוחה ואזור העבודה כולו.
- 7.1.8 אם המצב יחייב זאת, יוצב עובד מיוחד שתפקידו יהיה לכוון את התנועה סביב אזור העבודה. כאשר העבודה מתבצעת בצומת סואן ומסוכן יוצב בו שוטר תנועה.
- 7.1.9 מנהל המחלקה וראש הצוות יודאו שעובדי הצוות הם במצב פיסי תקין וללא השפעת תרופות, סמים או אלכוהול.
- 7.1.10 לא תתבצע עבודה בתוך חלל מוקף ללא "היתר כניסה למקום מוקף" (ראה נספח 1). כמו כן, יש לעקוב ולמלא אחר כל הסעיפים המופיעים ב"היתר כניסה למקום מוקף".

עמוד 11 מתוך 17 עמודים	מספר הוראה : יז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: ביוב		

- 7.1.11 יש לוודא שכל העובדים לובשים את בגדי המגן שהונפקו להם לצורך זה, לרבות קסדה, מגפי בטיחות, סרבל דייגים, כפפות, משקפי מגן וכו'.
- 7.1.12 בעבודה בשטחים שמתנהלת בהם תנועת כלי רכב, כגון כבישים, דרכים, חניונים וכו', יש לוודא שכל העובדים לובשים בגדים זוהרים או בגדים בעלי פסים מחזירי אור על בגדיהם החיצוניים.
- 7.1.13 יש לפתוח ולהסיר את המכסים מעל שוחות סמוכות במרחק של כ- 50 מטר, כדי לאוורר את השוחה.
- 7.1.14 את המכסים, הציוד והכלים יש להחזיק במרחק בטוח מפתח הכוך.
- 7.1.15 טרם תחילת העבודה במקום המוקף, יש לבצע ניטור (בדיקה) של התנאים הסביבתיים השוררים בתוך השוחה.
- יש להוריד גלאי גזים וחמצן לתוך השוחה ולרשום את הקריאה בטופס "היתר כניסה למקום מוקף".
- הניטור יתבצע לכל עומק השוחה, והקריאה המחמירה היא זו שתילקח בחשבון.
- 7.1.16 אם הניטור המוקדם הצביע על ריכוז חמצן של מתחת ל- 19.5% או גבוה מ- 23% או על נוכחות גזים רעילים או דליקים, אין להיכנס לתוך המקום המוקף, אלא לאחר אוורור מכני או חשמלי במשך 15 דק' לפחות ובדיקה חוזרת (ניטור) של טיב האוויר, עד לקבלת תוצאות חיוביות.
- הערה: ניטור גזים דליקים יתבצע רק לאחר שנתקבל ריכוז חמצן תקין.
- 7.1.17 בעת הפעלת הציוד לאוורור מואץ, חשוב לוודא שפתח יניקת האוויר נמצא במרחב פתוח והוא מרוחק מצינוריות פליטה של מכונות, מנועים וגנרטורים.
- 7.1.18 יש לבדוק את תקינות השלבים בתוך השוחה, חוזק ושלמות הדופנות, סכנת התמוטטות והשתחררות בלוקים ותנאים כלליים נאותים לביצוע העבודה.
- 7.1.19 במידת הצורך יש לנקז את הנוזלים בקרקעית השוחה, כדי למנוע עבודה בתנאי רטיבות.
- 7.1.20 העובד הנכנס למקום המוקף יהיה חגור ברתמת בטיחות, שאליה מחובר היטב חבל שקצהו החופשי מוחזק בידי עובד מבחוץ המרוחק כ- 5 מטר מפי השוחה או כננת. לא תוטל על העובד מחוץ לשוחה כל משימה אחרת מעבר להיותו עובד כוננות להצלה.
- 7.1.21 העובד ירד לתוך המקום המוקף כשהוא מצויד במסכת נשימה עם צינור לאספקת אוויר צח כשקצהו מחוץ לכוך.
- 7.1.22 ככל שהדבר ניתן, הירידה לחלל המוקף תתבצע לאחר הורדת הציוד.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יז	עמוד 12 מתוך 17 עמודים
שם ההוראה: ביוב		

7.2 שהות עובד במקום המוקף

- 7.2.1 העובדים מחוץ לחלל המוקף יהיו ערוכים להגשת עזרה ולחילוץ.
- 7.2.2 בעת ביצוע העבודה יתנהל קשר שוטף בין העובדים בתוך השוחה ומחוצה לה.
- 7.2.3 הפסקת הקשר תהיה אות וסימן לחילוץ מיידי של העובד מהשוחה בהתאם: להוראות הבטיחות – חירום והצלה".
- 7.2.4 יש לנטר ברציפות את טיב האוויר בחלל המוקף כל עת שעובד נמצא בו. אם הגלאי מתריע ויזואלית או ע"י חיווי קולי, העובד יצא מיד מהחלל המוקף.
- 7.2.5 הורדת כלים תיעשה באמצעות דלי וחבל תקין, תוך כדי נקיטת אמצעי זהירות.
- 7.2.6 לא יופעל מנוע דלק או מכשיר חשמלי ולא תוצת אש, לרבות עישון, בחלל המוקף וברדיוס של עד 5 מטר מפתח הכניסה אליו. החלל המוקף יואר באמצעות פנס מוגן התפוצצות.
- 7.2.7 אין להשהות עובד בתוך הכוך למעלה מ- 15 דק' באופן רציף. לאחר זמן זה יש להחליפו בעובד אחר או לקיים הפסקה בת 10 דק' לפחות מחוץ לכוך.
- 7.2.8 אם העובד הנכנס לשוחה חש ברע, יש להפסיק את העבודה מיד ולהוציא את העובד. ראש הצוות ייתן את ההוראה לחידוש העבודה רק לאחר בדיקה חוזרת של התנאים הסביבתיים בשוחה.

7.3 סיום העבודה במקום מוקף

- 7.3.1 בסיום העבודה ייצא קודם העובד ואחר כך יועלה הציוד.
- 7.3.2 לא יוחל בפעולות לסיום העבודה, עד שאחרון העובדים ייצא מהחלל המוקף. ראש הצוות יודא זאת באופן אישי.
- 7.3.3 יש לסגור את הפתחים ולהחזיר את כל המכסים ורשתות הברזל.
- 7.3.4 יש לאסוף את סימני האזהרה, המחסומים והשלטים.
- 7.3.5 יש לנקות את ציוד המגן, להוריד את הבגדים המזוהמים ולשטוף את הידיים.
- 7.3.6 מנהל המחלקה והמוקד העירוני ידווחו על סיום העבודה.
- 7.3.7 יש להשלים מילוי טופס "היתר עבודה במקום מוקף" ולתייקו.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יז	עמוד 13 מתוך 17 עמודים
שם ההוראה: ביוב		

8. הוראות בטיחות – חירום והצלה

הקדמה

- א. תאונות בחלל מוקף חמורות מתאונות רגילות, עקב קשיי ההצלה והסיכון הגבוה שגם המציל ייפגע, על כן יש למנוע הפיכת תאונה ל"תאונה כפולה".
- ב. שים לב! שמור על קור רוח! אסור להיכנס למקום המוקף ללא הוראת ראש הצוות, אפילו כדי להציל את העובד הנתון במצוקה.
- ג. כאשר נפסק הקשר עם אחד העובדים או כאשר מתקבל אות מצוקה מעובד הנמצא בשוחה, תופסק מיד העבודה ותתחיל מיד אכיפת "הוראות חירום והצלה – חילוץ עובד".
- ד. ראש הצוות יחליט על מתן הוראה להצלה רק לאחר הערכת מצב – זיהוי סיבת המצוקה ושיקול דרכי הפעולה המתאימות.

חילוץ עובד

- 8.1. עובד במתקן ביוב שאיבד הכרתו כתוצאה מנפילה, חבלה, הרעלה, חנק וכד' או נותק הקשר עימו והוא אינו מגיב לקריאות, יוצא מיידית למפלט הקרקע לאוויר צח באמצעות כננת או חבל הצלה הקשור לרתמת הבטיחות ע"י ראש הצוות, כשהוא נעזר ע"י העובד הנוסף שנמצא תמיד לידו מוכן לחילוץ.
- 8.2. בעת משיכת הנפגע אל מחוץ לכוד, יש להוציאו במצב זקוף ולהקפיד שלא ייפגע משלבי הסולם או מקירות הכוד.
- 8.3. אם העובד אינו קשור לחבל הצלה ורתמת בטיחות מסיבה כלשהיא, יש לחלצו תוך כדי מילוי הכללים הבאים:
 - א. אין להיכנס לחלל מוקף שנמצא בו עובד פגוע, אלא לאחר בדיקת היעדר גזים ואווירת חמצן תקינה (יש להניח שהתנאים הסביבתיים אינם תקינים).
 - ב. יש לבדוק את פתחי האוורור ולנסות ולהחדיר אוויר צח לחלל המוקף.
 - ג. אין להיכנס ללא מחלץ זמין בחוץ.
 - ד. העובד המחלץ ירד לשוחה כשהוא מצויד בכל אמצעי המיגון, לרבות מערכת נשימה אוויר צח או מסיכת גז המחוברת למקור חמצן עצמאי, רתמת בטיחות וחבל הצלה המוחזק ע"י עובד מחוץ לשוחה או באמצעות כננת.
 - ה. יש לשמור על קשר בין העובד שנשאר בחוץ לעובד המחלץ.

עמוד 14 מתוך 17 עמודים	מספר הוראה : יז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: ביוב		

- ו. החילוץ יתבצע במהירות.
- ז. אין לבצע הנשמה מלאכותית או טיפולים אחרים בתוך השוחה.
- 8.4. ראש הצוות ידווח מיד למוקד העירוני על האירוע. בדיווח יש לפרט על אפשרות של נפגע נשימתי. יש להזעיק את מגן דוד אדום בטלפון 101.
- 8.5. בחילוץ אדם פגוע – הכלל הראשון הוא לא להוסיף ולפגוע בו. יש לדאוג קודם כל לאספקת אוויר נקי או חמצן לנפגע (מתן עזרה ראשונה).
- 8.6. כל אדם ששהה בשוחה בעלת אוויר מזוהם, אפילו אם לא איבד את הכרתו ואינו מראה סימני הרעלה – יועבר מיד לבית החולים לטיפול. הוראה זו תקפה גם לגבי המצילים.
- 8.7. מקום האירוע לא ייעזב בטרם ייקבע בוודאות שכל העובדים יצאו מהשוחה.

עמוד 15 מתוך 17 עמודים	מספר הוראה : יז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: ביוב		

9. הוראות בטיחות – שימוש בסילון מים לניקוי קווי ביוב

- 9.1 בעת שימוש בסילון מים לא יימצא איש בתוך הכוך.
- 9.2 לצורך שטיפת קווי ביוב או שחרור סתימות יש להשחיל תחילה את הדיזה במצב "יבש" (ללא מים) ולוודא את כניסתה לתוך צינור הביוב.
- 9.3 טרם הפעלת לחץ המים יש לוודא כי הצינור תקין ואינו מקופל לכל אורכו.
- 9.4 לאחר מכן יש להשחיל את הצינור בלחץ מים רגיל.
- 9.5 המשך ההחדרה יתבצע בלחץ מים גבוה.
- 9.6 החזרת הדיזה לכיוון הנגדי תבצע תחילה בלחץ מים גבוה לשם שטיפה או בלחץ מים רגיל לכל מטרה אחרת.
- 9.7 יש להמתין עד לסימן האדום על גבי הצינור ולהמשיך את החזרת הדיזה ללא לחץ מים.
- 9.8 יש להקפיד על סימון בולט וברור על גבי צינור ההשחלה במרחק של 8-10 מטר מקצהו.
- 9.9 אין להפעיל את הדיזה בלחץ מים מחוץ לכוך.
- 9.10 ייעשה שימוש בצינור שטיפה מסוג ומאיכות מתאימה שעליו המליץ היצרן.

עמוד 16 מתוך 17 עמודים	מספר הוראה : יז	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה: ביוב

נספחים

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יז	עמוד 17 מתוך 17 עמודים
שם ההוראה: ביוב		

נספח מספר 1

היתר כניסה למקום מוקף					
כתובת:		תאריך: / /		שעה:	
מטרת הכניסה: ☐ שטיפת קו ☐ שחרור סתימה ☐ אחר _____					
הכנות: ☐ איזור רגיל ☐ שטיפה במים ☐ איזור מיכני - חשמלי					
כ	לא				
☐	☐	1. האם הוראות החירום ברורות לעובדים ונמצאות בהישג יד?			
☐	☐	2. האם אמצעי הקשר תקינים?			
☐	☐	3. האם מנהל המחלקה דווח על הכניסה ואישר אותה?			
☐	☐	4. האם גודלו של פתח הכניסה הינו לפחות 50 ס"מ?			
☐	☐	5. האם הופסקה כל פעילות של ציוד מיכני חשמלי או מקור הצתה אחר באזור העבודה?			
☐	☐	6. האם החלל אוורר היטב לפני כניסת העובד?			
☐	☐	7. האם העובד הנכנס מצוייד במערכת נשימה לאספקת אויר צח?			
☐	☐	8. האם העובד הנכנס רתום לחבל שקצהו מוחזק בידי עובד מבחוץ או כננת וזמין לחילוץ?			
ניטור אויר (אין להיכנס לחלל המוקף בטרם נתקבלו תוצאות בגבולות המותרים!)					
שם הגז	גבולות מותרים	טרם הכניסה שעה:	שעה:	שעה:	שעה:
O ₂ - חמצן	19.5% - 23%				
גזים דליקים	פחות מ- 10% מגבול נפיצות תחתון				
H ₂ S - מימן גפרי	פחות מ- 1 PPM				
CO - פחמן חד חמצני	פחות מ- 25 PPM				
מס' מכשיר:			כויל לאחרונה בתאריך:		
חתימת הבודק:			שם העובד הנכנס:		
שמות העובדים בצוות:					
חתימת ראש הצוות:			חתימת מנהל המחלקה:		

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יח	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה: מים		

הוראות בטיחות וגיהות לעובדים במים

עובד נכבד,

למען שלומך ובריאותך, חובתך למלא את הוראות הבטיחות הבאות:

1. נעל נעלי בטיחות בעבודה או מגפי בטיחות בהתאם לצורך.
2. לבש חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
3. השתמש בציוד מגן אישי הדרוש לעבודתך: כפפות, משקפי מגן, אזניות, סינור וכו'.
4. אם הינך חשוף לשמש, חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש ומרח משחת מגן על העור (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת הנוגעת לחובת שימוש בציוד מגן אישי אחר).
5. אם הינך עובד בכביש, אי תנועה או בשוליהם לבש ביגוד זוהר.
6. בכל עבודה בדרכים יש להציב קונוסים, תמרורים, מחסומים או פנסים מהבהבים בהתאם לדרישות אגף התנועה בעירייה ומשטרת ישראל. יש לעיין ב"הוראות הבטיחות – עבודה בדרכים".
7. טרם צאתך לעבודה ודא שברשותך כל ציוד המגן אישי, עזרה ראשונה, כלים הנחוצים לביצוע העבודה וכשהם במצב תקין ושלים.
8. אין להניח צנרת מים בסמוך לציוד חשמלי או מוליכי חשמל.
9. בהתאם לחוק החשמל, חלה חובה לוודא שקיימים גשרים מתכתיים מהודקים היטב לפני כל פירוק של חלקי צנרת מים מתכתית, שיבטיחו רציפות חשמלית של הצנרת בכל עת.
מדי מים ומכלים לאגירת מים המותקנים בצנרת מתכתית יגושרו בקביעות ע"י גשרים מתכתיים למניעת התחשמלות.
10. מדי מים יפורקו/יותקנו בעזרת כלי עבודה מתאימים בלבד. יש להקפיד על התאמת מפתח הצינורות לקוטר הצינור ועל הידוק המפתח למניעת החלקתו.
11. מדי מים יערמו בצורה מסודרת שתימנע את נפילתם או פגיעה באחרים.

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : יח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: מים		

12. צנרת מים תונח במקום שבו היא לא תהיה מכשול לציבור ו/או לעובדים, ויינקטו אמצעים למניעת הידרדרותה. יש לוודא שכל כלי העבודה והחומרים לא יפריעו לעוברים ושבים.
13. הטיפול במתקני חשמל יעשה אך ורק ע"י חשמלאי שהוסמך לכך.
14. בכל מקרה של עבודות תיקון ותחזוקה בציוד או מתקן חשמלי יש לנתקו תחילה ממקור האנרגיה, לוודא את הניתוק, לנעול את המפסק ע"י התקן נעילה אמין אשר יהיה בשליטת מבצע העבודה ולסמן זאת בשלט אזהרה מתאים "אין להפעיל – המכונה בטיפול" או "אסור לחבר".
15. בעת פעולת גנרטור חלה חובה להרכיב אוזניות מגן.
16. חובה להקפיד על כל הוראות ההתקנה, ההפעלה והתחזוקה של יצרן הגנרטור.
17. לפני הטיפול במערכות מזרקה חובה לנתק את כל מקורות האנרגיה לבריכה.
18. כניסה לתוך בריכות, כוכים, תאי בקורת תיעשה בהתאם "להוראות הבטיחות – עבודה במקום מוקף".
19. פתיחת מכסים של תאי ביקורת תיעשה ע"י כלי עבודה או ידית שיועדו לכך. בתום העבודה חובה להחזיר את כל מכסי תאי הביקורת למקומם.
20. בעת עבודה בקרבת מתקני כלורניציה יש להקפיד על "הוראות בטיחות – עבודה עם סודיום היפו-כלוריט".
21. הקפד על היגיינה אישית: שטוף את ידיך לאחר סיום העבודה, ביציאה משירותים ולפני כל אכילה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יט	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: ניקיון		

הוראות בטיחות וגיהות – ניקיון

1. כללי

- 1.1 לא יועסק עובד ניקיון אלא אם תודרך בהתאם לפני תחילת העבודה.
- 1.2 ניקיון לא שגרתי שמבצע גורם חיצוני במחסן, מעבדה או בית מלאכה, יתבצע בפקוח נציג המקום, ורק לאחר פינוי ציוד וכלים, וסילוק כל זיהום אפשרי.
- 1.3 עובדים ומבקרים יימנעו מלעבור במקומות שבהם מתבצעות עבודות ניקיון ובפרט במשטחים רטובים.
- 1.4 יש להימנע מהרמת חפצים כבדים. אם החפץ כבד מדי, יש להיעזר בעובד נוסף או באמצעי עזר מכני.
- 1.5 סילוק של שקיות אשפה עם פסולת חייב להתבצע בשימוש במתקני איסוף ראויים. אין לגרור שקיות עם אשפה על הרצפה או לתוך המעלית.
- 1.6 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות החוק ו/או הוראות הבטיחות האחרות המקובלות בעירייה.

2. ציוד מגן

- 2.1 על עובדי הניקיון לנעול נעלי בטיחות (לנעלי הבטיחות סוליות בעלות מקדם חיכוך גבוה למניעת החלקה).
- 2.2 עובדי הניקיון ילבשו חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
- 2.3 על העובדים להשתמש בכפפות מגן המתאימות לסוג העבודה.
- 2.4 מומלץ השימוש בקרם לחות לידיים נגד ייבוש העור וחדירת זיהומים דרך סדקים.
- 2.5 הממונה על העבודה/הקבלן ידאג לכל ציוד המיגון הדרוש לעובדים בהתאם לאופי העבודה.

3. ניקוי חלונות ועבודות בגובה

- 3.1 עבודת ניקיון בגובה תיעשה אך ורק ע"י עובד בעל אישור הדרכה לבצע עבודה בגובה ובכפוף ל"הוראות הבטיחות – עבודה בגובה".
- 3.2 עובד עירייה או עובד קבלן יעסוק בניקוי חלונות ומשטחים בגובה, בתנאי שהוא עומד על משטח עבודה יציב עם גידור או מעקה תקני ועם אמצעי גישה נאותים ובטוחים, כל זאת בתנאי שהעבודה אינה מצריכה את הטיית גוף האדם מעל ל- 45° מעבר לגידור או למעקה של משטח העבודה.
- 3.3 בהיעדר אפשרות בטוחה אחרת, יעסיק הקבלן אך ורק עובדים מיומנים לצורך ניקוי חלונות בגובה, ועליו לספק להם ציוד מתאים ולנקוט באמצעים להגנה מפני נפילה (רתמות בטיחות, פיגוס וכו').
- 3.4 בכל עבודה שיש בה צורך לעלות לגובה, אין לעמוד על כיסאות ו/או אמצעים מאולתרים אחרים.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: יט	עמוד 2 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: ניקיון		

4. שטיפת מרחבים

- 4.1 בעת שטיפת אולמות, פרוזדורים ו/או מריחת וקס, יש להציב שילוט נייד: "אזהרה – רצפה רטובה – סכנת החלקה".
- 4.2 יש להימנע מסחיטת סמרטוט רצפה ידנית. למטרה זו יש להשתמש בדליים מצוידים במסחטה. אם אלה אינם קיימים, יש לסחוט תוך כדי שימוש בכפפות מגן.
- 4.3 יש לפנות מי-שטיפה אך ורק למערכת ניקוז המיועדת לכך, ולא לגינות או לשטחים אחרים.

5. בטיחות בחשמל

- 5.1 בעת עבודות ניקיון עם מים בקרבת שקעי חשמל בקיר או בשולחן, יש לנקוט באמצעי זהירות נאותים.
- 5.2 אין לנקות עם מים במקום שבו יש חוטים מאריכים על הרצפה.
- 5.3 אין לנקות במים מכשירים חשמליים, לרבות השקעים.
- 5.4 אסור לגעת במכשיר חשמלי בידיים רטובות.
- 5.5 במידת הצורך, יש לנתק מחשמל מכשירים באזור שבו מנקים.
- 5.6 בעבודה עם מכשור חשמלי נייד יש לוודא תקינותו, שלמות החוטים והתקעים.
- 5.7 מכשירים חשמליים המופעלים ביד יהיו עם בידוד כפול או שיוזנו דרך מפסק מגן לזרם דלף (פחת) ברגישות של 30 mA לכל היותר.
- 5.8 אין לטלטל תנור חימום דלוק. קודם לכן יש לכבות את התנור.

6. חומרי הניקוי

- 6.1 בעת ניקוי עם חומרים מסוכנים יש להשתמש באמצעי מיגון כמו משקפי מגן, כפפות מתאימות וכד'. יש להיזהר מלהפיל ולשבור מכלים ובקבוקים עם כימיקלים.
- 6.2 יש להכיר את התכונות והסכנות של חומרי ניקוי, וכן את דרך הטיפול במקרה של תקלה כמו שפיכת החומר או מגע בעור או בעיניים.
- 6.3 יש לקרוא היטב את הוראות השימוש, האחסון והפינוי של חומר הניקוי על גבי תווית המכל.
- 6.4 יש להקצות מקום ייעודי לאחסון כלים וחומרי ניקוי. המקום יהיה נעול.
- 6.5 חומרי ניקוי, לרבות תרסיסי הדברה, יאוחסנו בארון מתכת נעול ומוצל שאינו בהישג ידם של ילדים ובחלקו התחתון (מתחת לגובה העיניים).
- 6.6 חומרי הניקוי יאוחסנו באריזות ובמכלים המקוריים שלהם בלבד.
- 6.7 בתום השימוש הקפד תמיד לסגור את פקק המכל של חומר הניקוי.
- 6.8 אין לערבב חומרי ניקוי שונים (מחשש לריאקציה כימית), לדוגמה אין לערבב מלבין (אקונומיקה) עם פנטסטיק או עם חומצה.
- 6.9 חל איסור מוחלט לעשות שימוש חוזר במכל ריק של חומר ניקוי ע"י מילוי בחומר אחר.
- 6.10 חל איסור על עובדי ניקיון לפנות פסולת של כימיקלים וחומרים מסוכנים.
- 6.11 עובדי ניקיון לא יפנו לפחי האשפה בקבוקי כימיקלים, אפילו ריקים. בקבוקים יפנו ע"י עובדי המקום כשהם ריקים, שטופים, וללא פקקים אל מכלים ייעודיים.

עמוד 3 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : יט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: ניקיון		

6.12 אין לקחת הביתה לכל שימוש בקבוק שהיה בו כימיקל.

7. פסולת ביולוגית, חפצים חדים

- 7.1 אין לפנות סל ניירות שיש בו חפצים חדים כמו מסמרים, שברי זכוכית וכדומה. יש לדרוש מעובדי המקום להכניס חפצים חדים לתוך מכל קשיח וסגור (קרטון, פלסטיק או מתכת) למטרת פינוי כפסולת רגילה.
- 7.2 **פסולת ביולוגית/חפצים חדים מזהמים יאספו אל תוך מכלים ייעודיים בלבד (מכלים פלסטיים בצבע אדום-צהוב מסומנים עם סמל האזהרה BIOHAZARD).**
- 7.3 אין לפנות מכלים אשר חפצים חדים בולטים מהם החוצה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כ	עמוד 1 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: התנהגות במצבי חירום		

הוראות בטיחות וגיהות – התנהגות במצבי חירום

1. כללי

- 1.1 לפניך הוראות התנהגות למצבי חירום מסוגים שונים. הוראות אלה מבוססות על פרסומים והנחיות של הגופים האחראים במדינת ישראל, ובכלל זה פקע"ר, הרשות הארצית לכבאות והצלה, מד"א וכן מקורות מידע שונים ומגוונים, תוך כדי ניסיון להתאימם לעובדי העירייה.
- 1.2 התגובה המהירה, הנכונה והאפקטיבית ביותר למזעור הנזקים, שמירה על קור רוח ומענה שלא יביא לנזקים נוספים, הם הערובה להצלת חיי אדם, ולכן חובה על כל אחת ואחד מעובדי העירייה ללמוד היטב את ההוראות בכל אחד מהתרחישים.

2. שריפה

אם איתרת שריפה, שמור על קור רוח וציית להוראות אלו:

- 2.1 צעק בקול רם "שריפה". אם קיימת מערכת כריזה הנחה את העובדים בהתאם.
- 2.2 הודע לשירותי הכיבוי בטלפון 102 על השריפה ומיקומה המדויק.
- 2.3 זהה את מקור השריפה.
- 2.4 הפעל מטפה כיבוי לכיבוי.
- 2.5 אתר פתחי מילוט, ופעל לפינוי אנשים מהמבנה לנקודת ריכוז חיצונית.
- 2.6 פעל בשיקול דעת והימנע מלסכן עצמך ו/או אחרים, הקרן שליטה במצב ומנע פאניקה.
- 2.7 פתח דלתות בצורה מבוקרת, תוך כדי סגירתן אחריך במידת האפשר.
- 2.8 זחל שפוף מתחת לשכבת העשן במקרה שהוא הספיק להתהוות בחלל.
- 2.9 זכור: אין להשתמש במעליות.
- 2.10 נתק את מפסקי זרם החשמל הראשיים/קומתיים.
- 2.11 אין להתיז מים על לוחות או ארונות החשמל.
- 2.12 זרנוקים וגלגילונים (ציוד כיבוי במים) יופעלו ע"י גורמים מורשים בלבד.
- 2.13 הצב אדם שיכוון את הכבאים למקום האירוע. יש להפנות את תשומת ליבם של הכבאים ללכודים.
- 2.14 סייע לכבאים במלאכתם ואל תפריע להם.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כ	עמוד 2 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: התנהגות במצבי חירום		

3. רעידת אדמה

בעת רעידת אדמה "שטח פתוח הוא הכי בטוח", אחרת סדר העדיפות יהיה כדלקמן:

בעת שהייה במבנה

- 3.1 אם ניתן לצאת מהמבנה במהירות, צאו אל שטח פתוח.
- 3.2 אם אי אפשר לצאת מהמבנה, היכנסו לממ"ד והשאירו את הדלת פתוחה.
- 3.3 אם אין ממ"ד, צאו אל חדר המדרגות, ואם אפשר המשיכו לרדת אל היציאה מהבניין.
- 3.4 רק אם אינכם יכולים לפעול כך, תפסו מחסה תחת רהיט כבד או שבו על הרצפה צמודים לקיר הפנימי.

בעת שהייה בחוץ

- 3.5 הישארו בחוץ והתרחקו ממבנים, מגשרים ומעמודי חשמל.

בעת שהייה ברכב

- 3.6 יש לדומם מנוע ולהישאר ברכב. אין לעצור בקרבת גשרים ומחלפים.

בעת שהייה בחוף הים

- 3.7 יש לעזוב את החוף באופן מיידי מחשש לגל צונמי שיציף אותו. יש להתרחק מקו החוף כ- 1 ק"מ, ואם אי אפשר יש לעלות לגובה של 4 קומות לפחות בבניין בקרבת מקום. שימו לב: נסיגת ים (שפל) חזקה ופתאומית היא סימן לצונמי מתקרב לאחר רעידת אדמה.

הנחיות נוספות

- 3.8 בזמן רעידת אדמה חל איסור להשתמש במעלית, אין להיכנס לתוך מקלט תת-קרקעי ואין לעמוד מתחת למשקוף. במידת האפשר, יש לנתק את מפסקי החשמל והגז.
- 3.9 לאחר הרעידה, אין להיכנס למבנים שניזוקו ללא אישור מהנדס מבנים מסוכנים ואין להתקרב לחוף הים.

4. חומרים מסוכנים

- 4.1 בכל מקרה חירום עם חומר מסוכן, כגון שפך, בליעה, שריפה וכד', יש לנהוג עפ"י הנדרש בגיליון הבטיחות של החומר בסעיפים הרלבנטיים: הוראות עזרה ראשונה, נוהל כיבוי אש, דרכי סילוק החומר.
- 4.2 אם קיים אירוע חומר מסוכן שיצא מכלל שליטה, ספיגה או נטרול החומר, יש להזעיק את שירותי הכבאות בטלפון 102 ולנהוג עפ"י ההנחיות הבאות:

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כ	עמוד 3 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: התנהגות במצבי חירום		

במבנה

4.3 השהים במבנה ייכנסו לממ"ד, מקלט או חדר פנימי בעל מינימום קירות חיזוניים, חלונות ופתחים.

4.4 יש לסגור חלונות ומזגן. אין להפעיל את מערכת האוורור והסינון בממ"ד או במקלט.

ברכב

4.5 הנוסעים ברכב יכבו את המזגן, יסגרו את החלונות ויתרחקו מאזור האירוע.

בחוץ

4.6 השהים בחוץ ייכנסו לחדר פנימי במבנה קרוב. השהייה במבנה עדיפה בכל מקרה על השהייה בחוץ.

5. אזעקה (ירי טילים)

בהישמע אזעקה, יש להיכנס למרחב המוגן במסגרת פרק הזמן העומד לרשותכם ע"י פיקוד העורף לפי ההנחיות הבאות:

השהים במבנה

5.1 ייכנסו לממ"ד, ממ"ק, מקלט, חדר מדרגות או חדר פנימי ויסגרו דלתות וחלונות.

השהים בחוץ

5.2 בשטח בנוי, ייכנסו למבנה או למחסה קרוב.

5.3 בשטח פתוח, ישכבו על הקרקע ויגנו על הראש באמצעות הידיים.

הנוסעים ברכב

5.4 יעצרו בצד הדרך, ייצאו מהרכב וייכנסו למבנה או למחסה קרוב.

5.5 אם אי אפשר להגיע למבנה או למחסה, יש לצאת מהרכב, לשכב על הקרקע ולהגן על הראש באמצעות הידיים.

הנוסעים באוטובוס

5.6 **תנועה בצירים בין עירוניים** – בהישמע אזעקה על הנהג לעצור בצד הדרך לפתוח את הדלתות. על הנוסעים להתכופף מתחת לקו חלונות ולהגן על הראש באמצעות הידיים. לאחר 10 דקות ניתן להמשיך בנסיעה.

5.7 **תנועה בצירים עירוניים** – בהישמע אזעקה על הנהג לעצור בצד הדרך, לפתוח את הדלתות, על הנוסעים לרדת אם יש מבנה קרוב. אם אי אפשר לרדת מהאוטובוס או

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כ	עמוד 4 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: התנהגות במצבי חירום		

שאינן מבנה קרוב, על הנוסעים להתכופף מתחת לקו חלונות ולהגן על הראש באמצעות הידיים. רק לאחר 10 דקות אפשר להמשיך בנסיעה.

הנחיות נוספות

5.8 **חשוב! יש להישאר במרחב המוגן 10 דקות** לפחות על עוד לא ניתנה הנחיה אחרת, כדי להתגונן ממטחי טילים נוספים ומשברי יירוט.

6. אלימות

- 6.1 יש להרגיע את הגורם האלים או לנטרלו, אם נשקפת סכנת חיים.
- 6.2 יש להיכנס לאחד החדרים ולנעול אותו.
- 6.3 יש להזעיק מיידית את המשטרה בטלפון 100 וגורמי האבטחה.
- 6.4 על פי הערכת המצב יש להנחות את הקהל והעובדים לעזוב את המקום.

7. חפץ חשוד

- 7.1 אם נתקלתם בחפץ חשוד – אין לגעת בו, דווחו לממונים והרחיקו קהל.
- 7.2 התרחקו מהאזור 50 מטר לפחות.
- 7.3 דווחו למשטרה בטלפון 100.
- 7.4 המתינו בשטח הפינוי לקבלת הנחיות.

8. התחשמלות

אם נפגע אדם מזרם חשמל – יש לנקוט בפעולות הבאות:

- 8.1 שמור על קור רוח.
- 8.2 נתק מיידית את זרם החשמל באמצעות מפסק הפעלה, שליפת התקע וכד'.
- 8.3 אם אי אפשר לנתק את הזרם, הפרד את הנפגע פיסית ממוליך הזרם באמצעות חומר מבודד או מוט הצלה ייעודי.
- 8.4 על המחלץ להבטיח את הנפגע מפני נפילה ולמנוע כל מגע בין אברים חשופים בינו לבין העובד הנפגע.
- 8.5 הזעק עזרה רפואית (101) ודווח לממונים עליך.
- 8.6 בצע פעולות החייאה בהתאם לצורך (אדם מוסמד) עד לקבלת טיפול רפואי.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כ	עמוד 5 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: התנהגות במצבי חירום		

טלפונים לשעת חירום

טלפון	כוח ההצלה/ מוקד סיוע
100	משטרה
101	מגן דוד אדום
102	כיבוי אש
103	חברת החשמל
104	פיקוד העורף
106	מוקד עירוני
04 – 8541900	מרכז ארצי לנפגעי רעלים
1221	איחוד הצלה

בכבוד רב,

הממונה על בטיחות וגיהות

מנהל אגף הביטחון ושע"ח

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : כא	עמוד 1 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה : עזרה ראשונה		

הוראות בטיחות וגיהות – עזרה ראשונה

המטרה: מטרתה של עזרה ראשונה היא להציל חיי אדם ולמנוע הידרדרות במצבו של נפגע.

1. אם עובד נפגע – מנע נזק נוסף לנפגע ולעצמו, בטרם תגיש עזרה ראשונה.
2. הזעק עזרה רפואית בטלפון **101**. הקריאה לעזרה ודיווח מהימן ומדויק הם חלק מהטיפול.
3. את הנפגע יש להעביר עצמאית לטיפול רפואי מקצועי רק כאשר אין חשש להידרדרות במצבו הרפואי.
כאשר יש חשש לשברים – אין להזיז/לטלטל את הנפגע.
4. **הגשת עזרה ראשונה תינתן ע"י גורמים שהוסמכו לכך (רופא, אחות, חובש, מגיש עזרה ראשונה).**
זכור! עזרה ראשונה המוגשת באופן לא מקצועי עלולה להחמיר את מצבו של הנפגע או אף לגרום למותו. על כן, אם אינך יודע להגיש עזרה ראשונה, מוטב שתזעיק עזרה ראשונה.
5. כל אדם שהזדמן למקום יכול לבצע החייאה או עצירת שטף דם, ובלבד שהוא בעל הכשרה מתאימה למתן עזרה ראשונה.
6. כדי להתגבר על שטף דם יש לעצור את זרימת הדם בידיים, פיסת בד או תחבושת.
7. במקרה שהנפגע אינו בהכרה, יש לבדוק את הנשימה והדופק ולבצע טיפול החייאתי לפי הצורך, וזאת עד להגעת העזרה הרפואית (אמבולנס, רופא וכו').
8. ודא כל עת שנתיבי הנשימה של הנפגע חופשיים.
הסר הפרשות, עצמים ופתח בגד לוחץ במידת הצורך.
9. במקרה של התחשמלות – נתק את מקור המתח או הפרד בינו לבין הנפגע בעזרת כלי/חפץ מבודד.
10. במקרה של הרעלה:
א. הרחק את מקור הרעל בזהירות.
ב. העבר מיד את הנפגע לבית החולים, תוך כדי עדכון מידע על החומר הפוגע.
אפשר לקבל ייעוץ רפואי במקרה זה במרכז ההרעלות הארצי בטלפון: **8541900 – 04**.

עמוד 2 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : כא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עזרה ראשונה		

11. בכל יחידה יימצא ארון עזרה ראשונה זמין עם כל התכולה הנדרשת כמפורט בחלקים א' ו-ב' של נספח א.
12. כל עובד יכיר את מיקומו של ארון לעזרה ראשונה. הארון יוצב במקום בולט לעין ויסומן כנדרש.
13. כל קבוצת עובדים בשטח תצויד בערכת עזרה ראשונה ניידת, אשר תכולתה מפורטת בחלק ג' של נספח א.
14. על נסיבות הפגיעה יש לדווח לממונה הישיר ולממונה על הבטיחות כנדרש בנוהל "הטיפול בתאונות עבודה".

הערה: אין בהוראות אלה כדי להקנות לעובדים סמכויות אבחון או טיפול רפואי שלא על פי הכשרתם.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כא	עמוד 3 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: עזרה ראשונה		

נספח א

כמויות הפריטים לפי חלקים ומספר העובדים:
עד 150 עובדים – ארון עזרה ראשונה אחד על חלקיו לפי הצורך.
לכל 150 עובדים נוספים או חלק מהם – ארון אחד נוסף.

חלק א' – פריטים מיועדים לטיפול עצמי

טור ב'					טור א'
מספר הפריטים כשמספר העובדים הוא:					
מ-1 עד 19	מ-2 עד 49	מ-50 עד 99	מ-100 עד 150	מעל 150, לכל 25 נוספים או חלק מהם	
25	50	75	100	15	1. פדים מליגנין סטרילי רצוף שאפשר להפרידם, בגודל 4X4 ס"מ
2	3	5	7	1	2. סרט מדבק מסוג אספלנית ברוחב 1.5 בגליל רצוף ובגודל מתאים למתקן – הכמות במטרים
25	50	100	150	25	3. תמיסת סביעור לחיטוי, באריזה מותאמת למתקן – הכמות בסמ"ק
10	25	45	65	10	4. טבליות להרגעת כאבים, באריות תפוזרת מותאמת לתקן

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כא	עמוד 4 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: עזרה ראשונה		

חלק ב' – פריטים מיועדים לתיק עזרה ראשונה (לשימוש ע"י מגיש מאומן)

טור ב'					טור א'
מספר הפריטים כשמספר העובדים הוא:					
מ - 1 עד 19	מ - 2 עד 49	מ - 50 עד 99	מ - 100 עד 150	לכל 150 נוספים או חלק מהם	
10	15	20	25	25	5. פדים מגזה סטרילית בגודל 7.5X7.5 ס"מ
1	2	3	4	4	6. גלילי אספלנית ברוחב 1.5 ס"מ ובאורך 1 מ'
10	15	20	25	25	7. סרטי אספלנית ברוחב 2 ס"מ
7	10	15	20	20	8. אגדים ברוחב 5 ו- 7 ס"מ
2	3	4	5	5	9. תחבושות שדה אישיות
5	7	10	12	12	10. משולשים (הצלע 90 ס"מ והבסיס 130 ס"מ)
5	7	10	15	15	11. סיכות ביטחון בגדלים שונים
10	15	20	25	25	12. טבליות להרגעת כאבים
25	50	75	100	100	13. תמיסת סביעור לחיטוי, חכמות בסמ"ק
1	1	1	1	1	14. סרט גומי חוסם עורקים
1	1	1	1	1	15. זוג מספריים

"מגיש מאומן" – עובד שמונה והוכשר להגיש עזרה ראשונה במקום העבודה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : כא	עמוד 5 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה : עזרה ראשונה		

חלק ג' – פריטים מיועדים לערכה ניידת

לכל קבוצת שדה או יחידה ניידת	
10	16. פדים גזה סטרילית בגודל 7.5X7.5 ס"מ
2	17. גילי אספלנית ברוחב 1.5 ס"מ ואורך 1 מ'
5	18. סרטים אספלנית ברוחב 2 ס"מ
5	19. אגדים ברוחב 5 ו- 7 ס"מ
2	20. תחבושות שדה אישיות
3	21. משולשים (הצלע 90 ס"מ והבסיס 130 ס"מ)
5	22. סיכות ביטחון בגדלים שונים
10	23. טבליות להרגעת כאבים
50	24. תמיסת סביעור לחיטוי, הכמות בסמ"ק
1	25. זוג מספריים קטנים

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : כב	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה : מכונות		

הוראות בטיחות וגיהות – מכונות

1. טרם הפעלת המכונה

- 1.1 טרם הפעלת מכונה חדשה ביחידה יש לדווח לממונה על הבטיחות.
- 1.2 בשום מקרה לא תופעל מכונה ע"י עובד שלא קיבל הדרכה מתאימה.
- 1.3 ודא שהינדך מכיר את מיקומם ואופן הפעלתם של כל המפסקים לעצירת חירום.
- 1.4 אם אינך בטוח במשהו, בקש הדרכה נוספת מהממונים עליך.
- 1.5 ודא שהכלים במכונה מתאימים לעבודה שתבצע, מושחזים נכון, מותקנים נכון, חזק ויציב.
- 1.6 במכונות נייחות יש לבדוק חיבור יציב לרצפה.
- 1.7 יש לרתום היטב את החלק המיועד לעיבוד שבבי באמצעות כלים מתאימים.
- 1.8 לאחר הריתום, יש להרחיק מהמכונה את כל הכלים שבהם נעשה שימוש ולהחזירם למקומם. יש לוודא שהוסר כל חפץ זר מעל גבי המכונה טרם ההפעלה.
- 1.9 יש לוודא תאורה מתאימה, מעברים חופשיים ותקינים.
- 1.10 בדוק את תקינות המכונה וודא כי היא משומנת היטב.
- 1.11 בדוק שהמכונה מוגנת וכל המגינים מורכבים במקומם כראוי. חלקים נעים, בולטים ומסתובבים יהיו ממוגנים.
- 1.12 בבית המלאכה יוצב ארון עזרה ראשונה ומטפי כיבוי אש אשר ייבדקו תקופתית.
- 1.13 חובה להשתמש בצידוד מגן אישי: נעלי בטיחות, אוזניות מגן, משקפי מגן או מסיכת פנים. אם בעת העבודה נוצר אבק או נדיפים מזיקים יש להשתמש במסכת אף-פה, חלוק וכובע. כל אדם הנמצא במרחק הקטן מ- 4 מטר מהמכונה ישתמש בצידוד מגן אישי.
- 1.14 השימוש בכפפות אסור בזמן הפעלת המכונה.
- 1.15 אין ללבוש ביגוד קרוע, רפוי, לא רכוס, לא מכופתר או מלוכלך.
- 1.16 אין לענווד תכשיטים, שעוני יד וכל חפץ העלול להיתפס תוך כדי פעולת המכונה.
- 1.17 יש לקשור שיער ארוך צמוד לראש ולכסות בכובע או מטפחת.
- 1.18 אם בתהליך השיבוב נוצר אבק או נדפים מזיקים, יש להתקין אמצעי יניקה או אוורור מתאימים.
- 1.19 אל תעשה דבר העלול לסכן אותך או אנשים אחרים.
- 1.20 **להוראות בטיחות פרטניות של מכונות לעיבוד שבבי, יש לעיין גם ב"הוראות הבטיחות – מכונות לעיבוד שבבי".**

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : כב	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : מכונות

2. בזמן הפעלת המכונה

- 2.1 בבית המלאכה חייב להיות עובד נוכח נוסף.
- 2.2 אין להשאיר מכונה פועלת ללא השגחה.
- 2.3 אם משהו לא נשמע כרגיל – עצור את פעולת המכונה.
- 2.4 אסור בהחלט להסיר מגינים, לבטל מגינים או לעקוף ולנטרל אמצעי בטיחות.
- 2.5 אין לטפל במגן או בהתקן בטיחות, לכוון או לבצע סיכה בעת פעולת המכונה.
- 2.6 היה ערני למתרחש סביבך – אין לשוחח בשעת פעולת המכונה או לבצע פעולה אחרת במקביל.
- 2.7 העיבוד השבבי יבוצע במקומות מרוחקים ממקורות אש וחומרים דליקים.
- 2.8 אין לעשן ואין להשתמש באש גלויה ליד מקום אחסון השבבים.
- 2.9 המכונה תופעל במהירות המתאימה והמותרת לסוג העיבוד, החומר המעובד והחומר המעבד.
- 2.10 אין לסלק את השבבים כאשר המכונה עובדת.
- 2.11 במקרה של פציעה או חדירת אבק לעיניים, למערכת הנשימה או למערכת העיכול, על העובד לקבל טיפול רפואי מיידי.

3. לאחר הפעלת המכונה

- 3.1 ודא שהמכונה דוממת וכל החלקים הנעים נעצרו.
- 3.2 אין להאט את הסיבוב של המכונה ולהביא לעצירתה בעזרת הידיים או כל חפץ.
- 3.3 יש להקפיד על סדר וניקיון במכונה ובאזור העבודה.
- 3.4 בעת ניקוי שבבים יש להשתמש במשקפי מגן.
- 3.5 אין לאסוף שבבים בידיים. השתמש תמיד בכלי מתאים.
- 3.6 אין להשתמש באוויר דחוס למטרות ניקוי, אלא באמצעות מברשת או שאיבה.
- 3.7 יש לדאוג לפינוי השבבים לתוך מתקנים ייעודיים.
- 3.8 אין לבצע כל עבודת כיוון סיכה או תיקון אם אינך מוסמך לכך.
- 3.9 עבודות תיקון או אחזקה יתבצעו אך ורק כאשר המכונה דוממת ומנותקת ממקורות אנרגיה ע"י אדם שהוסמך לכך.
- 3.10 בעת ביצוע תיקון או אחזקת המכונה, יש להצמיד למכונה ולמפסק הראשי שלה תווית אזהרה מפני חיבור החשמל והפעלת המכונה.
- 3.11 אחזקת המכונה תיעשה בהתאם להוראות היצרן.
- 3.12 הודע לממונה הישיר שלך על כל תקלה במכונה, פגם או היעדר בהתקני בטיחות.
- 3.13 בגמר העבודה יש לרוחץ היטב את הידיים במים וסבון.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : כג	עמוד 1 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה : מכונות לעיבוד שבבי		

הוראות בטיחות וגיהות – מכונות לעיבוד שבבי

הערה: הוראות הבטיחות שלהלן, יבואו בנוסף על "הוראות הבטיחות – מכונות".

1. מקדחה

- 1.1 לפני ההפעלה יש להרחיק כל חלק חופשי מעל שולחן המקדחה.
- 1.2 בגמר הידוק המקדח יש להוציא מיד את המפתח מהתפסנית.
- 1.3 יש להדק את החלק המיועד לעיבוד בעזרת מלחציים או באביזרי הידוק מתאימים. מלחציים יהודקו לשולחן העבודה.
- 1.4 אין להחזיק את החלק המעובד בידיים בזמן הקדיחה.
- 1.5 מהירות הסיבוב של המקדח, סוגו, מידת השחזתו והלחץ המופעל עליו צריכים להתאים לחומר המעובד, כדי למנוע את שבירתו או העפת נתזים ורסיסי פלדה. יש להיזהר בקדיחת חומרים רכים ולהתאים להם את סוג המקדח ומהירות הסיבוב.
- 1.6 יש להימנע מקדיחת חלקים לא קשיחים. בכל מקרה כזה יש לתמוך את החלקים, כך שיהיו יציבים בשעת הקדיחה.
- 1.7 יש להימנע מיצירת שבבים ארוכים. הרחקת השבבים תיעשה בעזרת מברשת.
- 1.8 כדי למנוע נפילה ושבירה של התפסנית או של המקדח בעת הוצאתם מהתפסנית, יש להניח לוח עץ על השולחן מתחת לרכיבים.
- 1.9 שפיכה והתזה של מי קירור תיעשה רק באמצעות כלי ייעודי.
- 1.10 בעת העבודה במקדחה יש להשתמש במשקפי מגן ובכיסוי ראש לאיסוף השיער.
- 1.11 **אסור לעבוד ליד מקדחה עם כפפות!**
- 1.12 הבגדים צריכים להיות צמודים לגוף והשרוולים צמודים ומכופתרים בקצה.

2. מכונת השחזה

כללי

- 2.1 הקפד על סדר וניקיון בעת ההשחזה.
- 2.2 יש לבחור את המכונה המתאימה ביותר לביצוע העבודה.
- 2.3 אבן המשחזת חייבת להתאים למשימה שמתכננים לבצע, בהתאם למידע שהעביר יצרן אבני ההשחזה. מותר להשחזר רק חומרים שהאבן מיועדת לעיבודם.

עמוד 2 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : כג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מכונות לעיבוד שבבי		

- 2.4 לפני תחילת העבודה ובמהלכה יש לוודא שהאבן סובבת ללא "זריקות" ו"מכות". בכל מצב כזה יש לבטל את הסטייה.
- 2.5 האחסנה והשימוש באבן ההשחזה תיעשה ע"פ הוראות היצרן.
- 2.6 יש לוודא שמערכת מפסקי הגבול תקינים ובטוחים להפעלה.
- 2.7 יש לוודא שהשולחנות נעים באופן חופשי ללא מאמץ.
- 2.8 בעבודה עם מכונת השחזה חייבים להרכיב משקפי מגן או מגן פנים, גם כאשר המכונה מצוידת בחלון מגן.**
- 2.9 **בעבודה עם מכונת השחזה אין להשתמש בכפפות!**
- 2.10 אסור להפעיל את המכונה לפני שמוודאים שהאבן מוגנת באמצעות התקני הגנה היקפיים, הכוללים מפתח קטן ככל האפשר להגנה מפני התפרקות האבן.
- 2.11 העוקצים צריכים להיות ממתכת קשה אמינים ותקינים.
- 2.12 החלק המיועד להשחזה צריך להיות רתום היטב כך שתימנע כל תזוזה.
- 2.13 יש להבטיח שקיימת יניקה של האבק הנוצר בהשחזה.
- 2.14 יש לוודא שמי הקירור נאגרים באגן מתאים.
- 2.15 אין להחיש את עצירת המכונה.

משחזת שולחן/עמוד

- 2.16 יש לבדוק היטב שאבן ההשחזה שלמה ואיננה פגומה או סדוקה.
- 2.17 יש לוודא את קיומו ותקינותו של מכסה מגן שקוף המכסה כשלושה רבעים מהיקף האופן.
- 2.18 אין לעבוד ללא מכסה מגן ומשקפי מגן!**
- 2.19 חייבים להקפיד טרם ההפעלה שהמשענת לחלק המושחזת תהיה במרחק של 2 מ"מ לכל היותר מאבן ההשחזה. המשענת צריכה להיות ממוקמת מעט מתחת למרכז האבן.
- 2.20 יש להדק את החלק המושחזת לאבן המסתובבת בהדרגה ובזהירות. אין להפריז בלחיצה או בהידוק.
- 2.21 בעת ההתנעה יש לעמוד לצד האבן ולא מולה.
- 2.22 יש להרחיק צופים שאינם מוגנים כראוי.
- 2.23 אסור להשחזת חלקים על המשטח הצדדי של האבן, כדי להימנע מסדיקה של האבן.
- 2.24 באבן להשחזה רטובה צריך לעבוד עם נוזלי קירור ע"פ המלצת היצרן.
- 2.25 כדי להשחזת פריטים קטנים מומלץ להיעזר בצבת מתאימה לתפיסתם.

משחזה ידנית מיטלטלת (דיסק)

- 2.26 יש להשתמש במשחזה ידנית מיטלטלת רק כאשר אין אלטרנטיבה אחרת.

עמוד 3 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : כג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מכונות לעיבוד שבבי		

- 2.27 יש להשתמש במשחזות שבהן מותקן מפסק אוטומטי בידיית ההפעלה.
- 2.28 במשחזות חשמליות יש לוודא שקיים בידוד כפול, כבל ללא חוטים גלויים, מחברים תקינים, מנוע תקין וחיבור למפסק בטחון בלוח הראשי.
- 2.29 יש לוודא שכל המגינים תקינים.
- 2.30 יש לרתום את החלק המעובד במלחציים או במתקני דפינה מתאימים.
- 2.31 יש להקפיד על עמידה נכונה עם רגליים פסוקות וגוף מאוזן. במידת האפשר יש לבצע את העבודה בגובה החזה כשמרכז שדה הראייה פונה לחלק המעובד.
- 2.32 כשהמשחזה אינה בשימוש או בעת החלפת אופן יש לנתק אותה ממקור הכוח.
- 2.33 אין להניח המשחזה על השולחן לפני שהאופן הפסיק להסתובב.
- 2.34 יש להקפיד שתנועת הגיצים והשבבים לא יפגעו באחרים, וכן לא יהיו במגע עם חומרים דליקים או נפיצים.

התאמת אבן השחזה

- 2.35 יש לוודא שקוטר הקדח של האבן אכן מתאים לקוטר ציר מכונת ההשחזה. קוטר הקדח צריך להיות גדול במספר מאיות המילימטר מקוטר הציר, כדי שהאבן תוכל להתלבש עליו לכל אורכו בקלות ובדייקנות.
- 2.36 **בשום מקרה אין להזמין אבן השחזה שמהירות הסיבובים המרבית שלה קטנה מהמהירות של ציר המכונה,** כך שתמיד מהירות סיבובי המשחזה לא תעלה על מהירות הסיבובים המותרים לאבן שהורכבה עליה.

בדיקת אבן השחזה

- 2.37 לפני הרכבת האבן על המכונה יש לבצע הן בדיקה חזותית לאבן והן בדיקת צליל לאיתור סדקים.
- 2.38 בדיקה חזותית תבוצע גם לפני כל עבודת השחזה.
- 2.39 בכל מקרה שבו נתגלתה אבן סדוקה, שבורה, פגומה או אבן שאי אפשר להחזירה למצב עבודה אמין או בכל מקרה שבו מתעורר ספק לגבי אופי הצליל הנשמע מבדיקת הצליל – יש להוציא את האבן משימוש ולהדביק עליה תווית האוסרת את השימוש בה. מומלץ לשבור כל אבן פסולה כך שלא יהיה ניתן להשתמש בה בכל מצב.
- 2.40 בבדיקה החזותית יש לוודא שהאבן איננה סדוקה, שבורה, פגומה, שלחיי האבן וצידי האבן שלמים ללא חריצים או פגמים אחרים ושלא נספגו באבן חומרים שומניים וכן שלא חל כל שינוי בגוון של האבן.
- 2.41 בבדיקת הצליל לאיתור סדקים יש לאחוז את האבן ביד אחת או להשחיל אותה על גבי מוט קשיח. לאחר מכן יש לנקוש על הצדדים שלה במרחק שני שליש מהמרכז להיקף בפטיש קל עשוי מעץ או מחומר פלסטי רך או באצבע (כמו שנוקשים על דלת). צליל עמום ואטום פירושו אבן סדוקה ואסורה לשימוש.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : כג	עמוד 4 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה : מכונות לעיבוד שבבי		

החלפת אבן השחזה

- 2.42 יש לבדוק את האבן לפני הרכבתה. אין להרכיב אבן פגומה או סדוקה.
- 2.43 בדוק את ההתאמה בין מספר סיבובי המכונה למספר הסיבובים שעבורם מיועדת האבן (המספר רשום על האבן).
- 2.44 האוגנים ("פלנגים") משני צידי האבן צריכים להיות שווים, וקוטרם כשליש מקוטר האבן.
- 2.45 אסור להוריד את הנייר המודבק לאבן.
- 2.46 האבן צריכה להתאים היטב לצידי המכונה. אין להלביש האבן בכוח.
- 2.47 את בורגי החיבור יש להדק ברגש ולא להפריז בלחץ ובהידוק.
- 2.48 לפני השימוש באבן השחזה חדשה יש להפעיל את המשחזת לכמה דקות ללא השחזה. אין לעמוד מול האבן ויש להרחיק אנשים מסביבת המכונה בזמן ההרצה.

אחסנה ושינוע של אבן השחזה

- 2.49 בכל העברה של אבן השחזה יש להשגיח שלא תספוג מכות ולא תיפול.
- 2.50 אבני השחזה יאוחסנו במקום יבש ומוצל.
- 2.51 האחסון במתקן צריך למנוע את גלגולה של האבן או נפילתה.

3. מחרטה

- 3.1 הרכבת תפסנית ("כוש") כבדה תיעשה תמיד בעזרת אדם נוסף או בעזרת אמצעי הרמה מכנים, כאשר על המסלולים שמתחת לאזור ההרכבה ינוח תמיד בול עץ.
- 3.2 הברגת התפסנית תיעשה רק בכוח הידיים. אין להתניע את המכונה כדי להרכיב את התפסנית.
- 3.3 כאשר חורטים מוט הבולט מה"כוש" מאחור, יש להשחיל את המוט בתוך צינור ייעודי הנתמך על רגליות ולסמן בצורה בולטת את אזור הסכנה, כדי למנוע פגיעה בעוברים במקום.

לפני הפעלת המחרטה

- 3.4 יש להדק את כל אביזרי התפיסה, התמיכה וההידוק במחזיק הסכין.
- 3.5 יש להרחיק מעל גוף המכונה כלי עבודה וחלקים אחרים שהונחו שם.
- 3.6 יש להוציא את מפתח התפסנית מיד לאחר סגירתה.
- 3.7 את השבבים מאזור החריטה יש להרחיק בעזרת מתקן מתאים ולא בידיים.
- 3.8 השימוש במי קירור ובחומרי שימון ייעשה באמצעות מתקן ייעודי או כלים מתאימים.
- 3.9 בעבודה ליד מחרטה – השימוש בכפפות מגן אסור!

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : כג	עמוד 5 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה : מכונות לעיבוד שבבי		

4. מסור סרט אופקי

- 4.1. אין להשתמש במסורית שיש בה יותר מ- 3 נקודות הלחמה.
- 4.2. יש להקטין עד למינימום את המרווח בין השולחן למוביל המסורית, בהתאם לעובי החלק המעובד.
- 4.3. את החלק המעובד יש להדק במלחציים או בתפסנית מתאימה.
- 4.4. יש לתמוך את החלק המיועד לניסור כך שלא ייפול ולא יפגע ברגלי העובד.
- 4.5. אם המוט המיועד לניסור בולט מתוך המכונה – יש לתמוך אותו ולסמן את מקומו בצורה בולטת, למניעת היתקלות אקראית ופגיעה.
- 4.6. יש להסיר פינות חדות מהחלק המנוסר למניעת פגיעה.
- 4.7. יש למנוע התזת מי קירור על הרצפה. מי קירור שנשפכו על הרצפה יסולקו מייד והמשטח ייובש למניעת החלקה.

מסור עגול אופקי (נגרות)

- 4.8. דיסקת המסור תכוסה במגן שגובהו ניתן לכיוונון לפי מידות העץ המנוסר.
- 4.9. בניסור חלקי עץ קטנים יש להשתמש בדחפנים, כדי למנוע את קרבת היד אל הלהב.
- 4.10. בעת ניסור לוחות עץ ארוכים אין למשוך אותם בעת הניסור.
- 4.11. יש להשתמש בטריז מפצל בשעת העבודה כדי למנוע רתיעה של הנסיר וכדי למנוע מגע עם החלק האחורי של הלהב.
- 4.12. יש לוודא שגם חלקי הלהב הנמצאים מתחת לשולחן הניסור יהיו מכוסים ולא ייוצר מגע בין גוף העובד למערכות התמסורת והמנוע.
- 4.13. המפסק החשמלי ימוקם כך שלא תתאפשר הפעלה אקראית שגויה ולא מתוכננת.

5. מסור סרט אנכי

- 5.1. כאשר הסרט נקרע יש לעצור מיד את המכונה ורק אז להסיר את הסרט הקרוע.
- 5.2. אם קו הניסור אינו תואם לתוכנית, יש לעצור את המסור, לכוון ולמתוח מחדש את הסרט ורק אז לחזור לעבודת הניסור.
- 5.3. אין לדחוף בכוח את החלק המעובד אל סרט הניסור.
- 5.4. אין לעמוד במסלול הניסור.
- 5.5. אין להשאיר מסור עובד ללא השגחה.
- 5.6. בגמר יום העבודה יש להרפות (לשחרר) את המתיחה של סרט המסור.
- 5.7. יש להקפיד על כיוון גובה מגן הלהב קרוב ככל האפשר לנסר העץ.
- 5.8. דחיפת הנסר בקרבת להב המסור תיעשה רק באמצעות דחפן.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : כג	עמוד 6 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה : מכונות לעיבוד שבבי		

6. מסור קשת מְכַנִּי

- 6.1 יש לרתום היטב את המוט או החלק המיועדים לניסור.
- 6.2 יש לתמוך את החלק המיועד לניסור כך שלא ייפול ולא יפגע ברגלי העובד.
- 6.3 אם המוט המיועד לניסור בולט מתוך המכונה, יש לתמוך אותו ולסמן את מקומו בצורה בולטת, כדי למנוע היתקלות אקראית ופגיעה.
- 6.4 יש להסיר פינות חדות מהחלק המנוסר כדי למנוע פציעה.
- 6.5 יש למנוע התזת מי קירור על הרצפה. מי קירור שנשפכו על הרצפה יסולקו מייד והמשטח ייובש למניעת החלקה.

7. מקצוע למתכת ("שפינג")

- 7.1 יש להציב מגינים ו/או מעקים המונעים גישה של אנשים לטווח תנועת החלקים הנעים, השולחן או הסכין, מלפנים ומאחור.
- 7.2 לפני הפעלת המכונה יש להדק היטב את החלק המיועד לעיבוד ואת המלחציים.
- 7.3 לפני הפעלת המכונה יש להרחיק כלים, חלקים או חומרים אשר עלולים להיתפס בחלקים הנעים.
- 7.4 את השבבים יש לסלק אך ורק בעזרת מכשיר ייעודי, מברשת או שואב. בשום מקרה אין לסלק שבבים בידיים.
- 7.5 בעבודה ליד מכונת הקצעה יש להרכיב משקפי מגן. אין לעמוד במסלול התזת השבבים.
- 7.6 מעת לעת יש לאסוף השבבים המצטברים באזור המכונה והמעברים למניעת החלקה.

8. כרסומת ("פרייזר")

- 8.1 יש להבטיח שתותקן הגנה מְכַנִּיית בנקודת העיבוד הפעילה, כדי למנוע פגיעה מְכַלִּי החיתוך.
- 8.2 את החלק המעובד יש להדק היטב לשולחן או באמצעות מלחציים אשר יהודקו אל השולחן.
- 8.3 בשום פנים ואופן אין לבצע מדידות בחלק המעובד בשעת פעולת המכונה.

עמוד 7 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : כג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מכונות לעיבוד שבבי		

- 8.4. אין לגעת בכרסום הנמצא התנועה.
- 8.5. אין להישען על המכונה בשעת פעולתה.
- 8.6. העובדים ליד הכרסומת חייבים להרכיב משקפי מגן.
- 8.7. **בעבודה ליד כרסומת – אסור להשתמש בכפפות!**
- 8.8. העובדים חייבים ללבוש בגדים צמודים כשהשרוולים רכוסים.
- 8.9. את המכונה מותר לנקות רק לאחר הדממה מלאה. הניקוי יעשה באמצעות מברשת או שואב ובשום פנים ואופן לא בידיים או בלחץ אוויר.

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר הוראה: כד	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה: עבודה באש גלויה		

הוראות בטיחות וגיהות – עבודה באש גלויה

הגדרה: "עבודה באש גלויה" – כל פעולה הכוללת חימום, חיתוך או ריתוך באמצעות גז או חשמל, וכן כל פעולה אחרת הגורמת להיווצרות ניצוצות או מקורות של אש גלויה.

בעבודה באש גלויה יש להקפיד על קיום כל התנאים הבאים:

1. **אמצעי הכיבוי (מטפי כיבוי) זמינים וכשירים לפעולה.**
2. במהלך העבודה וחצי שעה אחריה, יוצב צופה אש עם מטף לכיבוי אש אשר ישגיח שלא תפרוץ דליקה.
3. יש ליידע את שירותי הכבאות המקומיים במקרים שבהם צריך לבצע עבודה באש גלויה בסמוך לאחסון חומרים מתלקחים, כגון דלק, צבעים, שמנים ומחסנים.
4. ציוד העבודה באש גלויה יהיה תקין.
5. שימוש בציוד מגן אישי הנדרש לעבודה.
6. **ברדיוס של 11 מטר לפחות ממקום העבודה לא יימצאו מוצקים, נוזלים או גזים דליקים. יש לפנות חומרים בעירים אל מחוץ לטווח האסור או לבצע את העבודה במקום שאין בו כאלה חומרים.**
7. רצפת העבודה תהיה נקייה.
8. כל הפתחים נחסמו או נאטמו ע"י חומרים בלתי דליקים.
9. קיים אוורור מתאים.
10. מכלים וצינורות שהכילו חומרים דליקים נשטפו ונוטרלו.
11. **אין לבצע עבודה באש גלויה, היכן שקיימת אווירה דליקה/נפיצה (תאי ביקורת, מכלי דלק, אריזות מתלקחות וכד').**
12. יש לוודא שלא תפרוץ אש במהלך חצי שעה לפחות לאחר סיום העבודה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כה	עמוד 1 מתוך 6 עמודים
שם ההוראה: ריתוך		

הוראות בטיחות וגיהות – ריתוך

הגדרות

- "ריתוך"** – ריתוך חשמלי או ריתוך אוטוגני או הפרדה של רכיב העשוי מתכת ע"י חימום המקום המיועד לחיתוך.
- "ריתוך חשמלי"** – חיבור רכיבים העשויים מתכת באמצעות חימום שפת המתכות בעזרת מתכת מילוי שנקודת היתוכה שווה בקרוב לזו של מתכת היסוד. בריתוך חשמלי משמש זרם חשמלי כמקור אנרגיה לחמום המתכות והתכתן.
- "ריתוך אוטוגני"** – חיבור רכיבים העשויים ממתכת ע"י חימום מקום החיבור באמצעות תערובת בעירה של גזים.
- "רתכת"** – מכונה חשמלית הממירה את מתח הרשת תוך אספקת מתח וזרם המתאימים לריתוך חשמלי.

1. דרישות כלליות לריתוך

- 1.1 לא יבוצע ריתוך, אלא בידי אדם מיומן שהוכשר וקיבל הדרכה מתאימה.
- 1.2 לא יבוצע ריתוך, אלא בכפוף לדרישות החוק והוראות בטיחות אלו.
- 1.3 בעת עבודה עם גלילי גז דחוס יש לעיין גם ב"הוראות הבטיחות – גלילי גז דחוס".
- 1.4 יש לבצע עבודות ריתוך במקום מאוורר היטב.
- 1.5 יש להרחיק חומרים דליקים מאזור עבודת הריתוך, כדי למנוע התלקחות (לפחות 11 מטר).
- 1.6 אין לרתך חביות או מכלים שהכילו חומרים דליקים או נפיצים.
- 1.7 ודא שעמדת הריתוך מאורגנת ומסודרת כראוי.
- 1.8 יש לוודא שהוראות בטיחות אלו נמצאות בסמוך לעמדת הריתוך.
- 1.9 יש להניח כבלים למיניהם, צינורות גז ואחרים, כך שלא יהוו מכשול.
- 1.10 יש לוודא שבקרבת מקום העבודה קיים ציוד עזרה ראשונה וציוד כיבוי אש תקין.
- 1.11 ודא שהרתכת והציוד הנלווה תקינים וראויים לשימוש.
- 1.12 חלה חובה להשתמש בציוד מגן אישי תקין ומתאים לסוג הריתוך, לרבות כפפות לריתוך, מסיכת ריתוך, משקפי מגן, סינור רתכים, כיסוי לראש, בגדים מתאימים והדוקים לגוף, נשמיות לריתוך ונעלי בטיחות (הנעליים יהיו מכוסות ע"י המכנס).

עמוד 2 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : כה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : ריתוך		

- 1.13 הימנע מלרתך כשבגדיך או נעליך רטובים.
- 1.14 הבגדים חייבים להיות נקיים משמן ומחפצים העלולים להתלקח.
- 1.15 ודא שאין כל אפשרות שאדם אחר ייפגע כתוצאה מהתקרבות לעמדת הריתוך שבה הינך עובד.
- 1.16 אין להסתכל על עבודת רתך, אלא באמצעות מסיכה מתאימה.
- 1.17 אין לגעת בחלקים שרותכו בטרם התקררו דיים.
- 1.18 אין לכרוך את כבל הריתוך סביב הגוף או הכתף.
- 1.19 יש לנקוט באמצעים שיבטיחו מניעה של חבלה מכנית או פיסית בכבלי הריתוך.
- 1.20 יש לוודא שהכבלים לא יבואו במגע עם מים או חומרי סיכה.
- 1.21 אם נתגלה פגם בצידוד הריתוך יש להחליפו מייד.
- 1.22 לפני עוזבך את מקום הריתוך יש לוודא שלא נשארו חלקים בוערים העלולים לגרום לשריפה או לכוויה כחצי שעה לאחר גמר העבודה.

2. ריתוך חשמלי

לפני הריתוך

- 2.1 אם הריתוך החשמלי מבוצע בשיטה המחייבת שימוש בגז מגן, יש להדק את גליל הגז וכן את וסתני הלחץ. פתיחה קצרה של השסתום תוודא הימצאות של גז בגליל ותנקה את המעברים שלו. בעת הבדיקה אסור שיימצא אדם בכיוון שאליו פורץ הגז. נוסף על כך, יש להקפיד על כל כללי הבטיחות לאחסון ושימוש בגזים דחוסים, כמופיע בסעיף לריתוך אוטוגני.
- 2.2 הרתכת תמוקם במקום יבש.
- 2.3 כבלי הריתוך וההזנה יהיו מבודדים וללא פגמים הנראים לעין.
- 2.4 יש לוודא שהחלק המיועד לריתוך מוארק או מונח על שולחן מוארק.
- 2.5 יש לבודד את הרתך מפני גופים הנושאים מתח.
- 2.6 מהדקי הכבלים יהיו מחוברים בחיבור יציב.
- 2.7 כבל הריתוך יחובר כהלכה לידית הריתוך.
- 2.8 החיבור לשולחן יבטיח מגע חשמלי רציף ותקין.

עמוד 3 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : כה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : ריתוך		

2.9 מחזיק האלקטרודה, הידית שלו וחיבוריו לכל חייבים להיות תקינים.

2.10 כבלי הריתוך יתאימו לעוצמת הזרם ולאורך כבל הריתוך.

2.11 כבל הזנת הרתכת יהיה באורך מקסימלי של 3 מטר.

2.12 כבלי הריתוך יהיו באורך מקסימלי של 25 מטר.

2.13 לפני ההפעלה יש לוודא שידית מפסק הזרם נמצאת במצב אפס.

במהלך הריתוך

2.14 יש להשתמש במשקפי מגן/מסכה בעלות זכוכית כהה המתאימה לזרם הריתוך.

2.15 כדי למנוע סנוור יש להפריד את עמדת הריתוך מהסביבה באמצעות מחיצות מתאימות.

2.16 בעת הפסקת פעולת הריתוך יש לנתק את מקור אספקת המתח.

2.17 בעת הפסקת פעולת הריתוך יש להניח את מחזיק האלקטרודה כך שלא ייווצר מגע חשמלי בין האלקטרודה לכל חלק מתכתי.

2.18 יש להוציא את האלקטרודה מהידית כשהיא איננה בשימוש.

2.19 אין לתלות את מחזיק האלקטרודה על הכתף ואין לקררו במים.

בגמר הריתוך

2.20 סגור גלילי גז.

2.21 הפסק את אספקת החשמל לרתכת.

2.22 סלק כל חלק חם.

2.23 נקה את השטח וסדר את מקום העבודה.

2.24 כחצי שעה לאחר גמר העבודה יש לבדוק אם אין סכנת התלקחות בסביבת המקום שבו בוצעו עבודות ריתוך.

3. ריתוך אוטוגני

גלילי גז דחוס – אחסון ושימוש

3.1 מקום אחסון גלילי הגז יהיה במקום מאוורר ומוצל.

3.2 יש למנוע חשיפה של גלילי גז דחוס לחום גבוה ויש להרחיקם ממקורות חום. אסור לעשן או להבעיר אש בקרבתם.

עמוד 4 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : כה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : ריתוך		

- 3.3 יש למנוע מגע בין הגלילים למערכות חשמל.
- 3.4 גלילי גז דליק (אצטילן) יאוחסנו בנפרד מגז החמצן.
- 3.5 גלילי גז מלאים יאוחסנו בנפרד מגלילי גז ריקים ויסומנו בהתאם.
- 3.6 הברג את כיפת המגן על גלילים ריקים או על גלילים שרוקנו מגז.
- 3.7 יש להשתמש בגלילי גז המסומנים בצבעי זיהוי לפי תקן (צהוב-אצטילן, ירוק-חמצן, שחור-גז אינרטי).
- 3.8 יש לאחסן גלילי גז בעמידה לפחות 12 שעות לפני השימוש בהם.
- 3.9 שינוע הגלילים ייעשה באמצעות עגלה מתאימה. אין לגרור גלילים או לגלגלם.
- 3.10 בעת שינוע הגלילים או הצבתם יינקטו אמצעי הבטחה שימנעו את נפילתם.
- 3.11 שינוע גלילי הגז ייעשה בזהירות, ושסתומי הגלילים יכוסו בכיפת המגן שלהם.
- לפני הריתוך**
- 3.12 אם קיים חשש, יש לבדוק דליפות של חמצן או אצטילן במערכת באמצעות מברשת וסבון.
- 3.13 במקרה של שריפה סגור מיד את שסתום הגלילים אם אתה יכול, ללא סיכון אישי. הרחק אנשים למקום בטוח. הזעק את שירותי הכיבוי. הוצא גלילי אצטילן דולף וקרר אותם באמצעות התזת מים. הרחק מהמקום אנשים, חומרים או ציוד העלולים להתלקח.
- 3.14 בזמן העבודה הגלילים יימצאו במרחק 5 מטר לפחות מעמדת הריתוך.
- 3.15 יש לוודא שמותקנים מפתחות מתאימים בראשי המכלים שאינם מצוידים בברז סגירה-פתיחה ידני.
- 3.16 אין להעביר גז אצטילן דרך צנרת העשויה נחושת.
- 3.17 יש להקפיד על כך שמכלי הגז, וסתים, מצמדים, פורקי לחץ, הצנרת ואביזריה יהיו מרוחקים ממוקדי שמן או מחומרי סיכה. יש למנוע מגע בין חמצן לגריז או שמנים. אסור להרכיב וסת חמצן בידים משומנות.
- 3.18 יש לוודא שמשתמשים במבער, וסת, שסתום פורק לחץ, סעפת, בולמי להבה ומדי לחץ תקינים בלבד.
- 3.19 ניקוי צינורות גמישים ע"י הזרמת גז דליק אסורים בתכלית האיסור.
- 3.20 המבערים יחוברו לגלילי הגז בצינורות גמישים.

עמוד 5 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : כה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : ריתוך		

3.21 אין להחליף צינור חמצן בצינור גז דליק (אצטילן).

3.22 הצינורות יחוברו למבער בעזרת מהדקים בלבד.

3.23 יש להתאים את וסת הלחץ לסוג הגז והלחץ שבו משתמשים.

במהלך הריתוך

3.24 פתיחת שסתומי הגלילים תיעשה באיטיות ואף פעם לא בנוכחות מקור הצתה.

3.25 אסור להעלות את הלחץ בווסת מעבר ללחץ המקסימלי המותר על השעון בקו האדום (הלחץ המקסימלי לאצטילן הוא 1.5 אטמוספרות).

3.26 חובה להשתמש במחסום מפני רתיעת להבה בכל להבת גז ובכל מבער.

3.27 אם נפגע צינור באש חוזרת אין להשתמש בו.

3.28 יש לשמור על ניקיון המבער. אין לנקותו בתיל פלדה. יש להשתמש במחט מיוחדת.

3.29 לפני הדלקת המבער יש לבדוק שכל חלקי המבער תקינים ומוברגים היטב.

3.30 הדלקת המבער תיעשה בהתאם להוראות היצרן.

3.31 בשעת הדלקת המבער יש לפעול לפי הסדר הבא:

א. לפתוח את שסתום הגז הדליק.

ב. להדליק את הגז באמצעות גז מיוחד.

ג. לוודא שקיימת להבה באורך כמה סנטימטרים.

ד. לפתוח את שסתום החמצן באיטיות, ולהתאים את כמות החמצן עד לקבלת להבה חדה ללא פיח (להבה ניטרלית).

3.32 אין לתלות את המבער או הצינורות על וסת הלחץ או השסתומים.

3.33 אין להשאיר מבער בוער על השולחן.

בגמר הריתוך

3.34 כבה את מבער הגז ולאחר מכן את מבער החמצן, או פעל עפ"י סדר המלצת היצרן.

3.35 סגור את ברז גליל הגז הדליק ולאחר מכן את ברז גליל החמצן.

3.36 נקז את צינור הגז באמצעות פתיחת שסתום המבער. כאשר שני המחוגים של מד הלחץ הגיעו ל- "0", סגור את שסתום הגז במבער.

3.37 נקז את צינור החמצן באמצעות פתיחת שסתום המבער. כאשר שני המחוגים של מד הלחץ הגיעו ל- "0", סגור את שסתום החמצן במבער.

עמוד 6 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : כה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : ריתוך		

- 3.38 לסגירה – יש לסובב את ברז/ידיית כוונון הלחץ בווסת עד להרגשת מתח הקפיץ.
- 3.39 אם המחוגים לא חוזרים לקו האפס יש לבדוק את תקינות מד הלחץ.
- 3.40 נקה וסדר את מקום העבודה.
- 3.41 יש לוודא שכל הפריטים במקום התקררו דיים ואינם עלולים עוד לגרום להתלקחות או לכוויה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : כו	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה : מוסך		

הוראות בטיחות וגיהות לעובדי מוסך

עובד נכבד,

למען שלומך ובריאותך, חובתך למלא אחר הוראות הבטיחות הבאות :

1. נעל נעלי בטיחות בעבודה.
2. לבש חולצה עם שרוולים הדוקים ומכנסיים ארוכים.
3. השתמש בציוד מגן אישי הדרוש לעבודתך : כפפות, משקפי מגן, אוזניות, מסיכה וכו'.
4. אין לרתך, לעשן או להביא לחום בקרבת מכלי דלק, שמנים.
5. אין לעשן באזור המוסך ובפרט בעת תדלוק, טעינת מצברים או ליד שמנים.
6. יש לוודא אמצעים לכיבוי אש בהתאם לדרישות שירותי הכבאות.
7. בעת שימוש בחומרים כימיים למיניהם יש לסמן את החומרים בשימוש, להכיר את תכונות החומר ולנהוג עפ"י גיליונות המידע וההוראות לשימוש ואחסנה של היצרן.
8. בורות לטיפול יהיו מכוסים בסבכות או שיוצב שלט אזהרה מפני בור פתוח.
9. עליית כלי רכב על הבור או ירידה ממנו צריכה להיעשות ע"י עובד מכוון.
10. יש להניח טריזי עץ למניעת תזוזה של הרכב.
11. הירידה לבור תיעשה במדרגות בקצה הבור.
12. הורקת דלקים לתוך בור טיפולים אסורה.
13. הקפד על ניקיון וסדר במוסך. יש לנקות שמנים מיד עם היווצרותם. יש לפנות שמן משומש למתקן איסוף מתאים.
14. חובה לדאוג לאוורור נאות בחדר טעינת מצברים.
15. מנורות חשמל ידניות מיטלטלות יוזנו ממתח שלא יעלה על 24 וולט.
16. מדחסים, מתקני הרמה ואביזרי הרמה ייבדקו ע"י בודק מוסמך בהתאם "להוראות הבטיחות – בדיקות ציוד תקופתיות".
17. הפעלת מכוונות וכלי הרמה תיעשה ע"י מי שמונה להפעילן כחוק בלבד.

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : כו	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מוסך		

18. הפעלת כלי תעבורה, לרבות מנופים, תיעשה ע"י מי שהוסמך לכך עפ"י חוק.
19. עובד יריס כלי רכב באמצעות כלי הרמה תקני שנבדק ע"י בודק מוסמך בלבד.
20. יש להציב סדי עצירה למניעת נפילת רכבים המורמים על גבי מתקני הרמה.
21. יש לתמוך בחלק מוגבה או מורם באמצעות לפחות שני כנים קבועים וחזקים.
22. בשכיבה מתחת לרכב יש להשתמש במשקפי מגן.
23. לפני הנעת או הרמת כלי הרכב יש לבדוק אם אין עובד תחתיו או בקרבתו.
24. **אסור בהחלט להזיז כלי רכב ללא בלמים.**
25. אין להשתמש בלחץ אוויר על כל התקניו לשם עבודות ניקיון, אלא בסמרטוט, נוזלי ניקוי ו/או שואב אבק, תוך כדי שימוש בצידוד מגן אישי לרבות משקפי מגן מתאימים.
26. מנהל המוסך ידאג לתקינות ובדיקת הרכבים עפ"י הוראות היצרן והוראות כל דין.
27. הקפד על היגיינה אישית: שטוף את ידיך לאחר סיום העבודה, ביציאה משירותים ולפני כל אכילה.

עמוד 1 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : כז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : תחנת דלק		

הוראות בטיחות וגיהות לעובדי תחנת דלק

1. כללי

- 1.1 העבודה בתחנת דלק והמעבר בה לצורך תדלוק כרוכים בסיכונים אש, התפוצצות, היווצרות חשמל סטטי ונשימת אדי דלק רעילים המזיקים לבריאות.
- 1.2 עבודה עפ"י הוראות הבטיחות שלהלן תסייע למנוע תאונות נדירות שתוצאתן אובדן חיי אדם.
- 1.3 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות כל דין ומהוראות הבטיחות לעבודה באש גלויה.
- 1.4 שטח תחנת הדלק הוא רדיוס 11 מטר לפחות מכל עמדת תדלוק. בשטח זה יש למנוע היווצרות של אש גלויה כהגדרתה ב"הוראות הבטיחות – עבודה באש גלויה" (עישון, ריתוך וכד'), גדילת עשבייה ואחסון חומרים דליקים ומחמצנים אחרים, וכן הקפדה על כל יתר ההוראות שלהלן.

2. טרם פריקת דלק לתחנה

- טרם פריקת דלקים לתחנת הדלק הפנימית יש לוודא:
- 2.1 שבאזור המכלים לא מתבצעת כל עבודה, ואין שימוש בציוד חשמלי שהפעלתו עלולה לגרום לדליקה, כולל עבודה באש גלויה בתחנה או בקרבתה.
 - 2.2 יש גישה חופשית ובטוחה לפתחי המכלים.
 - 2.3 תעודת המשלוח תואמת את ההזמנה.
 - 2.4 יש מספיק מקום במכלי התחנה לקליטת כל כמות הדלק שהגיעה.

3. פריקת דלק לתחנה

- 3.1 להראות לנהג את פתח קבלת הדלק לכל מוצר, לפתוח אותו ולוודא שכל מוצר דלק מוכנס למכל המתאים.
- 3.2 לוודא שצינור של מערכת השבת האדים מחובר.
- 3.3 להבטיח שתהליך הפריקה מתנהל ללא תקלות ושהנהג נמצא ליד ברזי המכלית כל משך הפריקה.
- 3.4 במקרה של קבלת דלק בלילה יש להשתמש בפנסים מוגני התפוצצות.

עמוד 2 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : כז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : תחנת דלק		

4. בגמר פריקת הדלק לתחנה

- 4.1 יש לעלות על המכלית ולוודא שהתאים שמהם התקבלו המוצרים ריקים.
- 4.2 לוודא סגירה ואטימת כל הפתחים העליונים של המכלית.
- 4.3 לנתק את צינור פריקת הדלק מהמכלית תחילה ולנקז אותו למכל התחנה.
- 4.4 לנתק את צינור השבת האדים.

5. תדלוק בטיחותי של רכב

- 5.1 יש לדומם את מנוע הרכב לפני התדלוק ובזמן התדלוק.
- 5.2 תדלוק פנימי יעשה אך ורק ע"י גורם מורשה מטעם מנהל אגף הרכב. בתדלוק חיצוני אין להתיר לאדם שאינו מחזיק ברישיון לרכב לתדלק אותו.
- 5.3 אין לעשן, להדליק סיגריות או להשתמש במצית בשטח תחנת הדלק ובפרט בשעת תדלוק, גם לא ברכב סגור.
- 5.4 אין להפעיל מכשיר טלפון נייד או קשר מחוץ לכלי הרכב ובשטח התחנה. השאר את המכשיר ברכב או כבה אותו.
- 5.5 נהג שיצא מהרכב ימתין מחוץ לרכב עד לסיום התדלוק. אין להיכנס לתוך הרכב או לרדת ממנו בשעת תדלוק (חשמל סטטי עלול להיווצר על פני הגוף, וכאשר נוגעים במשאבת הדלק, ניצוץ עלול להצית את אדי הדלק). לנוסע ברכב אסור לצאת מהרכב, כל עוד הרכב חונה ליד משאבות הדלק.
- 5.6 אם אש פורצת בזמן שאתה מתדלק, אל תסיר את הפייה מהרכב ואל תנסה לעצור את זרימת הדלק. עזוב את האזור מייד והזעק עזרה.
- 5.7 אין למלא את הדלק עד סוף המכל או יתר על המידה כדי למנוע שפיכת דלק.
- 5.8 יש למלא את המכל עד 95% מהקיבולת שלו, כדי להשאיר מקום להתפשטות האדים.
- 5.9 לאחר סיום פעולת משאבת דלק יש להשאיר את פיית המזנק בפתח מכל הדלק במשך מספר שניות בכדי למנוע טפטוף של טיפות דלק.
- 5.10 לצורך שינוע או אחסון דלק במכלים ידניים יש להשתמש אך ורק במכלים מיטלטלים מאושרים, ויש לוודא שהמכל מונח באופן יציב על הקרקע ולא על הרכב.
- 5.11 מילוי דלק במכל ידני עד 5 ליטר יכול שיעשה במכל פלסטי ומעל 5 ליטר במכל מתכת בלבד. אסור למלא מכל ידני מעל 25 ליטר.

עמוד 3 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : כז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : תחנת דלק		

6. עבודות תחזוקה בתחנת דלק

- 6.1 בתחנות תדלוק ובציוד לדלקים יש לעבוד עם כלי עבודה המופעלים בלחץ אוויר כתחליף לכלי עבודה חשמליים, כגון מקדחות או פטישי אוויר.
- 6.2 אם והעבודה בשטח התחנה אינה ניתנת לביצוע עם כלי עבודה המופעלים בלחץ אוויר, יש להשתמש בכלי עבודה חשמליים המותאמים לאווירה נפיצה וזאת רק לאחר יצירת תנאים נאותים לעבודה.
- 6.3 אין לעבוד בקרבת משאבות, מכלים וציוד לדלק עם כלי עבודה חשמליים או הפועלים בלחץ אוויר או אחרים ידניים, העשויים ליצור ולפזר ניצוצות או לגרום להתלקחות.
- 6.4 אין לבצע כל עבודה מכנית או חשמלית במשאבות דלק ו/או יחידות ניפוק לפני ניתוק זרם החשמל בלוח החשמל והתקנת אבטחה ו/או בקרה פיזית ושלט אזהרה מפני הפעלה מקרית.
- 6.5 אין לבצע כל עבודה בבריכות/שוחות כניסה/מעל מכלי הדלק, אלא אם ננקטו כל האמצעים הדרושים לביצוע העבודה, בתנאי הבטיחות לעבודה באווירה לא נפיצה.
- 6.6 כל עבודות החיווט והחיבורים במערכת החשמל יבוצעו אך ורק על ידי חשמלאי מוסמך לסוג העבודה הנדרש.
- 6.7 כל עבודה בציוד חשמלי או מכני תבוצע תוך כדי שימוש בציוד הגנה אישי מתאים, בהתאם ל"תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי)".
- 6.8 על העובד להופיע בבגדי עבודה עשויים מכותנה, למניעת יצירת והצטברות מטעני חשמל סטטי, ונעלי עבודה בטיחותיות עם סוליות כנגד החלקה ואנטי סטטיות.
- 6.9 העובד הנכנס לבריכה/שוחה צריך להיות מצויד וקשור עם רתמות וחבל הצלה, כאשר עובד נוסף ניצב מבחוץ להשגחה, כשהוא מחזיק בקצהו החופשי של חבל ההצלה. את העבודה במקרה זה יש לבצע עפ"י הוראות הבטיחות לעבודה במקום מוקף, אשר בקובץ "הוראות בטיחות וגיהות לעבודות ביוב".
- 6.10 יש לגדר מסביב את אזור העבודה, כדי למנוע פגיעה בעובד ובציבור.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כח	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה: תחנת דלק		

הוראות בטיחות וגיהות – כלי עבודה

1. כללי

- 1.1 במחסן חייב להיות מלאי של כלי עבודה במצב תקין המיועד לשימוש.
- 1.2 יש לבדוק את תקינותו של כל כלי עבודה לפני השימוש, ולהעביר כל כלי שאינו תקין או פגום לתיקון או להוציא לבלאי בהתאם לצורך.
- 1.3 לא יוכנס לשימוש כלי או כל אביזר אחר שאינו עונה לדרישות התקן.
- 1.4 אין לרכוש "מציאות" או כלים מתוצרת של יצרן אלמוני (זולים).
- 1.5 ציוד חשמלי מיטלטל חייב להיות בעל בידוד כפול.
- 1.6 המשתמש ידווח למחסנאי ולממונה הישיר עליו על כל כלי פגום.
- 1.7 תיקון כלים ייעשה אך ורק ע"י בעל מקצוע, מומחה.
- 1.8 בעת שימוש בכלי עבודה יש להשתמש בציוד מגן אישי, בהתאם למקום העבודה, אופי העבודה וסוג הכלי.
- 1.9 יש להשתמש, לתחזק, לאחסן ולבדוק את הכלים בהתאם להוראות היצרן.
- 1.10 הוראות אלו אינן באות לגרוע מהוראות כל דין אחר.

2. שימוש בכלים מתאימים ותקינים

- 2.1 יש להדריך כל עובד בנושא בחירת הכלים הנכונים לעבודה בבטיחות.
- 2.2 כל כלי שיוצא מן המחסן יעבור בדיקה ויזואלית שתאמת את תקינותו – באחריות מנהל העבודה.
- 2.3 אין להוציא מן המחסן כלים פגומים לצורך עבודה.
- 2.4 כלי העבודה חייבים להיות שלמים וראויים לשימוש.
- 2.5 יש לבחור בכלי מתאים לסוג העבודה. אין להשתמש בכלים שאינם מתאימים לצורך העבודה. אין לאלתר!

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : כח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : תחנת דלק		

3. שימוש נכון בכלים

- 3.1 יש להדריך את העובדים בדרך הנכונה לשימוש בטוח בכל כלי ולחזור על ההדרכה מידי תקופה. מומלץ לבצע את ההדרכה במסגרת שיחה קבוצתית על בטיחות.
- 3.2 אין לשאת בכיסי הבגדים כלי יד חדים, כגון סכין, מברג, מסמך/מדגש וכד' אלא בתוך נרתיק או כלי אחר המיועד לכך.
- 3.3 אין להשאיר כלים אשר עלולים לפגוע באדם אחר (חתך, כוויה, התחשמלות וכד').
- 3.4 אין להשאיר כלים ללא השגחה במקום מוגבה, כדי למנוע פגיעה בעובדים אחרים כתוצאה מהחלקה או נפילה של כלים אלו.
- 3.5 בעת השימוש בכלי עבודה ידניים יש לוודא שידי העובד ופני הכלים יהיו נקיים משמן או שומן, כדי לאפשר אחיזה טובה בידית.
- 3.6 אין להשתמש בכלי מעל לסבילותו.

4. אחסנה ושינוע של כלים

- 4.1 מחסן כלי עבודה חייב להיות מתוכנן ומסודר תמיד.
- 4.2 יש לסדר את כלי העבודה בתחנת העבודה כאשר כל כלי תלוי בנפרד, ערוך ומוכן לעבודה. על הקירות יש להתקין לוחות לתליית כלים עם סימון המקום.
- 4.3 כלים המיועדים לתיקון או להוצאה לבלאי יאוחסנו בנפרד.
- 4.4 יש לכסות קצוות של כלים חדים למניעת פגיעה בעובדים.
- 4.5 כלים אישיים צריכים להיות מסודרים בצורה נוחה ובטוחה במגירה או בארגז כלים.
- 4.6 העובד יעביר כלים רק בתוך חגורת כלים או תיקי נשיאה מיוחדים.
- 4.7 אין לזרוק כלי עבודה לעבר אדם אחר. כלי עבודה יש למסור או להניח בעדינות.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: כט	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה: דופן הידראולית		

הוראות בטיחות וגיהות – דופן הידראולית

1. כללי

- 1.1 לא תופעל דופן הידראולית אחורית או משווה גובה הידראולי (להלן דופן), אלא אם הם נבדקו ע"י בודק מוסמך ונתקבל תסקיר בדיקה בתוקף המאפשר את הפעלתם.
- 1.2 לא תופעל דופן בידי אדם, אלא אם הוא עונה לכל הדרישות הבאות:
 - א. מלאו לו 18 שנים.
 - ב. הודרך בידי אדם בעל ניסיון של שנה לפחות בהפעלה ותחזוקה של דופן הידראולית ובהגנה מפני הסיכונים האפשריים הכרוכים בהפעלה ותחזוקתה.
 - ג. הוא מונה לשם מטרה זו כנדרש בטופס "מינוי מפעיל מכונת הרמה".
- 1.3 דופן הידראולית המותקנת על רכב תשמש אך ורק להעמסה של טובין על הרכב שעליו היא מותקנת או לפריקתו ממנו.
- 1.4 אין להשתמש בדופן להעלאת נכים או לכל מטרה לא ראויה אחרת העלולה לגרום נזק לבני אדם.
- 1.5 אסור להשתמש בדופן כגשר להעמסת מטענים ע"י מלגזה.
- 1.6 אין לנסוע ברכב כאשר הדופן ההידראולית האחורית פתוחה.
- 1.7 אין ללבוש בגדים רפויים (עניבות, צעיפים, מקטורנים לא רכוסים) או תכשיטים (שעונים, שרשראות, צמידים) העלולים להיתפש בחלקים הנעים או קבועים.
- 1.8 אין לבצע שינויים בדופן ללא אישור היצרן ובודק מוסמך.
- 1.9 יש לנהוג עפ"י כל הוראות ההפעלה של היצרן.

2. לפני ההפעלה

- 2.1 נעל נעלי בטיחות. לבש אפוד זוהר בעת טעינה או פריקה בכביש סואן.
- 2.2 בכל יום, לפני השימוש בדופן וכן לאחר תיקון, יש לערוך בדיקה חזותית ולוודא את תקינות פעולתם של כל התקני הבטיחות, לרבות מהבהבי הבטיחות.
- 2.3 לוחיות או מדבקות בטיחות חסרות או פגומות יוחלפו בחדשות.
- 2.4 נזילה במערכת ההידראולית תתוקן מיידית ע"י צוות עובדים מיומן ומוסמך.
- 2.5 אין לנסות לאתר נזילות נוזלים תחת לחץ תוך כדי שימוש בידיים או באיברים אחרים.
- 2.6 בטרם הפעלת דופן הידראולית אחורית ודא שהרכב בלום.
- 2.7 בעת העברת המטען למשטח או פריקתו ממנו אל הקרקע, דחוף במקום למשוך את המטען, כדי למנוע את הידרדרותו או נפילתו.

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : כט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : דופן הידראולית		

3. בזמן ההפעלה

- 3.1 במשך כל זמן העבודה ודא שאין אנשים וכלי רכב בקרבת הדופן ובמרחב הפתיחה שלה.
- 3.2 עמוד לצד משאית הדופן הפונה אל המדרכה.
- 3.3 הרחק איברי גופך מהדופן ואל תניח לאחר לעשות כן, לבל ייתפסו או יימעכו.
- 3.4 שמור על מרחק בטיחות של 1 מטר לפחות מאזור הלכידה, בעת הפעלת הדופן באמצעות שלט.
- 3.5 שמור על קשר עין רצוף עם המטען ועם תנועת הדופן.
- 3.6 על המפעיל לדחוף את המטען על המשטח ומחוצה לו ולא למשוך אותו, כדי למזער את הסיכון ליפול מעבר לקצה המשטח.
- 3.7 דאג לפיזור אחיד של המטען סביב מרכז הכובד. המטען יהיה במרכז המשטח וקרוב לדופן ככל האפשר.
- 3.8 ודא שהמטען יציב ואינו חורג מהממדים של הדופן. ודא שהציוד נערם בצורה מסודרת, כך שלא תיווצר סכנת הידרדרות.
- 3.9 טעינת משטח (מטען) אחד תיעשה בכל פעם.
- 3.10 אין להעמיס את הדופן מעבר לעומס העבודה הבטוח.
- 3.11 העמידה במשטח ההרמה תהיה לצד המטען.
- 3.12 בעת העמסת משטחים הנעים על גלגלים יש להשתמש בסדי עצירה על המשטח או בולמים לגלגלים, כדי למנוע הידרדרות של המטען.
- 3.13 אין להשאיר את הדופן במצב עבודה או את קופסת הפיקוד ללא השגחה. יש לנעול את קופסת הפיקוד של הדופן אם הינך מתרחק 2 מטרים לפחות מהרכב.

4. בגמר העבודה

- 4.1 בסיום העבודה נעל את קופסת הפיקוד (לוח הבקרה). אל תשאיר מפתח במקום.
- 4.2 יש לשמור על ניקיון הדופן ולתחזק אותה עפ"י הוראות היצרן.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ל	עמוד 1 מתוך 6 עמודים
שם ההוראה: עגורנים		

הוראות בטיחות – עגורנים

בהוראות בטיחות אלו:

”עגורן” – מנוף זרוע הידראולי המותקן על גבי רכב מנועי והמיועד בעיקר להעמסת מטענים על הרכב ופריקתם או להרמת משטח עבודה לאדם (סל הרמה).

1. כללי

- 1.1 הוראות בטיחות אלו יחולו בנוסף על האמור ב”הוראות בטיחות – עבודה בגובה” וב”הוראות בטיחות – בדיקות ציוד תקופתיות” וב”הוראות בטיחות – פינוי ערימות גזם” וב”הוראות בטיחות – מאור רחובות”, והן אינן באות לגרוע מהוראות כל דין.
- 1.2 לא יופעל עגורן, אלא אם נבדק ע”י בודק מוסמך ונתקבל תסקיר בדיקה בתוקף המאשר את תקינותו ומאפשר את הפעלתו.
- 1.3 לא יופעל עגורן, אלא ע”י מי שהוסמך לכך ע”י רשות הסמכה ובכפוף לתקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכוונת הרמה אחרות ואתתים).
- 1.4 יודגש בזאת, כי גם הפעלת סל להרמת אדם מחייבת הסמכה מטעם רשות הסמכה להפעלת עגורן להעמסה עצמית.
- 1.5 על מנהל היחידה המזמין קבלן לעבודה באמצעות עגורן חלה החובה לבדוק שקיימים כל התסקירים וההסמכות הדרושים לעיל.
- 1.6 בטרם השימוש בעגורן רענן את הוראות הבטיחות וההפעלה.
- 1.7 בטרם תתחיל לעבוד על העגורן הינך חייב לבצע את הבדיקות הוויזואליות הבאות:
 - א. שלמות חלקים מכניים.
 - ב. נקודות חיבור ע”י ריתוך.
 - ג. צירים מסתובבים.
 - ד. גלגלות וכבלים.
 - ה. מייצבים.
 - ו. צנרת הידראולית ומפלס הנוזל ההידראולי.
 - ז. הסל להרמת אדם: חגורת בטיחות, נעילת הדלת, בידוד הסל וניקיונו.
 - ח. ידיות הפעלה (פיקוד) וידיות חירום הן בסל והן מהקרקע.
 - ט. מפסק השבתה בעת חירום.
 - י. שלמות סל ההרמה ויציבותו.
 - יא. צנרת הידראולית.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : ל	עמוד 2 מתוך 6 עמודים
שם ההוראה : עגורנים		

- יב. מפלסי שמן ומים.
- יג. לוודא שברשות הרכב ציוד עזרה ראשונה, מטף כיבוי אש, קונוסים וסימני אזהרה.
- יד. יש לבצע מחזור אחד שלם כדי לאתר חריגה מפעולה תקינה או רעשים שאינם שגרתיים.
- 1.8 אין להשתמש בעגורן שנתגלה בו פגם, עד לתיקונו ע"י גורם מוסמך בלבד ובדיקתו ע"י גורם מוסמך הרשאי לאשר את תקינות ביצוע התיקון.
- 1.9 לעולם אל תסיר ואל תוסיף או תתקן חלק מרכיבי העגורן אם אינך מוסמך לכך.
- 1.10 אין לנתק רכיבים הידראוליים הנמצאים תחת לחץ.
- 1.11 אין למלא דלק כשהמנוע פועל ואין לעשן בעת התדלוק.
- 1.12 בעת עבודה על עגורן או בקרבתו יש לחבוש קסדת מגן, לנעול נעלי בטיחות, ללבוש בגדי עבודה הדוקים ולהשתמש בציוד מגן אחר לפי הצורך.
- 1.13 אם העבודה מתבצעת בכביש, אי תנועה או בשוליהם יש ללבוש אפוד זוהר הן ביום והן בלילה.
- 1.14 ודא שיש אמצעי קשר, ציוד עזרה ראשונה ומטף לכיבוי אש זמינים לעת הצורך.
- 1.15 השתמש תמיד בכלים תקינים ומתאימים לצורך ביצוע העבודה.
- 1.16 כאשר העבודה נעשית במקום שבו היא עלולה לגרום סיכון לעוברי דרך, יש לגדר את מקום העבודה למניעת גישת אדם, להציב תמרורים עפ"י חוק ולהציב עובדים נוספים לשם השגחה עפ"י הצורך.
- 1.17 יש לוודא שהעגורן יהיה רחוק 3.25 מטר לפחות מעצמים ומקווי חשמל עיליים במתח עד 33,000 וולט, ו- 5 מטר לפחות מקווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט.
- 1.18 הנח תמיד שכבלי החשמל חיים, אלא אם הוכח בוודאות אחרת.
- 1.19 אין לעבוד עם עגורן כאשר נושבת רוח חזקה, ברקים ובתנאי תאורה שאינם נאותים.
- 1.20 בנהיגה ציית לכל חוקי ותקנות התעבורה.
- 1.21 בעת נסיעה, אין לאפשר לאף אחד להימצא בחלק האחורי של המשאית או בסל.
- 1.22 אין להרים או להוריד אנשים ע"י העגורן, אלא באמצעות סל הרמה תקני ומאושר בלבד.
- 1.23 אין לקרב עגורן לשפת חפירות מחשש לערעור יציבותן.
- 1.24 אין להשאיר עגורן ללא השגחה.
- 1.25 לפני ביצוע כל עבודה, יש להעמיד את העגורן על משטח יציב על גבי המייצבים ולאזן את הרכב.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ל	עמוד 3 מתוך 6 עמודים
שם ההוראה: עגורנים		

- 1.26 יש להזהיר את כל העובדים באזור העבודה מפני שינויים במצב המייצבים. ההעמדה על גבי המייצבים תיעשה בזהירות המרבית. אם אינך בקשר עין עם כל המייצבים עליך להיעזר באדם נוסף לשם הזזתם בצורה בטוחה.
- 1.27 לא יימצא אדם מתחת לעגורן, בתחום צידודו ולאורך כל מסלול תנועתו.
- 1.28 הפעל את בלם החניה תמיד בטרם תפעיל את העגורן.
- 1.29 הפעלת העגורן תיעשה בזהירות, ויש להימנע מתנועות פתאומיות.
- 1.30 אין לעבוד עם העגורן אם אינך חש בטוב או אם הינך תחת השפעת תרופות או חומרים אחרים אשר עלולים לפגוע בערנותך.
- 1.31 יש לבדוק, לתחזק ולהשתמש בעגורן בהתאם להוראות היצרן.
- 1.32 היעזר בהנחיות היצרן לגבי אופן החניית העגורן ואחסונו.
- 1.33 בטרם תעזוב את העגורן, הורד את הסל/קפל העגורן, הרם את המייצבים. בעת החניית העגורן, הפעל בלם חניה והוצא את המפתחות מהרכב.

2. הרמת ופריקת מטענים

- 2.1 ודא כי קיים שילוט על העגורן המראה את עומס העבודה הבטוח, כתלות ברדיוס העבודה.
- 2.2 יש לבדוק את העגורן לפני הנסיעה.
- 2.3 ודא כי מידות העגורן מאפשרות מעבר מתחת לגשרים, מעברים צרים ותשתיות.
- 2.4 בעת חניית הרכב יש להפעיל את בלם החניה.
- 2.5 לפני השימוש יש לוודא שהמשטח שעליו עומד העגורן יציב וקשיח.
- 2.6 אין להשתמש באביזרי הרמה ללא אישור ובדיקה תקפה ע"י בודק מוסמך או באביזרי הרמה שאינם מתאימים או שאינם תקינים.
- 2.7 אין להשתמש באביזרי הרמה ללא סימון עומס העבודה הבטוח עליהם (ע.ע.ב).
- 2.8 בשימוש במענב אין לעבור זווית של 120 מעלות בין זרועות המענב.
- 2.9 המטען יחובר לאביזר היטב.
- 2.10 יש להציב את תפסן הכפות (סביבון) או אונקל ההרמה מעל מרכז הכובד של המטען, ולוודא את יציבותו.
- 2.11 בטרם ביצוע העבודה יש להעריך את משקל המטען ולבדוק שעומס העבודה בגבולות המותרים. יש להקפיד על עומס עבודה בטוח בכל עת. חריגה מעומס העבודה הבטוח עלולה לגרום לשבר או להתהפכות הכלי.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: ל	עמוד 4 מתוך 6 עמודים
שם ההוראה: עגורנים		

- 2.12 הרמת המטען תיעשה באיטיות באמצעות מתיחה ראשונית, ובהמשך באמצעות הרמה אנכית.
- 2.13 יש להקפיד שתנועת העגורן תהיה חלקה ורציפה כך שהמטען לא יטלטל.
- 2.14 תנועת העגורן תיעשה באזור הפנוי ממכשולים ומבני אדם, לרבות המפעיל עצמו.
- 2.15 אין להעביר מטען מעל אנשים.
- 2.16 אין להשאיר מטען ללא השגחה.
- 2.17 אין לנסוע עם מטען מורם.
- 2.18 כשאין קשר עין עם המטען לכל אורך מסלול תנועתו יש להסתייע באתת מוסמך.
- 2.19 יש להוריד ולהציב את המטען במקום המיועד בצורה נכונה.
- 2.20 יש לוודא חלוקה סימטרית של המטען כלפי ציר האורך של המשאית.
- 2.21 העמסת מטען על המשאית תיעשה באופן שימנע את נפילתו ממנה.
- 2.22 המטען או זרוע המנוף לא יתרוממו מעבר לקצה דופן המשאית ומעבר למותר בחוקי התעבורה.
- 2.23 לאחר שחרור המטען יש לקפל את הזרוע ולאחר מכן את המייצבים.

3. עבודה עם סל הרמה

- 3.1 **סל הרמה לא יועמס מעבר לעומס העבודה הבטוח, קרי מספר העובדים המקסימלי הרשאים לעלות עליו ומשקל הציוד כפי שנקבע לו.** נתונים אלו יצוינו באופן ברור על גבי הסל.
- 3.2 אין להפעיל את סל ההרמה מחוץ למעטפת המגבלות שלה כפי שקבע היצרן או גורם מוסמך אחר.
- 3.3 אין להשתמש בסל ההרמה להרמת/להורדת מטענים או כמנוף.
- 3.4 אין לקדוח חורים בסל.
- 3.5 העגורן עם סל ההרמה לא יוסע ולא יוזז כל עוד שוהה אדם בתוך הסל.
- 3.6 אין לבצע עבודות ריתוך על סל ההרמה ובקרבתו בטרם נותקו המצברים. מבנה הסל לא ישמש כהארקה לריתוך.
- 3.7 בטרם תחל לעבוד על הסל הכר את אזור העבודה ותכנן את העבודה.
- 3.8 עבודה בסביבה הפתוחה לציבור מחייבת שילוט וחיסמת גישה למניעת תאונות.
- 3.9 לפני השימוש יש לוודא שהמשטח שעליו עומד העגורן עם סל ההרמה הוא יציב וקשית.
- 3.10 סל ההרמה יהיה נקי משמנים ומכל חפץ או כלי.

עמוד 5 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : ל	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : עגורנים		

- 3.11 כאשר המשטח משופע, המפעיל יציב את סל הרמה בכיוון מעלה השיפוע, והרכב יובטח מפני הידרדרות בעזרת משולשים (קלינים) מיועדים ליד הגלגלים.
- 3.12 סל ההרמה לא יופעל מהקרקע כל עוד בני אדם נמצאים בתוכו. הפעלת סל ההרמה מותרת מקופסת הפיקוד הצמודה לו, למעט במקרה חירום שבו אפשר להפעיל את הסל מקופסת הפיקוד הנמצאת על הקרקע.
- 3.13 על העבודה המבוצעת באמצעות הסל ישגיח אדם נוסף שיעמוד על הקרקע. אדם זה יהיה אף הוא חייב להיות מורשה להפעיל את העגורן.
- 3.14 יש לסגור היטב את שער הכניסה לסל ההרמה טרם הפעלתו.
- 3.15 על כל עובד בסל ההרמה להירתם אל נקודת עיגון בסל באמצעות מערכת מניעת נפילה.
- 3.16 אין להתיר לאף אדם לנוע או לעמוד מתחת לסל ולאורך תנועת הציוד שלו.
- 3.17 כאשר הסל בתנועה, ודא כי כל חלקי גופך נמצאים בתוך מסגרת משטח העבודה.
- 3.18 הפעל את הסל כשאתה מביט אל כיוון התנועה, והיזהר מכל מכשול במסלול תנועתו. במקרה הצורך היעזר בעובד מורשה שיוכל לכוון אותו.
- 3.19 ודא כי כל החפצים הציוד והכלים אינם יוצאים מתחומי משטח העבודה. כלי העבודה יוחזקו באופן בטוח למניעת נפילתם.
- 3.20 יש לדומם את המנוע לאחר ייצוב סל ההרמה במקום המיועד.
- 3.21 אין להפעיל כוח אופקי או עומס צידי על הסל.
- 3.22 אין לקשור את סל ההרמה לשום נקודה, כי בעת התנתקות ממנה הדבר עלול להביא להתמוטטות הסל.
- 3.23 לעולם אין להיקשר למבנה סמוך כאשר עובדים על הסל.
- 3.24 לעולם אין להשתמש בסולם או באמצעי הגבהה אחר על גבי הסל כדי להגיע למקום גבוה יותר.
- 3.25 אסור לצאת מתחומי משטח העבודה של סל ההרמה כדי לבצע את העבודה. הקפד להצמיד היטב את שתי רגליך לרצפת הסל.
- 3.26 אסור לשבת, לעמוד או לטפס על מעקות הבטיחות של סל ההרמה.
- 3.27 אין להשליך חפצים או כלים מהסל כלפי מטה או מלמטה כלפי מעלה.
- 3.28 אין לעלות או לרדת או לקפוץ מהסל כל עוד הוא בתנועה, וכל עוד אין אפשרות לעשות כן בבטחה מהקרקע.
- 3.29 כניסה אל הסל או יציאה ממנו תבצע, כאשר הסל נמצא בסמוך אל הקרקע או ממשטח הרכב.

עמוד 6 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : ל	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : עגורנים

4. במקרה חירום

אם מפעיל הסל מרותק, לכוד או אינו מסוגל להפעיל את העגורן מכל סיבה יש לנהוג ע"פ ההוראות להלן:

- 4.1 במקרה של חשמול, כשאין אפשרות להוריד את הסל בבטחה אל הקרקע, אין לגשת אל הרכב ולאחוז בו כל עוד קיים חשש שהרכב מחושמל. יש להשתמש בחפץ ארוך ומבודד כדי להוריד את הסל כלפי מטה. אם אין אפשרות להרחיק את הסל מהסכנה, קרא מיידית לעזרה והרחק אנשים מהמקום.
- 4.2 מפעיל מוסמך ינסה להוריד את הסל מעמדת הבקרה הקרקעית.
- 4.3 אם העגורן נתקע, ללא יכולת הורדתו אל הקרקע גם באמצעות ידיות החירום, יש לקרוא מיידית לעזרה ולנסות להוריד את המנוף רק לאחר שנתמך היטב באמצעות עגורן אחר.
- 4.4 יש לחלץ את העובדים לפני כל ניסיון לשחרר או להוריד את העגורן עצמו.
- 4.5 אם עובדים לכודים על גבי סל, יש לחלצם ע"י עגורן + סל אדם נוסף, כשהם עוברים מסל אל סל תוך כדי שימוש במערכת מניעת נפילה.
- 4.6 לאחר כל מקרה חירום חובה לבדוק את העגורן באופן יסודי בטרם ייעשה בו שימוש.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: לא	עמוד 1 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: במות הרמה		

הוראות בטיחות – במות הרמה

בהוראות בטיחות אלו:

"במת הרמה" – מתקן הרמה בעל משטח עבודה מגודר המיועד לשאת אנשים וציוד לצורך ביצוע עבודות בגובה.

1. כללי

- 1.1 הוראות בטיחות אלו יחולו בנוסף על האמור ב"הוראות בטיחות – עבודה בגובה" וב"הוראות בטיחות – בדיקות ציוד תקופתיות", ואינן באות לגרוע מהוראות כל דין.
- 1.2 לא תופעל במת הרמה, אלא אם היא נבדקה ע"י בודק מוסמך ונתקבל תסקיר בדיקה בתוקף המאשר את תקינותה ומאפשר את הפעלתה.
- 1.3 לא תופעל במת הרמה, אלא ע"י מי שרשאי לכך, ובכפוף לתקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים).
- 1.4 הפעלת במת הרמה תיעשה אך ורק ע"י עובד שקיבל הדרכה מתאימה ומונה ע"י מנהל היחידה בכתב, על גבי "טופס מינוי מפעיל מכונת הרמה" בנספח א'. עותק מטופס המינוי יישמר בצמוד לבמה.
- 1.5 על מנהל היחידה המזמין קבלן לעבודה באמצעות במת הרמה חלה החובה לבדוק שקיימים כל התסקירים וההרשאות הדרושים לעיל.
- 1.6 בטרם השימוש בבמה, רענן את הוראות הבטיחות וההפעלה.
- 1.7 בטרם תתחיל לעבוד על הבמה, הינך חייב לבצע את הבדיקות הוויזואליות הבאות:
 - א. התקני בטיחות – מעקות, מדבקות, שלטי בטיחות.
 - ב. שלמות חלקים מכניים – חלקים חסרים או רופפים, סימנים לסדקים או שפשוף.
 - ג. חיבורים מרותכים, מחברים, גלגלי הנעה וכיוון.
 - ד. כבלי חשמל.
 - ה. מייצבים – נוריות מחוון, שרוולים וקורות.
 - ו. צנרת הידראולית ומפלס הנוזל ההידראולי.
 - ז. יש לבצע מחזור אחד שלם כדי לאתר חריגה מפעולה תקינה או רעשים שאינם שגורתיים. יש לבדוק תגובות של לחצני חירום וידיות הפעלה.

עמוד 2 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : לא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : במות הרמה		

- 1.8 אין להשתמש בבמת הרמה שנתגלה בה כל פגם, עד לתיקונה ע"י גורם מוסמך בלבד ובדיקתה ע"י גורם מוסמך הרשאי לאשר את ביצוע התיקון.
- 1.9 לעולם אל תסיר ואל תוסיף או תתקן חלק מרכיבי הבמה, אם אינך מוסמך לכך.
- 1.10 יש להעמיד את במת ההרמה על משטח יציב על גבי המייצבים.
- 1.11 לא יימצא אדם מתחת לבמת ההרמה ובקרבתה.**
- 1.12 בעת עבודה על במת הרמה או בקרבתה יש לחבוש קסדת מגן, לנעול נעלי בטיחות, ללבוש בגדי עבודה הדוקים ולהשתמש בציוד מגן אחר לפי הצורך.
- 1.13 אם העבודה מתבצעת בכביש, אי תנועה או בשוליהם יש ללבוש אפוד זוהר הן ביום והן בלילה.
- 1.14 ודא כי אמצעי קשר, ציוד עזרה ראשונה ומטף לכיבוי אש זמינים לעת הצורך.
- 1.15 השתמש תמיד בכלים תקינים ומתאימים לצורך ביצוע העבודה.
- 1.16 כאשר העבודה נעשית במקום שבו היא עלולה לגרום סיכון לעוברי דרך, יש לגדר את מקום העבודה כדי למנוע גישת אדם, להציב תמרורים ע"פ חוק ולהציב עובדים נוספים לשם השגחה על פי הצורך.**
- 1.17 יש לוודא שבמת ההרמה תהיה רחוקה 3.25 מטר לפחות מעצמים ומקווי חשמל עיליים במתח עד 33,000 וולט, ו- 5 מטר לפחות מקווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט.**
- 1.18 הנח תמיד שכבלי החשמל חיים, אלא אם הוכח בוודאות אחרת.
- 1.19 אין לעבוד עם במת הרמה כאשר נושבת רוח חזקה, ברקים ובתנאי תאורה שאינם נאותים.
- 1.20 אין לקרב במת הרמה לשפת חפירות מחשש לערעור יציבותן.
- 1.21 אין להשאיר במת הרמה ללא השגחה.
- 1.22 יש לתחזק ולהשתמש בבמת ההרמה בהתאם להוראות היצרן.
- 1.23 אין לעבוד עם במת הרמה אם אינך חש בטוב או אם הינך תחת השפעת תרופות או חומרים אחרים אשר עלולים לפגוע בערנותך.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לא	עמוד 3 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה : במות הרמה		

2. תפעול במות הרמה

- 2.1 במת הרמה לא תועמס מעבר לעומס העבודה הבטוח, קרי מספר העובדים המקסימלי הרשאים לעלות עליה ומשקל הציוד כפי שנקבע לה. נתונים אלו יצוינו באופן ברור על גבי הבמה.
- 2.2 אין להפעיל את במת ההרמה מחוץ למעטפת המגבלות שלה כפי שקבע היצרן או גורם מוסמך אחר.
- 2.3 אין להשתמש בבמת הרמה להרמת/להורדת מטענים או כמשענת.
- 2.4 במת הרמה לא תוסע ולא תוזז כל עוד אדם שוהה בתוכה.
- 2.5 אין לקדוח חורים בבמה.
- 2.6 בדוק את נתיב ההנעה של הבמה. ודא היעדר של מכשולים ובני אדם.
- 2.7 חל איסור מוחלט להרים אדם שלא באמצעות משטח העבודה הייעודי והתקני של הבמה.
- 2.8 אין לבצע עבודות ריתוך ע"י הבמה ובקרבתה בטרם נותקו המצברים. מבנה הבמה לא ישמש כהארקה לריתוך.
- 2.9 לבש תמיד בגדי מגן והשתמש בציוד מגן בעת הטיפול במצברים. הימנע ממגע עם חומצת המצברים. אין לעשן או לאפשר אש גלויה בקרבתם. טען את המצברים במקום מאוורר היטב וע"פ הוראות היצרן.
- 2.10 בטרם תחל לעבוד על הבמה הכר את אזור העבודה ותכנן את העבודה.
- 2.11 עבודה בסביבה הפתוחה לציבור מחייבת שילוט וחסידת גישה למניעת תאונות.
- 2.12 לפני השימוש יש לוודא שהמשטח שעליו עומדת במת ההרמה יציב וקשיח.
- 2.13 משטח העבודה של הבמה יהיה נקי משמנים ומכל חפץ או כלי.
- 2.14 יש לפרוס את כל המייצבים ולפלס הבמה באמצעות מגבהי הפילוס כשהם לחוצים היטב אל הקרקע.
- 2.15 במת ההרמה לא תופעל מהקרקע כל עוד בני אדם נמצאים עליה. הפעלת הבמה מותרת מקופסת הפיקוד הצמודה לה, למעט במקרה חירום שבו אפשר להפעיל את הבמה מקופסת הפיקוד הנמצאת על הקרקע.
- 2.16 על העבודה המבוצעת באמצעות הבמה ישגיח אדם נוסף אשר יעמוד על הקרקע. אדם זה יהיה אף הוא חייב להיות מורשה להפעיל את הבמה.
- 2.17 יש לסגור היטב את שער הכניסה לבמה טרם הפעלתה.

עמוד 4 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : לא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : במות הרמה		

- 2.18 על כל עובד בבמה להירתם אל נקודת עיגון בבמה באמצעות מערכת מניעת נפילה.
- 2.19 אין להתיר לאף אדם לנוע או לעמוד מתחת לבמה.
- 2.20 כאשר הבמה בתנועה, ודא כי כל חלקי גופך נמצאים בתוך מסגרת משטח העבודה.
- 2.21 הפעל את הבמה כשאתה מביט אל כיוון התנועה, והיזהר מכל מכשול במסלול תנועת הבמה. במקרה הצורך היעזר בעובד מורשה כדי לכוון אותך.
- 2.22 ודא כי כל החפצים הציוד והכלים אינם יוצאים מתחומי משטח העבודה. כלי העבודה יוחזקו באופן בטוח למניעת נפילתם.
- 2.23 אין להפעיל כוח אופקי או עומס צידי על הבמה.
- 2.24 לעולם אין לקשור את הבמה לכל נקודה.
- 2.25 לעולם אין להיקשר למבנה סמוך כאשר עובדים על הבמה.
- 2.26 לעולם אין להשתמש בסולם או באמצעי הגבהה אחר על גבי הבמה כדי להגיע למקום גבוה יותר.
- 2.27 אסור לצאת מתחומי משטח העבודה כדי לבצע את העבודה. הקפד להצמיד היטב את שתי רגליך לרצפת משטח העבודה.
- 2.28 אסור לשבת, לעמוד או לטפס על מעקות הבטיחות של במת העבודה.
- 2.29 אין להשליך חפצים או כלים מהבמה כלפי מטה או מלמטה כלפי מעלה.
- 2.30 אין לעלות או לרדת או לקפוץ מהבמה כל עוד היא בתנועה, וכל עוד אין אפשרות לעשות כן בבטחה מהקרקע.
- 2.31 כניסה אל הבמה או יציאה ממנה תתבצע כאשר הבמה נמצאת בסמוך אל הקרקע.
- 2.32 אסור לרדת מבמת ההרמה כאשר היא מוגבהת. במקרה של תקלה יש להפעיל את שסתום ההורדה הידני מתוך הבמה. אם אפשרות זו לא מעשית, העובד הנמצא על הקרקע יבצע את הפעולה.
- 2.33 לפני שעוזבים את הבמה יש להוריד את הבמה עד הסוף, לדומם אותה ע"י העברת הפיקוד למצב מופסק, להכניס את המייצבים לתוך שרוולי האחסון, להוציא את מתח המפתח כדי למנוע שימוש מאנשים שאינם מורשים, ולהבטיח את הבמה מפני כל תנועה.
- 2.34 היעזר בהנחיות היצרן לגבי אופן שינוע הבמה ואחסונה.

עמוד 5 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : לא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : במות הרמה		

נספח א'

מחלקת בטיחות וגיהות

מינוי מפעיל מכונת הרמה

[בהתאם לתקנה 18(ג) לתקנות הבטיחות העבודה (עגורנאים), מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים), התשנ"ג-1992]

1. פרטי מכונת ההרמה

שם המכונה: _____ שם היצרן: _____

מס' מזהה: _____ עומס עבודה בטוח: _____

המכונה מופעלת ע"י כוח: מכני/חשמלי/הידראולי/פניאומטי (הקף בעיגול)

2. פרטי והצהרת הממנה

אני הח"מ מצהיר בזאת כי מיניתי את האנשים, שפרטיהם בסעיף 3 להלן, להפעיל את מכונת ההרמה שפרטיה בסעיף 1 לעיל, וכי הם עומדים בכל הדרישות המפורטות בתקנה 18 של תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים), מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים), התשנ"ג-1992.

שם הממנה _____ תפקיד _____ כתובת _____

תאריך _____ חתימה _____

3. פרטי והצהרת המפעיל

אני החתום מטה מצהיר בזאת שכל הנתונים המתייחסים לי נכונים, וכי קיבלתי הדרכה הפעלת המכונה המפורטת בסעיף 1 לעיל כנדרש בתקנה 18 של התקנות הנזכרות בסעיף 2 לעיל.

שם משפחה	שם פרטי	תעודת זהות	שנת לידה	תפקיד	תאריך	חתימה

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לב	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה : מכונת שטיפה בלחץ		

הוראות בטיחות וגיהות – מכונת שטיפה בלחץ

1. לא תופעל מכונת שטיפה בלחץ מים (להלן "המכונה") ע"י עובד, אלא אם הוא קיבל הדרכה מבעל מקצוע מתאים בנושא תפעול המכונה ודגשי בטיחות הנוגעים לנושא.
2. השימוש, ההפעלה והתחזוקה של המכונה ייעשו בהתאם להוראות היצרן וע"י המוסמכים לכך.
3. לפני כל הפעלה של המכונה יש לבדוק חזותית: קרעים או פגמים בצינור השטיפה, שלמות אקדח השטיפה וכבל החשמל.
4. אם התגלה ליקוי כלשהו – אין להפעיל את המכונה ויש לדווח מיידית לממונים.
5. המכונה תוזן דרך מפסק מגן לזרם דלף (פחת).
6. התקע ובית התקע יהיו מסוג מוגן מים לפי התקן הישראלי.
7. כבל ההזנה חייב להיות עשוי מניאופרן או מגומי בעל תכונות דומות.
8. כל טיפול, תחזוקה ובדיקה של המכונה ייעשה אך ורק כשהיא מנותקת מזרם החשמל.
9. עמדת השטיפה תהיה מנוקזת ובעלת רצפה מחוספסת למניעת החלקה.
10. יש להקפיד על עבודה עם ידיים יבשות ועל מיקום המכונה בסביבה יבשה בכל עת.
11. יש לוודא כי הדטרגנטים המשולבים מתאימים ומאושרים לשימוש.
12. יש לקיים אזורור נאות במקום העבודה כדי למנוע שאיפת עשן ואדים.
13. יש לוודא שאין סכנת התלקחות/נפיצות במקום העבודה.
14. בעת שימוש במכונה, יש להשתמש בציוד מגן אישי שלהלן:
 - א. מגפי בטיחות/נעלי בטיחות.
 - ב. משקפי מגן/מגן פנים.
 - ג. כפפות.
 - ד. סינר.
 - ה. אוזניות נגד רעש.
15. אין לכוון את סילון המים לעבר בני אדם. יש להקפיד כי לא יימצא אדם בתחום שעלול לסכנו.

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : לב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מכונת שטיפה בלחץ		

16. בגמר העבודה יש לבצע את הפעולות הבאות :

- א. לנתק את המכונה מזרם החשמל.
- ב. לנתק את המכונה ממקור המים.
- ג. לשחרר את יתרת הלחץ הנצור במערכת ע"י כיוון אקדח השטיפה אל הקרקע.
- ד. לנצור את האקדח עד לשימוש הבא.
- ה. לגלגל את צינור השטיפה ולתלות במקום המיועד.
- ו. לנקות ולייבש את ציוד המגן ואת סביבת העבודה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לג	עמוד 1 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה : מכונה ניידת רגלית		

הוראות בטיחות להפעלת מכונה ניידת רגלית

1. הגדרה

1.1 מכונה ניידת רגלית (להלן "מכונה") – מכונה ניידת המכוונת בידי אדם האוחז בה ושאינה מיועדת על פי המבנה שלה להסעת נהג או נוסעים.

2. כללי

- 2.1 לא תופעל מכונה ניידת רגלית ע"י עובד, אלא אם הוא קיבל הדרכה מאת אדם הבקיא בהפעלתה ומכיר את הסיכונים הכרוכים בהפעלתה, ואם מנהל היחידה אישר בכתב את הפעלתה ע"י אותו עובד.
- 2.2 השימוש במכונה ייעשה על גבי משטח שטוח, יציב ובטוח.
- 2.3 השימוש במכונה אסור באזור שבו קיימת אווירה דליקה, קורוזיבית, חומצית או בסיסית.
- 2.4 המכונה לא תועמס מעבר לעומס הבטוח שנקבע לה ע"י היצרן/בודק מוסמך.
- 2.5 חל איסור חמור להניח חלקי גוף מתחת למכונה או מטענים.
- 2.6 השימוש במכונה מחייב לנעול נעלי בטיחות נקיים משמנים ובגדים הדוקים לגוף, וללא תכשיטים. אם אתה מפעיל את המכונה במעברי מחסן באחסון בגובה העולה על 3 מטר, חבוש כובע מגן.
- 2.7 לעולם אל תפעיל את המכונה אם אתה עייף, אינך בקו הבריאות או אם אתה תחת השפעה של סמים ואלכוהול.
- 2.8 אין להפעיל את המכונה בתנאי מזג אוויר סוער או בתנאי סביבה רטובים.
- 2.9 אין להפעיל את המכונה מחוץ לשטח חצרות העירייה.
- 2.10 אין להפעיל את המכונה מתחת למתח חשמלי שנקבע עבורה לשימוש ע"י היצרן.
- 2.11 המכונה תתוחזק ותוטען עפ"י הוראות היצרן. הטעינה תתבצע במקום מאוורר ומרוחק ממקור אש גלויה.
- 2.12 ניקוי המערכת החשמלית ייעשה ע"י לחץ אוויר ולא ע"י מים.
- 2.13 לפני בדיקת המערכת החשמלית, סגור את מתג ההפעלה והפעל את לחצן החירום.
- 2.14 לא ייעשו כל תיקון או הרכבה במכונה שלא בידי בעל מקצוע מוסמך.
- 2.15 בכל מקרה של סתירה בין הוראות היצרן להוראות אלו, יש לפעול עפ"י הוראות היצרן, אלא אם הוראות אלו מגובות ע"י הוראות כל דין.

עמוד 2 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : לג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מכונה ניידת רגלית		

3. לפני השימוש במכונה

- 3.1 בחן פעולה נורמאלית של המכונה לפני כל שימוש. בדוק היעדר נזילות, ודא שאין חלקים פגועים, בדוק את תקינות שיני המלגזון, מערכת בלימה וכפתורי החירום.
- 3.2 לפני הפעלת המכונה ודא שאין בני אדם בסביבה העלולים להיפגע.
- 3.3 אל תפעיל את המכונה עם ידיים רטובות/חלקלקות.

4. הרמה ופריקת מטענים

- 4.1 העמסת מטענים תיעשה במרכז הכובד של העמסה כדי למנוע התהפכות. במידת הצורך יש לקשור את המטען.
- 4.2 הרמת מטענים תיעשה על גבי משטח הרמה יציב במידות מתאימות, לא רחב ולא צר מדי.
- 4.3 אין להניח ואין להרים מטען במרחק שיגלוש למעלה משליש אורך שיני המלגזה.
- 4.4 אין להעמיס מטענים באופן ששדה הראייה יוסתר.
- 4.5 חל איסור להרים או להוריד מטען תוך כדי תנועת המכונה.
- 4.6 אין להניח מטענים כבדים במהירות על שיני המלגזה.
- 4.7 אין להניח מטענים כבדים על המכונה לאורך זמן ארוך.
- 4.8 אין להרים או לפרוק מטענים על גבי משטח משופע.
- 4.9 כאשר אתה ניגש לקחת מטען, הקפד שההיגוי יהיה מאחור.
- 4.10 כאשר יש צורך בהעברת מטען מהמכונה למעלון או למשטח הרמה אחר (פלטפורמה), יש לוודא תחילה שהמעלון או משטח ההרמה כשירים להרים את המכונה ואת המטען שנמצא עליה.
- 4.11 לפני פעולת ההרמה, העובד תמיד יעלה לאחור הצבת המטען על גבי המשטח ויירד מהמשטח לפני העברת המכונה.
- 4.12 היזהר בעלייה ובירידה ממשווה הגובה. אל תסיע בקרבה לשול את משווה הגובה.
- 4.13 היזהר בתנועה בתוך הארגז/מכולה כדי למנוע הימחצות עצמית.

5. הסעת/נהיגת המכונה

- 5.1 בחן את דרכך וודא שהיא נקייה ממכשולים וסיכונים.
- 5.2 אל תסיע את המכונה בבוץ, בחול, באבק כבד או בשלוליות מים.
- 5.3 צפה תמיד לכיוון הנסיעה המיועד, והקפד להסתכל לכיוון הנסיעה בזמן ההסעה.

עמוד 3 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : לג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מכונה ניידת רגלית		

- 5.4 היה תמיד מרוכז בעת נסיעה. יש להסיע את המכונה בזהירות ובמהירות איטית שלא תעלה על 4 קמ"ש.
- 5.5 כדי לאפשר ראות טובה יותר אשר תפחית את האפשרות של התנגשות מקרית, הפעל את המכונה כך שאתה הולך קדימה.
- 5.6 הסע את המכונה תמיד כאשר ידך הנוהגת מתוחה ככל האפשר, וכפות רגליך מרוחקות ככל שאפשר מהגלגלים של המכונה. החלף את היד הנוהגת בהתאם לכיוון סיבוב המכונה.
- 5.7 אל תאחוז את ידית הניהוג עם שתי הידיים בנסיעה קדימה (כאשר אתה הולך לאחור). המכונה עלולה לעלות על כפות רגליך.
- 5.8 חל איסור להסיע עובדים על גבי המכונה או על גבי סלים או מטענים הנמצאים עליה.
- 5.9 אל תעמוד או תשב על המכונה.
- 5.10 סע עם המטען בגובה הנמוך ביותר האפשרי מהקרע (לא יותר מ- 10 ס"מ).
- 5.11 המכונה לא תשמש כאמצעי גרירה.
- 5.12 לעולם אל תחל בנסיעה, בלימה או סיבוב באופן פתאומי.
- 5.13 הסעת המכונה בעיקולים חדים תתבצע באיטיות ובזהירות מרבית.
- 5.14 כאשר שדה הראייה מוסתר ע"י המטען, יש להסיע את המכונה בכיוון לאחור או להיעזר בעובד מְכוּוֹן. הימנע מנסיעה במקומות שבהם שדה הראייה לקוי.
- 5.15 בעת נסיעה במעבר בעל גישה מוגבלת, יש להסתייע בעובד מכוון.
- 5.16 בעת נסיעה על משטח מעבר צר, שמור על מרחק בטיחות מהקצה.
- 5.17 בעת נסיעה לאחור, ודא שאין בני אדם בקרבת מקום.

נסיעה בשיפוע

- 5.18 כאשר אתה נוסע עם מטען בשיפוע (עלייה או ירידה), ודא שהינך תמיד נמצא בחלק העליון של השיפוע כדי למנוע התהפכות של המטען.
- הערה : על אף האמור לעיל, יש הוראות של יצרנים וסוגי מכונה שונים המחייבים לוודא שהמטען נמצא בחלק העליון של השיפוע, ולכן יש תמיד לפעול עפ"י הוראות היצרן של המכונה.
- 5.19 עמוד תמיד לצד המכונה בעת ההסעה במעלה או במורד.
- 5.20 אין לבצע תנועות סיבוביות על גבי השיפוע.

עמוד 4 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : לג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מכונה ניידת רגלית		

6. בגמר השימוש במכונה

- 6.1 החנה את המכונה במקום ישר ויציב. אל תחנה את המכונה במקום המשמש ליציאה או במקום החוסם אמצעים לשימוש בחירום.
- 6.2 הורד את שיני המלגזה לגובה הנמוך ביותר כאשר המכונה אינה בשימוש.
- 6.3 הפנה את היגוי המכונה למרכז.
- 6.4 הוצא את מפתחות ההתנעה.
- 6.5 הקפד על ניקיון המכונה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: לד	עמוד 1 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: גנרטורים		

הוראות בטיחות וגיהות לגנרטורים

1. הגדרות

- 1.1. "גנרטור ארעיי" – גנרטור הניתן להעברה בנקל ומובא אל מתקן חשמל לשם אספקה ארעית.
- 1.2. "גנרטור קבוע" – גנרטור שאינו ניתן להעברה בנקל, אלא ע"י שימוש בכלים ואשר מיועד לשרת את המתקן לאורך ימים.
- 1.3. "הפרד מגן" – אמצעי הגנה בפני חשמול המאופיין ע"י היעדר הארקה במכוון וזינה בו זמנית של מכשיר חשמלי אחד בלבד.

2. דרישות כלליות להפעלת גנרטור

- 2.1. רק חשמלאי יתקין, יתכנן, יחבר, יתקן ויבדוק מתקן גנרטור.
- 2.2. רק לעובדים מורשים מותר להפעיל ולטפל בגנרטור.
- 2.3. לא יופעל גנרטור, אלא אם הוא נבדק ע"י הגורמים המתאימים ונמצא כשיר להפעלה (ראה סעיף "בדיקות ותחזוקה" בהמשך).
- 2.4. לפני הפעלה של גנרטור יש ללמוד את ההוראות היצרן.
- 2.5. יש להפעיל את הגנרטור בהתאם לעומסים ולזמנים שצוינו בהוראות היצרן.
- 2.6. לא יופעל גנרטור קבוע במתקן חשמלי, אלא עפ"י היתר הפעלה מאת המנהל לענייני חשמל כמשמעותו בחוק החשמל, ועפ"י תנאי ההיתר.
- 2.7. כל גנרטור תלת-מופעי מעל 5 קו"א חייב ברישום ע"י המנהל לענייני חשמל.
- 2.8. אין לחבר גנרטור למערכת צרכנים ברשת אספקת החשמל.
- 2.9. אין לחבר גנרטור לרשת או לציווד ללא אישור חשמלאי מוסמך לפחות.
- 2.10. אין להפעיל את הגנרטור ללא מגינים.
- 2.11. אין למלא דלק כשהגנרטור פועל.
- 2.12. אסור להפעיל גנרטור ללא עומס יותר מ- 5 דקות.
- 2.13. העבודה בסמוך לגנרטור פעיל מחייבת שימוש באוזניות מגן.
- 2.14. אין לגעת בצנרת החמה של הגנרטור.
- 2.15. גנרטור יוגן בפני התחשמלות ע"י אחת משיטות ההגנה בפני חשמול עפ"י חוק.
- 2.16. גנרטור המוגן בפני התחשמלות ע"י שיטת "הפרד מגן" לא יזין בו זמנית יותר ממכשיר חשמלי אחד.

עמוד 2 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : לד	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גנרטורים		

- 2.17. אין לעשן או להדליק אש או להציב מקור חום בחדר הגנרטור, בקרבת הגנרטור.
- 2.18. הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות כל דין, לרבות חוק החשמל ותקנות החשמל (התקנת גנרטורים למתח נמוך).
- 2.19. נוסף על כך, יש לעיין גם ב"הוראות הבטיחות – חשמל".

3. תנאים סביבתיים להתקנת גנרטור

- 3.1. ערכת גנרטור תותקן בחדר גנרטור הבנוי במיוחד עבורו, בחדר חשמל או בחדר מכונות.
- 3.2. המעברים סביב מתקן הגנרטור יהיו ברוחב של מטר אחד לפחות.
- 3.3. דלת חדר הגנרטור תהיה ממתכת, ופתיחתה מבפנים כלפי חוץ תהיה אפשרית בכל עת ללא צורך במפתח.
- 3.4. חדר הגנרטור ייבנה כך שיימנעו דליפות נוזלים כמו שמן ודלק בחדר ומחוצה לו.
- 3.5. בחדר הגנרטור יובטח אוורור הדרוש למניעת הצטברות גזים נפיצים או דליקים.
- 3.6. צינור יציאה של מנוע ראשוני יוציא את הגזים מחוץ למבנה ויהיה מוגן לנגיעה מקרית עד לגובה של 2 מטר לפחות מהרצפה.
- 3.7. חלקים נעים יוגנו בפני נגיעה מקרית – יש לוודא קיום מיגון מעל המאוורר, המצמד ומעל יתר החלקים הנעים.
- 3.8. צנרת "זרה" העוברת בחדר הגנרטור תבודד ותסומן.
- 3.9. לחדר הגנרטור לא תהיה נגישות לאנשים שאינם מורשים.
- 3.10. חומרים דליקים המשמשים לתפעול הגנרטור יאוחסנו במקום בטוח.
- 3.11. יש לנקוט באמצעים למניעת דליקות, לרבות מילוי אחר כל דרישות שירותי הכבאות.

4. שילוט

- 4.1. ערכת גנרטור תצויד בשילוט המקורי של היצרן, שיכלול את הפרטים הטכניים של הרכיבים החשמליים והמכניים. השילוט יהיה ניתן לקריאה בנקל.
- 4.2. בלוח ראשי של מתקן הגנרטור ייקבע שלט בולט לעין ובר קיימא, ויצוין בו קיום גנרטור במערכת.

עמוד 3 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : לד	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גנרטורים		

- 4.3. בכל מבנה שבו קיים גנרטור לאספקה חלופית, יותקן התקן להדממת גנרטור במקום נוח לגישה שרשות הכבאות המקומית אישרה. ליד ההתקן יותקן שלט בר קיימא ובולט לעין שבו יירשם "גנרטור" באותיות לבנות על רקע אדום.
- 4.4. כל גנרטור שאפשר להפעיל גם באופן אוטומטי יצויד בשלט בר קיימא ובולט לעין שבו יירשם "גנרטור מופעל אוטומטית". שלט זה יותקן גם בלוח הראשי וגם בלוח הגנרטור.
- 4.5. במתקן לחיבור של גנרטור ארעי לאספקה חלופית, ליד התקע הקבוע או על גבי תיבת ההדקים בעלת חמישה פינים לחיבור הגנרטור, יותקן שלט בר קיימא ובולט לעין ובו יירשם "חיבור לגנרטור".

5. מפסקים

- 5.1. גנרטור יצויד במפסק ראשי תקין.
- 5.2. אם קיים במפסק התקן נעילה, אפשר יהיה להפעילו במצב מופסק בלבד.
- 5.3. בכל מבנה שקיים בו גנרטור לאספקה חלופית, יותקן התקן להדממת הגנרטור.
- 5.4. ראה בתקנות החשמל (התקנת גנרטורים למ.ג.) דרישות נוספות למפסק מחלף על סוגיו.

6. תאורה ובתי תקע

- 6.1. בחדר הגנרטור תותקן נקודת מאור אחת לפחות.
- 6.2. בחדר הגנרטור תותקן תאורת חירום שאינה ניזונה מהמצבר המשמש להתנעת הגנרטור.
- 6.3. בחדר הגנרטור יותקנו שני בתי תקע לפחות.

7. בדיקות ותחזוקה

- 7.1. כל גנרטור ייבדק בידי חשמלאי-בודק בעל רישיון מתאים – לפני הפעלתו, לאחר ביצוע שינויים בו, וכן ייבדק תקופתית אחת לחמש שנים לפחות.
- 7.2. אם גנרטור מיועד לאספקה חלופית, לוח החיבורים שלו ייבדק לפני ההפעלה הראשונה גם בידי חברת החשמל.
- 7.3. יש להקפיד על בדיקה סדירה של שמן ונוזל קירור במערכת הגנרטור.
- 7.4. בעת ביצוע עבודות תחזוקה בגנרטור, יש למנוע הפעלה אוטומטית (לא רצונית).

עמוד 4 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : לד	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גנרטורים		

7.5. הגנרטור יופעל ויתוחזק עפ"י הוראות היצרן.

טיפול במצברים

7.6. הטיפול במצברים ייעשה ע"י חשמלאי מורשה.

7.7. בעת טיפול במצברים יש להקפיד על שימוש בציוד מגן אישי מתאים (נעלי בטיחות, משקפי מגן, כפפות וסינר).

7.8. יש להקפיד על חיבור נכון של קוטבי המצברים.

7.9. בזמן הטעינה יש להבטיח אוורור נאות של חדר הגנרטור.

7.10. אין לעשן או להדליק אש או להציב מקור חום ליד המצברים.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: לה	עמוד 1 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: פיקוח על הבנייה		

הוראות בטיחות וגיהות – פיקוח על הבנייה

מפקח על בנייה/בנייה הנדסית נכבד,

למען שלומך ובריאותך ולמען שלום הציבור ועובדי הקבלנים הינך נדרש להקפיד על הוראות הבטיחות, כמפורט להלן:

1. הגדרות

1.1 "בנייה"

- (1) עבודות הכנה והנחת יסודות לבניין, הקמת בניין, הריסתו, שינוי מבנהו, תיקונו או קיומו, לרבות חידושם של מילוי המִשְׁקִים (פוגות) או של הקישוט וניקוי חיצוני של מבנה, ולמעט בנייה הנדסית;
- (2) עבודות להתקנת מערכות למים, לביוב, לחשמל, להסקה או לתקשורת ועבודות כיוצא באלה, ובלבד שמבצעים אותן אגב הקמת בניין או אגב הקמתו של מבנה שהקמתו הוגדרה כבנייה הנדסית;

1.2 "בנייה הנדסית"

- (1) בנייה של קו או שלוחה של מסילת ברזל;
- (2) בניית מספן, מבדוק, נמל, נתיב שיט פנימי, מנהרה, גשר מכון-מים, מאגר, קו צינורות, מובל מים, ביב או מכון-ביוב, הריסתם, שינוי מבנם ותיקונם, לרבות חידושם של מילוי המשקים ושל הצבע;
- (3) כל בנייה אחרת שנקבעה;
- (4) דרך, מגרש חניה או מסלול תעופה;
- (5) סכר או קיר מגן;
- (6) קיר תומך שגבהו 150 ס"מ או יותר מעל פני הקרקע;
- (7) מתקן אצירה או אגירה לחומר שקיבולו הוא 75 מטרים מעוקבים או יותר;
- (8) תעלה, להוציא תעלה המיועדת להשקיה שעומקה אינו עולה על 120 ס"מ;
- (9) בור שעומקו עולה על 180 ס"מ, בור שופכין, בור רקב או בור מחלחל.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לה	עמוד 2 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה : פיקוח על הבנייה		

2. כללי

- 2.1 כל מפקח בנייה (פרטית וציבורית) או מפקח בנייה הנדסית חדש ביחידה יקבל הדרכה מאת הממונה עליו, בכפוף להוראות אלו וההוראות הנוספות הקיימות בעירייה, לרבות הוראות בדבר איסור פעולות שונות והיתרים לביצוע העבודה.
- 2.2 אל תעסוק במטלות שאינך מוסמך להם או טרם קיבלת הדרכה לביצועם.
- 2.3 אין להתחיל או להמשיך עבודת בנייה, כל עוד לא ננקטו אמצעים נאותים למניעת פגיעה בנפש ו/או ברכוש.
- 2.4 היזהר והתרחק ממקומות שבהם מבוצעת עבודה ע"י מנופים וציוד מכני-הנדסי אחר.
- 2.5 אין להימצא מתחת למטען מורם.
- 2.6 הימנע מלהיכנס לעימותים מילוליים עם קבלנים או תושבים, אשר עלולים לגרום תגובה אלימה.
- 2.7 היזהר מעצמים חדים – מסמרים בולטים, ברזלים וכד'.
- 2.8 ודא כי במסלול ההליכה אין עצים, ברזלים, בורות או מכשולים אחרים.
- 2.9 המפקח חייב לדווח לממונה הישיר עליו ולמוקד העירוני על כל מפגע בטיחות שנתגלה לו תוך כדי העבודה, אשר יש בו סיכון לנפש ו/או לרכוש.
- 2.10 **בכל מקרה שבו אתה סבור כי נשקפת סכנה לחיי אדם, עליך לדווח לממונים עליך, למהנדס העיר, ולמשרד העבודה – מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית.**
- 2.11 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות החוק ו/או הוראות הבטיחות האחרות המקובלות בעירייה.

3. ציוד מגן

- 3.1 עבודת הפיקוח מחייבת בשימוש בציוד מגן. לפני כל שימוש בציוד עליך לבדוק את תקינותו.
- 3.2 עם כניסתך לאתר בנייה או בנייה הנדסית חובה עליך לחבוש קסדת מגן. חובה זו חלה עליך גם בכל מקום שיש בו סכנה של גוף נופל.
- 3.3 עם כניסתך לאתר בנייה או בנייה הנדסית, לרבות אתר בנייה שבו מבצעים עבודות גמר, חובה עליך לנעול נעלי בטיחות.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: לה	עמוד 3 מתוך 5 עמודים
שם ההוראה: פיקוח על הבנייה		

- 3.4 אם הינך עובד בכביש, אי תנועה או בשוליהם **לבש אפוד זוהר** או מעיל גשם זוהר הן ביום והן בלילה.
- 3.5 כשהינך חשוף לשמש חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש, ומרח משחת מגן על העור (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת הנוגעת לחובת שימוש בציוד מגן אישי אחר).
- 3.6 במזג אוויר חם שתה מים לעיתים קרובות.
- 3.7 במזג אוויר קר הצטייד בלבוש חם הכולל כפפות, סוודר ומעיל.
- 3.8 עובד שקיבל ציוד מגן אישי חייב:
- א. להשתמש בו בהתאם לייעודו.
- ב. להחזיקו במצב נקי ולשמור על תקינותו.
- ג. להחזירו מיד לממונה עליו משנתגלה בו פגם או נזק לשם החלפתו.

4. הגנה על הציבור

- הגנה על ציבור התושבים ובכלל היא חלק מהייעוד של תפקידך. על כן, עליך להקפיד הקפדה יתרה על קיום כל הנושאים שלהלן:
- 4.1 **ודא טרם תחילת העבודה ובמהלכה שהעבודה מתבצעת ע"י מנהל עבודה מוסמך, שיש לו תעודה עפ"י דין ובתוקף (אפשר לבדוק זאת באתר משרד העבודה).**
- 4.2 ודא שמבצע הבנייה הודיע למפקח עבודה אזורי על מינוי של מנהל עבודה ועל תחילת עבודה בנייה שצפויה להימשך ממעל 6 שבועות.
- 4.3 ודא כי קיימת תוכנית ארגון בטיחות לאתר הבנייה, בהתאם לדרישת והנחיות מפקח עבודה ראשי להכנת תוכנית ארגון בטיחותי של אתר בנייה.
- 4.4 ודא כי אתר הבנייה מגודר למניעת גישת גורמים בלתי מורשים ומשולט כנדרש עפ"י חוק בשילוט "סכנה – כאן בונים", "הכניסה אסורה", ושלט הנושא את פרטי הקבלן המבצע ומנהל העבודה ומספרי הטלפון להתקשרות עימם.
- 4.5 ודא כי קיימים הסדרי תנועה והגנה על עוברי דרך (גגון בטיחות, מעבר מקורה).
- 4.6 ודא שעמודי הפיגום עטופים בבד שעשוי מרשת צפופה.
- 4.7 ודא שפינוי הפסולת באתר הבנייה נעשה באמצעות שוקת (שרוול) אל תוך מכלי אשפה המכוסים בבד אטום, כדי למנוע התעופפות של עצמים.

עמוד 4 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : לה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פיקוח על הבנייה		

- 4.8 **ריכוז הפסולת** ייערם במקום שלא יהווה מכשול או סיכון לעוברים ושבים.
- 4.9 **יש לערום את הצנרת** בצורה בטוחה כדי למנוע את נפילתה, לרבות קשירה והנחת סדי עצירה.
- 4.10 פירוק **אסבסט** ייעשה עפ"י הנחיות המשרד להגנת הסביבה.
- 4.11 לא תבוצע כל עבודה באתר במרחק קטן מ- 3.25 מטר מתילים של **קווי חשמל** במתח עד 33,000 וולט, או במרחק קטן מ- 5 מטרים מתילים של קווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט, אלא אם הקווים נותקו מהמתח, ובהיעדר אפשרות מעשית הותקנו מחיצות או גדרות למניעת מגע ישיר או בלתי ישיר של אדם בקווי החשמל.
- 4.12 ודא שקיים **תסקיר בדיקה תקף להפעלת עגורן צריח** מאת בודק מוסמך.
- 4.13 אין להתיר **הרמת מטענים** מעל בני אדם או מעל מבנים שבהם יכולים להיות בני אדם.
- 4.14 **עבודות חפירה** או מילוי לא יבוצעו כל עוד קיים חשש ליציבות המבנה וכל עוד לא ננקטו אמצעים מתאימים למניעת פגיעה בבני אדם.
- 4.15 לתשומת ליבך, **העבודות המפורטות להלן אסורות ומסוכנות במזג אוויר סוער** :
- א. הפעלת עגורן צריח.
 - ב. הרמת רכיבים טרומיים.
 - ג. הרמת טפסות.
- 4.16 אין להתיר בנייתם או הטמנתם של רכיבים אשר עלולים לפגוע בשלום הציבור.
- 4.17 ודא כי קיימים **אמצעי גיהות סניטרים** באתר הבנייה.

5. הריסות

- 5.1 עבודות הריסה יבוצעו בהנהלתו הישירה של מנהל עבודה בעל ניסיון של שנה אחת לפחות בהריסת מבנים, וע"י עובדים מקצועיים שהותרו לכך עפ"י חוק.
- 5.2 כל הריסה של מבנה שגובהו עולה על 4 מטרים תתבצע לפי תוכנית עבודה מפורטת.
- 5.3 המקום שבו נעשית פעולת ההריסה יגודר בגדר מתאימה ויוצגו שלטי אזהרה נראים לעין. דרכי הגישה הבטוחות יסומנו באופן ברור.

עמוד 5 מתוך 5 עמודים	מספר הוראה : לה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : פיקוח על הבנייה		

- 5.4 חלקי מבנה המיועדים להריסה יובטחו מפני התמוטטות בלתי מבוקרת או מקרית, וכן יובטח שפעולת ההריסה לא תסכן בני אדם, מבנים סמוכים או חלק מהמבנה שלא נועד להריסה.
- 5.5 כל חלקי המבנה העומדים להריסה ינותקו מתשתיות אלה : חשמל, גז, מים, ביוב קיטור וכד'.
- 5.6 יינקטו אמצעי בטיחות מיוחדים למניעת פגיעה של התפוצצות, גזים, אבק או אש בעובדים בהריסה.
- 5.7 בהריסת מבנה מפלדה או מבטון מזוין יינקטו אמצעי זהירות נאותים למניעת התמוטטות בלתי מבוקרת, פתאומית, התכווצות או כל שינוי בלתי צפוי אחר.
- 5.8 אם חלה הפסקה בעבודת ההריסה – יינקטו אמצעים נאותים למניעת התמוטטות החלק הנותר של המבנה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לו	עמוד 1 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה : חפירה		

הוראות בטיחות וגיהות – חפירה

הגדרות

תעלה – המקום הגיאומטרי הנוצר בגין פעולת החפירה.

דיפון – מערכת דופנות בצידי החפירה או מילוי על החיזוקים שלהן – שמטרתה למנוע התמוטטות.

שיגומים – דופנות העשויות מפרופילים מיוחדים ממתכת המשתלבים זה בזה והמוחדרים לקרקע לפני ביצוע החפירה.

דופן – חלק הדיפון הבא במגע ישיר עם האדמה שבצידי התעלה.

חזקה – חלק בדופן התומך במשענת ומחזיק אותה במקומה.

כפיס – גזר עץ שתפקידו למנוע הזזת החיזוקים ממקומם.

תא הגנה – מבנה מיוחד עשוי מתכת או עץ, בחוזק ובצורה נאותים, להגנת אדם הנמצא בו בשעת מפולת אדמה, ואשר יש בו כדי להבטיח הימלטותו ללא פגיעה.

לוח רגל – יחידת גידור המותקנת בצמוד לקצה משטח העבודה והמיועדת למניעת נפילת חומרים או ציוד.

1. כללי

- 1.1 עבודת החפירה תיעשה תחת השגחתו המלאה של מנהל עבודה מוסמך.
- 1.2 מנהל העבודה ידאג לשימוש בציוד מתאים לביצוע עבודת החפירה.
- 1.3 מנהל העבודה ידריך את העובדים לגבי הסיכונים הקיימים בעבודה, ויודא את קיומם ותקינותם של כל הציוד, הכלים והאמצעים הנדרשים לביצוע העבודה, לרבות ציוד מגן אישי, ציוד עזרה ראשונה ואמצעי קשר.
- 1.4 מפעילי הציוד יהיו מורשים ומוכשרים לביצוע העבודה.
- 1.5 מנהל העבודה ידאג למניעת גישה של עוברי אורח ודרך למקום החפירה וינקוט בכל האמצעים הנדרשים כדי שלא ייפגעו מצידוד, כלים, בורות או מכשולים אחרים במהלך כל עבודת החפירה ולאחריה.
- 1.6 בעת ביצוע חפירה או כל עבודה אחרת בתוך תעלה, יינקטו אמצעי בטיחות מיוחדים למניעת פגיעה באדם על-ידי זרם חשמלי, גזים מזיקים או מים פורצים.
- 1.7 לא יעבוד אדם בתוך תעלה חפורה שהצטברו בה או עלולים להצטבר בה מים.

עמוד 2 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : לו	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : חפירה

1.8 יש להימנע מביצוע עבודות חפירה במזג אוויר גשום.

1.9 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות כל דין, לרבות "הוראות בטיחות – עבודה בדרכים".

2. לפני תחילת העבודה

2.1 בכל מקרה של חפירת תעלה, כוכים או בורות בכל אדמה, יש להודיע בכתב לפחות 14 יום מראש למנהל המחלקה/היחידה ולמוקד העירוני. ההודעה תכלול את הדברים הבאים:

- א. המקום המדויק של עבודת החפירה.
- ב. מהות החפירה.
- ג. עומק מרבי של החפירה.
- ד. שם הקבלן ושם מנהל העבודה.
- ה. מספר הזמנת העבודה או מספר המכרז.
- ו. מועדים משוערים להתחלת העבודה ולסיומה.

2.2 הודעה כאמור תינתן גם למשטרת ישראל ולגורמים רלבנטיים אחרים.

2.3 אין להתחיל בעבודת חפירה, אלא אם נעשו התיאומים הדרושים ונתקבלו האישורים המתאימים לביצוע העבודה.

2.4 לפני תחילת החפירה או חישוב יבדוק מבצע העבודה את מיקומם האפשרי של קווי חשמל, מים, ביוב, טלפון, גז, כבלים וכל תשתית תת-קרקעית אחרת.

יש לברר ברשויות המתאימות ובעלי העניין את מיקומן המדויק של התשתיות התת-קרקעיות. אם הן קיימות, יש לחשוף אותן בזהירות מרבית, בלי לפגוע בהן. במקרה של קווי חשמל תת-קרקעיים שנוכחותם ידועה ומסומנת, יש לשמור על מרחק בטיחות של 1.5 מטר בינם לבין החפירה.

2.5 עבודת חשיפה של צינורות וכבלים "חיים" בשטח עירוני, שבו יש תשתית תת-קרקעית צפופה, תיעשה בכלים ידניים בלבד, ובעת גילוי צינור או כבל בלתי מזוהה ייעשה המשך העבודה בהשגחתו הרצופה של מנהל העבודה תוך כדי נקיטת אמצעי הזהירות המתבקשים.

2.6 אין להתחיל בחפירה או בחיפוי אלא לאחר שנקטו אמצעי זהירות מיוחדים, כדי למנוע פגיעה בהולכי רגל, עוברי דרך, עובדים או במתקנים.

2.7 מנהל העבודה יערוך בדיקת הסתכלות וינקה את השטח סביב מקום החפירה, כך שהעובדים לא ייפגעו ממטרדים.

עמוד 3 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : לו	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : חפירה

3. יציבות החפירה

- 3.1 יש לנקוט אמצעי בטיחות מיוחדים כדי למנוע את הסיכונים הבאים, לפני התחלת החפירה ובעת ביצועה :
- היתקלות בכבלים חשמליים בתוך האדמה שנגיעה בהם עלולה לגרום להלם חשמלי.
 - התמוטטות דופנות החפירה על העובד.
 - הימצאות גזים רעילים הגורמים לאובדן חושים, חנק ו/או הרעלה.
 - הצפות מים בחפירות, העלולות לגרום לטביעה.
- 3.2 אין לקרב לתעלה כלי רכב, מחפר, דחפור, טרקטור או ציוד הנדסי אחר שעלול לגרום לסיכון היציבות של התעלה והדיפון, אלא אם ננקטו אמצעים מיוחדים למניעת התמוטטות.
- 3.3 כל חומר או אדמה שהוצאו מהחפירה או משא העלול למוטט חפירה יוחזק במרחק של 60 ס"מ לפחות מדופן או משפת החפירה.
- 3.4 אין לחפור מתחת לחלקו התחתון של הדיפון.
- 3.5 יש לסלק הצפות מים או שפכים באמצעות שאיבה מכנית (משאבה טבולה) או באמצעות מכשירי ניקוז מתאימים.
- 3.6 בעת עבודה במדרון יש לנקוט באמצעים ובשיטות עבודה מתאימות כדי למנוע פגיעת סלעים, אבנים או חומרים באדם או ברכוש.

4. יציבות מבנה, קיר חצוב

- 4.1 אין להתחיל או להמשיך בביצוע חפירה העלולה להפחית את יציבותם של מבנה, מדרכה, אבני שפה, מתקן או כל חלק מהם, בין אם מדובר במבנה או מתקן קבועים ובין אם ארעיים, אלא אם ננקטו אמצעים מתאימים למניעת פגיעה באדם, הן לפני התחלת החפירה כאמור והן בהמשך. בכל מקרה של חשיפת יסודות קיר או מבנה או בכל מקרה שבו קיים חשש לפגיעה בעובדים, יש להיוועץ עם מהנדס קונסטרוקציות טרם ביצוע העבודה.
- 4.2 חיצוב קיר יתוכנן ויבוצע כך שתובטח יציבותו. אם נמצא חומר בולט או רופף הוא יוסר בדרך בטוחה ללא דיחוי.

עמוד 4 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : לו	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : חפירה

5. דיפון החפירה

5.1 דיפון חפירה או מילוי שעומקן יותר מ- 120 ס"מ, יובטחו בפני התמוטטות באמצעות דיפון מתאים עשוי מעץ, מתכת או חומר אחר בעל חוזק נאות אחר, באמצעות מערכת שיגומים או כלונסאות. חפירה או מילוי לפי השיפוע הטבעי של הקרקע שאין עימה סכנת התמוטטות פטורה מדיפון.

5.2 על אף האמור לעיל, חפירה שנעשית באמצעות מכונה, שאינה מצריכה הימצאות אדם בחפירה, אינה חייבת בהתקנת דיפון.

5.3 דיפון חפירה שעומקה עולה על 4 מטרים ייעשה לפי תוכנית מאושרת ע"י מהנדס מוסמך, שהעתק ממנה יימצא באתר העבודה.

5.4 תעלה שיש לבצע בה דיפון תהיה ברובח מספיק, כדי לאפשר התקנת דיפון מתאים וביצוע העבודה לשמה נחפרה התעלה באופן נאות ובטוח.

כאשר קוטר הצינור קטן מ- 60 ס"מ רובח מספיק של חפירה יהיה עפ"י הנוסחה:

$$L = 0.6 + 0.5(n-1) + \Sigma D$$

ובמקרה של קוטר צינור הגדול מ- 60 ס"מ רובח מספיק של חפירה יהיה:

$$L = 0.8 + 0.5(n-1) + \Sigma D$$

כאשר:

$$L = \text{רובח החפירה בס"מ}$$

$$n = \text{מספר הצינורות}$$

$$\Sigma D = \text{סכום הקטרים של הצינורות המיועדים להטמנה}$$

5.5 דיפון באדמה חולית:

- דופנות – הדופנות יותקנו כשהן ניצבות וסמוכות זו לזו, יכסו את כל השטח של צדי התעלה לכל עומקה. הן יחדרו לעומק מספיק תחת קרקעית התעלה ויבלטו ב- 15 ס"מ לפחות מעל פני הקרקע הסמוכה.
- משענות – הדופנות משני צדי התעלה ייתמכו באמצעות משענות אופקיות לכל אורך התעלה בעומקים וברוחים מתאימים ביניהם, בהתאם לצורך.
- חוזקות – המשענות יותקנו בשני צידי התעלה זו מול זו ויוחזקו בחוזקות ברווחים מתאימים זה מזה, הכול לפי צורך. החוזקות תהיינה בזווית של 90 מעלות למשענות ולדיפון.
- החוזקות יובטחו מפני העתקה או הזזה מקרית ממקומן.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לו	עמוד 5 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה : חפירה		

- חוזקות מעץ יובטחו בכפיסים שיחוברו אל החזקות ולמשענות, גם אם משתמשים לחיזוקם בטריזים.
- חוזקות מתכת מתוברגות יובטחו על-ידי סידור מתאים למניעת נפילתן.
- לא יונח ולא יושען על החוזקות כל דבר שיש בו כדי לסכן את יציבותן או לגרום להזזתן.

6. הגנה על אדם

- 6.1 עבודת חפירה או מילוי יבוצעו באופן בטיחותי המונע פגיעה בעובד.
- 6.2 לא ייכנס אדם לתעלה שלא הותקן בה דיפון (למעט תעלה לפי זווית השיפוע הטבעי של סוג האדמה, שאין בה סכנת מפולת אדמה) שעומקה עולה על 120 ס"מ, ולא יעבור בה, לרבות לשם התקנת דיפון או פירוק, אלא בתא הגנה.
- 6.3 בשפת החפירה יש להתקין לוחות רגל בגובה מתאים שימנעו גלגול או נפילת חומרים, וכלים לתוך החפירה.
- 6.4 לא ייכנס אדם ולא יועסק בתוך קדח לכלונס.
- 6.5 לא יידרש אדם להימצא, לעבור או לעבוד, במקום שבו הוא עלול להיפגע מחומר רופף או מקיר בלתי יציב.
- 6.6 בעת שהחפירה פתוחה, תשתיות תת-קרקעיות יוגנו, ייתמכו או יוסרו ע"פ הצורך כדי להגן על העובדים.
- 6.7 לא יעבוד אדם מתחת לעובד אחר במפלס גבוה יותר ממנו ולא יעבוד אדם מתחת לציוד הרמה, כלי רכב או בקרבה יתרה אליהם.

7. ציוד מגן אישי

מבצע העבודה יספק לעובדים: אפודים זוהרים, נעלי בטיחות, קסדות מגן, משקפי מגן, אוזניות מגן, כפפות, רתמות בטיחות, מסכות נשימה וכל ציוד מגן אחר הדרוש לשלומם של העובדים.

משסופק ציוד זה לעובדים – חובה עליהם להשתמש בו.

עמוד 6 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : לו	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חפירה		

8. עלייה וירידה

- 8.1 הירידה והעלייה לבור או חפירה שעומקם עולה על 1.20 מטרים תהיה באמצעות דרך ששיפועה אינו עולה על היחס של 1 אנכי ל- 1.5 אופקי, אולם אפשר להתקין בה מדרגות או סולם מתאימים. הסולם יבלוט לפחות מטר אחד משפת התעלה.
- 8.2 המרחק בין הימצאותו של העובד בתעלה או בחפירה לבין היציאה מהם לא יעלה על 20 מטרים.
- 8.3 לא ישתמש אדם ולא יורשה להשתמש בחזקות או במשענות לשם עלייה או ירידה כאמור.

9. מעברים ומעקות

- 9.1 מעל כל תעלה יותקנו כיאות מעברים בטוחים ברוחב 60 ס"מ לפחות ובמספר מספיק בהתאם לצורכי העבודה.
- 9.2 כל מקום שממנו עלול ליפול אדם, יגודר באופן מתאים ובחוזק נאות, כמפורט בתקנה 10 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), שימנע נפילת אדם, חומרים או ציוד.

10. אמצעי גידור, שילוט ואזהרה

- 10.1 במקום שנעשית בו עבודת חפירה, על מבצע העבודה להציב שלטי אזהרה והכוונה באופן נראה-לעין, נוסף לשלט המציין את שמות מבצעי העבודה, את שם ומנהל העבודה, מעניהם והטלפונים שבהם אפשר להשיגם.
- 10.2 בכל מקום שבו נחפרים תעלה או בור אשר לתוכם או לאורך צלעותיהם עלול ליפול אדם, על מבצע העבודה להתקין גידור, מחסום בחוזק נאות בגובה מטר לפחות מסביב לחפירה, כדי למנוע גישת כלי רכב או נפילת הולכי רגל אליהם.
- 10.3 ליד כל חפירה או בור שבהם קיימת סכנת נפילה, יוצבו פנסים שאורם אדום.
- 10.4 לשם ביצוע עבודה בשעות החשיכה או במקום חשוך, תותקן במקום העבודה ובמעברים הסמוכים תאורה נאותה. כמו כן, יוארו כאמור המעברים הסמוכים למקום ביצוע החפירה או העבודה.

עמוד 7 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : לו	פרק 3: הוראות בטיחות
		שם ההוראה : חפירה

11. ביקורת מנהל העבודה

- 11.1 מנהל העבודה יערוך ביקורת בטיחות בעבודות של חפירה, מילוי, דיפון, חציבה, גידור, שילוט ומעברים כמפורט להלן:
- מידי יום לפני תחילת העבודה.
 - לאחר כל אירוע שבו נפגעו או עלולים להיפגע יציבותם וחוזקם של הפרמטרים לעיל.
 - אחרי הפסקת עבודה של שבעה ימים ולפני חידושה.
 - אחרי הפסקת עבודה בשל גשם או הצפה ולפני חידושה.
 - בגמר יום העבודה, יוודא מנהל העבודה כי אכן ננקטו כל אמצעי הבטיחות הדרושים בכל מקומות העבודה, לרבות בטיחות העוברים ושבים.
- 11.2 מנהל העבודה יפקח על קיום כל הוראות הבטיחות, לרבות שימוש בציוד מגן אישי.
- 11.3 מנהל העבודה יאשר מדי יום ביומו בחתימתו, בדף היומי המתאים ביומן העבודה, שאכן ביצע את כל הסעיפים לעיל.

12. ביקורת המפקח על העבודה

- 12.1 המפקח על העבודה יבקר ויאמת נקיטת כל אמצעי הבטיחות הדרושים. על המפקח להזהיר בכתב את הקבלנים על כל התרשלות בנקיטת אמצעי הבטיחות, לעקוב ולוודא שליקויי הבטיחות יבואו על תיקונם.
- 12.2 אם אי-מילוי אחת מההוראות עלול לגרום לסיכון חיי אדם, על המהנדס/המפקח להפסיק את עבודת הקבלן לאלתר ולהביא מיד את הדבר לידיעת מנהל המחלקה והקבלן המבצע.

13. הפסקת עבודה

- בעת הפסקת עבודה המקום יגודר, הבורות יכוסו ויינקטו אמצעי בטיחות נאותים להגנה על הולכי רגל וכלי רכב, או יוצב שומר למניעת הגישה למקום העבודה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: לז	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: אחסנה ושינוע		

הוראות בטיחות וגיהות – אחסנה ושינוע

מנהל/עובד/מחסנאי נכבד,

במחסנים ובשינוע ואחסון של חומרים, ציוד וכלים, יש להקפיד על הוראות הבטיחות כמפורט להלן:

1. ציוד מגן אישי

- 1.1 נעל נעלי בטיחות בעבודה.
- 1.2 חבוש קסדת מגן במחסנים שהחומר המאוחסן בהם נמצא בגובה 3 מטר לפחות, או כשקיימת סכנה של נפילת עצמים על הראש.
- 1.3 לצורך שינוע וטלטול עצמים יש להצטייד בכפפות מגן.

2. מחסנים – כללי

- 2.1 במחסן חייב להיות מלאי של ציוד מגן אישי מתאים וראוי לשימוש העובדים.
- 2.2 לא יוחזקו חומרים דליקים ולא תהיה צמחייה ברדיוס של 11 מטר לפחות סביב למחסן.
- 2.3 לא יעברו כבלי חשמל בגובה של 5 מטר לפחות מגג המחסן.
- 2.4 אין לעשן בשטח המחסן ואין לבצע כל עבודה באש גלויה שלא ע"פ "הוראות בטיחות – עבודה באש גלויה".
- 2.5 במחסן יימצאו פתחי אוורור ו/או אמצעי יניקה אחרים.
- 2.6 יש לוודא שקיים למחסן ציוד כיבוי אש כדרוש וכן יש אליו נגישות.
- 2.7 גופי התאורה במחסן ימוגנו ע"י רשתות מגן בפני פגיעה.
- 2.8 במחסן יוצב ארון עזרה ראשונה עם תכולה מתאימה.
- 2.9 המחסן חייב להיות נעול כאשר אין עובדים בו.
- 2.10 יש להקפיד על סדר וניקיון במחסן ומסביב לו.

עמוד 2 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : לז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : אחסנה ושינוע		

3. אחסנה

- 3.1 שטח האחסון יפולס ויותקנו בו סידורי ניקוז ודרכי גישה מתאימים.
- 3.2 המדפים במחסן יהודקו לקירות.
- 3.3 בין ערימות האחסון יש להשאיר מרווח מספיק למעבר והוצאת חומרים.
- 3.4 הסחורה על המדפים לא תבלוט מחוץ למשטח.
- 3.5 אין להעמיס על המדפים טובין מעבר לעומס המותר להן.
- 3.6 אין לאחסן סחורה במשטחים או על גבי מדפים פגומים.
- 3.7 אין לחסום מעבָּרִים ופתחים הנועדים למילוט.
- 3.8 סחורה כבדה תאוחסן בחלק התחתון, וסחורה קלה יותר בחלק העליון של המדפים.
- 3.9 האחסון יהיה עד לגובה שלא יפחת מ- 50 ס"מ מגופי התאורה.
- 3.10 צינורות, עצים, ברזלים וכו' ייערמו בצורה מסודרת, כך שלא יבלטו ולא תיווצר סכנה של הידרדרות (יש להשתמש בטריזי עץ ולקשור אותם).
- 3.11 חומרים דליקים יאוחסנו בנפרד.
- 3.12 נוזלים דליקים יש לאחסן במכלים סגורים שהקיבולת שלהם לא עולה על 15 ליטר.
- 3.13 החומרים והנוזלים יסומנו בצורה ברורה.
- 3.14 אין להעביר חומרים מכלי קיבול אחד למשנהו.
- 3.15 לא יוכנס חומר מסוכן למחסן, אלא אם נתקבל גיליון בטיחות (MSDS) מאת הספק.
- 3.16 האחסון, השינוע, השימוש ודרכי הסילוק של החומר ייעשו בהתאם לגיליון הבטיחות והמופיע על גבי תווית היצרן עליו.

4. כלי עבודה

- 4.1 כל כלי שיוצא מהמחסן יעבור בדיקה ויזואלית שתאמת את תקינותו – באחריות מנהל העבודה.
- 4.2 אין להוציא מהמחסן כלים פגומים לצורך עבודה.

עמוד 3 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : לז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : אחסנה ושינוע		

- 4.3 אין להשתמש בכלים שאינם מתאימים לצורך העבודה.
- 4.4 במחסן חייב להיות מלאי של כלים במצב תקין המיועד להפעלה.
- 4.5 לא יוכנס לשימוש כלי או כל אביזר אחר שאינו עונה לדרישות התקן.
- 4.6 כלי העבודה חייבים להיות שלמים וראויים לשימוש.
- 4.7 כלים המיועדים לתיקון או להוצאה לבלאי יאוחסנו בנפרד.
- 4.8 המשתמש ידווח למחסנאי ולממונה הישיר עליו על כל כלי פגום.
- 4.9 יש לכסות קצוות של כלים חדים כדי למנוע פגיעה בעובדים.

5. הרמת משאות

- 5.1 לפני הרמת המשא, יש לבדוק אם הוא בגבול יכולת ההרמה של העובד. בכל מקרה לא יורם ידנית ע"י עובד יחיד משא העולה על 20 ק"ג.
- 5.2 אם המשא כבד מדי, יש להיעזר בעובד נוסף או באמצעי עזר מכני.
- 5.3 בעת ההרמה, הרגליים יהיו קרובות למשא המורם כשהגב ישר והכפיפה נעשית בברכיים.
- 5.4 אין לבצע את הרמת המשא בתנועות חדות או סיבוביות.
- 5.5 את המשא יש להניח על משטח יציב.
- 5.6 הנחת המשא תבוצע כשהברכיים כפופות והגב ישר.
- 5.7 הנחת המשא תבוצע בזהירות, כך שהאצבעות לא ייתפסו.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לח	עמוד 1 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה : מרכזי תרבות		

הוראות בטיחות וגיהות – מרכזי תרבות

בהוראות בטיחות אלו

"היכל" – היכל תרבות, אולם אירועים, אודיטוריום, מוזיאון וכל מקום המשמש דרך קבע לאסיפות.

"המנהל" – מנהל ההיכל או מי מטעמו.

1. כללי

- 1.1 הבאים בשערי ההיכל יקבלו תדרוך מאת המנהל, תוך שימת דגש על הנחיות אלו, לרבות דרכי הגישה, איסור פעולות שונות והיתרים שונים לביצוע העבודה.
- 1.2 זרים לא יורשו להיכנס להיכל ללא הסכמתו וידיעתו של המנהל.
- 1.3 אין להתיר כניסת אנשים לאולם מעבר למספר המקסימלי כפי שנקבע לו.
- 1.4 אין להתיר כניסת בעלי חיים העלולים להזיק או לגרום לבהלה, ואין להציב כל דבר העלול להוות מכשול או לגרום להפרעה.
- 1.5 אין להתיר כניסת חומרים מסוכנים או אביזרים שיש עימם סיכון אל ההיכל.
- 1.6 בעת קיום אירועים צריך להיות בהיכל מספר מספיק של סדרנים לצורך הכוונת הציבור, כפי שנקבע ע"פ החוק או דרישות המשטרה, לפי הגבוה מבין השניים.
- 1.7 מנהל ההיכל או מי שמונה מטעמו יוודאו שכל מספרי הטלפון של שירותי ההצלה למקרה חירום נמצאים בהישג ידם. רשימת הטלפונים תיתלה במקום קבוע ובולט לעין. אמצעי הקשר אל שירותי החירום חייבים להיות זמינים.
- 1.8 בהיכל יימצא ציוד עזרה ראשונה והחייאה.
- 1.9 על העובדים בהיכל, ובפרט בעת עבודה על במת האירועים, חלה החובה להשתמש בציוד מגן אישי, לרבות נעלי בטיחות וקסדת מגן.
- 1.10 כל תערוכה חדשה על כל מתקניה חייבת בבדיקה ואישור פרטני ע"י יועץ בטיחות המומחה לנושא, טרם פתיחתה.
- 1.11 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות החוק ו/או הוראות הבטיחות האחרות המקובלות בעירייה ו/או מהתנאים לרישיון העסק.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: לח	עמוד 2 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: מרכזי תרבות		

2. מניעת דליקות

- 2.1 אין לעשן בכל חלקי מבנה ההיכל, למעט במקומות שהותרו לשם כך עפ"י חוק.
- 2.2 אין להכניס אל שטח ההיכל חומרים העלולים להתפוצץ או להתלקח.
- 2.3 עבודה באש גלויה, כגון ריתוך, ניסור מכני וכל עבודה שיש עימה הבערת אש או ניצוצות או חום, חייבת להיעשות ע"פ "הוראות הבטיחות – עבודה באש גלויה" ובאישור מנהל ההיכל או מי מטעמו.
- 2.4 על האחראי בהיכל לוודא שכל יציאות החירום פתוחות ונתיבי המילוט פנויים.
- 2.5 המנהל ידאג לאחזקת מערכות גילוי וכיבוי אש לתקינות ולזמינות הציוד לכיבוי אש, כנדרש בנוהל העירוני "בדיקת מערכות חשמל וציוד לכיבוי אש".

3. חשמל

- 3.1 אין לבצע תיקון, בדיקה, התקנה, שינוי, פירוק או תחזוקה כלשהי במתקן חשמלי ע"י מי שאינו חשמלאי מוסמך כנדרש בחוק החשמל.
- 3.2 אין לבצע עבודות חשמל תחת מתח-חי.
- 3.3 בהיכל לא יימצאו מוליכים חשופים תחת מתח.
- 3.4 בכל מקרה של עבודות תיקון ותחזוקה בציוד או מתקן חשמלי יש לנתקו תחילה ממקור האנרגיה, לוודא את הניתוק, לנעול את המפסק באמצעות התקן נעילה אמין אשר יהיה בשליטת מבצע העבודה, ולסמן זאת בשלט אזהרה מתאים "אין להפעיל – המכונה בטיפול" או "אסור לחבר". ניתוק הזרם וחיבורו ייעשה באישור המנהל, ובלבד שייקבע גורם יחיד.
- 3.5 כבלי חשמל לא יהוו מכשול ולא יונחו בתוך נוזלים, והם ימוגנו באמצעי הגנה נאותים במקומות שקיימת בהם סכנת פגיעה.
- 3.6 פנסי התאורה יהיו תקינים, ממוגנים ומבודדים ויותקנו באופן שימנע את נפילתם. יש לחבר לכל פנס כבל אבטחה תקני, נוסף על החיבור הקיים.
- 3.7 ציוד חשמלי, תאורה מיטלטלים וכבלים מאריכים יהיו תקינים ויוזנו דרך ממסר פחת להגנה מפני התחשמלות.
- 3.8 אין לכוון אל העיניים מכשירים הפולטים קרני לייזר.
- 3.9 המנהל ידאג לבדיקות מערכות החשמל ולתקינות הציוד והמתקנים החשמליים בתחום ההיכל כנדרש בנוהל העירוני "בדיקת מערכות חשמל וציוד לכיבוי אש".

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לח	עמוד 3 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה : מרכזי תרבות		

- 3.10 אחת לשבוע יבדוק המנהל את מערכת הכריזה, תאורת האפלה ותאורת ההתמצאות בהיכל.
- 3.11 כל מערכות החשמל, התאורה והקול חייבים באישור מוקדם של חשמלאי-בודק טרם הפעלתם.

4. עבודה בגובה

- 4.1 כל הפתחים והמפלסים המורמים בהיכל יגודרו ע"פ חוק למניעת נפילה.
- 4.2 לא יעבוד ולא יועסק אדם בעבודה בגובה, אלא אם הוכשר כדין למטרה זו, והוא נושא אישור תקף מתאים להדרכה לסוג העבודה בגובה.
- 4.3 כל מקום עבודה שממנו עלול ליפול אדם מגובה העולה על 2 מטרים יגודר/יוצב מעקה שימנע את נפילתו, ובאין אפשרות זו מעשית יינקטו אמצעים אחרים למניעת נפילה בהתאם ל"הוראות הבטיחות – עבודה בגובה".
- 4.4 אין להימצא מתחת למתקן מורם או מתחת למקום שבו מתבצעת עבודה במפלס גבוה יותר, וכן אין לעבוד במפלס גבוה יותר מעל עבודה המתבצעת במפלס נמוך יותר, אלא אם קיימת חציצה נאותה ביניהם.
- 4.5 סולמות אינם משמשים כאמצעי לעבודה ממושכת בגובה. ייעשה אך ורק שימוש בסולמות תקינים ואשר עונים לדרישות התקן ובהתאם ל"הוראות בטיחות – סולמות".
- 4.6 בניית פיגומים תיעשה בהתאם "לפרק ג': פיגומים" בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה).

5. מתקני הרמה

- 5.1 אין להשתמש בציוד החייב בבדיקות תקופתיות (מעליות, אביזרי הרמה, במות הרמה, צוגים, מתקנים להרמת מסך וכו') ללא תסקיר בדיקה תקף המאפשר את הפעלתם.
- 5.2 במת ההרמה תופעל אך ורק ע"י מי שמונה לשם כך בכתב, מלאו לו 18 שנים והודרך בידי אדם בעל ניסיון של שנה אחת לפחות בהפעלה ותחזוקה בטוחים של מכונת ההרמה ובהגנה מפני הסיכונים האפשריים הכרוכים בהפעלתה ותחזוקתה.
- 5.3 טרם השימוש בבמה יש להעמידה על משטח יציב ולפס את המייצבים.

עמוד 4 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : לח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מרכזי תרבות		

- 5.4 במת הרמה לא תועמס מעבר לעומס העבודה הבטוח, קרי מספר העובדים המקסימלי הרשאים לעלות עליה ומשקל הציוד כפי שנקבע לה.
- 5.5 הפעלת הצוגים (חשמליים וידניים) תיעשה אך ורק ע"י הצוות הטכני של ההיכל.
- 5.6 אין להעמיס את הצוגים והמסכים מעבר למותר כפי שנקבע ע"י הבודק המוסמך.
- 5.7 יש לחבר כל ציוד תלוי בכבל אבטחה תקני.
- 5.8 אין להרים בני אדם באמצעות הצוגים או אקרני המסך.
- 5.9 בזמן הורדת/הרמת צוג/מסך, יש לוודא שאין עומדים אנשים תחתיהם ויש לקרוא "צוג/מסך יורד/עולה".

הוראות בטיחות וגיהות

לעבודה עם בעלי חיים

ערך:

מאיר סאיג

הממונה על בטיחות וגיהות

עיריית פתח-תקוה

עמוד 2 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : לט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : בעלי חיים		

תוכן העניינים

3.....	מבוא
4.....	1. כללי
4-5.....	2. ציוד מגן אישי
6.....	3. כלי עבודה, ציוד ומתקנים
6.....	4. אחסון אמצעי עבודה
7.....	5. התנהגות עם בעלי חיים
7.....	6. טיפול בבעלי חיים
8.....	7. לכידה והסגרת כלבים
8.....	8. שינוע בעלי חיים
8-9.....	9. פסולת רפואית
9.....	10. עבודה עם חומרי הדברה
10.....	11. הוראות גיהות בעבודה עם בעלי חיים

עמוד 3 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : לט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : בעלי חיים		

מבוא

מנהל/עובד נכבד,

מובאות בזאת לידיעתך הוראות בטיחות וגיהות לעבודה עם בעלי חיים.

הוראות בטיחות אלו באות להקנות ידע לעובדים ומנהלים כאחד העוסקים בעבודות עם בעלי חיים, כדי למנוע תאונות ושמירה על היגיינה אישית.

עבודה עם בעלי חיים מטבע הדברים מסוכנת וכרוכה בסיכונים רבים :

עובד הבא במגע עם בעלי חיים (וטרינר, פקח וטרינרי, מטפל בחיות), מתמודד מידי יום עם סיכונים שונים האופייניים לעבודתו, כגון פגיעות פיזיות מבעלי חיים, הידבקות במחלות מבעלי חיים נגועים, חשיפה לחומרים כימיים, מאמצים פיסיים העלולים לגרום לנזקים בריאותיים ועוד.

הוראות הבטיחות המובאות להלן אינן מכסות את כל המצבים המסוכנים בעבודה עם בעלי חיים ואינן באות לגרוע מהוראות כל דין.

נדרש מכל עובד במצבים מסוימים, להפעיל שיקול דעת ולנקוט בפעולות זהירות בבחינת **#נוצר דרכו שומר נפשו#**.

זכור תמיד כי בטיחות זו דרך חיים הנתונה לבחירתך.

כדי שתפיק את התועלת המצופה מהוראות אלו, למד ושנן את הוראות הבטיחות, והכי חשוב למען שלומך ובריאותך, **עבוד על פיהן**.

בכבוד רב,

מאיר סאיג

הממונה על בטיחות וגיהות

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לט	עמוד 4 מתוך 10 עמודים
שם ההוראה : בעלי חיים		

1. כללי

- 1.1 לא יבוא עובד במגע עם בעלי חיים בטרם קיבל הדרכה מתאימה.
- 1.2 לא יטפל ולא ישגיח עובד על בעלי חיים ללא הכשרה מתאימה.
- 1.3 לא יחל עובד במגע עם בעלי חיים בטרם נבדק רפואית ע"י רופא תעסוקתי אשר אישר את העסקתו.
- 1.4 לא יבוא עובד במגע עם בעלי חיים בטרם קיבל את החיסונים ע"פ דרישת הרשויות המוסמכות.
- 1.5 המתת בעל חיים מותרת אך ורק לוטרין ובכפוף להוראות כל דין.
- 1.6 הוטרין העירוני ידאג לרענן את העובדים הבאים במגע עם בעלי חיים בהוראות בטיחות וגיהות אלו לפחות אחת לשנה, ויעדכן אותן בהוראות והנחיות הרשויות המוסמכות הרלבנטיות לעבודה כפי שיפורסמו מעת לעת.
- 1.7 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות החוק ו/או הוראות הבטיחות האחרות המקובלות בעירייה ו/או דרישות רשויות מוסמכות אחרות.
- 1.8 יש להימנע ממגע ישיר עם בעלי חיים (מסוכן או שלא) ע"י אימוץ כלל שמירת המרחק, שימוש במוט לכידה, שימוש בחיצי הרדמה עפ"י צורך וכו'.
- 1.9 אם קיים הכרח ליצור מגע ישיר עם בעל חיים המהווה סיכון לעובד, הדבר יעשה באמצעות שימוש בכפפות מגן ולאחר שנוטרל הסיכון הנשקף ממנו.
- 1.10 לעניין סעיף זה, בעל חיים המהווה סיכון הוא כל בעל חיים שהוגדר כמסוכן עפ"י חוק, כל בעל חיים מנותח או חולה וכן כל בעל חיים אחר, כל עוד מנהל השירות הוטרין לא הורה כי לא נשקף ממנו סיכון. בכל מקרה של ספק, חלה חובה על העובד להיוועץ עם מנהל השירות הוטרין.

2. ציוד מגן אישי

- 2.1 כל שימוש בציוד מגן מחייב תחילה לבדוק את תקינותו.
- 2.2 נעל נעלי בטיחות בעבודה. השתמש במגפי בטיחות בעת הצורך.
- 2.3 השתמש בכפפות מגן מתאימות לסוג העבודה ודאג להחליפן בעת הצורך.
- 2.4 בעת עבודה עם חומרי חיטוי יש ללבוש כפפות מתאימות ולהרכיב משקפי מגן.
- 2.5 בעת ריסוס או שימוש בחומרי הדברה יש להצטייד בביגוד מלא ובמסכת פנים + פילטר מתאים.

עמוד 5 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : לט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : בעלי חיים		

- 2.6 השתמש במסכה + מסנן חלקיקים בעת עבודה עם בעלי חיים נגועים או מתים.
- 2.7 בעבודות שקיימת בהן סכנת חדירה של חלקיקי אבק, אסבסט, טיפות כימיקלים, ערפל ואירוסולים, חובה להרכיב משקפי מגן.
- 2.8 לבש בגדי עבודה.
- 2.9 אם הינך עובד בכביש, אי תנועה או בשוליהם לבש ביגוד מחזיר אור הן ביום והן בלילה.
- 2.10 אם הינך חשוף לשמש, חבוש כובע מצחייה, הרכב משקפי שמש, ומרח משחת מגן על העור (אין הוראה זו באה לגרוע מכל הוראה אחרת הנוגעת לחובת שימוש בציוד מגן אישי אחר).
- 2.11 ודא שרכב העבודה יצויד תמיד בפריטים הבאים :
- א. ציוד המגן הדרוש כאמור לביצוע העבודה.
 - ב. ערכת עזרה ראשונה.
 - ג. מטף כיבוי אש.
 - ד. מכל ובו מים.
 - ה. מכלים לאיסוף פסולת.
 - ו. שקיות ניילון.
- 2.12 עובד שקיבל ציוד מגן אישי חייב :
- א. להשתמש בו בהתאם לייעודו.
 - ב. להחזיקו במצב נקי ולשמור על תקינותו.
 - ג. להחזירו מיד לממונה עליו משנתגלה בו פגם או נזק לשם החלפתו.
- 2.13 מנהל העבודה יספק לעובד ציוד נקי, וידאג לשגרה של ניקיון הציוד ותחזוקתו.
- 2.14 הציוד יוחזק במקום המבטיח את תקינותו וניקיונו, שלא בתנאי חום, יובש, לחות, אבק וגזים.
- 2.15 הציוד יישמר, יתוחזק וייעשה בו שימוש בהתאם להוראות היצרן.
- 2.16 אין להעביר ציוד מגן אישי, כגון משקפי מגן, מגן פנים, מסיכה, כפפות קסדה, אוזניות, מגפי בטיחות נעלי בטיחות שהיו בשימוש של עובד אחד לעובד אחר, אלא אם עברו ניקוי וחיטוי נאותים.

עמוד 6 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : לט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : בעלי חיים		

2.17 לאחר כל שימוש בציוד מגן יש לנקות אותו.

3. כלי עבודה, ציוד ומתקנים

- 3.1 מתקני החשמל יהיו מוארקים ותימנע גישה של בעלי חיים אליהם. המתקנים ייבדקו ויאושרו ע"י חשמלאי בודק.
- 3.2 אין להשאיר חוטי חשמל גלויים או כאלה שאינם עמידים בפני כרסום.
- 3.3 אסור לחמם כלוב בגוף חימום גלוי ובלהבה גלויה.
- 3.4 הימנע משימוש בציוד מכני-חשמלי בקרבת מים.
- 3.5 המתקנים, הציוד, דרכי הגישה והשבילים יהיו נקיים ובמצב תקין.
- 3.6 אין לאפשר גישה של מבקרים אל הציוד או אל כלי העבודה.

4. אחסון אמצעי עבודה

- 4.1 אין לאחסן מחוץ למקום העבודה תרכיבים, ציוד, כלים, בגדי עבודה ואמצעי הגנה אישיים לאחר שימוש.
- 4.2 תרופות וטרינריות, חומרי חיטוי, חיסונים וכד' יאוחסנו במקרר ייעודי נעול.
- 4.3 מוצרי מזון של עובדי היחידה יאוחסנו במקררים נפרדים מתרופות, תרכיבי חיסון וכד'.
- 4.4 אחסון סטריכנין יבוצע אך ורק בכספת המיועדת לכך. הכספת המיועדת תסומן בשלט אזהרה מתאים, תהיה נעולה, כאשר המפתח יימצא בידי מנהל השירות הווטרינרי או ממלא מקומו.
- 4.5 יש לוודא שמחט המזרק לא תהיה בהפעלה ותהיה סגורה במכסה פלסטי, כדי למנוע דקירה עצמית. אין להעביר את המזרק עם מחט פתוח.
- 4.6 אסור להחזיק ביד יותר ממזרק אחד עם מחט פתוחה.
- 4.7 מומלץ להשתמש במזרקים אוטומטיים כדי להבטיח מרחק בטוח בין העובד לבין בעל החיים.
- 4.8 ציוד רב-שימושי כגון מזרקים או כלי ניתוח יש לחטא באמצעות אוטוקלב או בתוך תמיסת חיטוי מתאימה.

עמוד 7 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : לט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : בעלי חיים		

5. התנהגות עם בעלי חיים

- 5.1 התנהג בכבוד אל בעלי החיים וטפל בהם היטב.
- 5.2 הימנע מפעולות העלולות להבהיל את בעלי החיים, להתגרות או להתעלל בהם.
- 5.3 הרחק ילדים ומבקרים מאזור מגורי בעלי החיים ושטח העבודה והשגח על תנועתם במהלך הביקור.
- 5.4 אין להישען על הכלובים או להפנות את הגב לבעלי החיים. שמור על קשר עין עם בעלי החיים.
- 5.5 נהג בזהירות יתרה בקרבת בעלי חיים כשהמון מסביבם.
- 5.6 היה זהיר מתנועות, בעיטות, הפרשות, ארס, נשיכות, נגיחות וכו'.
- 5.7 התרחק מבעלי חיים מפוחדים, פצועים, חולים או המתנהגים בצורה לא שגרתית. הטיפול בהם ייעשה באמצעות וטרינר. אם נתקלת בהתנהגות לא שגרתית של בעל חיים, חובה עליך לדווח על כך לוטרינר.

6. טיפול בבעלי חיים

- 6.1 הטיפולים בבעלי חיים חייבים להיות בפקוח ובהנחיתו של וטרינר.
- 6.2 לפני הכניסה לכלובים וביתנים יש לוודא כי כל החיות במקומן וכי הרשתות והדלתות נעולות.
- 6.3 לפני הטיפול ובסופו יש לוודא שכל המנעולים במקומם, הדלתות נעולות ואף בעל חי אינו במקום שאינו אמור להיות.
- 6.4 לפני פתיחת דלת פנימית יש לוודא שהדלת החיצונית סגורה.
- 6.5 טרם ביצוע פעולות וטרינריות יש לנקוט בפעולות כגון ריסון בעלי החיים, שימוש באמצעים למניעת תזוזה של בהמות והפרדת בעלי חיים כמתחייב.
- 6.6 אם בעל משק/עסק ובו בעלי חיים אינו מבטיח תנאי עבודה בטוחים לרופאים הווטרינרים ולפקחים, על מנהל השירות הווטרינרי לנקוט באמצעים החוקיים העומדים לרשותו כנגד הבעלים.
- 6.7 במקרה של תמותת בעל חיים יש לפנות אל הווטרינר העירוני לשם קבלת הנחיות.

עמוד 8 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : לט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : בעלי חיים		

7. לכידה והסגרת כלבים

- 7.1 לכידת כלבים תתבצע אך ורק עם מוט לכידה תקני שיש לבדוק לפני כל שימוש.
- 7.2 יש לנעול את שער הכלבייה בעת הכנסת הכלבים לתאים, כדי למנוע אפשרות בריחה של אחד הכלבים.
- 7.3 לאחר הכנסת הכלבים לתאים יש לנעול אותם.
- 7.4 ביציאה מהכלבייה יש להקפיד על נעילת השערים.
- 7.5 אין לשחרר כלב מהכלבייה ללא אישור ופיקוח עובדי השירות הווטרינרי.
- 7.6 לא ישוחרר כלב ללא חיסון כלבת תקף ושבב אלקטרוני.
- 7.7 הכנסה והוצאה של כלבים מהכלבייה יתועדו ברישומי השירות המקובלים.
- 7.8 אין לאפשר לגורמים זרים להיכנס לכלבייה. הכנסת מבקרים תיעשה אך ורק אם יש הכרח (אימוץ או זיהוי כלב שאבד) ובליווי של עובד השירות הווטרינרי ותחת השגחתו.

8. שינוע בעלי חיים

- 8.1 כדי להרים בעל חיים השתמש בטכניקות כפי שינחה אותך הווטרינר.
- 8.2 בעת שינוע ידני הקפד על כללי הרמה נכונה ואל תהסס לקבל עזרה בעת הצורך.
- 8.3 הובלת בעלי חיים תיעשה ע"פ הנחיות מקדימות של הווטרינר העירוני.
- 8.4 ההובלה תתבצע ברכב שאושר לכך כדין.
- 8.5 הובלת בעל חיים על גבי רכב תיעשה בכלובים מתאימים וע"פ דרישות החוק.

9. פסולת רפואית

- 9.1 פינוי פסולת רפואית יבוצע אך ורק באמצעות חברה מוסמכת.
- 9.2 פסולת רפואית כגון כפפות, מזרקים, מחטים ושאריות יאוחסנו במכלים פלסטיים המיועדים לכך אשר יסומנו בהתאם.
- 9.3 בתום יום העבודה תרוכז הפסולת במכל איסוף פסולת ייעודי במשרדי השירות הווטרינרי.

עמוד 9 מתוך 10 עמודים	מספר הוראה : לט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : בעלי חיים		

9.4 אין להשאיר פסולת רפואית או מזרקים ללא השגחה.

10. עבודה עם חומרי הדברה

- 10.1 אין לבצע פעולות הדברה שנאסרו ע"י רשות מוסמכת ואין לבצע פעולות הדברה בתכשירים כימיים שלא הותרו לשימוש ע"י השירותים הווטרinariים.
- 10.2 יש לאחסן במרוכז את כל חומרי ההדברה והרעלים במקום סגור ומאוורר.
- 10.3 יש להחזיק את חומרי ההדברה אך ורק באריזה המקורית כשהיא מסומנת. סלק והשמד בהתאם לתקנות כל חומר שאין אפשרות לזהותו.
- 10.4 בעת טיפול בחומר הדברה יש להשתמש בכפפות מגן מתאימות, משקפי מגן, סרבול מלא ומסיכות נשימה.
- 10.5 השימוש במסכות נשימה ייעשה עם מסנן (פילטר) אוניברסלי מתאים אשר ייבדק מעת לעת ויבוצע מעקב אחר השימוש בו. טרם השימוש בפילטר, יש לתת את הדעת ולפעול ע"פ הוראות היצרן.
- 10.6 טרם השימוש בחומרי ההדברה, יש לקרוא היטב את הוראות היצרן המופיעות על גבי תווית היצרן של החומר ולמלא בקפדנות אחר הנדרש בגיליונות הבטיחות (MSDS) של היצרן.
- 10.7 ודא שכל כלי העבודה, לרבות המרססים, יהיו מוגנים למניעת פגיעה בעובדים.
- 10.8 הקפד על קיום הוראות היצרן של הכלים והציוד שברשותך. עודף לחץ במרסס ישוחרר באמצעות פתיחה מבוקרת של המכסה.
- 10.9 בעת ריסוס בטיפות קטנות יש לשהות זמן מינימלי במקום.
- 10.10 פעולת הדברה במקום סגור תתחיל במקום הרחוק ומשם אל כיוון הפתח.
- 10.11 שים לב למשב הרוח וכיוונה, והימנע מלרסס או לאבֵּק בשעה שהיא נושבת.
- 10.12 הקפד שלא יותז חומר הדברה על גופך או בגדיך.
- 10.13 יש למנוע כניסת אנשים בלתי מורשים (זרים) אל שטח הריסוס.
- 10.14 אין לעשן, לאכול או לשפשף עיניים בעת טיפול או לאחר טיפול בחומרי הדברה.
- 10.15 אם עובד הורעל, יש לנהוג על פי דפי המידע של היצרן המתייחסות לחומר (מתן עזרה ראשונה), ולהעביר את הנפגע בדחיפות לטיפול רפואי בצירוף תווית האריזה של תכשיר ההדברה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : לט	עמוד 10 מתוך 10 עמודים
שם ההוראה : בעלי חיים		

11. הוראות גיהות בעבודה עם בעלי חיים

- 11.1 בעלי החיים והעובדים הבאים עימם במגע יחוסנו ע"פ דרישות החוק, הנחיות משרד הבריאות ו/או השירותים הווטרינריים.
- 11.2 במהלך העבודה הימנע ממגע ישיר עם בעלי חיים, פסולת רפואית, חומרים, נוזלים או אבק.
- 11.3 אין להיחשף לבעל חיים חולה או בודד.
- 11.4 על כל חתך, נשיכה או פציעה יש לדווח לממונה עליך ולקבל טיפול רפואי מוסמך מייד.
- 11.5 את בעל החיים הפוגע יש לבודד בכלוב מיוחד ולהתייעץ עם הווטרינר העירוני להמשך טיפול.
- 11.6 השתמש בכפפות מגן.
- 11.7 מקום בעלי החיים יהיה נקי. יש לשמור על ניקיון בעלי החיים.
- 11.8 יש לשטוף כלים המשמשים להאכלת בעלי חיים ולהחזיר למקומם בתום השימוש.
- 11.9 אין לאכול ולשתות באזור העבודה.
- 11.10 שטוף את ידיך במים ובסבון : א. לאחר סיום עבודתך בשטח.
ב. לאחר מגע עם כלים.
ג. לפני אכילה.
ד. ביציאה משירותים.
- 11.11 יש לנקות כלים וציוד מגן אישי לאחר השימוש בהם ולפני אחסונם.
- 11.12 לשטוף את הידיים היטב במים ובסבון.
- 11.13 ייבוש הידיים ייעשה באמצעות מגבות חד-פעמיות או זרם אוויר חם.
- 11.13 בגמר העבודה, העובד יתקלח ויחליף את בגדיו.
- 11.14 ניקוי וחיטוי נעלי עבודה או מגפיים יבוצע ע"י העובד בתום יום העבודה בחומר חיטוי מתאים.
- 11.15 בגדי עבודה מזוהמים יאוחסנו במקום ייעודי ביחידה טרם כביסה. אין להוציא בגדי עבודה או כלים מזוהמים אל מחוץ ליחידה.
- 11.16 חובה לנקות ולחטא את רכב העבודה לפחות אחת לחודש.
- 11.17 היה ערני למצבך הבריאותי, ופנה מיידית לקבלת טיפול רפואי אם ננשכת/נשרטת או אם אתה מגלה סימפטומים כגון שלשולים, כאבי בטן, חום, גירוי עור וכו'.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מ	עמוד 1 מתוך 6 עמודים
שם ההוראה: חומרים מסוכנים		

הוראות בטיחות וגיהות – חומרים מסוכנים

בהוראות בטיחות אלו

- "חומר מסוכן" – רעל כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים.
- "גיליון בטיחות (MSDS)" – גיליון המכיל מידע לגבי חומרים מסוכנים, לרבות תכונותיהם, השפעותיהם, הסיכונים הנובעים מהם והדרכים למניעת הסיכונים.
- "עבודה באש גלויה" – ריתוך, ניסור מכני, הפעלת ציוד וכלים חשמליים, וכל עבודה אחרת שיש עימה הבערת אש או סיכוי להיווצרות ניצוצות או פליטת חום.
- "חומרים נפיצים" – חומרים דליקים שבתערובת עם אוויר עלולים גם להתפוצץ.
- "חומרים דליקים" – כשמם כן הם. אלה חומרים העלולים להידלק בבואם במגע עם חומר מחמצן ובתוספת אנרגיה.
- "חומרים מחמצנים" – חומרים המגיבים עם חומרים דליקים. התגובה משחררת חום עד כדי הצתה.
- "חומרים רעילים" – חומרים אשר עלולים לפגוע ברקמות הגוף.
- "חומרים קורוזיביים (מאכלים)" – מקבוצת החומרים הרעילים הפועלים הפוגעים ברקמות הגוף (למשל בסיסים וחומצות).
- "חומרים מזיקים (מגרים)" – חומרים אשר גורמים לגירוי בעת מגע עם העור או העיניים.
- "חומרים מדבקים" – חומרים המכילים חיידקים/נגיפים העלולים לפגוע בבריאות האדם.
- "חומרים רדיואקטיביים" – חומרים שמכילים חומרים פולטי קרינה רדיואקטיבית, או פולטים קרינה כזו בעצמם שעלולה לגרום לשינוי במבנה תאי הגוף.

1. הוראות כלליות

- 1.1 כל אימת שהדבר מעשי, יש לתת עדיפות לשימוש בחומרים פחות מסוכנים (פחות דליקים או מגרים).
- 1.2 לא ייקלט, לא יאוחסן ולא ייעשה שימוש בחומר מסוכן בעירייה, בטרם נתקבל מהיצרן או היבואן או המשווק גיליון בטיחות (MSDS) המתאים לחומר.
- 1.3 מנהל היחידה המזמין חומר מסוכן ידרוש מאת היצרן/היבואן/המשווק – גיליון בטיחות (MSDS) עדכני לחומר שהוא מתכוון להכניס לשימוש ביחידה.
- 1.4 המחסנאי המופקד על קבלת החומר המסוכן או עובד אחר המקבל את החומר, חייב לוודא כי לחומרים המתקבלים מצורפים גיליון בטיחות, וכי על האריזות קיימים סימונים המעידים על שם החומר, תכולתו, אזהרות שונות והוראות לשימוש בו.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : מ	עמוד 2 מתוך 6 עמודים
שם ההוראה : חומרים מסוכנים		

- 1.5 במקום העבודה שבו מאחסנים או משתמשים בחומר מסוכן, יימצא בהישג יד דף/גיליון מידע בטיחותי לכל חומר.
- 1.6 לא יועסק עובד עם חומר מסוכן או בקרבתו, אלא אם קיבל הדרכה על הסיכונים הנובעים ממנו, השימוש בו, תנאי אחסונו, השמדת אריזתו, פינויו, שימוש בציוד מגן ובנקיטת אמצעים נכונים במקרה של שפך, בליעה, דליקה או כל אירוע חירום אחר.
- 1.7 עיבוד, ייצור, בדיקה, אריזה, אחסנה, שינוע וכל מלאכה אחרת שעניינה טיפול או עבודה בחומר מסוכן מחייבת פעולה לפי הוראות גיליון הבטיחות והוראות תווית הסימון של החומר.
- 1.8 עובדים המשתמשים בחומר מסוכן וכן העובדים בסביבתו יצוידו בציוד מגן אישי להגנה על דרכי הנשימה, הידיים, העיניים והגוף, כמפורט בגיליון הבטיחות.
- 1.9 יש לוודא שבאזור שבו משתמשים בחומר מסוכן נמצאים אמצעי כיבוי אש, כגון מטף כיבוי אש וציוד לעזרה ראשונה.
- 1.10 כל אימת שהדבר מעשי, יש לנקוט באמצעים כדי לבודד את החומר ותהליך העבודה הכרוך בו מהסביבה.
- 1.11 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות החוק ו/או הוראות הבטיחות האחרות המקובלות בעירייה ו/או מהוראות גיליון הבטיחות (MSDS) המצורפות לכל חומר בנפרד.

2. ציוד מגן אישי

- 2.1 בעת עבודה עם חומרים מסוכנים יש להקפיד על שימוש בציוד מגן אישי כמפורט להלן:
 - א. נעלי בטיחות בעבודה.
 - ב. מכנסיים וחולצה עם שרוולים ארוכים.
 - ג. משקפי מגן לעבודה עם כימיקלים.
 - ד. כפפות העמידות בפני החומר שאיתו באים במגע או עלולים לבוא עימו במגע.
 - ה. הגנה על דרכי הנשימה באמצעות מסיכת אף/פה או מסיכת פנים, עם פילטר מתאים להגנה מפני אדי החומר ו/או רסיסי נוזליו וחלקיקים אחרים, כל אימת שקיים סיכון כזה.
 - ו. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף זה, על העובד להשתמש בציוד מגן כמפורט בגיליון הבטיחות של החומר.

3. מניעת דליקות

- 3.1 לא תתבצע עבודה באש גלויה בסמוך לחומר דליק.
- 3.2 עבודה באש גלויה תבוצע ע"פ "הוראות הבטיחות – עבודה באש גלויה".

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מ	עמוד 3 מתוך 6 עמודים
שם ההוראה: חומרים מסוכנים		

4. אחסון חומרים מסוכנים

- 4.1 חומרים מסוכנים יאוחסנו בארונות מתכת במקום סגור ונעול, מאוורר ומוצל.
- 4.2 במקום האחסון יוצב שלט המסווג את קבוצת החומרים כמופיע בנספח א'.
- 4.3 אין לאגור כמות של צבעים ומדללים במקום האחסון מעבר לנדרש.
- 4.4 אין לאחסן חומרים מסוכנים באריזות מזון או בבקבוקי שתייה.
- 4.5 כל חומר מסוכן יאוחסן אך ורק באריזתו המקורית.
- 4.6 על כל אריזה/מכל תהיה תווית המזהה את תכולת החומר.
- 4.7 בכל עת שאין משתמשים בחומרים מסוכנים יש להחזיקם במכלים סגורים.
- 4.8 **חומרים דליקים יאוחסנו בנפרד מחומרים מחמצנים!**
- 4.9 מלאי החומרים הדליקים יהיה קטן ככל האפשר.
- 4.10 **בסיסים יאוחסנו בנפרד מחומצות.**

5. שימוש בחומרים מסוכנים

- 5.1 אין לפתוח מכלים/אריזות של חומר דליק באמצעות כלי מתכת העלולים לגרום לניצוצות.
- 5.2 אין לערבב חומרים מסוכנים מחשש לריאקציה חריפה או להתלקחות.
- 5.3 לפני תחילת השימוש בחומר מסוכן, יש להרחיק מהמקום אנשים שאינם בתפקיד ואת כל העובדים שאינם מצוידים בציוד מגן אישי.
- 5.4 יש לקרוא את הוראות השימוש על תווית המכל.
- 5.5 אין לקחת הביתה לכל שימוש בקבוק שהיה בו חומר מסוכן.
- 5.6 הטיפול והשימוש בחומרי הדברה ייעשו אך ורק באחריותו והשגחתו של מנהל מח' ההדברה העירוני.

6. פינוי חומרים מסוכנים

- 6.1 לשם סילוק החומר המסוכן, עיין תחילה בגיליון הבטיחות של החומר בסעיף הרלבנטי העוסק בדרכי הסילוק של החומר.
- 6.2 אין לשפוך ואין להשליך חומרים מסוכנים אל הקרקע, תעלות, ביוב או לרשות הרבים.

עמוד 4 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : מ	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חומרים מסוכנים		

6.3 לאחר השימוש בחומר מסוכן, יש לרכז את הפסולת והמטליות הספוגים בחומר אל תוך מכל מכוסה.

6.4 שאריות חומר מסוכן וכן מטליות ספוגות בחומר מסוכן יאוחסנו במכל ייעודי שהוצב לשם כך ביחידה.

6.5 השאריות יפוננו לאתר פינוי מורשה (רמת חובב).

7. שינוע חומרים מסוכנים

7.1 שינוע חומר מסוכן ייעשה ע"פ הנדרש בגיליון הבטיחות של החומר – בסעיף הרלבנטי העוסק בשינוע של החומר.

7.2 החומר המסוכן ישונע, בצורה בטוחה, כך שלא תישקף סכנה ממנו.

8. גיהות אישית

8.1 אין לאכול, לשתות או לעשן במקום שבו מאוחסנים חומרים מסוכנים או במקום שבו נעשה שימוש בהם, וכן אין לאחסן דברי מאכל בקרבתם.

8.2 לפני האכילה או השתייה יש לשטוף היטב את הידיים במים ובסבון.

8.3 העובד ילבש בגדי עבודה נקיים. בגדי עבודה הספוגים בחומרים מסוכנים יוחלפו בבגדים נקיים.

8.4 בסיום יום העבודה על העובד להתקלח ולהחליף בגדים.

8.5 על העובד להיות ערני למצבו הבריאותי ולפנות לרופא כאשר הוא מגלה סימפטומים, כגון גירוי עור, שלשולים, כאבי בטן, סחרחורת חום ועוד.

עמוד 5 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : מ	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חומרים מסוכנים		

9. במקרה חירום

- 9.1 בכל מקרה חירום עם חומר מסוכן, כגון שפך, בליעה, שריפה וכד', יש לנהוג עפ"י הנדרש בגיליון הבטיחות של החומר – בסעיפים הרלבנטיים: הוראות עזרה ראשונה, נוהל כיבוי אש, דרכי סילוק החומר.
- 9.2 להלן רשימת טלפונים אשר יסייעו לך בנוסף, במקרה חירום:

טלפון	
101	מגן דוד אדום
102	כיבוי אש
100	משטרה
104	פיקוד העורף
04-8541900	המרכז הארצי לנפגעי רעלים

עמוד 6 מתוך 6 עמודים	מספר הוראה : מ	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חומרים מסוכנים		

נספח א'

חומרים מדבקים

חומרים נפיצים

חומרים רדיואקטיביים

חומרים דליקים

חומרים מחמצנים

חומרים רעילים

חומרים קורוזיביים (מאכלים)

חומרים מזיקים (מגרים)

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : מא	עמוד 1 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה : גלילי גז דחוס		

הוראות בטיחות וגיהות – גלילי גז דחוס

1. כללי

- 1.1 הטיפול והשימוש בגלילי גז מותר אך ורק לעובדים מוסמכים, בעלי ידע מקצועי בשימוש בהם ובהוראות בטיחות אלו.
- 1.2 העובד חייב לזהות את תוכן הגליל לפני השימוש בו, ולהכיר את התכונות והאזהרות הייחודיות של גליל הגז (ראה נספח א').
- 1.3 כל עובד המשתמש בגלילי הגז או עוסק בפריקה, העמסה, טלטול והובלה שלהם, ינעל נעלי בטיחות.
- 1.4 אין לתקן גליל או אביזריו בתוך היחידה. כל טיפול, בדיקה ו/או תיקון ייעשה ע"י יצרן הגז והמעבדה המוסמכת בלבד.
- 1.5 אין לעשן, להבעיר אש או ניצוצות בקרבת גלילי גז דליקים. יש להקפיד על הוראות הבטיחות לעבודה באש גלויה.
- 1.6 פוטנציאל הסיכון מגלילי גז דחוס נובע מהגורמים הבאים:
 - א. הסיכון הכימי כתוצאה מהגז האצור בגליל (דליק, מחמצן, רעיל, קורוזיבי).
 - ב. הסיכון המכני הנובע מהלחץ הגבוה שבו דחוס הגז.

2. דרישות בטיחות מגלילי גז

- 2.1 כל גליל יישא סימני היכר וסימנים טבועים כאמור בת"י 712 (שם הגז, לחץ מילוי מותר, משקל הגליל, משקל מילוי מרבי, תאריך בדיקת לחץ הידרוסטטי, שם היצרן או סימונו המסחרי).
- 2.2 הלחץ בגליל לא יעלה על הלחץ המורשה כמפורט בת"י 712.
- 2.3 הגליל ימולא אך ורק בגז או בתערובת כפי שמסומן עליו.
- 2.4 הגליל יישא סימון שנערכה בו בדיקת לחץ הידרוסטטי במהלך 5 השנים האחרונות או בהתאם לדרישות לגבי סוג הגז.
- 2.5 כל גליל יצויד באביזרי בטיחות בהתאם לדרישות התקן הישראלי המתייחס לגז הנמצא בו.
- 2.6 לכל גז חייב להיות וסת לחץ וצנרת המיועדים לו בלבד.
- 2.7 אין לרוקן גליל גז עד תומו, הלחץ בגליל לא יקטן מ- 2 אט".

עמוד 2 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : מא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גילי גז דחוס		

בדיקות שיש לבצע עם קבלת גליל גז

- 2.8 עם קבלת הגליל הורד בזהירות את כיפת המגן ובדוק את תבריג פיית הברז.
- 2.9 בדוק שאין לכלוך, שמן או שומן על הברז והגליל.
- 2.10 בדוק חזותית שאין פגמים חיצוניים, ויש תקפות לעניין בדיקה הידרוסטטית.
- 2.11 בדוק אם נעשתה בדיקת עמידות הגליל בלחץ כנדרש.
- 2.12 ודא שאין פליטת גז מפיית הברז.
- 2.13 ודא שהגליל מסומן בגז המוכל בתוכו.
- 2.14 הצמד תווית על הגליל ואחסן אותו במקום המיועד לו.

3. אחסנה ומיקום

- 3.1 יש לאחסן את גילי הגזים הדחוסים במקום מיוחד, מוצל, מוגן מגשם, יבש ומאוורר היטב, ללא מגע עם חומרים משתכים (קורוזיביים).
- 3.2 אחסנת גלילי גז דחוס תהיה במרחק מזערי של 15 מטר מבניינים או מדרכים ציבוריות.
- 3.3 יש לאחסן גלילי גז לפי קבוצות הסיכון שלהם (חמצן בנפרד מאצטילן במרחק של 6 מ' לפחות). יש לשמור על מרחק של 6 מ' לפחות בין הגלילים לחומרים מתלקחים.
- 3.4 אם הגלילים מאוחסנים במבנה, צריך שקיר אחד לפחות או הגג יהיו קלים, למקרה של התפוצצות.
- 3.5 אין לחשוף גלילי גזים דחוסים להשפעת חום מלהבה גלויה או מכל מקור חום אחר.
- 3.6 הגלילים יעמדו זקופים כששתומיהם כלפי מעלה ויובטחו מפני נפילה, כשכל גליל קשור בשרשרת אחת לפחות ומעוגן לקיר.
- 3.7 השסתום של גלילים שאינם בשימוש יוגן באמצעות כיפה על הגליל. מכסה הגליל (כיפת המגן) חייב להיות מוברג עד הסוף, כשהגליל אינו בשימוש.
- 3.8 גלילים ריקים יאוחסנו בנפרד מגלילים מלאים, ויוחזרו מיידית ליצרן לשם מילויים.
- 3.9 כל גליל יסומן "מלא" או "ריק" בהתאם למצבו.
- 3.10 במקום שבו משתמשים בגז, מספר הגלילים יהיה מינימלי לצורך עבודה שוטפת בלבד. כל היתרה תאוחסן בעמדת אחסון. מבחינה בטיחותית, עדיף למקם את הגליל בעמידה מחוץ למקום השימוש בצמידות לקיר חיצוני, עם צינור למקום השימוש בפועל.
- 3.11 אין להשתמש בגלילים, גם כשהם ריקים, לכל מטרה אחרת (כגון פיגומים, תמיכות וכו').
- 3.12 יש לעיין גם ב"הוראות הבטיחות – חומרים מסוכנים".

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מא	עמוד 3 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה: גלילי גז דחוס		

4. שינוע

- 4.1 אין לזרוק גליל גז ואין לגרור אותו. מנע את נפילתו!
- 4.2 פריקת גלילים והעמסתם יבוצעו בעדינות, תוך כדי הימנעות מפני חבטות בקרקע או במשטח הרכב.
- 4.3 יש להוביל את הגלילים בתוך היחידה רק באמצעות עגלות המיועדות למטרה זו (כלוב עם שרשרת) המונע את נפילתם.
- 4.4 אין להרים את הגלילים באמצעות מכסי המגן שלהם.
- 4.5 אין להרים גלילים או להובילם במנוף אלקטרו-מגנטי.
- 4.6 אין להרים מכל אצטילן על צידו.
- 4.7 הגלילים יטולטלו בצורה הבאה:
 - א. גלילים ריקים או מלאים יובלו כשכיפת המגן מורכבת על הגליל.
 - ב. לצורך ההובלה יסודרו הגלילים בעמידה, כך שכל שסתומיהם יבלטו בכיוון אחד.

5. עבודה עם גלילי גז דחוס

- 5.1 אין להשתמש בגליל שנמצאו בו סימני קורוזיה או פגמים העלולים להביא לדליפה או לפריצה של גז, או בגליל שלא עבר בדיקות תקופתיות כנדרש.
- 5.2 בעת ביצוע עבודות ריתוך יש לעיין ולהקפיד גם על המפורט ב"הוראות בטיחות – ריתוך" ו"הוראות בטיחות – עבודה באש גלויה".
- 5.3 לפני שימוש במכל אצטילן שהונח על צידו, חובה להעמידו זקוף כ- 12 שעות לפחות.
- 5.4 עבודה עם מכל חמצן חייבת להיות כשהידיים, הבגדים והכלים נקיים לחלוטין משמן.
- 5.5 יש לפתוח מהר את ברזי הגלילים (חוץ ממימן) ולסגור אותם מייד, כדי לנקות אבק וחול שעלולים לחסום את זרימת הגז או לגרום נזק לווסת.
- 5.6 בדוק את הסימון על הגז וודא שהינך מחבר את הגז הנכון לתהליך.
- 5.7 לפני חיבור הגליל לקו או לווסת, יש לוודא שהחיבורים מתאימים לסוג הגז בשימוש. אין להשתמש בטפולן בחיבור וסת לשסתום הגליל.
- 5.8 חבר את הווסתים למכלים ע"י מפתח מתאים. יש לוודא שהחיבורים בין הווסתים והגליל מהודקים. אין להדק בכוח חיבורים שאינם תקינים.
- 5.9 התקן בולמי להבה על קצוות צינורות המבער.
- 5.10 ודא שהברז הראשי סגור ווסת הלחץ סגור, ואז חבר את הגליל לקו.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : מא	עמוד 4 מתוך 7 עמודים
שם ההוראה : גילי גז דחוס		

- 5.11 אין לעמוד מול וסת הלחץ בזמן הפתיחה! עמוד במרחק באחד מצידי החזית שלו.
- 5.12 פתח את הברז הראשי (שסתום) לאט ובזהירות. בדוק שאין דליפות.
- 5.13 אם הכל תקין, פתח את ברז מערכת הובלת הגז להכנסת הגז לתהליך.
- 5.14 ידית הברז או המפתח יישארו על הגלילים כל זמן שמשתמשים בהם, כדי להבטיח ניתוק מהיר של הברזים במקרה הצורך.
- 5.15 אין לבצע כל תיקון בצינור דולף.
- 5.16 בגמר העבודה :
- א. כבה את מבער הגז ולאחר מכן את מבער החמצן, או עפ"י סדר המלצת היצרן.
- ב. סגור את שסתום גליל הגז ולאחר מכן את שסתום גליל החמצן.
- ג. נקז את צינור הגז ע"י פתיחת שסתום המבער. כאשר שני המחוגים של מד הלחץ הגיעו ל- "0", סגור את שסתום הגז במבער.
- ד. נקז את צינור החמצן ע"י פתיחת שסתום המבער. כאשר שני המחוגים של מד הלחץ הגיעו ל- "0", סגור את שסתום החמצן במבער.
- ה. לסגירה – יש לסובב את ברז/ידית כיוון הלחץ בווסת עד להרגשת מתח הקפיץ.
- 5.17 יש לוודא שכל הפריטים במקום התקררו דיים ואינם עלולים עוד לגרום להתלקחות או לכוויה.
- 5.18 אין להשתמש בחומרי סיכה (שמן גריז) כחומר מסייע להברגת כיפת המגן לגוף הגליל. הדבר חשוב במיוחד לגזים מחמצנים כמו חמצן.
- 5.19 סדר ונקה את עמדת העבודה.
- 5.20 סמן/שלט כל גליל גז שהתרוקן.

6. במקרה חירום

- 6.1 אין לטפל לבד באירוע שבו מעורבים גזים מסוכנים. הזעק מייד עזרה והצטייד בלבוש מגן אישי מתאים למניעת פגיעה.

במקרה של דליפה

- 6.2 אם פורץ גז מן הגליל – יש לסגור מייד את ברז הגליל ולהוציא את הגליל אל מחוץ לבניין אל שטח פתוח, ולהרחיקו מכל מקור אש וחום, אם אפשר לעשות זאת ללא סיכון אישי.
- 6.3 הרחק אנשים מאזור הדליפה למרחק בטוח, והזעק את שירותי הכבאות.

עמוד 5 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : מא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גלילי גז דחוס		

- 6.4 בדליפת גז דליק: הרחק מקורות אש מהאזור, הרחק מהמקום חומרים וציוד העלולים להתלקח, הבא ציוד כיבוי אש, קרר המכל באמצעות רסס מים, תן לגז להשתחרר עד הסוף ואוורר היטב את האזור.
- 6.5 בדליפת גז רעיל: המתן עד תום פריקת הגז, אוורר היטב את האזור. יש להשתמש בציוד הגנה אישי מתאים.
- 6.6 אם הדליפה בחוץ, התקרב תמיד כשהרוח בגבך.

במקרה של התלקחות גז דליק

- 6.7 סגור מייד את ברז הגליל הראשי אם אתה יכול לעשות זאת ללא סיכון אישי.
- 6.8 אם פרצה להבה מצנרת הגז והבחנת בה – יש לכסותה מייד במטלית עבה ולחה.
- 6.9 אין לכבות את להבת הגז הדולק במטף כיבוי אש או במים.
- 6.10 הרחק מהמקום אנשים, וכן חומרים וציוד העלולים להתלקח.
- 6.11 יש להרחיק אנשים למקום בטוח ולהזעיק את שירותי הכבאות.
- 6.12 עד להגעת העזרה קרר המכלים באמצעות רסס מים.

במקרה של פגיעה מגז רעיל או מגרה

- 6.13 הוצא את הנפגע מהאזור המזוהם.
- 6.14 הזעק עזרה רפואית ופעל עפ"י הנחיות הצוות הרפואי. הגש עזרה ראשונה אם הינך מוסמך לכך.
- 6.15 במקרה של פגיעה מגז קורוזיבי או מגרה יש לשטוף את העור או העיניים במים זורמים במשך 15 דקות ולהסיר בגדים שהזדהמו.

עמוד 6 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : מא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גלילי גז דחוס		

נספח א'

תכונות ואזהרות מיוחדות לגלילי גז נפוצים

שם הגז	אצטילן	חמצן	חנקן	אוויר
סימן היכר לגליל	הגוף והכתף בצהוב	הגוף בירוק והכתף בלבן (סימן מגן דוד לגליל חמצן רפואי)	הגוף באפור והכתף בשחור	הגוף והכתף בירוק
אמצעי זיהוי	גז חסר צבע בעל ריח חריף	גז חסר צבע וריח	גז חסר צבע וריח	גז חסר צבע וריח
מצב צבירה	גז מומס בנוזל אצטון	גז שאינו מעובה	גז שאינו מעובה	גז שאינו מעובה
לחץ הגז (אט"ב - 20°)	18	עד 200	עד 200	עד 200
אזהרות מיוחדות	<ul style="list-style-type: none"> • גז דליק! • לאחסן במצב זקוף. • להשתמש בבולמי להבה. • בגמר העבודה, להשאיר לחץ של 0.5 אט"ב בחורף ו-1 אט"ב בקיץ. • איסור חיבור עם נחושת או הלחמת כסף. • למנוע מגע עם כספית או אבץ. • במקרה של התחממות, לקרר בשפע בזרם מים את הגליל. • למנוע עליית טמפי מעל 35°. • אין לערבבו עם כל גז אחר. • הלחץ הנמוך בווסת לא יעלה על 1.5 אט"ב. 	<ul style="list-style-type: none"> • גז מחמצן המגביר את הבֶּעֶרָה. • איסור מגע עם שמן, שומן או חומרי סיכה. העבודה כשהידיים, בגדים וכלים נקיים לחלוטין משומן. אביזרים חייבים להיות נקיים. • איסור שימוש לצורכי אוורור. • אחרי ריקון הגליל סגור היטב את השסתומים והשאר 2 עד 3 אט"ב. • אמצעי לגילוי דליפות הוא נוזל נקי נטול שמן (אין להשתמש במי סבון). • להרחיק מחומרים דליקים. • אין להשתמש במפתחות לפתיחה או סגירה. 	<ul style="list-style-type: none"> • גז אדיש שאינו בוער מעצמו, אבל עלול לגרום לחנק ע"י דחיקת החמצן שבאוויר. 	<ul style="list-style-type: none"> • גז מחמצן המגביר את הבֶּעֶרָה.

עמוד 7 מתוך 7 עמודים	מספר הוראה : מא	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גלילי גז דחוס		

נספח א'

תכונות ואזהרות מיוחדות לגלילי גז נפוצים

שם הגז	מימן	הליום	ארגון	פחמן דו-חמצני
סימן היכר לגליל	הגוף בצהוב והכתף בכחול	הגוף באפור והכתף בחום	הגוף באפור והכתף בכסף	הגוף והכתף באפור
אמצעי זיהוי	גז חסר צבע וריח	גז חסר צבע וריח	גז חסר צבע וריח	גז חסר צבע וריח
מצב צבירה	גז שאינו מעובה	גז שאינו מעובה	גז שאינו מעובה	גז מעובה
לחץ הגז (אט"ו) ב- 20°	עד 200	עד 200	עד 200	58
אזהרות מיוחדות	<ul style="list-style-type: none"> • גז דליק! בעל תחום נפיצות גבוה. • אינו רעיל, אך מחניק כשהוא מחליף את האוויר לנשימה. • בוער בלהבה בלתי נראית ומתחמם תוך כדי התפשטות. • להשתמש בכלים מוגני התפוצצות. • לבצע הארקה חשמלית במקומות שבהם יש שימוש. • אין להשתמש באש לגילוי דליפות, אלא אך ורק ע"י מי סבון. • אין לאחסן עם חמצן או חומרים מחמצנים. 	<ul style="list-style-type: none"> • גז אציל שאינו בוער ואינו רעיל, אבל עלול לגרום לחנק ע"י דחיקת החמצן שבאוויר 	<ul style="list-style-type: none"> • גז אציל שאינו בוער ואינו רעיל, אבל עלול לגרום לחנק ע"י דחיקת החמצן שבאוויר. 	<ul style="list-style-type: none"> • גז שאינו בעיר אלא חונק בְּעֵרָה. • מצטבר בחלקו התחתון של חלל אוויר ועלול לגרום לחנק. • לפתוח באיטיות למניעת כוויית קור.

עמוד 1 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : מב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גפ"מ גז בישול		

הוראות בטיחות וגיהות – גפ"מ גז בישול

1. כללי

- 1.1 הגפ"מ = גז פחמימני מעובה, ידוע גם בשם גז בישול.
- 1.2 הגפ"מ הוא תערובת של הפחמימנים : פרופן, בוטן, פרופילן ובוטילן.
- 1.3 הגפ"מ הוא גז דליק ונדיף, שבתנאים מסוימים יכול לגרום להתלקחות ולפיצוץ באוויר החופשי או במכלים.
- 1.4 הגז מעובה (נוזלי) תחת לחץ במכלים ומשחרר גז/אד, תוך כדי פריקה לאוויר החופשי או בצינורות האספקה.
- 1.5 הגפ"מ כבד מהאוויר ונוטה להצטבר במקומות נמוכים (תעלות, בורות, מרתפים).
- 1.6 הצתת תערובת הגז באוויר החופשי נעשית תוך כדי פיצוץ. להצתה מספיק מקור חום, ניצוץ, אש, מגעי חשמל וכד'.
1.7 דליפת גפ"מ נוטה לנוע עם כיוון הרוח או זרימת האוויר.
- 1.8 לגז יש ריח חריף המעיד בד"כ על דליפה. לגפ"מ הוסף חומר מזהה טיפוסי (מרקפטן). בתנאים מסוימים קיים חשש כי האדם לא יבחין בריח הגז.

2. מכשירים צורכי גז

- 2.1 עפ"י החוק, מותרים להתקנה ושימוש אך ורק מכשירים צורכי גז המתאימים לדרישות בתקנים הישראליים החלים עליהם.
- 2.2 חיבורו של מכשיר צורך גז חדש למערכת הגז ייעשה ע"י מתקין גז מוסמך.
- 2.3 הפעלתו של מכשיר צורך גז תיעשה בהתאם להוראות ההפעלה, השימוש והבטיחות של יצרן המכשיר. יש לשמור את ההוראות במקום נגיש.
- 2.4 יש לתת תשומת לב מיוחדת לתוויות האזהרה שמודבקות על המכשיר.
- 2.5 במכשירים צורכי גז כגון כיריים, יש לתת תשומת לב מיוחדת לתקינות הצינור הגמיש ולכך שהצינור מחובר היטב לברז הביטחון / ברז הקיר ולמכשיר הגז.
- יש להשתמש רק בצינורות שעומדים בת"י, להקפיד שלא יונח עליהם דבר ושאינן דבר הגורם לחיכוך עימם.
- 2.6 יש לוודא גישה חופשית לברז הביטחון (ברז קיר) של כל מכשיר.
- 2.7 אין להשאיר מכשיר גז בפעולה ללא השגחה.
- 2.8 בעת השימוש במכשיר גז, יש להקפיד על אוורור מתאים וקבוע.

עמוד 2 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : מב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : גפ"מ גז בישול		

- 2.9 יש להרחיק חומרים דליקים מאזור הלהבה והכיריים.
- 2.10 בעת הדלקת מבער גז בכיריים, תנור, מחמם מים וכד', יש להקפיד לקרב גפרור או מצת בוער אל ראש המבער לפני פתיחת ברז הגז. אם מבער הגז מצויד בהצתה אלקטרונית – יש לפעול עפ"י הוראות יצרן המכשיר.
- 2.11 בעת הצתת הגז יש להרחיק את הפנים והשיער מהלהבה.
- 2.12 אם צבע הלהבה אינו כרגיל יש לכבות את הגז ולפנות אל יצרן המכשיר.
- 2.13 סיר הבישול בכיריים יותאם לגובה הלהבה. יש למנוע מהלהבה לחרוג מגבולות הסיר.
- 2.14 לפני הסרת הכלי מהכיריים יש לכבות תחילה את הגז.
- 2.15 כשהמכשיר לא בפעולה, יש לדאוג לסגירת ברז הביטחון (ברז קיר).
- 2.16 אין להשתמש במכשיר שיש בו תקלה או ספק לגבי תקינותו. במקרה זה יש לפנות אל ספק המכשיר. הטיפול במכשיר ייעשה ע"י גורמים מוסמכים בלבד.
- 2.17 ברזי ביטחון שלא מחוברים אליהם מכשירים צורכי גז, יהיו תמיד במצב סגור.
- 2.18 יש להימנע מעישון או מהצתה של כל אש גלויה במקום שבו מאחסנים או עושים שימוש בגז.
- 2.19 הפעלת מכשירי גז ניידים בקרבת ילדים תיעשה עפ"י הוראות חוזר מנכ"ל משרד החינוך.

3. מכלי גז מיטלטלים

- 3.1 הצבת המכלים והשימוש בהם ייעשו בהתאם לחוקים, לתקנות ולתקנים שבתוקף.
- 3.2 מכלי הגז יאוחסנו מחוץ למבנה במקום מוצל, נעול ומאוורר.
- 3.3 אסור להציב את המכלים במקומות תת-קרקעיים או במפלס נמוך.
- 3.4 מבלי לגרוע מדרישות החוק, התקנים ו/או חברת הגז, יש להקפיד על מרחקי הבטיחות הבאים בעת הצבת המכלים:
- א. 70 ס"מ לפחות ממקור חום.
- ב. 1.7 מטר לפחות מאש גלויה, ניצוצות.
- ג. 1 מטר לפחות מבורות ומשקעים שהגז יכול להיצבר בהם.
- ד. 1.2 מטר לפחות מפתחי בניין שמפלסם גבוה מזה של מפלס קרקעית המכלים.
- ה. 3 מטר לפחות מפתחים שמפלסם נמוך מזה של מפלס קרקעית המכלים.
- 3.5 הובלת מכלי גז תתבצע אך ורק כשהם במצב אנכי ויציב.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מב	עמוד 3 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: גפ"מ גז בישול		

4. התקנה ותחזוקה של מערכות וציוד גז

- 4.1 ההתקנה והתחזוקה של מערכת גז תיעשה תמיד בהתאם לחוקים, לתקנות ולתקנים שבתוקף.
- 4.2 ההתקנה והתחזוקה של מערכת גז תיעשה ע"י בעל תעודת מתקין גז מוסמך מחברת הגז המספקת.
- 4.3 כל שינוי או תוספת במערכת הגז מחייבים בדיקת מומחה לצורך זיהוי סיכונים הנובעים מהשינוי.
- 4.4 לא יבוצע כל פירוק צנרת גז, מבער גז וכד', אלא על ידי מי שהוסמך לכך.
- 4.5 כל תקלה במערכת הגז ובמערכת ההתרעות לדליפת גז תטופל מיידית, בתיאום עם הגורם המוסמך.
- 4.6 התקנת מאגר גז תיעשה ע"פ דרישות החוק והתקנים הרלבנטיים ובכפוף לאישור הרשויות המוסמכות.

5. בדיקה תקופתית

- 5.1 הבדיקה תיעשה בהתאם להסכמי שירות בין חברת הגז לעירייה.
- 5.2 הבדיקה תיעשה בהתאם להוראות החוק והתקנים הקיימים, ע"י חברת הגז.
- 5.3 **מכל מקום, יש לבצע הבדיקה ע"י חברת הגז בכל אחד מן המקרים הבאים:**
 - א. בהתקנה ראשונית.
 - ב. אחת ל- 5 שנים בדיקה כוללת למערכת.
 - ג. בכל מקרה שבו נעשה שינוי במערכת הגז.
 - ד. בהחלפת ספק גז.
- 5.4 אם מערכת הגז לא נבדקה ב- 5 השנים האחרונות, יש להזמין את נציג השירות של חברת הגז לביצוע הבדיקה.
- 5.5 **אסור להפעיל ואין להשתמש במערכת גז שלא נבדקה בדיקה תקופתית.**

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מב	עמוד 4 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: גפ"מ גז בישול		

6. הוראות חירום

במקרה של דליפת גז

- 6.1 סגור את מקורות הדליפה: ברז הגז של המכשיר, ברז הביטחון וכבה כל להבה גלויה – אם תוכל לעשות זאת ללא סיכון אישי.
- 6.2 הרחק בני אדם מהאזור, שים לב לכיוון הרוח והתרחק נגד כיוון הרוח, אל תימצא בענן הגז (הבלתי נראה).
- 6.3 אין להפעיל כל מתג חשמלי.
- 6.4 מחוץ לאזור הדליפה – כבה אש גלויה ומנועים, סגור מקורות חשמל, אין לסגור מפסקי חשמל הנמצאים בתוך אזור הדליפה.
- 6.5 יש לפתוח את כל הדלתות והחלונות לאורור המבנה. ודא אורור יעיל של המקום באמצעות פתיחת דלתות, הימנע ממעבר הגז לחדרים אחרים.
- 6.6 במידת הצורך יש להזעיק את שירותי הכיבוי באזורך.
- 6.7 יש להודיע מיידית לחברת הגז על דליפת גז.

במקרה שפרצה אש במתקן או במכשיר

- 6.8 שמור על קור רוח ואל תאבד עשתונות.
- 6.9 פנה את האנשים מהחדר / מהמבנה.
- 6.10 סגור את ברז הגז הראשי (אם הינך לקוח בגז מרכזי).
- 6.11 סגור את ברז המכלים (אם הינך לקוח עם מאגר נפרד), תוך כדי שימוש במגבת רטובה שתכרוך סביב ידך.
- 6.12 נסה לכבות את האש בעזרת מטף אבקה לכיבוי אש או מגבת ספוגה במים.
- 6.13 מכלי גז עלולים להתפוצץ בעת חשיפתם לאש (חום) עקב עליית הלחץ בהם. שיטת המניעה הבלעדית תהיה התזת מים על המשטחים העליונים של המכלים.
- 6.14 במידת הצורך יש להזעיק את שירותי הכיבוי באזורך.
- 6.15 יש להודיע מייד לחברת הגז על המקרה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : מג	עמוד 1 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה : צביעה		

הוראות בטיחות וגיהות – צביעה

1. כללי

- 1.1 עבודות צביעה כרוכות בסיכונים, כגון שאיפה או מגע עם חומרים מסוכנים, התלקחות אש או נפילה מגובה. כדי לבצע את עבודת הצביעה בבטחה יש להקפיד על כל ההוראות שלהלן.
- 1.2 יש לעיין גם ב"הוראות בטיחות – חומרים מסוכנים".
- 1.3 לא יועסק עובד בעבודות צביעה, אלא אם תודרך ע"י הממונה עליו או אדם מוסמך אחר לפני תחילת העבודה.
- 1.4 העובדים העוסקים בהכנת הצבע ובצביעה וכן העובדים בסביבה יצוידו בציוד מגן אישי להגנה על דרכי הנשימה, הידיים, העיניים והגוף כמפורט בהמשך.
- 1.5 לא תתבצע עבודת צביעה בסמוך לאש גלויה וכלים חשמליים, כגון רתכת, מסור מכני, מסור חשמלי וכל עבודה אחרת שיש עימה ניצוצות או חום.
- 1.6 יש לוודא שבאזור הצביעה נמצאים אמצעי כיבוי אש, כגון מטף כיבוי אש.
- 1.7 יש לדאוג להימצאות דף/גיליון מידע בטיחותי לכל חומר צביעה או מדלל.
- 1.8 השימוש בחומר, אחסונו ודרכי ההתגוננות מפניו ייעשו ע"פ הוראות גיליון המידע הבטיחותי כפי שנמסר ע"י היצרן, וע"פ ההוראות ע"ג תווית האריזה של החומר.
- 1.9 אין לצבוע אביזרים חשמליים או אלקטרוניים המחוברים למתח מחשש להתחשמלות.
- 1.10 עבודת צביעה בדרכים תיעשה בהתאם ל"הוראות הבטיחות – עבודה בדרכים".
- 1.11 עבודת צביעה במקום מוקף, כגון תא ביקורת, בויב, מכל, בור, מקלט או בכל מקום עם אוורור טבעי מוגבל, תבוצע בהתאם ל"הוראות הבטיחות – עבודה במקום מוקף", מתוך קובץ הוראות בטיחות לעבודות בויב ותיעול.
- 1.12 הוראות בטיחות אלו אינן באות לגרוע מהוראות החוק ו/או הוראות הבטיחות האחרות המקובלות בעירייה.

2. ציוד מגן אישי

- 2.1 בעת עבודות צביעה יש להשתמש בציוד מגן אישי, כמפורט להלן:
 - א. נעלי בטיחות בעבודה.
 - ב. מכנסיים וחולצה עם שרוולים ארוכים.
 - ג. כובע מגן המתאים לאופי העבודה.

עמוד 2 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : מג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : צביעה		

- ד. משקפי מגן לעבודה עם כימיקלים.
- ה. כפפות העמידות לחומרים שאיתם באים במגע.
- ו. הגנה על דרכי הנשימה עפ"י הנדרש בגיליון הבטיחות של החומר באמצעות מסיכת אף/פה או מסיכת פנים בעלי פילטר מתאים להגנה מפני אדי הצבע, רסיסי נוזלים וחלקיקים אחרים.
- ז. כל ציוד מגן אישי אחר המתחייב מנסיבות אופי העבודה או שנדרש בגיליון הבטיחות של החומר.

3. עבודות בגובה

- 3.1 עבודה בגובה תיעשה בהתאם ל"הוראות הבטיחות – עבודה בגובה".
- 3.2 עבודה עם סולמות תיעשה בהתאם ל"הוראות הבטיחות – סולמות".
- 3.3 בכל עבודה המצריכה עלייה לגובה, אין לעמוד על כיסאות ו/או אמצעים מאולתרים אחרים.
- 3.4 בעבודות צביעה בגובה יש להעסיק עובדים מיומנים שיעבדו בתנאי הבטיחות הנדרשים, ויש לספק להם התקנים מתאימים להגנה מפני נפילה (סל הרמה, במת הרמה, פיגום, רתמת בטיחות וכל אמצעי תקני בטוח אחר המותר עפ"י החוק).

4. אחסון צבעים ומדללים

- 4.1 צבעים ומדללים יאוחסנו בבית המלאכה או במחסן, בארונות מתכת במקום סגור, מאוורר ומוצל.
- 4.2 על הארון יוטבע שלט "צבעים/חומרים – דליקים ורעילים".
- 4.3 אין לאגור כמות של צבעים ומדללים במקום האחסון מעבר לנדרש.
- 4.4 אין לאחסן צבעים או מדללים באריזות מזון או בבקבוקי שתייה.
- 4.5 כל צבע או מדלל יאוחסן אך ורק באריזתו המקורית.
- 4.6 על כל אריזה/מכל תהיה תווית המזהה את תכולת החומר.
- 4.7 בכל עת שאין משתמשים בצבעים ובמדללים יש להחזיקם במכלים סגורים.
- 4.8 אין להביא לידי מגע בין צבע ו/או מדלל לבין חומרים מחמצנים אשר עלולים לגרום להתלקחות.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מג	עמוד 3 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: צביעה		

5. הכנת הצבע ועבודות הצביעה

- 5.1 בטרם השימוש בחומר יש לקרוא היטב את הוראות השימוש על תווית המכל/האריזה.
- 5.2 אין לפתוח מכלים/אריזות של צבע באמצעות כלי מתכת העלולים לגרום לניצוצות.
- 5.3 אין לערבב צבעים האסורים במגע זה עם זה ואין לערבב שכבות של צבע, מחשש לריאקציה חריפה או להתלקחות.
- 5.4 הוספת מדלל לצבע תיעשה אך ורק ע"פ הוראות היצרן.
- 5.5 לפני תחילת עבודות הצבע יש להרחיק מהמקום אנשים שאינם בתפקיד ואת כל העובדים שאינם מצוידים בציוד מגן אישי.
- 5.6 אין לקחת הביתה לשימוש כלשהו מכל/אריזה שהיה בו כימיקל.

6. שימוש באקדחי צבע

- 6.1 אזהרה – חדירת צבע בלחץ לגוף בכלל ולעיניים בפרט מסוכנת. בעת טיפול בפיית אקדח הריסוס יש לנתק תחילה את האקדח מאספקת האוויר.
- 6.2 אין לכוון את אקדח הריסוס אל הגוף או העיניים, ואין לכוונם לעבר אנשים בסביבה.
- 6.3 הפעלת ותחזוקת אקדחי צבע או מערכות צביעה תיעשה בהתאם להוראות היצרן.

7. בתום הצביעה

- 7.1 אין לשפוך עודפי צבעים או מדללים אל הקרקע, תעלות, ביוב או לרשות הרבים.
- 7.2 לאחר הצביעה יש לרכז את הפסולת והמטליות הספוגים בצבע או במדלל אל תוך מכל מתכת מכוסה.
- 7.3 שאריות צבע ומדללים וכן מטליות ספוגות בצבע יאוחסנו במכל נפרד וסגור.
- 7.4 ייבוש חלקים צבועים ייעשה במקום מאוורר.

8. גיהות אישית

- 8.1 אין לאכול, לשתות או לעשן באזור הצביעה, וכן אין לאחסן דברי מאכל בקרבת מקום.
- 8.2 לפני אכילה או שתייה יש לשטוף היטב את הידיים במים ובסבון.

עמוד 4 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : מג	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : צביעה		

- 8.3 אם נותרו כתמי צבע על עור הגוף, אין להסירם ע"י שימוש במדללים (שימוש נכון בציוד מגן אישי ימנע את הצורך לעשות כן).
- 8.4 שלוליות של צבעים ומדללים יש לנקות מייד.
- 8.5 העובד ילבש בגדי עבודה נקיים. בגדי עבודה הספוגים בצבע או במדלל יוחלפו בבגדים נקיים.
- 8.6 בסיום יום העבודה על העובד להתקלח ולהחליף בגדים.
- 8.7 על העובד להיות ערני למצבו הבריאותי ולפנות לרופא כאשר מתגלים סימפטומים, כגון גירוי עור, שלשולים, כאבי בטן, סחרחורות או חום.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מד	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: עבודה מול מחשב		

הוראות בטיחות וגיהות – עבודה מול מחשב

1. כללי

- 1.1 כל אחד מאיתנו, המשתמש במישרין במחשב כחלק מעבודתו היום-יומית, יכול להיחשב כעובד מחשב. למעשה, אנו יכולים להיחשב לסיכונים שבעבודה מול מחשבים גם אם השימוש בהם הוא רק חלק משני או נוסף לעבודתנו.
- 1.2 עבודה עם מחשבים דורשת מאיתנו מאמץ רב של יכולת פיזית ומנטלית. עבור אחדים המאמץ הזה יכול לבוא לידי ביטוי בעייפות, כאבים ובהידרדרות כושר הראייה.
- 1.3 תנועות חוזרות ונשנות האופייניות לפעולות הקלדה או שימוש בעכבר, עלולות לגרום לתחושות של כאב ואי נוחות בגפיים העליונות.
- 1.4 גם כאשר אנו עובדים מול מחשב, איננו מבודדים מסיכונים בריאות ובטיחות אחרים בסביבת העבודה, כגון התחשמלות, תנאים אקלימיים בלתי נוחים, רעש מטריד, רצפות חלקות וכו'.
- 1.5 כדי לצמצם את הסיכונים הנ"ל, יש להקפיד על יישום ההוראות שלהלן.

2. סביבת העבודה

- 2.1 הנוחות התרמית בסביבת העבודה תושג בדרך כלל ע"י טמפרטורה שבין 22 ל-26 מעלות.
- 2.2 דאג לאוורר ככל האפשר את מקום העבודה שבו הינך עובד.
- 2.3 ציוד רועש ימוקם באזורים מרוחקים יותר מעמדת המחשב ומאוכלסים פחות.
- 2.4 הצבה נכונה של הצג היא תנאי חשוב למניעת סנוור.
- 2.5 אם יש עודף של אור, דאג לווסת אותו (סגירת חלון, כיסוי החלונות בוילון, הקטנת עוצמת התאורה בחדר וכו').

3. שולחן העבודה

- 3.1 פני השולחן יהיו גדולים דיים כדי למקם את האביזרים הנלווים למחשב.
- 3.2 פני משטח השולחן יהיו חופשיים מהשתקפויות וסנוור.
- 3.3 שולחן העבודה צריך להיות מותאם, כך שגובהו יהיה מעט נמוך יותר מגובה המרפק של המשתמש. מאחר שגובה השולחן סטנדרטי, ההתאמה בין השולחן לנוחיות העובד צריכה להתבצע באמצעות שינוי גובה הכיסא.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מד	עמוד 2 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: עבודה מול מחשב		

3.4 המשטח של שולחן העבודה צריך להיות גדול מספיק כדי לאפשר את תנועת העכבר בצורה חופשית, נוסף לנגישות קלה ונוחה לפריטים שולחניים אחרים הדרושים לעבודה.

4. כיסא העבודה ואופן הישיבה

- 4.1 הכיסא צריך להיות מהסוג ארגונומי שאפשר לכוונו לפי מידות היושב.
- 4.2 רצוי שכיוון הישיבה יהיה במקביל לחלון למניעת סנוור והשתקפות.
- 4.3 תנוחת הישיבה תהיה עם גב ישר ובזווית של 90 מעלות לרגליים.
- 4.4 מושב הכיסא יהיה מוטה אחורה בזווית של כ-10 מעלות, כדי להוסיף נוחות ולמנוע החלקה של היושב קדימה.
- 4.5 חלקה התחתון של משענת הגב וכן משענת הצוואר אם קיימת, יהיו בולטים ממשענת הגב, במטרה לתמוך בצורתו הטבעית של עמוד השדרה (צורת S). משענת הגב צריכה לתמוך באופן פעיל באזור הגב התחתון. אפשר להוסיף כרית תמיכה לגב התחתון.
- 4.6 בעמדות עבודה שבהן יש מגירות צדדיות יוצב כיסא ללא משענות-יד.
- 4.7 רצוי לבחור כיסא יציב עם התאמת גובה (פניאומטית או הידראולית), וכן כיסא בעל 5 גלגלים עם חיכוך טוב לרצפה לשיפור היציבות.
- 4.8 עפ"י התקנים לייצור כיסאות לעבודה משרדית, יש לדאוג למרווח של כ-10 ס"מ בין קצה מושב הכיסא לחלקה האחורי של הברך.
- 4.9 יש לוודא זווית של 90 מעלות ומעלה בין הירך לשוק כדי למנוע תחושת נימול ועקצוצים בשריר השוקה.
- 4.10 לשם הנוחיות אפשר להיעזר בהדום רגליים לתמיכה.

5. צג המחשב

- 5.1 במחשבים עם מסכים בגודל של 15-19 אינץ', יהיה המרחק בין העיניים לבין מרכז צג המחשב 50-80 ס"מ.
- 5.2 זווית הראייה בין קו האופק לבין כיוון הראייה למרכז המסך תהיה בין 20 ל-40 מעלות כלפי מטה.
- 5.3 הזווית בין כיוון הראייה לקצה העליון של המסך לבין כיוון הראייה למרכז המקלדת תהיה כ-30 מעלות.
- 5.4 דאג לנקות את פני הצג מאבק ושומן מעת לעת.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : מד	עמוד 3 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה : עבודה מול מחשב		

6. המקלדת

- 6.1 בעת הקלדה, הזווית בין הזרוע לאמה תהיה 90 מעלות, האמה תהיה ישרה ובהמשכה כף-היד. אפשר להשיג זאת באמצעות כרית להקלדה או משטח מתכוונן, וכן ע"י שימוש במקלדת ארגונומית הבנויה כך שהיא חצויה במרכז ומוטה כלפי חוץ.
- 6.2 המקלדת תוצב במרחק של כ-5 ס"מ מקצה השולחן.
- 6.3 אם הסימנים על המקלדת אינם ברורים, יש לנקותה או להחליפה.

7. העכבר

- 7.1 בחר את העכבר הנוח ביותר עבורך.
- 7.2 מומלץ להשתמש ברפידות תמיכה לשורש כף היד.
- 7.3 מומלץ לתכנן את עמדת העבודה, כך שמיקום העכבר יאפשר הפעלה בזרוע ישרה ללא הטיית כף היד ומבלי למתוח את הזרוע.
- 7.4 עכבר המחשב יוצב בגובה של מעמד הצג, ומיקום היד יהיה סמוך לאחת מפינותיו התחתונות של צג המחשב.
- 7.5 העכבר יוחזק קרוב למקלדת במצב שבו אפשר להזיזו בקלות ללא מאמץ.
- 7.6 יש להתאים את מהירות התגובה של העכבר לנוחיות המשתמש.

8. הרגלי עבודה – מנוחה

- 8.1 בכל עשר דקות לערך יש לעשות הפסקה זהירה בת עשר שניות, שבה מסיטים את המבט למרחק, ממצמצים בעפעפיים במכוון ומניעים את העיניים על פני "הנוף".
- 8.2 אחת לשעה יש לעשות הפסקה בת חמש דקות, לקום ממקום הישיבה, להתמתח, לחלץ עצמות ולבצע שוב התעמלות מתורגלת לעיניים.
- 8.3 לאחר שעות עבודה אחדות, דרושה הפסקה רגילה לשתייה, ארוחה ולחידוש מרץ כללי.
- 8.4 כדי להפחית את הנזקים לגוף, מומלץ לגוון את המשימות במהלך יום העבודה ולשנות לעיתים קרובות את תנוחת העבודה.

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר הוראה : מה	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : תנורי חשמל		

הוראות בטיחות וגיהות – תנורי חשמל

בעת שימוש בתנורי חשמל יש להקפיד על הדברים הבאים :

1. יש להשתמש רק בתנור חשמלי העומד בדרישות התקן הישראלי. **חל איסור להשתמש בתנורי חימום מסוג ספירלה.**
2. יש לבדוק את בידוד החוט החשמלי לכל אורכו. אם יש חוטים גלויים אין להשתמש בתנור.
3. אין לבצע תיקון חשמלי בתנור ואין לתת זאת לאחרים אם אינם חשמלאים שהוסמכו לכך.
4. יש להניח את התנור במקום יציב שאינו משמש כמעבר, ואין סיכוי ש עובדים ייתקלו בו.
5. יש להקפיד על מרחק סביר בין עצמים אחרים לבין התנור.
6. יש להרחיק את החוט החשמלי מחום התנור.
7. בעת שימוש במפזרי החום יש לוודא שפתחי האוויר לא יהיו חסומים.
8. אין לחמם מזון, ביגוד או כל דבר אחר, בין אם במישרין ובין אם בעקיפין, באמצעות החום הנפלט מהתנור.
9. הפסקת פעולת התנור תיעשה תמיד ע"י שליפת התקע מהשקע (בשום אופן לא ע"י משיכה של פתיל ההזנה).
10. יש לנתק התנור עם היציאה מהחדר. **אין להשאיר תנור ללא השגחה!**

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : מו	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה : סודיום היפוכלוריט		

הוראות בטיחות וגיהות – סודיום היפוכלוריט

1. זהות החומר

- שם החומר – סודיום היפוכלוריט (SODIUM HYPOCHLORITE)
- נוסחה כימית – NaOCl
- CASRN – 7681-52-9
- UNNO – 1791
- EMERGENCYCODE – 2X

2. מאפייני החומר

- מצב צבירה – תמיסה מימית
- צבע – צהבהב (חסר צבע)
- ריח – כלור
- חומציות (ph) – 9-10
- נקודת התלקחות והבזקה – לא ידוע

3. סיכונים מיוחדים

- חומר מסוכן בבליעה, בנשימה ובמגע עם העור.
- החומר מגרה והורס רקמות של ריריות, עיניים, עור ודרכי נשימה.
- החומר קורוזיבי, מחמצן חזק וגורם לכוויות.

4. ציוד מגן אישי לשימוש

- א. משקפי מגן.
- ב. כפפות.
- ג. סינור.
- ד. מסיכת גז (למקרה חירום).

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מו	עמוד 2 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: סודיום היפוכלורית		

5. אחסון

- א. אחסון במכלים מקוריים סגורים.
- ב. אחסון במקום יבש ובטמפרטורה של מתחת ל- 30 C.
- ג. יש לדאוג לאוורור מתאים.
- ד. אחסון במקום מוגן מקרני שמש, אור וחום.
- ה. אחסון בנפרד מחומרים דליקים או חומרים מחזרים, אמוניה, אמינים, חומצות חזקות ומלחי אמוניום.
- ו. אין לאחסן לפרקי זמן ממושכים.
- ז. מנע מגע של החומר עם חומרים אורגנים, כגון נייר, עץ או שמן.
- ח. הגן על מכל החומר מפני פגיעות פיסיות.
- ט. באזור העבודה יש להציב מתקן לשטיפת עיניים וברז מים, וכן חומרי ספיגה.

6. הוראות עבודה כלליות

- א. מנע מגע של החומר עם העיניים, עור ודרכי הנשימה.
- ב. הקפד להשתמש בציוד מגן אישי כמפורט בסעיף 4.
- ג. שמור על ציוד המגן ובדוק תקינותו מעת לעת. אם נמצא פגם כלשהו, יש לדווח לממונה ולהחליף את ציוד המגן הפגום.
- ד. אין להרכיב עדשות מגע בעת עבודה עם החומר.
- ה. יש להימנע מהעסקת אנשים עם הפרעות נשימה כרוניות בקרבת החומר.
- ו. לעולם אל תאכל, תשתה או תעשן באזור העבודה בקרבת החומר.
- ז. שמור על היגיינה כללית לאחר עבודה עם החומר (נטילת ידיים, כיבוס, ניקיון נעליים).
- ח. אין לרוקן את החומר לתאי ביוב או תיעול.
- ט. שינוע ופריקה של מכלי החומר ייעשה ע"י אדם מוסמך ובעל ניסיון.
- י. יש להשיג היתר רעלים כנדרש בחוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מו	עמוד 3 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: סודיום היפוכלורית		

7. הוראות חירום

מצב	הנחיות
אש	הצטייד בציוד מגן. כבה באמצעות אבקה יבשה, CO ₂ , ריסוס מים או קצף. קרר את המכלים החשופים לאש באמצעות ריסוס מים.
דליפה/שפיכה	הצטייד בציוד מגן, הרחק אנשים מהסביבה, השתמש בחומרי ספיגה או חול והעבר למכלים מתאימים לשם סילוקם. שטוף בכמות גדולה של מים את מקום השפיכה, אוורר את המקום היטב לאחר סילוק החומר.
בליעה	שטוף הפה במים, אין לגרום להקאה. יש לשתות 1-2 כוסות מים או חלב. פנה לטיפול רפואי מיידי ע"י רופא.
נשימה	העבר את הנפגע למקום עם אוויר צח, בצע הנשמה מלאכותית או הזרם חמצן לח בהתאם לצורך. פנה לטיפול רפואי מיידי.
ספיגה בעור	הסר את הבגדים המזוהמים, שטוף היטב את המקום הנגוע במים זורמים ומי סבון במשך 15 דקות לפחות. פנה לטיפול רפואי מיידי.
מגע בעיניים	שטוף מיידי וממושכות את העיניים במים זורמים. פנה לטיפול רפואי מיידי ע"י רופא עיניים.

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר הוראה : מז	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : בצאתך מהעבודה		

הוראות בטיחות וגיהות – בצאתך מהעבודה

עובד/ת נכבד/ה,

טרם צאתך מהעבודה הקפד על הדברים הבאים :

1. כבה את כל מכשירי החשמל, לרבות :
 - מחשבים
 - צגי מחשב
 - מדפסות
 - מזגנים
 - תנורי חשמל
 - תאורה
2. יש לסגור את כל החלונות.
3. יש להקפיד לנעול את החדרים כל עוד הדבר אפשרי.
4. מומלץ לא להשתמש במעלית שלא בשעות העבודה השגרתיות.
5. על כל מפגע שנתגלה יש לדווח לממונה הישיר ו/או למוקד העירוני.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : מח	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה : קיץ		

הוראות בטיחות וגיהות – קיץ

1. כללי

- 1.1. הקיץ מביא עימו סיכונים לבריאות ולבטיחות הקשורים כולם במזג האוויר. היערכות נבונה, הצטיידות נכונה והימנעות מביצוע פעולות מסוימות עשויות להציל חיים.
- 1.2. קרני השמש האולטרה סגולות (UV) מזיקות לעור והן אחד הגורמים העיקריים להתפתחות סוגים שונים של מחלת סרטן העור, וביניהם המלנומה. סרטן העור שכיח בישראל, שבה קרינת השמש חזקה ורבה ועלולה לפגוע באנשים המרבים לעסוק כבשגרה בפעילויות בחוץ, לרבות אוכלוסיות עובדים שונות.
- 1.3. עובדים בעלי עור בהיר, עיניים בהירות, עור פגום, נמשים, בעלי נטייה לקבל כוויות, גנטיקה משפחתית ועובדי חוץ, הם בעלי סיכון אישי מוגבר להינזק מקרינת השמש.
- 1.4. באמצעות הקפדה על המלצות משרד הבריאות בנושא זה ועל הכללים שלהלן, אפשר לצמצם את החשיפה לנזקי הקרינה.

2. מניעת נזקי השמש

- 3.1. אפשר להפחית את הסיכון לחלות בסרטן העור על ידי מניעת חשיפה בלתי מבוקרת לקרני השמש, כל השנה, במיוחד בין השעות 10:00-16:00, שבהן עוצמת הקרינה היא מרבית.
- 3.2. כמו כן, מומלץ לתכנן את העיתוי של עבודות חוץ שלא בין החודשים מרץ לחודש אוקטובר שבהן קרינת השמש מסוכנת יותר, וכן לא בקרבת משטחים כמו מים וזכוכית העלולים ליצור קרינת החזר יתרה כלפי בני אדם.
- 3.3. יש לדאוג כי עבודות המבוצעות מחוץ למבנים יתבצעו באזורים מוצלים, ככל שהדבר אפשרי, לדוגמה, תחת סככות.
- 3.4. ביגוד – יש לכסות את הגוף ככל האפשר בלבוש מלא (חולצה עם שרוול ומכנסיים).
- 3.5. יש לחבוש כובע רחב שוליים שיגן על הפנים, העיניים, הצוואר והעורף, מקרני השמש.
- 3.6. יש להרכיב משקפי שמש תקינים המסננים את מעבר הקרניים האולטרה-סגולות.
- 3.7. יש למרוח את אזורי העור הגלויים לשמש כחצי שעה לפני החשיפה לשמש, במסנן קרינה עם מקדם הגנה שבין 30 ל-50 כנגד קרינת UVA ו-UVB. רצוי להשתמש במסנן קרינה עמיד במים, להשגת אפקטיביות גם בהזעה.
- 3.8. יש להרבות בשתייה (רצוי מים).

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : מח	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : קיץ		

- 3.9. **בדיקות** – לבעלי גורמי סיכון עם סיפור רקע משפחתי של מלנומה, ריבוי שומות מלנוציטריות (נגעי עור בצבע כהה) והופעת שומות בפרט או במשפחה הקרובה, מומלץ לבצע מעקב עצמי וכן לערוך בדיקת סקר שנתית אצל רופא עור או כירורג פלסטי.
- 3.10. על המנהלים חלה החובה להגביר את המודעות לנושא במקום העבודה ולפקח על מילוי הוראות אלו.

3. בעלי חיים

- 3.1. עיקר הסכנה מבעלי חיים בעונת הקיץ נגרמת מנחשים ארסיים. כדי לצמצם את הסכנה להיתקלות לא נעימה, יש להימנע מהרמת אבנים, גזעי עץ, פחים ועצמים אחרים, אשר מתחתיהם עשויים להסתתר נחשים ועקרבים.
- 3.2. יש לגלות ערנות ולהימנע מחיטוט או פתיחת מקומות מסתור, ובפרט גיטוש במקומות חשוכים.
- 3.3. אם ראית נחש, אל תנסה להרוג אותו ושמור על מרחק ממנו. במידת הצורך המתן להסתלקותו ו/או הזעק לוכד נחשים.
- 3.4. במקרה של הכשת נחש, יש להתפנות למוקד רפואי בהקדם האפשרי.

4. מניעת דליקות

- 4.1. יש לפנות חומרים מסוכנים ולנכש עשבייה, גרוטאות ולכלוך מסביב למבני ציבור ומחסנים, תוך כדי השארת פס בידוד היקפי ברדיוס של כ- 11 מטר לפחות.
- 4.2. יש לוודא את תקינות האמצעים לכיבוי אש הקיימים ולוודא נגישות נאותה אליהם במקרה הצורך.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מט	עמוד 1 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: חורף		

הוראות בטיחות וגיהות – חורף

1. כללי

- 1.1. החורף מביא עימו סיכונים לבריאות ולבטיחות הקשורים במזג האוויר. היערכות נבונה, הצטיידות נכונה והימנעות מביצוע פעולות מסוימות עשויים להציל חיים.
- 1.2. יש לבדוק תקינות של התנורים ותקינות חוטי החשמל, השקעים והתקעים. אין להשאיר תנורים דולקים ללא השגחה.
- 1.3. יש להקפיד על ניתוק וכיבוי מכשירי חימום בתום יום העבודה.
- 1.4. מומלץ להיערך לשיבושים באספקת החשמל ולגבות מסמכי עבודה בתדירות גבוהה.
- 1.5. בימי חורף גשומים וסוערים מומלץ להפסיק את העבודות תחת כיפת השמיים ולבצען במקום מקורה.
- 1.6. בחורף נצטייד עפ"י צורך בציוד מגן כדלהלן:
 - נעלי בטיחות עם סוליה למניעת החלקה.
 - מגפי בטיחות למניעת חדירת מים.
 - אפוד זוהר או חליפת גשם זוהרת בעת עבודה בדרכים.
 - כפפות ולבוש חם מפני פגעי מזג האוויר.

2. היערכות לקראת החורף

- 2.2. אבות הבית ומנהלי האחזקה בכל משרדי הרשות אחראים לקראת החורף:
 - לסרוק את מעטפת המבנה ולבדוק את אטימות הגגות, להחליף רעפים סדוקים או שבורים ולחדש שכבות איטום פגועות.
 - לאטום פתחים, למלא סדקים וחריצים בחומרי איטום ולהחליף זיגוג שבור.
 - לפתוח מרזבים ופתחי ניקוז שתומים.
 - לדאוג לניקוי גגות או אדני חלון מעצמים שעלולים ליפול כתוצאה ממזג האוויר.
 - לוודא את החוזק של דוודים, אנטנות, לוחות גג וכיו"ב מפני התעופפות ברוח.
 - לקשור היטב חפצים המאוחסנים בחוץ.
 - לדאוג לגיזום ענפים ועצים הקרובים לכבלי חשמל.
 - לוודא שיהיו תעלות ניקוז, כדי להרחיק מים מתוך המבנים ולהבטיח שיפועים לזרימת מים מתאימה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : מט	עמוד 2 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה : חורף		

- להרחיק חומרים דליקים ממקורות חום.
 - להתקין אמצעי ניקוי לנעליים בכניסות למקומות העבודה, כדי למנוע החלקות.
- 2.3 יש לדאוג לניקוי רשתות תיעול במקומות מועדים.
- 2.4 באחריות אגף הרכב להכשיר את כלי הרכב לנהיגה חורפית (בדיקת צמיגים, הגה, מתלים, בלמים, אורות, מגבים וכו').

3. עבודות אסורות בתנאי מזג אוויר מסוכן

- 3.1 **עבודה בגובה** כאשר נושבת רוח חזקה או יורד גשם שוטף.
- 3.2 **עבודה על גגות שבירים**, תלולים ו/או חלקלקים או על גגות ללא מעקות, כאשר נושבת רוח חזקה או יורד גשם.
- 3.3 **הפעלה, הקמה או פירוק של עגרון צריח/מנוף**, בעת שנושבת רוח העלולה לסכן בני אדם או את יציבותם.
- 3.4 **הרמת טפסות** בעת שנושבת רוח העלולה לסכן בני אדם.
- 3.5 **הרמת רכיבים טרומיים** בעת שנושבת רוח העלולה לסכן בני אדם.
- 3.6 **הנפה או הורדה של ציוד**, כאשר נושבת רוח חזקה.
- 3.7 **עבודה במקום מוקף** (שוחת ביוב, תעלה, מקלט וכד'), כאשר קיים חשש להצפה.
- 3.8 **עבודה בעת סופת ברקים** תחת כיפת השמיים.
- 3.9 **עבודה עם מכשיר/מתקן חשמלי**, כאשר קימת סכנה של חדירת מים, רטיבות או אדים.

4. עבודות קבלנים

- 4.1 מבצע בנייה אחראי לכך שיותקן מחסה לעובדים בפני ממוזג האוויר ככל שהדבר מעשי, הן לצורכי עבודה והן לצורכי אכילה ומנוחה.
- 4.2 יש להקפיד על מעקב שוטף של אמצעי גידור ושילוט הולמים, במטרה להבטיח את תנועת עוברי דרך באזורים שבהם מתבצעות עבודות שונות.
- 4.3 חל איסור להשאיר תעלה פתוחה או בור פתוח ללא גידור מתאים.
- 4.4 מנהל העבודה יערוך ביקורת בטיחות של חפירה, מילוי, חציבה או דיפון, אחרי הפסקת עבודה בשל גשם או הצפה ולפני חידושה.
- 4.5 מנהל העבודה יבדוק פיגום אחרי הפסקת עבודה של יום אחד או יותר בשל גשם, רוח או הצפה ולפני חידושה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: מט	עמוד 3 מתוך 4 עמודים
שם ההוראה: חורף		

5. נהיגת חורף

- 5.1 **שים דגש על תקינות הרכב** – כמובן שמערכות בטיחותיות כמו היגוי, בלמים, צמיגים, אורות, מערכת החימום וכד' חייבות להיות תקינות לחלוטין בכל עת, ועל אחת וכמה בחורף. אבל גם מגבים, שמשות או מצבר לא תקינים עלולים להעמיד אותך במצב לא נעים שלא לצורך ולגזול ממך זמן יקר.
- 5.2 **דאג לנקות את הפנסים** – זכור: פנסי חזית נקיים מאירים בעוצמה גדולה יותר, אורות בלם ואורות חניה עמומים לא ייראו ע"י הנוסעים מאחוריך. דאג לניקיון הפנסים, המראות, החלונות, המגבים ווודא הימצאות נוזל במכל ניקוי השמשות.
- 5.3 **ודא לחץ אוויר מתאים בצמיגים** עפ"י הוראות יצרן והנחיות אגף הרכב.
- 5.4 **אוורר היטב את הרכב** – דאג לאוורור הרכב ומנע הצטברות אדים על החלונות. מומלץ להשאיר חלון פתוח לאוורור.
- 5.5 **סע לאט יותר** – בתנאי ראות קשים ובכביש רטוב יש להקטין את המהירות לפחות ב-10 קמ"ש, בהשוואה לנהיגה במזג אוויר נאה. האט לפני עיקולים או סיבובים ובלום בהדרגה, בעדינות ומבעוד מועד. זכור: זה יכול להיות ההבדל בין החיים למוות, שלך או של מישהו אחר.
- 5.6 **הימנע מעצירות והאצות פתאומיות** – שינויים במהירויות הנסיעה יתבצעו בצורה איטית ומבוקרת, כדי למנוע סכנת החלקה בכביש רטוב.
- 5.7 **הקפד על שמירת מרחק מהרכב שלפניך.**
- 5.8 **הגשמים הראשונים הם המסוכנים ביותר** – הכבישים לאחר הגשמים הראשונים חלקים מאשר בהמשך החורף, כי האבק שהצטבר על הכביש הופך לבוץ שומני חלק, כמעט כמו כתם שמן. בימים הראשונים, עד שמגיע גשם חזק ששוטף את הכביש, סע לאט והגדל את המרחק מהרכב שלפניך.
- 5.9 **היזהר משלוליות** – בעוברך בשלולית מים האט את הרכב ובסיום המעבר דאג לייבוש רפידות הבלם באמצעות לחיצות קלות ורצופות על דוושות הבלם. אם בלמיד נרטבו בשלולית יש לייבשם בנסיעה איטית. זכור: שלוליות – מקור לצרות.
- 5.10 **גלה ערנות רבה יותר בצמתים** – סכנת ההחלקה ותנאי הראות הלקויים מקשים על נהגים לתמרן בכבישים, במיוחד בצמתים. גם אם אתה נוהג ללא דופי, נהגים אחרים עלולים לטעות ולפגוע בך. בצומת נהג לפי הכלל: כבדהו וחשדהו, ובעיקר – חשדהו.
- 5.11 **עצור וחנה רחוק מהכביש** – רכב שחונה בכביש מהווה מכשול שבחורף קשה לראותו. יש להחנות רק במקומות בטוחים המיועדים לכך וכמה שיותר רחוק מהכביש. כשהראות גרועה – הדלק אורות חניה וכן את ארבעת מחווני הכיוון.

עמוד 4 מתוך 4 עמודים	מספר הוראה : מט	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : חורף		

5.12 **התחשב יותר בהולכי הרגל** – בחורף קשה יותר להבחין בהולכי הרגל ולהם קשה להבחין בדך, לכן גלה ערנות מיוחדת כלפי הולכי הרגל, השתדל להאט בקרבתם ככל האפשר והימנע מהתזת מי שלוליות.

5.13 **השתדל לנהוג כמה שפחות** – בחורף סע לאט ומעט. כאשר תנאי הנסיעה גרועים, כדאי לפעמים להשאיר את המכונית בבית ולהשתמש בתחבורה הציבורית, או לחילופין לארגן הסעות משותפות לעבודה.

5.14 **הקפד על הדלקת אורות** גם ביום בהתאם לתקנות התעבורה.

5.15 **הדלק אורות ערפל** במזג אוויר גשום וערפילי במקום אורות דרך.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה : נ	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה : מקלטים		

הוראות בטיחות וגיהות – מקלטים

בהוראות אלו

- "מקלט", "מרתף" – מרחב תת-קרקעי לכל תכלית, שמחצית גובהו לפחות נמצא מתחת לפני מפלס הקרקע הגובל אותו.
1. לא תיעשה עבודה כמקום קבע בחדר מרתף, שבנייתו הושלמה אחרי 31.12.1962, אלא אם מפקח עבודה אזורי אישר בכתב שהחדר מתאים לייעודו.
 2. עבודה במקלטים מחייבת צוות בן שני עובדים לפחות השומרים על קשר רציף ביניהם.
 3. העובדים יצוידו במכשיר התקשרות/טלפון נייד למקרה חירום, ובערכת עזרה ראשונה כחלק מהציוד הנדרש לעבודה.
 4. יש להשתמש בציוד מגן אישי עפ"י הצורך: נעלי בטיחות, מגפי בטיחות, כפפות, משקפי מגן ומסיכת נשימה.
 5. אין לעשן או להדליק אש במקלט.
 6. יש לשמור על כללי הרמה נכונה בעת טלטול משאות.
 7. עבודות חשמל יבוצעו ע"י חשמלאי מוסמך בעל רישיון מתאים.
 8. עבודות הדברה וריסוס לצרכים תברואיים יבוצעו ע"י גורמים מורשים בלבד.
 9. עבודות ריסוס או צביעה, יש לבצע מקצה המקלט הרחוק אל עבר דלת היציאה של המקלט.
 10. עבודה במקלט שהוצף במים מותרת אך ורק לאחר שנשאבו ממנו המים.
 11. אין להשאיר את המפתח צמוד למנעול מחוץ למקלט ללא השגחה, ואין לנעול את המקלט מבפנים.
 12. כניסה למקלט שאינו מואר מחייבת שימוש בפנס/תאורת חירום. אין לגשש באפילה.
 13. יש לרדת אל המקלט בזהירות ולהשתמש במאחז היד.
 14. יש להיזהר מזוחלים, חרקים ובעלי חיים אחרים.
 15. אם נתקלים בפגרי חיות, יש לפעול עפ"י הנחיות אגף התברואה.
 16. יש לגלות ערנות ולנקוט בפעולות אחזקה מתקנות בכל מקרה של גילוי רטיבות, עובש, שילוט פולט אור חסר, סולמות או מעקות רעועים, נורות שרופות, נקודת מים שאינה פעילה וכל מכשול אחר.

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר הוראה : נ	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מקלטים		

17. בכל מקרה של חשיפת זיון קירות, תקרות או סדקים, התרופפות בטון, רטיבות, יש לפנות ללא דיחוי למהנדס בניין ולפעול עפ"י הנחיותיו.
18. אחת לשנה יש לזמן חשמלאי מורשה לבדיקת בידוד המתקן ותקינות מערכת ההארקה.
19. יש לשמור על ניקיון המקלט – אין לאחסן במקלט חפצים שאינם מורשים ע"י פיקוד העורף ואין לאחסן בו חומרים דליקים או רעילים.
- 20. בתום העבודה חובה לסגור את מכסי הביוב ויציאות החירום, ולנעול את דלת הכניסה.**
21. הקפד על כללי היגיינה אישית בתום העבודה ולפני אכילה.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: נא	עמוד 1 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה: מניעת הידבקות		

הוראות בטיחות וגיהות – מניעת הידבקות

בהוראות אלו:

”סביבה טיפולית” – סביבת המטופל הכוללת את המטופל והמשטחים הסמוכים, כולל ציוד רפואי וציוד אחר הבא במגע ישיר ובלתי ישיר עם המטופל.

1. כללי

- 1.1. הוראות בטיחות אלו באות לסייע במניעת הידבקות במחלות ובמזהמים בעת מתן טיפול רפואי לבני אדם או בעלי חיים בשירות הווטרינרי, בגן החי, בתחנות לבריאות המשפחה (טיפות חלב), במרפאות שיניים וכד’.
- 1.2. הוראות אלו אינן באות לגרוע מהוראות כל דין, חוזרים ונהלים שפרסם הרגולטור (השירותים הווטרינריים, משרד הבריאות).
- 1.3. הכניסה לסביבה הטיפולית תוגבל לאנשים הכרחיים בלבד (צוות מטפל, מטופל ומלווה).
- 1.4. לא יחל עובד בעבודתו בסביבה טיפולית, אלא אם קיבל הדרכה מהמנהל המקצועי לנושא ובהתאם להוראות אלו.
- 1.5. אחסון החומרים הרפואיים ייעשה באזור נקי ובטוח בהתאם להוראות היצרן.
- 1.6. חובה על הצוות המטפל לשטוף ידיים לפני הטיפול ובסיומו, באמצעות חומר ניקוי וחיטוי.
- 1.7. חובה להשתמש בכפפות מגן חד פעמיות, מסיכה וחלוק. הרכב משקפי מגן כל אימת שיש חשש לפיזור אירוסולים (חלקיקים באוויר המתעבים לאדי מים).
- 1.8. אם ידוע שהמטופל או חומר נגוע בצהבת או איידס, יש להשתמש בשני זוגות של כפפות.
- 1.9. חובה על העובדים המטפלים להקפיד על חבישת כל הפצעים והשריטות באזורים חשופים בגופם.
- 1.10. חל איסור מוחלט על שתייה, אכילה, התאפרות, לעיסה, ועישון במקום העבודה.

2. מניעת דקירות

- 2.1. אין להחזיק מזרקים, מחטים ותכשירים בכיס הבגד.
- 2.2. פיפטציה בפה אסורה לחלוטין.
- 2.3. בעת מתן זריקה, יש לשמור על מרחק בטיחות בין היד האוחזת במזרק ליד השנייה.
- 2.4. יש להימנע ככל האפשר מפעילות של יד אחת האוחזת בעצם חד (מחט, זונדה וכד’), כאשר היא באה בקרבה ליד השנייה או לאיבר גוף אחר. ככל שהדבר אפשרי, מומלץ להשתמש בהתקן אחיזה/צבת שייתר את קרבת הידיים במקביל זו לזו.
- 2.5. לדיקור אצבע יש להשתמש בדוקרנים בטיחותיים ולא במחט.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: נא	עמוד 2 מתוך 2 עמודים
שם ההוראה: מניעת הידבקות		

- 2.6. אין להשתמש במזרק אחד לטיפול בכמה מטופלים, גם אם המחט מוחלפת בין מטופל למטופל.
- 2.7. אין להסיר את המחט מהמזרק, אלא באמצעות אביזר בטיחותי המונע מגע יד. כשאין ברירה אחרת, תתבצע הרמת חפצים חדים או כיסוי מחט ע"י שימוש במלקטת.
- 2.8. יש להעדיף חיסונים המוכנים להזרקה במזרק ומחט בטיחותיים.
- 2.9. אין לחתוך או לקפל מחט.
- 2.10. שינוע של מזרק ייעשה תוך כדי תשומת לב וריכוז מרביים. החזקת המזרק תיעשה בחלקו העליון, רחוק ככל האפשר מהמחט.
- 2.11. בעת ליקוט כלים רפואיים, יש להשתמש בכפפות גומי עבות ולסדר את הכלים זה לצד זה, כשקצות החלקים החדים מופנים לכיוון אחד ואינם מופנים לכיוון העובד.

3. פינוי פסולת רפואית

- 3.1. השלכת פסולת רפואית תיעשה לתוך מכל ייעודי לפסולת ביולוגית בלבד.
- 3.2. יש להבטיח זמינות של מכלים לפינוי חפצים חדים במקום העבודה, כך שפינוי חפצים חדים משומשים ייעשה בסביבה הטיפולית בלבד.
- 3.3. מחטים ומזרקים נועדו לשימוש חד-פעמי. יש להשליכם מייד לאחר השימוש למכל הייעודי כיחידה אחת.
- 3.4. אין להשאיר פסולת רפואית ללא השגחה.
- 3.5. יש להקפיד על פינוי המכלים בטרם התמלאו עד כדי 3/4 מנפחם.
- 3.6. פינוי פסולת רפואית יבוצע אך ורק באמצעות חברה מוסמכת.

4. בגמר הטיפול

- 4.1. בגמר הטיפול יש לחטא את משטחי העבודה.
- 4.2. עזוב את הסביבה הטיפולית רק לאחר שהסרת ציוד מגן אישי מעליך, ולפי הסדר כדלקמן:
- הסר תחילה את הכפפות והשלך אותן למכל ייעודי.
 - שטוף את הידיים לאחר הסרת הכפפות.
 - הסר את משקפי המגן.
 - הסר את החלוק.
 - הסר את מסיכת הפנים מחוץ לסביבה הטיפולית והשלך למכל פינוי.
 - בצע שנית היגיינת ידיים.

פרק 3: הוראות בטיחות	מספר הוראה: נב	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם ההוראה: מצילים		

הוראות בטיחות וגיהות – מצילים

מציל יקר,

היות שנושא הבטיחות וגיהות הוא חשוב ביותר ונוגע לשלומם ובריאותם של כלל המצילים והמתרחצים, להלן עיקרי חובותיך כמציל בנוגע לבטיחות ולגיהות בעבודה.

1. כללי

- 1.1 הצב שילוט "עשרת הדיברות" בכניסה לחוף הכולל שעות פתיחה וסגירה, שילוט של גבול מקום רחצה מוכרז ושילוט של מקום רחצה אסור.
- 1.2 בדוק ציוד עזרה ראשונה ודאג לרענן ולאשר אותו ע"י מד"א או גורם מוסמך אחר. שמור על כשירות והדרכת ריענון של עזרה ראשונה מטעם מד"א או גורם מוסמך אחר.
- 1.3 בדוק ציוד כיבוי אש בתחנה ולמד להפעילו בעת הצורך.
- 1.4 בעת הגעתך לעבודה יש למרוח קרם הגנה על כל חלקי הגוף החשופים: פנים, צוואר, ידיים ורגליים. יש למרוח את הגוף כל כמה שעות עפ"י הוראות יצרן קרם ההגנה, כדי לשמור על האפקטיביות של קרם ההגנה מפני השמש.
- 1.5 חובה להרכיב משקפי שמש כדי למנוע פגיעה בעיניים מקרינת השמש.
- 1.6 יש להרבות בשתיית מים כדי למנוע התייבשות.
- 1.7 נעל נעלי גלישה/ספורט.
- 1.8 לבש ככפות מגן בעת מגע עם מטופלים.
- 1.9 בעת אימון על גבי סירת החסקה וכאשר מונף דגל שחור, חלה חובה לחבוש קסדת ראש.
- 1.10 בעת שימוש באופנוע ים לבש אפוד הצלה.
- 1.11 בעת אימון ימי בתקופת החורף רצוי ללבוש חליפת גלישה לשמירת חום הגוף.
- 1.12 מערכות החשמל יהיו מוגנות בפני מים ויבדקו טרם עונת הרחצה ע"י חשמלאי מוסמך.
- 1.13 חל איסור להרטיב את קירות תחנת ההצלה בזרם מים.
- 1.14 חל איסור על המציל להשתמש בכלים חשמליים, כגון מיקרוגל, פלטת חימום דיסק, רתכת וכו' שאינם רכוש העירייה או שלא עברו בדיקת חשמלאי מוסמך.
- 1.15 אין לנתק לבצע ניתוק/חיבור של אחד ממכשירי החשמל שבתחנה, כל עוד הינך יחף או ידיך רטובות.
- 1.16 חל איסור להבעיר ולהפעיל מערכות גז בסביבת מגדל המציל, וחל איסור בשעות שאינן שעות פעילות החוף להבעיר אש ומנגל או לקיים מסיבות באזור המגדל.
- 1.17 חל איסור מוחלט לעלות על גג תחנה הצלה, לטפס על סולם ולבצע כל עבודה בגובה שממנה אתה עלול ליפול לעומק העולה על 2 מטרים.
- 1.18 אין לנהוג באופנוע ים או סירת מנוע ללא רישיון משיט מתאים.

עמוד 2 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : נב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מצילים		

- 1.19 אין להתיר שימוש בכל ציוד ששייך לעירייה לכל אדם, לרבות עובדי חופים ועובדי עירייה אחרים שאינם חלק מצוות ההצלה.
- 1.20 לא ינהג אדם בכלי רכב של הרשות המקומית ולא יעלה אזרח על ציוד הצלה עירוני, אלא אם הוא ניצול מפעולת הצלה.
- 1.21 בהגיעך לתחנת ההצלה, יש לבצע סריקה ולוודא היעדר של מפגעים בתחנת ההצלה ובשטח המתחם של תחנת ההצלה. אם נתקלת במפגע, יש לסלקו או לדווח מייד לממונה עליך.

2. במהלך המשמרת

- 2.1 בעת ירידה או עלייה במדרגות תחנות ההצלה יש לאחוז במעקה ולנקוט במשנה זהירות למניעת החלקה.
- 2.2 בעת שנושבת רוח חזקה יש לקבע את הדלתות למניעת טריקתן.
- 2.3 כל מציל חייב לבצע חימום גופני כמה פעמים ביום בהתאם למזג האוויר, אזור האימון ועומס קהל המתרחצים.
- 2.4 בעת הרמת מטופל, יש להקפיד על כללי הרמה נכונים וע"י שני עובדים לפחות.
- 2.5 העלאת/הורדת החסקה אל עגלת ההזנקה או ממנה תתבצע ע"י 2 מצילים בתיאום. בעת ההרמה יש לשמור על גב ישר, לכופף את הברכיים ככל האפשר צמוד לחסקה ולהרים את החסקה במאמץ של שרירי הרגליים.
- 2.6 בעת נפילה בים מסירת החסקה שאינה בשליטתך, חובה לצלול לקרקעית הים. העלייה והוצאת הראש מהמים תתבצע לפחות 10 שניות לאחר הנפילה כאשר הידיים עוטפות את ראשך.
- 2.7 כאשר מציל נמצא באימון ימי, חלה חובה על יתר המצילים שנמצאים בתחנה לשמור על קשר עין תמידי עם המציל.
- 2.8 חל איסור מוחלט לגלוש במהלך יום העבודה בגלשן פרטי מכל סוג או בסאפ.
- 2.9 חל איסור לבצע סיור השגחה על המתרחצים על גבי אופנוע ים או סירת מנוע בתחום הרחצה, ויש להרחיק כל כלי כזה המתקרב לתחום הרחצה המוכרז.
- 2.10 בעת נסיעה על גבי אופנוע ים או סירת מנוע, יש לדומם מנוע כשמתקרבים לחוף שבו שוהים בני אדם.
- 2.11 אין להתניע את אופנוע הים כאשר מפלס המים נמוך מ- 40 ס"מ.
- 2.12 אין להעלות אדם על אופנוע ים לכל מטרה שאינה פעולת הצלה.
- 2.13 בעת כניסה לים בשעות דמדומים או בחשיכה ולצורכי הצלה בלבד, חלה חובה לחבוש פנס ראש לצורך זיהוי.
- 2.14 החלקה מצינור הירידה מהקומה העליונה של מבנה התחנה כלפי מטה תתבצע בעת פעולת הצלה בלבד. הנחיתה על החול הרך תתבצע תוך קיפול ברכיים לבלימת עוצמת הנפילה על הקרקע.
- 2.15 חל איסור על צפייה בסרטונים או שימוש בטלפון הנייד מעבר לקבלת שיחות והודעות.

עמוד 3 מתוך 3 עמודים	מספר הוראה : נב	פרק 3: הוראות בטיחות
שם ההוראה : מצילים		

2.16 נוכחות המצילים בתחנת ההצלה וערנותם למתרחש היא חובה בזמן העבודה. לא יעסוק מציל בזמן האימון בדברים שלא קשורים לעבודה. **בזמן העבודה יש לעסוק בעבודת ההצלה בלבד!**

2.17 אסור לאנשים שלא שייכים להצלה או לבעלי תפקידים בחוף לשהות בתחום ובסביבת עבודת מגדל ההצלה, מגבול גדר התחנה לסימונים עד קו המים, כדי לאפשר ריצה חופשית ולמנוע מכשולים בזמן הגשת עזרה וחילוץ.

2.18 מרגע זיהוי אדם השרוי במצוקה בים, יושיטו המצילים עזרה מיידית לטובע.

3. בסיום המשמרת

3.1 בסיום שעות הרחצה על המציל להציב שילוט "הרחצה אסורה" ו"אין שירותי הצלה" על סוכת המציל בשלוש שפות: עברית, ערבית ואנגלית.

3.2 בתום יום העבודה ולאחר סגירת מגדל ההצלה על מנהל התחנה לוודא את סגירת המגדל, כולל הסרת הדגל המונף, סגירת חלונות ונעילה באמצעות בריח.

3.3 יש לאסוף את הציוד ולאחסנו: דגלים ושלטים, גלגלי הצלה, סירות משוטים (יש לנעול את סירות החסקה עם שרשרת ומנעול) וכו'.

3.4 אם התגלו תקלות במגדל ההצלה, יש לציין בכתב ולהעביר למנהל האחזקה, כדי שהתקלה תתוקן מייד.

3.5 יש לשמור על תקינות ושלמות הציוד הקיים, לרבות אופנוע ים, ולתחזקו עפ"י הוראות היצרן.

3.6 יש לנקות את החסקה בתום המשמרת ולאחר כל אירוע.

3.7 לא ישהה ולא יישן עובד בתחנת הצלה ו/או במבנה חוף שלא בשעות העבודה.

פרק 4
נוהלי בטיחות

נוהל תאונות עבודה

1. כללי

1.1 על העירייה חלה החובה למנוע ככל האפשר תאונות עבודה ותאונות דרכים המתרחשות במהלך העבודה או לפחות להפחיתן. לכן, כאשר מתרחשת תאונה, יש לנסות עד כמה שאפשר להפחית את הנזקים לחיים ולגוף. לצד זה, לאחר התאונה יש להפיק לקחים כדי למנוע תאונות דומות.

2. המטרה

- 2.1 הפחתת הנזקים מתאונות ע"י בירור סיבותיהן ונסיבותיהן והמלצה על האמצעים למניעתן.
- 2.2 הגדרת תחומי האחריות של גורמים בעירייה בנושא דיווח ומעקב אחר תאונות עבודה.

3. הגדרות

- 3.1 "תאונת עבודה" – כל תאונה שאירעה תוך כדי עבודה ועקב עבודה בעירייה או מטעמה, לרבות בדרך אל העבודה וממנה, תוך כדי עיסוקו של הנפגע במשלח יד ועקב עיסוק במשלח ידו.
- 3.2 "מקרה מסוכן" – קָשָׁל בתהליך עבודה או בציוד אשר היו עלולים לגרום לנפגעים.
- 3.3 "ועדת בטיחות" – ועדה פריטטית הכוללת נציגים מטעם ההנהלה והעובדים ואשר תפקידה לטפח תנאי בטיחות בארגון ולקדם אותם, כמפורט בחוק ארגון הפיקוח על העבודה.

4. מסמכים ישימים/נספחים

- 4.1 נספח א' – טופס דיווח על תאונת עבודה.
- 4.2 נספח ב' – טופס דיווח על מקרה מסוכן.

5. אחריות וסמכות

האחראי	תחום האחריות
מנהל היחידה	אחריות ליישום, לדיווחים השונים ולהדרכת הנוהל במסגרת יחידתו
הממונה על הבטיחות	אחריות לחקר התאונות
עובד שנתקל בנפגע	התקשרות למד"א לשם קבלת עזרה רפואית
מנהלת מח' שכר	מילוי טפסים לביטוח הלאומי ולחברת הביטוח ומעקב אחריהם

עמוד 2 מתוך 4 עמודים	מספר נוהל: א	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: תאונות עבודה		

6. השיטה

6.1 הטיפול המיידי

- 6.1.1 אם אדם נפגע – על העובדים שנמצאים לידו למהר ולהתקשר למד"א בטלפון 101, לדווח על הפגיעה, לקבל ולבצע הוראות עד להגעת אמבולנס.
- 6.1.2 אם עובד נפגע – עובד שהבחין בעובד שנפגע ילווה אותו עד לקבלת טיפול רפואי, וימסור את נסיבות פגיעתו לרופא המטפל.
- 6.1.3 העובד שליווה את הנפגע למרכז רפואי יודיע ליחידתו של הנפגע על פרטי התאונה, והיחידה תדווח על כל מקרה חמור למזכירות ההון האנושי. עובדת הרווחה / מזכירות ההון האנושי תודיע על המקרה למשפחתו של הנפגע.
- 6.1.4 במקרה של תאונת דרכים שבה יש נפגעים או תאונה שגרמה למוות, על כל אדם שהיה יעד לתאונה להודיע מיידית למשטרת ישראל.

6.2 הדיווחים על התאונה

- 6.2.1 מזכירות היחידה תמסור לעובד הנפגע טופס בל 250/ (טופס של הביטוח הלאומי) מיד לאחר הפגיעה, לשם קבלת טיפול רפואי ראשוני. בטופס יש למלא את כל הפרטים הנוגעים לתאונת העבודה – תאריך, שעה, מקום וכן מה קרה. אם יש פרטים שמעידים על התאונה, כמו טופס סיכום מחלה מחדר מיון, תמונות או עדויות – יש להוסיפם לטופס. יש לשים לב כי יתקבלו רק תעודות רפואיות מקוריות.
- 6.2.2 הממונה הישיר של העובד ידווח על כל תאונת עבודה לממונה על הבטיחות ולמנהל היחידה תוך 48 שעות מהמקרה, וזאת על גבי "טופס דיווח על תאונת עבודה":
<https://www.ptsafety.org.il/uploads/tfasim/accident.pdf>
בטופס יציין הממונה את כל הפרטים הידועים לו.
- 6.2.3 במקרה של תאונת עבודה שגרמה למוות של עובד או לקטיעה של אחד מאברי גופו, ידווח הממונה על הנפגע מיידית לממונה על הבטיחות.
- 6.2.4 מנהל היחידה ידווח לאגף הפיקוח על העבודה במשרד הכלכלה, בין אישית ובין באמצעות מזכירות היחידה / המינהל, על כל תאונת עבודה בעירייה שבגללה נעדר עובד מהעבודה 4 ימים ויותר, באמצעות הטופס הבא:
<https://govforms.gov.il/mw/forms/JobAccidentNotice@labor.gov.il#!address>
- 6.2.5 מזכירות היחידה תודיע לממונה על הבטיחות על מועד חזרתו לעבודה של עובד שנפגע בתאונה, ועל סה"כ ימי ההיעדרות ביום חזרתו לעבודה.
- 6.2.6 במקרה של תאונה של עובד קבלן, היחידה שבתחומה מתבצעת העבודה תודיע לקבלן המבצע על הפגיעה. היחידה תדווח לפי הסעיפים 6.2.2 ו-6.2.3.
- 6.2.7 מקרה מסוכן, לרבות מקרה של "כמעט תאונה" ידווח ע"י היחידה באחריות מנהל היחידה, לממונה על הבטיחות, ע"ג "טופס דיווח מקרה מסוכן":
<https://www.ptsafety.org.il/uploads/tfasim/unsafe%20incident.pdf>

עמוד 3 מתוך 4 עמודים	מספר נוהל: א	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: תאונות עבודה		

- 6.2.8 אם זומן עובד שהיה מעורב בתאונה או היה יעד לתאונה או מנהלו של העובד לתחקיר ע"י הממונה על הבטיחות – עליו למסור את כל המידע הידוע לו וללא דיחוי.
- 6.2.9 מזכירת היחידה תמלא טופס הודעה על פגיעה בעבודה (טופס בל/ 211) בהתאם לחוק הביטוח הלאומי וביטוח נפגעי עבודה, ותגיש את הטופס המלא למחלקת השכר, בצירוף תעודות רפואיות, עבור מינהל ההון האנושי. את הטופס יש למלא מיד כשכל האישורים הרפואיים הומצאו, אך לא יאוחר מ- 6 חודשים מיום התאונה.
- 6.2.10 מח' דיווח ובקרת נוכחות תבדוק ותעדכן את ההיעדרויות כתוצאה מהתאונה, ותמסור את הפרטים למחלקת השכר.
- 6.2.11 מחלקת השכר:
- תדאג לבצע את הפעולות הנדרשות להשלמת טופס התביעה (טופס בל/ 211) ותעביר אותו למוסד לביטוח לאומי.
 - תמלא את הפרטים הדרושים בטופס בל/ 211 ותצרף 3 תלושי שכר אחרונים של העובד למח' דיווח ובקרת נוכחות.
 - תבחן את מעמד העובד (עובד זמני/קבוע) ותציין זאת בטופס, ותמסור את הטופס בל / 211 לביטוח לאומי, תוך כדי מעקב אחר החזרים מהביטוח הלאומי.
 - תמלא טופס הודעה על פגיעה בעבודה, חבות מעבידים לחברת הביטוח, ותשלח הודעה זו אל הממונה על הביטוחים בעירייה.
- 6.2.12 טרם החלטה על חקירת תאונת עבודה או מקרה מסוכן לצורך תיעוד ממצאים ומסקנות בכתב, יביא הממונה על הבטיחות בחשבון שיקולים, כמו הפרת החוק או כללי מקצוע מקובלים, העניין שיש לציבור כתוצאה מתחקיר שכזה, חומרת התאונה, נחיצות בעדכון הוראות ונוהלי בטיחות.
- 6.2.13 המנהלים יהיו חייבים להפיק לקחים העולים מכל תאונה ולנקוט בפעולות למניעת הישנותן.
- 6.2.14 על בסיס ממצאיו של הממונה על הבטיחות, תחליט ועדת הבטיחות אם לנקוט באמצעים משמעותיים כנגד עובדים המעורבים בתאונה במישרין או בעקיפין.

אפשר להוריד את כל הטפסים המוזכרים לעיל מאתר הבטיחות שכתובתו:

<https://www.ptsafety.org.il>

עמוד 4 מתוך 4 עמודים	מספר נוהל: א	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: תאונות עבודה		

1. חתימות

כתב:

ח' בטבת תשפ"ג - 01.09.2023 ¹	מאיר סאיג
תאריך	הממונה על הבטיחות
	<u>אישר</u> :

יז' באלול תשפ"ג - 05.09.2023	יניב בניטה
תאריך	מנכ"ל העירייה

יז' באלול תשפ"ג - 05.09.2023	רמי גרינברג
תאריך	ראש העיר

¹ עדכון לפי תכנית הבטיחות לשנת 2024

נוהל איתור וסילוק מפגעים

1. כללי

חשיבות רבה נודעת ליצירת סביבה בטוחה ולשמירה על כללי הבטיחות והגיהות. עם זאת, גם כשהכללים ידועים, עדיין לא תמיד ברור מי עושה מה ומתי. נוהל זה מציג בטבלאות את אחריותם של עובדים ומנהלים בתחום איתור מפגעים וסילוקם.

2. המטרה

- 2.1 להגדיר אחריות וסמכות של בעלי תפקידים בעירייה באיתור מפגעים ובסילוקם.
- 2.2 להקטין את הסיכוי להיפגע ממפגעי הבטיחות.

3. הגדרות

- 3.1 "מקום עבודה" – מקום שבו אנשים עובדים ושעליו חלה פקודת הבטיחות בעבודה, למעט מוסדות חינוך, נוער וספורט.

4. מסמכים ישימים

- 4.1 אין.

עמוד 2 מתוך 8 עמודים	מספר נוהל: ב	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: איתור וסילוק מפגעים		

5. איתור מפגעים

5.1 איתור מפגעי בטיחות וגיהות במקומות עבודה

מס'	מאתר המפגע	תדירות הבדיקה	מהות הבדיקה	מקבל הדיווח
1.	עובד	מדי יום	כלי עבודה, ציוד מגן אישי, כלי רכב, סביבת העבודה, ריהוט משרדי, שקעי חשמל, משטחי עבודה וכו'.	מנהל ישיר
2.	מנהל מחלקה (מנהל עבודה)	מדי יום	בדיקת נושא הבטיחות בכל המחלקה: עובדים, כלים, מכשירי חשמל, ציוד מגן אישי, סדר וניקיון.	מנהל האגף
3.	מנהל אגף	בהתאם לצורך	ריכוז ממצאי בטיחות	<ul style="list-style-type: none"> - מנכ"ל - מנהל המינהל - מנהל אגף - אחזקת מבנים - הממונה על בטיחות וגיהות
4.	נאמן בטיחות/ נאמן אש/ עובד אחזקה	אחת לחודש	<ul style="list-style-type: none"> - סיור חודשי מקיף ביחידה לאיתור מפגעים - ביקורת ויזואלית שוטפת למטפי כיבוי אש - ביקורת מפסקי פחת 	<ul style="list-style-type: none"> - מנהל האגף - הממונה על בטיחות וגיהות
5.	הממונה על בטיחות וגיהות	ביקורות שוטפות או יזומות	איתור סיכונים ומפגעים	<ul style="list-style-type: none"> - מנכ"ל העירייה - מנהלי מינהלים - מנהלי אגפים - מנהל אגף - אחזקת מבנים - מנהל אגף נכסים

5.2 איתור מפגעי בטיחות במוסדות חינוך, נוער וספורט

מקבל הדיווח	מהות הבדיקה	תדירות הבדיקה	מאתר המפגע	מס'
מנהל המוסד	<ul style="list-style-type: none"> - סיור מפגעים כללי בחצר ביי"ס ובתוך המבנה. - כלי עבודה, ציוד מגן אישי וכו' - ביקורת שוטפת למטפי כיבוי וציוד כיבוי אש - ביקורת ויזואלית למתקני משחקים - ביקורת מפסק פחת 	מדי יום	אב בית/ רכז תחזוקה/ סייעת	1.
<ul style="list-style-type: none"> - מנהל אגף אחזקת מבנים - מנהל אגף הביטחון - מנהל אגף הספורט/ הנוער - הממונה על בטיחות במוסדות חינוך 	<ul style="list-style-type: none"> - עמידה על דרישות חוזר מנכ"ל משרד החינוך בנושאי בטיחות, ופיקוח על קיומם. - לוודא שמתקיים סיור מפגעים בין כותלי המוסד מדי יום 	מדי יום	מנהל המוסד	2.
<ul style="list-style-type: none"> - מנכ"ל העירייה - מנהל מינהל החינוך - מנהלי אגפי חינוך - מנהל אגף הביטחון - מנהל אגף הספורט/ הנוער - מנהל אגף אחזקת מבנים 	<ul style="list-style-type: none"> - ריכוז ממצאי בטיחות - איתור סיכונים ומפגעים - פיקוח על קיום נוהלי הבטיחות של חוזרי מנכ"ל משרד החינוך והוראות כל דין 	ביקורות שוטפות או יזומות	הממונה על בטיחות במוסדות חינוך/ יועץ בטיחות	3.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ב	עמוד 4 מתוך 8 עמודים
שם הנוהל: איתור וסילוק מפגעים		

6. סילוק מפגעי בטיחות וגיהות

הערות	מוסדות חינוך	מבנים עירוניים שאינם מוסדות חינוך	רחבי העיר (שטח ציבורי)	תחום המפגע תת סיווג	סיווג המפגע
	מנהל אגף אחזקת מבנים	מנהל אגף אחזקת מבנים	מנהל מח' אחזקת מאור רחובות (1)	חשמל	<u>חשמל</u>
	מנהל אגף אחזקת מבנים	מנהל אגף אחזקת מבנים	חב' "מיתב" (2)	תחזוקת ציוד לכיבוי וגילוי אש	<u>אש</u>
	מנהל אגף הרכב והתברואה	מנהל אגף הרכב והתברואה	מנהל אגף הרכב והתברואה	כלי רכב	<u>רכב</u>

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ב	עמוד 5 מתוך 8 עמודים
שם הנוהל: איתור וסילוק מפגעים		

6. סילוק מפגעי בטיחות וגיהות (המשך)

הערות	מוסדות חינוך	מבנים עירוניים שאינם מוסדות חינוך	רחבי העיר (שטח ציבורי)	תחום המפגע	סיווג המפגע
				תת סיווג	
	מנהל אגף אחזקת מבנים	מנהל אגף אחזקת מבנים	חב' "מיתב"	א. מים (3), ביוב ותיעול	<u>תשתיות</u>
(3) בגנים ציבוריים האחריות על צנרת המים היא על אגף גנים ונוף					
(4) במקרה של התרוממות שורשי עצים, יש להיוועץ עם אגף גנים ונוף (5) האחריות לתיקון ליקויים עקב עבודת גופים אחרים או עבודה לקויה במהלך 24 החודשים עד לגילוי הליקוי מוטלת על הגוף שביצע את העבודה	-----	-----	מנהל אגף תשתיות (4); (5)	ב. מדרכות, כבישים, דרכים	
	מנהל אגף גנים ונוף	מנהל אגף גנים ונוף	מנהל אגף גנים ונוף	ג. גינון	
(6) מפגעים הקשורים לחניית כלי רכב יטופלו ע"י אגף ביטחון ואכיפה	-----	-----	מנהל אגף התנועה (6)	ד. תנועה	
(7) האמור בתת סיווג זה מתייחס לאחזקת מבנה קיים. האחריות לבטיחות המבנה בשלב הקמתו מוטלת על אגף הקמת מבני ציבור (8) הכוונה למאגרי מים ותחנות שאיבה	מנהל אגף אחזקת מבנים	מנהל אגף אחזקת מבנים	חב' "מיתב" (8)	א. תחזוקה (7)	<u>מבנה</u>
	מהנדס העיר	מהנדס העיר	מהנדס העיר	ב. מבנים מסוכנים	

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ב	עמוד 6 מתוך 8 עמודים
שם הנוהל: איתור וסילוק מפגעים		

6. סילוק מפגעי בטיחות וגיהות (המשך)

הערות	מוסדות חינוך	מבנים עירוניים שאינם מוסדות חינוך	רחבי העיר (שטח ציבורי)	תחום המפגע	סיווג המפגע
				תת סיווג	
	מנהל המוסד החינוכי	מנהל היחידה	מנהל היחידה	א. מכונות, כלי עבודה, ציוד ומכשירי חשמל	<u>ציוד נילווה</u>
(9) כולל ציוד חירום והצלה	מנהל המוסד החינוכי	מנהל אגף לוגיסטיקה	מנהל היחידה	ב. עזרה ראשונה (9)	
(10) בגנים ציבוריים האחראיות להסרת הליקויים בריהוט רחוב מוטלת על אגף גנים ונוף	מנהל המוסד החינוכי	מנהל היחידה	מנהל מח' תנועה ותפעול (10)	ג. ריהוט	
	מנהל אגף מערכות מידע	מנהל אגף מערכות מידע	מנהל אגף מערכות מידע	ד. אביזרי חומרה, ציוד תקשורת	
	מנהל אגף אחזקת מבנים	מנהל אגף אחזקת מבנים	מנהל אגף גנים ונוף	ה. מתקני משחקים	
(11) ציוד ומתקני ספורט בלבד	מנהל אגף הספורט (11)	מנהל אגף הספורט	מנהל אגף הספורט	אולמות ומגרשי ספורט, בריכות, מתקנים וציוד	<u>ספורט</u>

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ב	עמוד 7 מתוך 8 עמודים
שם הנוהל: איתור וסילוק מפגעים		

6. סילוק מפגעי בטיחות וגיהות (המשך)

הערות	מוסדות חינוך	מבנים עירוניים שאינם מוסדות חינוך	רחבי העיר (שטח ציבורי)	תחום המפגע	סיווג המפגע
				תת סיווג	
				שפך חומרים (12)	<u>כימי</u>
(12) הטיפול באירועי חומ"ס ייעשה בתיאום עם היחידה לחומרים מסוכנים של שירותי הכבאות	מנהל האגף לאיכות הסביבה	מנהל האגף לאיכות הסביבה	מנהל האגף לאיכות הסביבה		
(13) מנהל מח' פיקוח כלבים אחראי לאכיפת חוק עזר לאיסוף גללי כלבים	הוטרנר העירוני	הוטרנר העירוני/ מנהל גן החי	הוטרנר העירוני	א. בע"ח נגועים ומשוטטים (13)	<u>ביולוגי</u>
(14) לאחר שעות הפעילות הטיפול ייעשה ע"י השירות הוטרנרי, למעט פגרי כלבים, שלהם יינתן מענה גם בשעות הפעילות	מנהל אגף התברואה והרכב	מנהל אגף התברואה והרכב	מנהל אגף התברואה והרכב	ב. פגרים (14)	
(15) כל עבודות ההדברה יבוצעו תחת פיקוחו ובקרתו של מנהל מח' ההדברה	מנהל מח' הדברה	מנהל מח' הדברה	מנהל מח' הדברה	ג. חרקים ומכרסמים (15)	
	מנהל המוקד העירוני	מנהל המוקד העירוני	מנהל המוקד העירוני	ד. זוחלים	
(16) לרבות ניקיון גנים ציבוריים (17) מנהל האגף הרלבנטי במערכת החינוך שאליו שייך המוסד החינוכי	מנהל אגף חינוך (17)	מנהל אגף לוגיסטיקה	מנהל אגף התברואה והרכב (16)	ה. ניקיון	

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ב	עמוד 8 מתוך 8 עמודים
שם הנוהל: איתור וסילוק מפגעים		

7. הערות ותוספות

- א. המוקד העירוני ייתן מענה ראשוני למפגעי בטיחות, בהתאם לאמצעים ולמקצועיות העובדים העומדים לרשותו.
- ב. האחריות לקיום אירועים בטוחים היא על בעל התפקיד שמונה להיות אחראי על האירוע.
- ג. איתור מפגעי בטיחות בתחום מתקני המשחקים (ביקורות תקופתיות ע"י בודק מתקנים וביקורות תקופתיות ע"י מכון התקנים) הוא באחריות אגף גנים ונוף.
- ד. איתור וסילוק מפגעי בטיחות בתחום המקלטים לשעת חירום מוטל על מנהל האגף לביטחון ושעת חירום.
- ה. איתור וסילוק מפגעי בטיחות בתחום נכסי עירייה מושכרים מוטל על מנהל אגף הנכסים, באם החובה לכך משתמעת עפ"י דין או חוזה/הסכם.
- ו. איתור מפגעי בטיחות תקופתי בכלי רכב מוטל על קצין הבטיחות בתעבורה.
- ז. בכל מקרה של מחלוקת או כל תחום מפגע אחר אשר לא יהיה מכוסה במסגרת הנוהל, יכריע בנושא מנכ"ל העירייה.
- ח. אין בנוהל זה כדי לגרוע מהוראות כל דין או הוראות הבטיחות, אולם בכל מקרה של סתירה בין האמור בנוהל זה לכל נוהל אחר יגברו הוראות נוהל זה.

כתב:

ז' באב תשע"ג - 14.07.2013

מאיר סאיג

תאריך

הממונה על בטיחות וגיהות

אישר:

ז' באב תשע"ג - 14.07.2013

אבי בן חמו

תאריך

מנכ"ל העירייה

(* הנוהל עודכן ואושר גם בתוכנית הבטיחות העירונית.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ג	עמוד 1 מתוך 13 עמודים
שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ		

נוהל בטיחות בהעסקת קבלני חוץ

1. כללי

- 1.1 קבלנים המועסקים ע"י העירייה אמורים להיות מודעים להשלכות של מעשיהם בשטח הרשות, ולהכיר את הסיכונים המיוחדים הכרוכים במקום שבו הם עובדים או חולפים.
- 1.2 בעת העסקת קבלנים בשטח הרשות, עלולות הפגיעות בעובדי קבלנים, בציבור או בעובדי העירייה להסתיים בנכויות וכן בנזקים כלכליים ישירים ועקיפים לעירייה.
- 1.3 בכל מקום שבו תהיה סתירה בין האמור בנהל זה לבין הוראות החוק או הוראה מצד רשות מוסמכת, יגברו הוראות החוק והוראת הרשות המוסמכת, ואין נוהל זה בא כדי לגרוע מהם.

2. המטרה

- 2.1 למנוע תאונות ונזקי גוף או רכוש בעת העסקה של קבלני חוץ מטעם העירייה.
- 2.2 קביעת הסדרי בטיחות בעת העסקתם של קבלני חוץ.

3. הגדרות

- 3.1 קבלן חוץ – מי שהוזמן ע"י העירייה לבצע עבודה או לתת שירות במקום הנתון לפיקוח ולשליטת העירייה.
- 3.2 עובד עירייה – עובד עירייה, לרבות עובד חברת השמה.
- 3.3 עבודות בנייה – עבודות הכנה לבניין, עבודות להתקנת תשתיות, הקמת בניין, הריסתו, שינויו, תיקון מבנהו, לרבות קישוט וניקוי חיצוני של המבנה.
- 3.4 עבודות בנייה הנדסית – בניית מוביל מים, קו צינורות, גשר, מנהרה, מוביל ביוב, מכון ביוב, דרך, מגרש חניה, קיר מגן, קיר תומך, תעלה, בור, מתקן אגירה, כולל שינוי מבנים ותיקונם.

4. אחריות ותחולה

- 4.1 האחריות לקיום נוהל זה מוטלת על מנהל היחידה שהזמין את עבודת הקבלן, אלא אם נאמר אחרת.
- 4.2 נוהל זה חל על כל יחידות העירייה והקבלנים המועסקים מטעמן בכל שטח הרשות.

5. נספחים

- נספח א' – עבודות הדורשות הסמכה.
 נספח ב' – בטיחות וגיהות – נספח להסכם עם קבלן חוץ.
 נספח ג' – דגשי בטיחות לתדרוך הקבלן.

6. השיטה

6.1 הזמנת קבלן חוץ

- א. בטרם יוזמן קבלן חוץ לביצוע העבודה או למתן שירות, חלה החובה על מנהל היחידה המזמינה את הקבלן למלא אחר כל התנאים הבאים:
- ב. **לקבלן יש ניסיון מקצועי** ומוניטין מוכחים לצורך ביצוע העבודה הדרושה. אם מדובר במכרז (לרבות מכרזי מסגרת), תנאי הסף ישולבו במכרז ויבדקו ע"י הלשכה המשפטית.
- למיטב ידיעת המזמין, לא ידוע על הפרת הוראות הבטיחות מצד הקבלן בעבר.
- ג. **לקבלן יש את כל הרישיונות, ההסמכות וההיתרים הדרושים לביצוע העבודה.** ראה פירוט עיקרי ההסמכות הנדרשות בנספח א'. עותק ממסמכים אלה יישמר בתיק היחידה. בעת מכרז, ייבדקו מסמכים אלו ע"י הלשכה המשפטית.
- ד. אם העבודה כרוכה בשימוש בכלי הרמה, הקבלן ימציא למנהל היחידה את כל תסקירי הבדיקה המתחייבים עפ"י פקודת הבטיחות בעבודה לצורך הפעלתם, כשהם בתוקף למשך העבודה. בעת מכרז, מסמכים אלו ייבדקו ע"י הלשכה המשפטית.
- ה. הקבלן יציג כיסוי ביטוחי תקף לכל תקופת עבודתו למקרה של תאונות או גרימת נזק לעובדיו ולכל צד ג' (עובדי עירייה או עוברי אורח) עפ"י דרישת מח' הביטוחים של העירייה. אם נמסר העתק מהפוליסה ע"י הקבלן – יש לשמור עליו. בעת מכרז, מסמכי הביטוח הנדרשים ייבדקו ע"י הלשכה המשפטית.

6.2 הסכם התקשרות עם הקבלן

- 6.2.1 בעבודות בנייה או בנייה הנדסית שבהן נזקקים למתן שירות ע"י כמה קבלנים, יש ליצור את ההתקשרות עם קבלן אחד ראשי שיעבוד עם כמה קבלני משנה מטעמו עפ"י הצורך.
- 6.2.2 לצורך ההתקשרות עם הקבלן, בין ע"י חוזה, מכרז, הזמנת עבודה או הסכם התקשרות רגיל, מנהל היחידה ימסור לקבלן או יצרף לחוזה עימו עותק מנספח בטיחות וגיהות להסכם עם קבלן חוץ שנוסחו מופיע בנספח ב' של נוהל זה. הנספח יהיה חלק בלתי נפרד מההסכם או מהזמנת העבודה עימו. בעת מכרז, יפנה מנהל היחידה לממונה על הבטיחות לשם קבלת כל החומר הנדרש.

שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ

6.2.3 לא יחל קבלן בעבודתו בעירייה אלא לאחר שחתם על הנספח לעיל. בעת מכרז, הלשכה המשפטית תוודא שהקבלן עשה כן.

6.2.4 לא יחל קבלן בעבודתו בעירייה אלא לאחר שהמציא את כל ההסמכות הנדרשות לביצוע העבודה כמפורט בנספח א', לידי מנהל היחידה שהזמין את עבודתו. בעת מכרז, הלשכה המשפטית תוודא שהקבלן עשה כן.

6.3 תדרוך הקבלן

טרם ביצוע העבודה, מנהל היחידה או מי מטעמו (להלן "המפקח"), יערוך סיור עם הקבלן במסגרת הצגת העבודה בפועל, וייתן לו הנחיות בטיחות בהתאם לדרישות החוק והוראות הבטיחות העירוניות המקובלות, כמתבקש מאופי ומנסיבות העבודה, תוך כדי הדגשת הנושאים המפורטים בנספח ג'.

6.4 פיקוח על עבודת הקבלן

6.4.1 מנהל היחידה ימנה מטעמו, או ידאג לקבל עובד מיחידת ההנדסה, או ישכור אדם מתאים מפקח/מנהל פרויקט, לצורך פיקוח על עבודת הקבלן. אם לא מינה אדם כזה, יפקח מנהל היחידה על עבודת הקבלן.

6.4.2 מנהל היחידה יקבע את אופן, שיטת ומידת הפיקוח, בהתחשב ביכולות מצד אחד ובצרכים מן הצד האחר, ובמיוחד במידת הסיכון בעבודת הקבלן וההיכרות איתו. במידת הצורך ייוועץ מנהל היחידה עם יחידות ההנדסה העירוניות והממונה על הבטיחות.

6.4.3 מנהל היחידה או המפקח יפקחו על עבודת הקבלן וידונו איתו בנושאי בטיחות באופן סדיר במשך כל תקופת העבודה.

6.4.4 מנהל היחידה או המפקח ינקטו בכל האמצעים הדרושים כדי לגדר או לתחום את עבודת הקבלן למקום שאליו לא תהיה גישה לעובדים בלתי מורשים, מבקרים או עוברי אורח.

6.4.5 לא יחל קבלן בעבודה בדרכים, אלא אם ביזו היתר לביצוע עבודות בדרכים מאושר כדין מאת אגף התנועה של העירייה ומשטרת ישראל.

6.4.6 לא תתבצע עבודת חשמל תחת מתח-חי. התחברות למקור חשמל או ניתוק זרם החשמל ומכשירי חשמל אחרים תיעשה בידיעה ובאישור של מנהל היחידה או עובד האחזקה של היחידה אשר מונה לכך, ובכפוף לכללי נעילה ותיוג כנדרש ב"הוראות הבטיחות – חשמל".

6.4.7 אין להשאיל לקבלן ציוד, חומרים וכלים, כדי למנוע כל זיקה בין הקבלן לעירייה.

6.4.8 בכל מקרה של הפרת כללי הבטיחות או נוהל זה, המפקח יתריע בע"פ ובכתב לנציג הקבלן בשטח, לקבלן המבצע ולמנהל היחידה שהזמין את הקבלן.

שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ

6.4.9 אין להתערב בפעילותו של הקבלן, אולם במקרים שבהם נשקפת סכנה מיידית לחיי אדם או לרכוש, על המפקח /מנהל היחידה להורות על הפסקה מיידית של העבודה. אם יש לו ספק באשר לנסיבות, יפסיק את העבודה וייוועץ עם הממונה על הבטיחות.

6.4.10 אם הקבלן ממשיך שלא להקפיד על כללי הבטיחות והוראות נוהל זה, מנהל היחידה ייוועץ עם הלשכה המשפטית באשר לסיום ההתקשרות עימו וידווח לממונה עליו. התמורה המגיעה לקבלן תקוזז בגין הפרת הסכם ההתקשרות מצידו בהתאם לחוות דעת שתינתן ע"י הלשכה המשפטית.

6.4.11 בנוגע לקבלן שהפר את כללי הבטיחות ו/או לא נשמע לבא כוחה של העירייה, יש לנהוג כדלהלן:

- א. במקרה של קבלן שהגיש הצעה למכרז – הפסילה תהיה בכפוף להוראות החוק והפסיקה. הפרטים יועברו ע"י מנהל היחידה לוועדת המכרזים.
- ב. במקרה של העסקת קבלן ללא מכרז אין ליצור התקשרות חוזרת עימו.
- ג. במקרה של קבלן המפר את כללי הבטיחות במהלך תוקפו של חוזה, יש לפנות ללשכה המשפטית כדי לקבל חוות דעת באשר לביטול החוזה.

עמוד 5 מתוך 13 עמודים	מספר נוהל: ג	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ		

7. חתימות

כתב:

ז' באב תשע"ג - 14.07.2013

מאיר סאיג

תאריך

הממונה על הבטיחות

אישר:

ט' באב תשע"ג - 16.07.2013

אבי בן חמו

תאריך

מנכ"ל העירייה

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ג	עמוד 6 מתוך 13 עמודים
שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ		

נספח א'

עבודות הדורשות הסמכה

<i>ההסמכה הנדרשת</i>	סוג העבודה
רישיון חשמלאי המתאים לסוג העבודה	חשמל
רישיון לעסוק בעבודות גז, ולצורכי התקנה – תעודת מתקין גז	גז (גפ"ס)
א. מנהל עבודה בבנייה ב. עוזר בטיחות ג. מהנדס ביצוע ד. קורס הסדרת בטיחות באתרי סלילה	בנייה ובנייה הנדסית
קבלן רשום בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות ותקנותיו	עבודות הנדסה בנאיות
א. עובד מקצועי לעבודה על גג שביר ב. עבודה עם גגות אסבסט באמצעות קבלן המורשה ע"י המשרד להגנת הסביבה	גגות שבירים, תלולים או חלקלקים
בונה מקצועי לפיגומים	פיגומים
הסמכה להפעלת עגורן לפי סוג ועומס	הפעלת עגורנים
תעודת מעליתן למתן שירות למעליות	מעליות
רישיון מדביר מוסמך	הדברה
הסמכה להתקנת מז"ח	מכשיר למניעת מים
תחזוקאי מטפים מוסמך	תחזוקת מטפי כיבוי אש
אישור על הדרכת עובד לביצוע עבודה בגובה, מטפס תרנים, גולש בניין, מנהל מקצועי לעבודות טיפוס על תרנים או לעבודות גלישה בבניין, לפי העניין	עבודה בגובה
גוזם מומחה	גיזום

נספח ב'

בטיחות וגיהות – נספח להסכם עם קבלן חוץ

1. כללי

- 1.1 הקבלן מתחייב לקיים את ההסכם שנעשה איתו בקפדנות, במיומנות ובדקדקנות.
- 1.2 הקבלן לוקח על עצמו את מלוא האחריות בנוגע לבטיחות עובדיו, עובדי העירייה והציבור כיוצא פועל של עבודתו, ומתחייב לנקוט בכל אמצעי הזהירות כדי למנוע תאונה, תקלה או אירוע חריג.

2. חקיקה

- 2.1 הקבלן מתחייב לעבוד עפ"י כל חוקי ותקנות הבטיחות שפורסמו או שיפורסמו בעתיד, לרבות:
 - א. פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש – תש"ל-1970) ותקנותיה.
 - ב. חוק ארגון הפיקוח על העבודה התשי"ד-1954 ותקנותיו.
 - ג. חוק החשמל התשי"ד-1954 ותקנותיו.
 - ד. חוק עבודת הנוער התשי"ג-1953 ותקנותיו.
 - ה. כל דין אחר החל על עבודתו.
- 2.2 הקבלן מתחייב לשמור על הוראות כל דין והוראות הבטיחות של העירייה או של כל גוף אחר החלות היום ואשר יחולו בעתיד.

3. הכרת העבודה

הקבלן מצהיר כי ביקר במקום ביצוע העבודות וסביבותיו ובחן את דרכי הגישה אליו, והוא מודע לאופי העבודה, לסיכונים הכרוכים בה ולאמצעים שבהם יש לנקוט למען עבודה בטיחותית.

4. איסור מעשה מסוכן

הקבלן מתחייב לבצע את העבודות תוך כדי שמירה קפדנית על כל כללי הבטיחות, ולהימנע מכל מעשה או מחדל העלולים להיות סכנה לאדם ו/או לרכוש.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ג	עמוד 8 מתוך 13 עמודים
שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ		

5. השגחה על העבודה

- 5.1 מיד עם תחילת העבודה הקבלן ימנה אחראי עבודה, ובמקרים שבהם החוק דורש הוא ימנה מנהל עבודה מוסמך ומהנדס ביצוע.
- 5.2 הקבלן יוודא שכל עבודה, לרבות עבודה ע"י קבלני משנה באם תאושר העסקתם ע"י העירייה, תתבצע באופן בטיחותי תחת השגחתו הישירה והמתמדת של בא כוחו, אשר מינה כמפורט בתת-סעיף קודם.

6. אתר העבודה

- 6.1 הקבלן מתחייב להחזיק את מקום ביצוע העבודה בצורה נקייה, מסודרת ובטוחה.
- 6.2 הקבלן מתחייב להתקין דרכי גישה נאותות ובטוחות בתוך מקום ביצוע העבודות.

7. גידור, שילוט ואמצעי אזהרה

הקבלן מתחייב להתקין, לספק ולהחזיק על חשבונו: שמירה, גידור, תמרורי אזהרה לרבות פנסים מהבהבים ושאר אמצעי זהירות תקינים ובכמות מספקת לביטחון המבנה, ולבטיחותם ונוחיותם של הציבור והעובדים, בכל מקום שיהיה צורך בכך או כפי שידרש ע"י בא כח העירייה, או שיהיה דרוש עפ"י דין או עפ"י הוראה מצד כל רשות מוסמכת.

8. עבודות בנייה ובנייה הנדסית

- 8.1 עבודות בנייה או בנייה הנדסית יבוצעו עפ"י תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה).
- 8.2 הקבלן הוא קבלן ראשי, כמי שהעירייה הטילה עליו את ביצוע עבודות הבנייה, והוא לוקח על עצמו כמבצע הבנייה את האחריות הכוללת לביצוע הוראות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה).
- 8.3 הקבלן מתחייב להודיע למפקח העבודה האזורי על כל עבודת בנייה או בנייה הנדסית שמשכה הצפוי עולה על 6 שבועות, כנדרש בסעיף 192 לפקודת הבטיחות בעבודה.

9. חפירות

- 9.1 הקבלן מתחייב לבצע עבודות חפירה בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשמ"ח-1988 ובפרט פרק ט' – חפירות ועבודות עפר.
- 9.2 הקבלן ידאג לתאם כל חפירה עם הרשויות הנדרשות ועפ"י דרישותיהן.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ג	עמוד 9 מתוך 13 עמודים
שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ		

10. הריסות

הקבלן מתחייב לבצע עבודות הריסה בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשמ"ח-1988 ובפרט פרק י' – הריסות.

11. עבודה על גגות שבירים ו/או תלולים

עבודה על גגות שבירים ו/או תלולים ו/או חלקלקים תתבצע בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה על גגות שבירים או תלולים) התשמ"ו-1986.

12. עבודה בגובה

הקבלן יכשיר את עובדיו לביצוע משימות בגובה, וינקוט בכל האמצעים הנדרשים למניעת נפילת אדם לעומק בהתאם לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) תש"ל-1970, לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשמ"ח-1988, לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה) התשס"ז-2007 ולכללי הזהירות המתחייבים בנסיבות קיום העבודה.

13. עבודה במקום מוקף

עבודה במקום מוקף (כניסה לכוכי ביוב, תאי ביקורת, מכלים וכד') תתבצע בהתאם לפקודת הבטיחות בעבודה תש"ל-1970 ועפ"י הוראות הבטיחות – עבודה במקום מוקף מתוך קובץ הוראות הבטיחות לעבודות ביוב שבאתר הבטיחות של העירייה.

14. עבודות חשמל ו/או עבודות שיש עימן סיכון התחשמלות

- 14.1 עבודות חשמל יבוצעו ע"י חשמלאי בעל רישיון מתאים עפ"י חוק החשמל.
- 14.2 הקבלן לא יבצע עבודות חשמל תחת מתח-חי. במקרה הצורך יש לנתק את הזרם.
- 14.3 ניתוק זרם החשמל, חיבור/החזרת זרם החשמל, התחברות למקור חשמל ניתוק/חיבור מכשירי חשמל, תיעשה אך ורק בידיעתו ובאישורו של מנהל היחידה או עובד האחזקה האחראי במקום.
- 14.4 הקבלן יוודא טרם תחילת העבודה שסביבת העבודה שבה הוא מתכוון לעבוד, יבשה, "נקייה" ממוליכים גלויים ומוארקת.
- 14.5 הקבלן מתחייב להשתמש בכלי עבודה חשמליים ידניים מטלטלים תקינים העומדים בתקנים לעניין בידוד כפול.
- 14.6 כל כלי עבודה המחובר לכבל הארכה יהיה מחובר ללוח שבו מפסק לזרם דלף (מפסק פחת), בין שהלוח קבוע ובין שהוא נייד.

עמוד 10 מתוך 13 עמודים	מספר נוהל: ג	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ		

14.7 הקבלן מתחייב שלא להשאיר כל מכשירי חשמל ללא השגחה וכן לא לעשות שימוש במוליכי חשמל גלויים במקום העבודה.

15. עבודה בדרכים

הקבלן מתחייב לבצע עבודות בדרכים, אך ורק אם ניתן לו היתר בכתב לביצוע עבודות בדרכים מאת העירייה ומשטרת ישראל ועפ"י תנאיו, ובהתאם להוראות כל דין.

16. עבודה באש גלויה

בעת ביצוע עבודות, כגון חימום, חיתוך, ריתוך וכל פעולה אחרת הגורמת להיווצרות ניצוצות או אש גלויה, על הקבלן לנקוט בכל האמצעים למניעת התפשטות האש/פיצוץ, לרבות קיום אמצעי כיבוי זמינים, הרחקה ונטרול של חומרים דליקים, חציצה וכד'.

17. מקצועיות, כשירות והדרכת עובדי הקבלן

17.1 הקבלן מתחייב להעסיק על חשבונו לצורך ביצוע העבודות עפ"י הסכם זה מספר מספיק של עובדים בעלי רמה מקצועית נאותה שיהיו להם הכישורים הדרושים והמתאימים לביצוע העבודות, וידאג להכשירם עפ"י צורך.

17.2 הקבלן מתחייב טרם תחילת העבודה להדריך את עובדיו ו/או מי מטעמו על חשבונו בכל הקשור לעבודה בטיחותית עפ"י דין והסכם זה ע"י באמצעות בעל מקצוע מתאים כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999. הקבלן יוודא כי עובדיו הבינו את ההדרכה והסיכונים בעבודה שהם חשופים אליהם וכי הם פועלים על פי ההדרכה. הקבלן יחזור ויקיים הדרכה כאמור בהתאם לצורכי העובדים ולפחות אחת לשנה.

17.3 הקבלן מתחייב כי כל עובד מעובדיו ו/או מי מטעמו יהיה כשיר לעבודה מבחינה רפואית ולאחר שעבר את כל הבדיקות הרפואיות הדרושות עפ"י כל דין.

18. ציוד מגן אישי

הקבלן מתחייב לספק ציוד מגן אישי תקין ומתאים לעובדיו, ו/או למועסקיו ו/או למי מטעמו, כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי) התשנ"ז-1997, ויוודא שהם משתמשים בו בהתאם לייעודם, לרבות נעלי בטיחות, ביגוד, קסדות מגן, כובעים, כפפות, משקפי מגן, אוזניות, מעילי גשם, ציוד למניעת נפילה מגובה וביגוד זוהר.

עמוד 11 מתוך 13 עמודים	מספר נוהל: ג	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ		

19. ציוד, מכונות, כלים, חומרים ופסולת

- 19.1 הקבלן מתחייב להשתמש בכלים וחומרים במצב תקין והמתאימים לביצוע העבודה.
- 19.2 הקבלן מתחייב להשתמש במכונות וכלים המוגנים לבטח, ולקיים את התקני הבטיחות והמיגונים, כך שלא תיווצר אפשרות לפגיעה בנפש.
- 19.3 הקבלן ידאג כי כל כלי העבודה, הציוד, הפסולת והחומרים יימצאו במקום בטוח שהוקצה לשם כך ויונחו באופן ובמקום שימנע כל נזק אפשרי לאדם או לרכוש.
- 19.4 הקבלן מתחייב כי כל ציוד מכני-הנדסי, כלי התעבורה, כלי הרמה, אביזרי הרמה וכו' יהיו תקינים ובעלי תסקיר בדיקה בתוקף ו/או רישיון בתוקף.
- 19.5 הקבלן מתחייב כי כל מפעיל ציוד מכני-הנדסי, מפעיל מכונת הרמה וכל נוהג בכלי תעבורה אחר יהיו בעלי הסמכה הנדרשת ורישיון בתוקף.

20. תאונות עבודה ומקרים מסוכנים

- 20.1 הקבלן מתחייב לדווח לאגף הפיקוח על העבודה במשרד התמי"ת על כל תאונת עבודה שבגינה נעדר עובד מטעמו מעל 3 ימים, או חס וחלילה גרמה למותו. הקבלן מתחייב לדווח מיידית לבא כוח העירייה שהזמינו על כל תאונת עבודה או מקרה מסוכן תוך כדי ביצוע העבודה.
- 20.2 הקבלן מתחייב למסור את כל המידע הידוע לו, לרבות מסמכים כתובים, ולשתף פעולה עם בא כוח העירייה/הממונה על הבטיחות בעת תחקיר תאונות ומקרים מסוכנים.

21. משמעת והטלת סנקציות

- 21.1 הקבלן ו/או עובדיו ו/או מועסקיו ו/או מי מטעמו ישמעו לכל הוראות בא כוח העירייה/הממונה על הבטיחות, לרבות הוראה בדבר הפסקת עבודה בגין אי מילוי תנאי מתנאי הסכם זה או בשל קיום סיכון אחר לנפש ו/או רכוש, ולא תהא לו עילה לדרוש פיצוי בגין הפסקת העבודה כאמור.
- 21.2 הקבלן ימסור, לפי דרישת בא כוח העירייה/הממונה על הבטיחות, את רשימת כל העובדים מטעמו כולל פרטים אישיים ויצג עפ"י דרישה כל רישיון, תעודה וכל היתר אחר השייך לו או להם, לרבות ציוד, מכונות וכלי רכב.
- 21.3 הקבלן לא יעסיק עובדים שאינם עובדיו אלא לפי היתר בכתב מאת העירייה.
- 21.4 אם נגרם נזק למקום או לציוד בגין הפרת הוראות הבטיחות ע"י הקבלן – הקבלן מסכים כי הערכת שווי הנזק כפי שנעשתה ע"י מפקח מטעם העירייה תחייב את הקבלן, וסכום זה יקוזז מכל סכום המגיע לקבלן לפי הסכם ההתקשרות עימו.

עמוד 12 מתוך 13 עמודים	מספר נוהל: ג	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: העסקת קבלני חוץ		

21.5 לא מילא הקבלן, ו/או עובדיו, ו/או מועסקיו, או מי מטעמם אחר הדרישות המופיעות בנספח זה – רשאית העירייה להטיל קנס בשווי של עד 3000 ש"ח לכל יום ו/או מקרה, וסכום זה יקוזז מהסכומים המגיעים לקבלן עפ"י ההסכם.

הצהרת הקבלן

אני הח"מ מצהיר בזאת, כי קראתי והבנתי את תוכן נספח הבטיחות וכי אני מתחייב לעבוד על פיו ועפ"י הוראות כל דין.

תאריך	חתימת הקבלן	שם הקבלן
-------	-------------	----------

נספח ג'

דגשי בטיחות לתדרוך הקבלן

- א. דרכי הכניסה למקום העבודה, גבולות מקום העבודה והיכן הם המקומות שבהם יהיה מותר לו לעבוד או לעבור, או שאסורה אליהם הכניסה עליו ועל עובדיו.
- ב. גידור מקום העבודה וכיסוי אמין ובטוח של פתחים, בורות.
- ג. מעברים בטוחים להולכי רגל.
- ד. הצבת שלטי אזהרה והכוונה – סוגי השלטים ומיקומם.
- ה. גישה לרכבי חירום ואופן הדיווח על תאונות ומקרי חירום.
- ו. כללי עבודה באש גלויה, התקנת מחיצות והרחקת חומרים דליקים בעת ביצוע עבודות ריתוך וכד'.
- ז. מניעת דליקות ואמצעים לכיבוי אש ומיקומם.
- ח. ניקיון וסדר בעת ביצוע העבודה.
- ט. שימוש בציוד מגן אישי.
- י. מיגון מכונות.
- יא. כללי עבודה בגובה: מניעת נפילות, מניעת גישת אדם לאזור העבודה ומתחתיו, שימוש בסולמות וכד'.
- יב. כללי עבודה במקומות מוקפים (כניסה לכוכי ביוב, תאי ביקורת, מכלים וכד').
- יג. סיכונים הנובעים מעצם מגע אפשרי עם בעלי חיים ומזיקים.
- יד. שימוש בציוד חשמלי תקין ותקני (רציפות הארקה, ממסר פחת, בידוד כפול).
- טו. עבודה בקרבת קווי מתח חשמליים.
- טז. איסור עבודה תחת מתח-חי.
- יז. היתר לעבודה בדרכים.
- יח. ציות לחוקי התעבורה.
- יט. ציוד וכלים תקינים.
- כ. סיכונים ספציפיים שעלולים לגרום לתאונה.

נוהל קליטת עובדים

1. כללי

- 1.1 הנוהל מפרט תהליך גיוס כ"א וקליטתו ברשות בתקן קיים בלתי מאויש או בתקן חדש עפ"י צורך של היחידה או כעבודה זמנית על בסיס תקציב לתגבור / לפרויקט מסוים. גיוס כ"א יכול להיות לפרק זמן קצר או קבוע, לפי הצרכים של היחידה המבקשת והמשימות המוטלות עליה.
- 1.2 המסגרת הנורמטיבית – גיוס וקליטת עובדים ברשות נעשה בהתאם להוראות:
 - חוקת העבודה לעובדי הרשויות המקומיות ותקנות שהותקנו מכוח סעיף 170(ג) לפקודת העיריות.
 - תקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ס-1979.
 - חוזר מנכ"ל משרד הפנים 3/2011: העסקת קרובי משפחה ברשויות המקומיות, העסקת ממלא מקום ברשויות המקומיות ותקופת הכשרה לצורך התמודדות במכרז פנימי ברשויות המקומיות.
 - חוזר מנכ"ל משרד הפנים 1/2014: קובץ ניתוח עיסוקים ותיאורי תפקידים בשלטון המקומי.
 - הנחיות משרד הפנים לאישור העסקת עובדים בחוזים אישיים.

2. מטרה

- 2.1 הגדרת תהליך הזמנת וקליטת כ"א המתאים ליחידה המבקשת.
- 2.2 חלוקת אחריות וסמכות בין הגורמים המעורבים בתהליך.

3. נספחים/מסמכים ישימים

- 3.1 נספח א' – טופס הנחיות לעובד חדש.
- 3.2 נספח ב' – שאלון אישי.
- 3.3 נספח ג' – פרטי חשבון בנק.
- 3.4 נספח ד' – בקשה לקצובת נסיעה.
- 3.5 נספח ה' – הצהרה עבור קצובת טלפון.
- 3.6 נספח ו' – התחייבות לשמירת סודיות.
- 3.7 נספח ז' – הודעה בדבר הפרשת תשלומים בעבור תנאים סוציאליים.
- 3.8 נספח ח' – הודעה בדבר תנאי העסקה.
- 3.9 נספח ט' – טופס 101.
- 3.10 נספח י' – הצהרת קרובי משפחה.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ד	עמוד 2 מתוך 11 עמודים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

- 3.11 נספח יא' – טופס הסבר לשמירת מרחב בטוח ומאפשר.
- 3.12 נספח יב' – הצהרה לקליטת ממלא מקום בעירייה.
- 3.13 נספח יג' – הנחיות למילוי שאלון של מועמד חדש/הצהרת בריאות.
- 3.14 נספח יד' – טופס מסירת הנחיות בטיחות – חובות העובד וחובות המנהל.
- 3.15 נספח טו' – הצהרת עובד חדש בהתקבלו לעבודה – הדרכת בטיחות.
- 3.16 נספח טז' – הנחיות מנכ"ל בדבר ראיונות לכלי תקשורת.
- 3.17 נספח יז' – הנחיות אבטחת מידע לעובד עפ"י נוהל אבטחת מידע.
- 3.18 חוקת העבודה של העובדים ברשויות המקומיות.
- 3.19 תקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים), תש"ס-1979.
- הערה: נספחים א'-יג' וגם טז' עפ"י הנוסח המצוי במנהל משאבי אנוש.

4. הגדרות

- 4.1 "הגדרת התפקיד" – המטלות, התפקידים האחריות והסמכות המוטלים על ממלא/ת התפקיד, וכן הכישורים הדרושים למילוי התפקיד.
- 4.2 "עובד" – לרבות עובד זמני ועובד חברות כ"א.

5. אחריות וסמכות

תחום האחריות	הגורם האחראי	מס"ד
מתן אישור להזמנת עובד, מכרז, קליטת עובד, ניווד עובד, שינוי בתקנים, שינוי מבנה ארגוני.	ראש העיר	1.
- הכנת הגדרה ראשונית ומסגרת לתפקיד המבוקש. - הכנת הזמנת עבודה.	היחידה המבקשת	2.
- בדיקה של נחיצות התפקיד ביחידה המבקשת. - יצירה ועריכה של "הגדרת התפקיד". - הכנת ופרסום המכרזים. - גיוס עובד/ת על פי הצורך בהתאם להזמנת עובד מאושרת וקליטתו. - הדרכת העובד בדבר נוהל נוכחות. - מסירת והחתמת עובד על קבלת הנחיות בטיחות.	מינהל משאבי אנוש	3.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ד	עמוד 3 מתוך 11 עמודים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

מס"ד	הגורם האחראי	תחום האחריות
4.	מנהל היחידה הקולטת או מי מטעמו בתיאום אנשי הרכש והלוגיסטיקה ומחשוב	- הצגת העובד והדרכתו בהתאם לנוהלי היחידה. - הכנת התנאים הפיזיים והציוד הנדרש לעובד הנקלט (לרבות מחשב, מייל, טלפון נייד וכו'). - הדרכת עובד חדש בנוגע לסיכוני הבטיחות והוראות הבטיחות הרלבנטיות למקום העבודה. - עריכת שיחת תיאום ציפיות בהתאם להנחיות מש"א. לגבי עובדי כפיים ומפקחים על קבלנים, בנוסף לאמור לעיל, שליחתם להדרכה ע"י הממונה על הבטיחות עפ"י הנדרש בנוהל.
5.	מחלקת שכר	תשלום שכר בהתאם להסכמי שכר ולהנחיות מינהל משאבי אנוש.

6. השיטה

6.1 בדיקת נחיצות איוש משרה

- 6.1.1 מנהל יחידה שנדרש לו כוח אדם כתוצאה מאיתור צורך או כתוצאה מתקן קיים שאינו מאויש, יידע את ראש העיר, יכין **הגדרת תפקיד** לבדיקת מינהל משאבי אנוש, (בכפוף ל"ניתוח עיסוקים" של משרד הפנים, במידה וקיים) אשר יכלול:
- הכישורים הדרושים ותנאי הסף המינימליים למילוי התפקיד.
 - תיאור התפקיד.
 - היקף משרה.
 - האחריות והסמכות המוטלים על בעל התפקיד.
- 6.1.2 מנהל היחידה יכין הזמנת עבודה, יחתום עליה ויחתים את ראש היחידה. מנהל היחידה יצרף להזמנת העבודה טופס נימוקים לצורך איוש המשרה וימסור אותה לאישורו של סמנכ"ל משאבי אנוש. לאחר אישור ההזמנה כאמור, תימסר הזמנת העבודה לאישורם של המנכ"ל, מחלקת הבוחן, גזברות וראש העיר. בתום סבב חתימות זה, ההזמנה המאושרת תימסר חזרה לסמנכ"ל משאבי אנוש. **ללא קיום הזמנה מאושרת ע"י כלל הגורמים, אין להמשיך בתהליך.**

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: 4	עמוד 4 מתוך 11 עמודים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

6.2 איתור עובדים מתאימים

- 6.2.1 אם החליט מינהל משאבי אנוש או ראש העיר כי קיימת נחיצות לתפקיד, אזי מינהל משאבי אנוש יבדוק תחילה במסגרת העובדים הקיימים ובשיתוף ארגון העובדים את האפשרויות לניוד עובדים / לתוספת שעות עבודה ועריכת מכרז פנימי בהתאם לצורך.
- 6.2.2 אם לא נמצא מועמד כאמור, תפעל העירייה לגיוס עובדים באמצעות מכרז פנימי/חיצוני עפ"י החוק.

6.3 גיוס עובדים בדרך של מכרז/דרושים

- 6.3.1 אם התפנתה משרה, מתוקצבת באישור ולא אוישה בדרך אחרת, יפורסם לגביה מכרז בהתאם להוראות תקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ס-1979.
- 6.3.2 על אף האמור לעיל, לא תחול חובת עריכת מכרז פומבי על סוגי המשרות הבאות:
- א. מורים בבתי ספר יסודיים, בתי ספר של חטיבת הביניים או בבתי ספר על-יסודיים או גננות בגני הילדים שבבעלות העיריה.
 - ב. מנהל לשכה לראש רשות מקומית, עוזר לראש רשות מקומית, נהג של ראש רשות מקומית, מנהל לשכה לסגן ראש רשות מקומית בשכר, עוזר של סגן ראש רשות מקומית בשכר, מנהל לשכה או עוזר למנהל הכללי, ובלבד שהמועצה אישרה את העסקתם, לפי תקן כוח האדם המאושר.
 - ג. משרה המיועדת לבוגרי אוניברסיטה, במסלול של תוכנית צוערים לשלטון המקומי שאישר משרד הפנים, ובלבד שהמנהל הכללי של משרד הפנים או מי מטעמו אישר את המשרה כאמור, ובתנאי שהתקבל לעבודה בתוך שלוש שנים מיום קבלת התואר במסלול האמור.
 - ד. משרה של מלווה צמוד לתלמיד או סייע צמוד/ רפואי/ מתגברים.
 - ה. משרה לפי שעות לצורך ביצוע מיזם זמני.
 - ו. משרה של עובד הנעדר ממשרתו לתקופה זמנית.
 - ז. משרה שהתפנתה באורח קבע, לשם איושה במילוי מקום לתקופה זמנית שלא תעלה על שלושה חודשים.
 - ח. משרה שדרגתה המרבית אינה עולה על דרגה 7 של הדירוג המנהלי או שדרגתה המרבית אינה עולה על דרגה 37 של דירוג המח"ר (מדעי חברה והרוח) או דירוג הנדסאים וטכנאים.
- 6.3.3 איוש המשרות הפטורות ממכרז ייעשה בהליך בחירה שוויוני, הגון ושקוף

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ד	עמוד 5 מתוך 11 עמודים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

ככל האפשר לפי סוג המשרה. לשם כך יפורסמו המשרות באתר העירוני.

6.3.4 לא יזומן מועמד לוועדת הקבלה, למבחנים ולבחינות אם נתוניו האישיים אינם עונים על תנאי המכרז/דרושים.

6.4 תנאי המכרז/דרושים ופרסומו

6.4.1 לא יפורסם ולא יתקיים מכרז פנימי/חיצוני ללא אישור ראש העיר ויו"ר ארגון העובדים.

6.4.2 במכרז פנימי/פומבי יפורסמו הפרטים האלה ובמתכונת קבועה: תואר המשרה, דרגת המשרה, שיעור חלקיות המשרה, עיקרי הכישורים הדרושים, המען שאליו יש להגיש את הבקשה והמועד האחרון להגשת הבקשה.

6.4.3 במכרז פנימי/פומבי יינתן פרק זמן שלא יפחת מ- 7 ימים ועד 42 יום מיום הפרסום בעיתון ועד להגשת הבקשות להשתתפות במכרז. המכרז יפורסם באתר האינטרנט של העירייה וכן בשני עיתונים, שאחד מהם לפחות עיתון יומי.

6.4.4 מינהל משאבי אנוש יגדיר את דרישות ההשכלה והניסיון ואת הכישורים הנדרשים של המועמדים במכרזים פנימיים/פומביים בהתאם לניתוח העיסוקים של משרד הפנים ודרישות היחידה. **בכל מכרז לנושא משרה ברמה של מנהל מחלקה ומעלה האחראי על עובדי כפיים יוכנס סעיף בתיאור התפקיד המתייחס לנושא הבטיחות בתיאום עם הממונה על הבטיחות.**

6.5 ועדת מכרזים

6.5.1 הרכב ועדת המכרזים לא יהיה זוגי ולא יפחת משלושה ובהם נציג ארגון העובדים ולפחות נציג ציבור אחד מתוך רשימה שאישר ראש העיר וכן הממונה על בעל התפקיד החדש. ראש העיר ימנה את יו"ר הוועדה. אם בין המועמדים נמצא קרוב משפחה של חבר בוועדת המכרזים – יפסול נציג זה את חברותו בוועדה.

6.5.2 בוועדת המכרזים, יעביר סמנכ"ל משאבי אנוש או מי מטעמו, לחברי ועדת המכרזים העתקים של קורות החיים של המועמדים.

6.5.3 חברי הוועדה יבחרו ברוב קולות רגיל את המועמד המתאים על פי התאמתו לתפקיד, ובהתאם לנתונים ולכישורים שהוגדרו ע"י מינהל משאבי אנוש. אפשר לדרג למשרה אחת עד 3 מועמדים. כל חברי הוועדה יחתמו על הפרוטוקול.

6.5.4 הפרוטוקול והתכתובות יערכו וינוהלו באחריות מינהל משאבי אנוש.

6.6 הודעות למועמדים וקליטה במשאבי אנוש

6.6.1 מינהל משאבי אנוש יזמן את המועמד שנבחר לקליטה. אם המועמד אינו מוכן לקבל את התנאים המוצעים ע"י העירייה, או מסיבה אחרת לא שובץ

לתפקיד, אפשר להציע את התפקיד לבא אחריו לפי בחירת הוועדה.

6.6.2 מינהל משאבי אנוש ימסור לעובד סט של טפסים למלא ולאשר כמפורט בסעיף 3 לעיל.

6.6.3 מינהל משאבי אנוש ידאג להעביר לכל עובד חדש שנקלט את הנחיות מנכ"ל לבטיחות – חובות העובד ואת הנחיות מנכ"ל לבטיחות – חובות המנהל, ויחתים את העובד על קבלתן בכתב (ראה נספח יד').

6.6.4 לאחר תהליך הקליטה במחלקת תנאי שירות, מילוי וחתימה על מסמכים, קבלת מסמכים רלבנטיים והסברים כלליים - יישלח העובד אל מחלקת נוכחות במשאבי אנוש לשם קבלת הסבר וקוד החתמה, ולאחר מכן יישלח אל מחלקת תפעול פנסיוני לשם קביעת ביטוח פנסיוני מתאים עבורו, ולבסוף יופנה העובד ליחידה לשם קליטתו ביחידה.

6.6.5 מינהל משאבי אנוש ישלח מכתבי זכייה/דחייה למועמדים.

6.7 בדיקות רפואיות

6.7.1 כל עובד המתקבל לעבודה בעירייה (לרבות עובדי חברות כ"א) חייב בבדיקות רפואיות מוסמכות ע"י רופא תעסוקתי. לכן, קבלת עובד לעבודה בעירייה היא "על תנאי", כל עוד לא מסר את תוצאות הבדיקה הרפואית אשר קבעה את כשירותו לעבודה שבה הוא מועסק.

6.7.2 לא יחלו עבודתם בעירייה: נערים, עובדי הדברה, עובדים ברעש מזיק, בטרם נבדקו בבדיקה רפואית ע"י רופא תעסוקתי עד 30 יום טרם תחילת עבודתם ונתקבל ע"י מינהל משאבי אנוש אישור ממנו להעסקתם טרם תחילת עבודתם.

עמוד 7 מתוך 11 עמודים	מספר נוהל: ד	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

6.8 קליטת עובד ביחידה

- 6.8.1 בהתקבל עובד חדש, לאחר הקליטה במשאבי אנוש, על הממונה הישיר לסייר עימו ביחידה ולהציגו בפני העובדים ביחידה ועובדים אחרים שעימם הוא צריך לקיים קשרי עבודה.
- 6.8.2 מנהל היחידה/הממונה על העובד ייתן לעובד החדש הסבר כללי על סדרי העבודה ביום עבודתו הראשון, יקיים שיחת תיאום ציפיות וייתן לו לקרוא נהלים, הוראות בטיחות, חוקים ומסמכים אחרים כדי לקבל רקע על תחומי עבודתו וסביבתה, וייתן לו תדרוך מלא בנושאי בטיחות (ראה סעיף 6.9 להלן).
- 6.8.3 לצורך קליטה מיטבית, מומלץ להצמיד את העובד החדש לפרק זמן אל עובד ותיק.

6.9 הדרכת עובד חדש בנושא בטיחות

- 6.9.1 לא יחל בעבודתו עובד חדש או עובד שעבר מעיסוק אחד לעיסוק אחר בעירייה ללא הדרכה לפי סעיף זה.
- 6.9.2 סעיף זה חל על כל העובדים החדשים המתקבלים לעבודה, לרבות עובדי קבלן (חברות כ"א), וכן על עובדים העוברים מיחידה אחת לאחרת או מעיסוק אחד למשנהו.
- 6.9.3 באחריות מנהל היחידה, או מי מטעמו, להדריך עובד חדש ביום הראשון לעבודתו, בסיכוני הבטיחות והבריאות הקיימים במקום העבודה ו/או בעיסוקו בעירייה, כדי לאפשר לו לעבוד בבטיחות מרבית ולשם מניעת תאונות.
- 6.9.4 מנהל היחידה או מי מטעמו ימסור לעובד בטרם יתחיל לעבוד מידע עדכני לגבי סיכוני הבטיחות והגיהות הקיימים בעבודתו החדשה.
- 6.9.5 מנהל היחידה או מי מטעמו יביא לידיעת העובד את כל הוראות הבטיחות הקיימות, וכן ימסור לו הוראות עדכניות לשימוש והפעלה ולתחזוקה בטוחים של ציוד, חומרים ותהליכי עבודה במקום העבודה.
- 6.9.6 ההדרכה תבוצע לגבי כל נושא באופן יסודי ולא כלאחר יד. מנהל היחידה יוודא שהעובד אכן הבין את החומר הנלמד באמצעות שאלות מתאימות.
- 6.9.7 בהמשך להדרכה יצטרף העובד החדש לעבודה ליד עובד מנוסה בחפיפה עד שמנהלו הישיר יהיה משוכנע שהעובד החדש כשיר לעבודה באופן עצמאי.
- 6.9.8 עם תום ההדרכה ביחידה ישלח מנהל היחידה כל עובד כפיים, נהג מקצועי, מפעיל ציוד מכני וכל עובד חדש בתפקיד של פיקוח על קבלנים אל הממונה על הבטיחות של העירייה להדרכה, כדי לוודא שהעובד אכן מכיר את הסיכונים הקיימים במהלך מילוי תפקידו בעירייה.
- 6.9.9 בתום ההדרכה יחתום העובד ע"ג טופס "הצהרת עובד חדש בהתקבלו

עמוד 8 מתוך 11 עמודים	מספר נוהל: ד	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

לעבודה" (ראה נספח טו').

6.9.10 מנהל היחידה יעביר את הטופס החתום למינהל ארגון ומשאבי אנוש – לתיק האישי של העובד, והעתק נוסף יישמר בתיק הבטיחות של היחידה הקולטת.

6.10 סיום הקליטה

6.10.1 על פי החלטת סמנכ"ל משאבי אנוש, יתקיים כנס היכרות ואוריינטציה לעובדים החדשים.

6.10.2 לאחר כחצי שנה מיום תחילת עבודתו של העובד, על המנהל לקיים שיחת משותפת עם העובד. כחצי שנה לפני תום תקופת הניסיון, באחריות מינהל לארגון משאבי אנוש לשלוח טופס "הערכת עובד" אל הממונה של העובד החדש לשם המלצה על מתן קביעות (לעובדים בהסכם קיבוצי בלבד). עובד אשר לא הומלץ עליו לקבלת קביעות בעבודה או על המשך העסקה בתקופת הניסיון – יועבר לוועדת שימוע לקראת פיטורים.

6.10.3 ראש העיר או סמנכ"ל משאבי אנוש יחליטו על פי הנתונים המצויים בידם, על אישור/דחיית מתן קביעות לעובד. העובד וארגון העובדים יקבלו הודעה מתאימה. ההחלטות יתקבלו לפני סיום תקופת הניסיון לשם מתן קביעות לעובד החדש, כדי לא לאלץ את העירייה לקבלו כעובד קבוע, כאשר אינה מעוניינת בו.

6.11 תחולה

6.11.1 נוהל זה בא במקום נוהל קליטת עובד חדש מיום 15.01.2003 וייכנס לתוקף עם פרסומו.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ד	עמוד 9 מתוך 11 עמודים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

7. חתימות

כתב:

מאיר סאיג	י"ט באדר א' התשע"ט – 24.02.2019
הממונה על הנהלים	תאריך
ורד דהן-מור, רו"ח (עו"ד)	י"ט באדר א' התשע"ט – 24.02.2019
מחלקת בקרה במשאבי אנוש	תאריך
<u>אישר:</u>	
לאוניד סמוליאנוב	י"ט באדר א' התשע"ט – 24.02.2019
סמנכ"ל משאבי אנוש	תאריך
אלי שלמה	ג' באדר ב' התשע"ט – 10.03.2019
יו"ר ארגון העובדים	תאריך
יניב בניטה	ה' בניסן התשע"ט – 10.04.2019
מנכ"ל העירייה	תאריך
רמי גרינברג	יז' בסיון התשע"ט – 20.06.2019
ראש העיר	תאריך

עמוד 10 מתוך 11 עמודים	מספר נוהל: ד	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

נספח יד'

לכבוד
מינהל משאבי אנוש
עיריית _____

מסירת הנחיות בטיחות לעובד חדש

הריני מאשר בזאת קבלת הנחיות בטיחות שלהלן עם קליטתי לעבודה בעירייה:

- (1) הנחיות מנכ"ל לבטיחות – חובות העובד
- (2) הנחיות מנכ"ל לבטיחות – חובות המנהל

הנני מתחייב לעבוד על פי הנחיות הבטיחות הנ"ל.

ולראיה לכך באתי על החתום,

תעודת זהות

שם העובד

חתימה

תאריך

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ד	עמוד 11 מתוך 11 עמודים
שם הנוהל: קליטת עובדים		

נספח טו'

הצהרת עובד חדש בהתקבלו לעבודה – הדרכת בטיחות

אני _____ ת.ז. _____
(שם פרטי שם משפחה)

עובד באגף: _____ במחלקה: _____ החל מ _____,

מצהיר בזאת שקיבלתי הדרכה ממנהל המחלקה/היחידה.

המנהל _____ תידרך אותי בנושאים הבאים:
(שם פרטי שם משפחה)

- ❖ סוגי הכלים והחומרים הנמצאים בשימוש במחלקה.
- ❖ הסיכונים הכרוכים בביצוע העבודות במחלקה.
- ❖ אמצעי הבטיחות שבהם יש לנקוט כהגנה במהלך ביצוע העבודות.
- ❖ הוראות הבטיחות ונוהלי הבטיחות המקובלים ביחידה ובעירייה בכלל.

הנני מתחייב לשמור על כללי הבטיחות המקובלים בעירייה.
אם אהיה בספק לגבי ביצועה של עבודה מסוימת, אראה עצמי חייב לבדוק ולהיוועץ עם הממונים עלי לפני ביצוע העבודה.

שם ומשפחה של העובד	חתימת העובד	תאריך
שם ומשפחה של המנהל המתדרך	חתימת המנהל	תאריך
הממונה על הבטיחות (יחתום לעובדי כפיים ומפקחים על קבלנים)	חתימה	תאריך

עותקים:

1. לתיק אישי – מקור חתום למינהל משאבי אנוש.
2. לתיק בטיחות יחידתי.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ה	עמוד 1 מתוך 3 עמודים
שם הנוהל: אישור הכנסת גורם סיכון חדש		

נוהל אישור הכנסת גורם סיכון חדש

1. כללי

1.1 נוהל זה מתייחס לאישור הכנסת גורמי סיכון חדשים למקום העבודה, וכן לשינויים בתהליכים, בתחנת עבודה, במשרדים, במכונות ומערכות קיימות, שיש להם השלכה רבה על רמת הבטיחות והגיהות בעירייה, המהווים גורם סיכון בפני עצמו.

2. מטרה

2.1 לצמצם ולבקר סיכונים במקום העבודה טרם הכנסתם של גורמי סיכון חדשים.

3. הפניות/מסמכים ישימים

- 3.1 נוהל רכש והתקשרויות.
- 3.2 נוהל בטיחות בהעסקת קבלני חוץ.
- 3.3 נוהל אכלוס או מעבר של יחידות עירוניות.

4. הגדרות

- 4.1 "גורם סיכון חדש" – כל שינוי, תוספת, גריעה או עדכון של תהליך עבודה, חומר, מתקן, מכונה, רכב, תחנת עבודה, משרד או כל אופן פעילות, שיש להם השפעה על הבטיחות והגיהות של העובדים או על סביבת העבודה.
- 4.2 "ציוד מגן אישי" – ציוד שנועד לשימוש האישי של העובד בעבודה לצורך הגנה מפני סיכון העלול לפגוע בבטיחותו או בבריאותו של העובד (למשל קסדות, אוזניות מגן, אפודים, רתמה וכד').
- 4.3 "רכש" – ראה נוהל רכש והתקשרויות.
- 4.4 "התקשרות" – ראה נוהל רכש והתקשרויות.
- 4.5 "ספק" – ראה נוהל רכש והתקשרויות.
- 4.6 "מנהל רכש" – ראה נוהל רכש והתקשרויות.
- 4.7 "דרישה" – ראה נוהל רכש והתקשרויות.
- 4.8 "דרישת מסגרת" – ראה נוהל רכש והתקשרויות.
- 4.9 "הזמנה" – ראה נוהל רכש והתקשרויות.

עמוד 2 מתוך 3 עמודים	מספר נוהל: ה	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: אישור הכנסת גורם סיכון חדש		

5. אחריות וסמכות

מס"ד	הגורם האחראי	תחום האחריות
1.	מנהל היחידה	יישום הנוהל בתחום אחריותו
2.	ממונה בטיחות	אישור הכנסת גורם סיכון חדש
3.	גזברות, רכש	כמפורט בנוהל זה ובנוהל רכש והתקשרויות

6. השיטה

להלן קווים מנחים לביצוע הכנסת גורם סיכון חדש:

6.1 תהליך הכנסת גורם סיכון חדש יבוצע באישור הממונה על הבטיחות ומנהל היחידה שאליה אמור להיכנס גורם הסיכון החדש.

6.2 יש להקפיד במיוחד בנוגע לפעילויות, שינוי ותוספת בתחנות עבודה ומשרדים, הכנסת מכוונות, רכבים, ציוד מכני, חומרים או שיטות עבודה בלתי מוכרות די הצורך או בלתי שגרתיות.

6.3 הממונה על הבטיחות ומנהל היחידה יבצעו הליך מקדים של ניהול סיכונים, הכולל זיהוי גורמי הסיכון הנובעים מגורם הסיכון החדש, הערכת רמת הסיכון הכוללת של תרחישי פגיעה פוטנציאליים בעקבות השינוי והמלצות להפחתת רמת הסיכון הצפויה עקב הכנסת גורם הסיכון, כולל יידוע בעלי תפקידים ועובדים רלוונטיים על יישום תוכנית השינוי, סדר פעולות ולו"ז ליישום השינוי.

6.4 הממונה על הבטיחות, היכן שהדבר רלוונטי, יתנה תנאים ואישורים ע"י גורמים מקצועיים או מוסמכים נוספים להתקדמות בתהליך אישור גורם הסיכון החדש.

6.5 למען הסר ספק, כל גורם סיכון חדש לא יוכנס לשימוש בעירייה, אלא אם אושר קודם לכן בכתב ע"י הממונה על הבטיחות.

6.6 רכש והתקשרות (הזמנת עבודה קבלנית) בנושא בטיחות
רכש והתקשרויות יחולו הן על הכנסת גורם סיכון חדש כדלהלן:

6.6.1 לא תאושר התקשרות/הזמנת עבודה קבלנית ע"י גזברות העירייה ו/או הבוחן, שעניינה בטיחות (למשל תחזוקת ציוד כיבוי אש, הדרכה לבטיחות), אלא אם אישר זאת הממונה על הבטיחות בכתב.

6.6.2 לא תאושר דרישה ע"י גזברות העירייה ולא יתבצע רכש ע"י מנהל הרכש

עמוד 3 מתוך 3 עמודים

מספר נוהל: ה

פרק 4: נהלים

שם הנוהל: אישור הכנסת גורם סיכון חדש

או מי מטעמו שעניינם בטיחות, לרבות רכש ציוד מגן אישי, ציוד לכיבוי ולגילוי אש, ציוד עזרה ראשונה, סולמות, מכונות לעיבוד שבבי, קולטי אוויר, מתקני לחץ, מכונות, רכב ומתקני הרמה, אלא אם אישר זאת בכתב הממונה על הבטיחות.

7. חתימות

כתב:

ז' באב תשע"ג - 14.07.2013

מאיר סאיג

תאריך

הממונה על הבטיחות

אישר:

ז' באב תשע"ג - 14.07.2013

אבי בן חמו

תאריך

מנכ"ל העירייה

עמוד 1 מתוך 14 עמודים	מספר נוהל: ו	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: אירועים		

נוהל אירועים

1. כללי

1.1 במרחב שיפוט הרשות מתקיימים אירועים שונים המחייבים היערכות שונה לפי סוג האירוע, מאפייניו והיקפו. באירועים אלו נדרש לבצע תיאומים ופעולות שונות כדי להבטיח את שלום הציבור, בריאותו וביטחונו.

2. מטרה

- 2.1 המטרה של נוהל זה היא להסדיר את דרכי העבודה הנדרשות לקיום אירועים עירוניים המתקיימים בשטח הרשות, במבנים ובמרחב הציבורי, בצורה בטיחותית, מסודרת ונגישה לכולם, תוך כדי שמירה על הניקיון ועל איכות החיים של כלל תושבי העיר.
- 2.2 הנוהל מציג את מכלול הדרישות, השלבים הנדרשים ובעלי התפקידים שאליהם צריך לפנות כדי ליידע/לתאם/לקבל אישור לקיום האירוע הדורש רישיון עסק לפי צו רישוי עסקים.

3. הפניות/מסמכים ישימים

- 3.1 חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.
- 3.2 תקנות חוק רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000.
- 3.3 תקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים ברוכלות מזון), התשל"ד – 1974.
- 3.4 צו רישוי עסקים, 2013.
- 3.5 חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, התשכ"ג-1962.
- 3.6 חוק סמכויות שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005.
- 3.7 חוק שוויון לאנשים עם מוגבלויות, התשנ"ח-1998.
- 3.8 חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.
- 3.9 חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.
- 3.10 תקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר), התש"ן-1990.
- 3.11 חוק עזר עירוני של הרשות המקומית למניעת רעש.
- 3.12 חוק עזר עירוני של הרשות המקומית לשמירת הסדר והניקיון.
- 3.13 תקן ישראלי 5688 – בטיחות באירועים המוניים.
- 3.14 נוהל משטרת ישראל לקיום אירוע המוני.
- 3.15 הנחיות משרד הכלכלה והתעשייה למתקני שעשועים.
- 3.16 נוהל הפעלת מתנפחים של משרד החינוך.
- 3.17 תקנות משרד הבריאות לירידים ולאירועים.
- 3.18 אמות מידה לקיום אירועי ספורט.
- 3.19 תקנות מחלות בעלי חיים (תערוכות), התשכ"ט-1969.
- 3.20 תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתייה), התשע"ג – 2013..

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ו	עמוד 2 מתוך 14 עמודים
שם הנוהל: אירועים		

- 3.21 נוהל מד"א – קביעת היקף הסיוע הרפואי באירועים ציבוריים.
3.22 נספח א – טופס בקשה לקיום אירוע עירוני.

4. הגדרות

- 4.1 **אירוע המוני** – אירוע עירוני רב משתתפים חד-פעמי מעל 500 איש של "עינוג ציבורי" הנערך במקום פתוח או במבנה שלא יועד לכך מלכתחילה. למשל אירועים בפארקים, ברחובות העיר, בכיכרות העיר, באולמות ובמקומות סגורים אחרים שלא יועדו לשימוש המבוקש.
- 4.2 **עינוג ציבורי** – הצגות של תיאטרון או קולנוע, קונצרט, דיסקוטק, מופעי מחול, קברט, קרקס, משחק או ספורט וכל עינוג כיוצא באלה, בין שהוא בתמורה ובין שלא בתמורה, למעט הרצאה או ויכוח שמטרתם העיקרית היא חינוכית, אף אם הם מלווים לצורת הדגמה בהצגת תמונות או בהשמעת צלילים.
- 4.3 **אתר** – המקום שבו עומד להתקיים האירוע.
- 4.4 **מתקן זמני** – מתקן המוקם לאירוע ומפורק עם סיומו או מתקן קבוע שתכליתו או אופן השימוש בו שונו לצורך האירוע.
- 4.5 **מתאם אירועים רשותי** – מי שמונה על-ידי הרשות לעניין עריכת אירועים במרחב הציבורי.
- 4.6 **יזם/ מפיק האירוע** – יזם/ מפיק/ בעל האירוע, בין שהוא גוף ציבורי או פרטי, ואשר מבקש לקיים אירוע במרחב הציבורי של הרשות.
- 4.7 **מנהל האירוע** – אחראי לניהול וארגון של האירוע, לרבות ביצוע כל הפעולות הנדרשות לשמירה על הביטחון, על הבטיחות ועל הסדר הציבורי באירוע. כמו כן, הוא אחראי להגשת בקשה לרישיון האירוע.
- 4.8 **נותני רישוי** – גורמים המאשרים את האירוע, וביניהם:
- נותני רישוי חיצוניים: משטרה, כב"א ומשרד הבריאות (באירוע הכולל מזון).
 - נותני רישוי פנימיים: אגף קידום עסקים, אגף איכות הסביבה, אגף מבנים, אגף נכסים, אגף התברואה, מפקח קידום עסקים (תברואה), מינהל הנדסה, יועץ נגישות ומחלקת ביטוחים.
- 4.9 **מינוי בעלי תפקידים לאירוע** – רשימת המינויים של בעלי התפקידים לאירוע עפ"י נספח א'.
- 4.10 **אחראי ביטחון** – מי שמנהל האירוע מינה להיות אחראי על הביטחון באירוע, ואשר הוא בעל הכשרה מתאימה (הוסמך על ידי משטרת ישראל או על-ידי קב"ט הרשות). אם מנהל האירוע לא מינה אחראי ביטחון, יהיה מנהל האירוע אחראי הביטחון של האירוע, ועליו מוטל לנהל את כוח האבטחה האזרחי.
- 4.11 **אגף ביטחון ואכיפה** – אחראי לקביעת כללי הביטחון לקראת האירוע וניהול האבטחה לפני האירוע, במהלכו ועם סיום האירוע.
- 4.12 **תיק אירוע** – תיק מידע על האירוע המתוכנן ובו כלל האישורים הנדרשים חתומים, וכן תוכנית הבטיחות של האירוע.

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ו	עמוד 3 מתוך 14 עמודים
שם הנוהל: אירועים		

- 4.13 **תכולת האירוע** – כלל הפעילויות המתוכננות לאירוע, לוח הזמנים, כמות משתתפים צפויה והמקום של הפעילויות.
- 4.14 **תוכנית אבטחה** – מסמך המרכז את כל המידע הנדרש לניהול האבטחה באירוע והמאושר על-ידי מנהל אגף הביטחון ברשות או על-ידי המשטרה.
- 4.15 **יועץ בטיחות** – מורשה בטיחות לאירועים¹. בעל מקצוע שהוא מהנדס בטיחות/ממונה בטיחות בעל הכשרה, ידע וניסיון בבטיחות אירועים המוניים, האחראי לביצוע כל הפעולות הדרושות לתכלול דרישות הבטיחות באירוע.
- 4.16 **יועץ בטיחות מזון** – יועץ בטיחות לנושא מזון שהוכשר והוסמך ע"י משרד הבריאות.
- 4.17 **עורך תוכנית עסק** – הנדסאי בניין/מהנדס בניין או אדריכל.
- 4.18 **מתקני שעשועים** – מתקני משחקים לילדים או מתקני משחקים מתנפחים או מכונות ומבנים של ירידים וגני שעשועים.
- 4.19 **הנחיות נגישות** – מורשה נגישות מבנים תשתיות וסביבה – הנדסאי/ מהנדס/ אדריכל, אשר רשומים בפנקס מורשי הנגישות ומוסמכים לקבוע את דרישות הנגישות לאתר.
- 4.20 **מורשה נגישות השירות** – מי שרשום בפנקס מורשה נגישות השירות למתן שירות ציבורי אשר יהיה נגיש לאנשים עם מוגבלות.
- 4.21 **מורשה נגישות מתו"ס (מבנים, תשתיות וסביבה)** – אחראי להתאמת הרכיבים הבנויים והתשתיתיים עבור אנשים עם מוגבלות.
- 4.22 **מהנדס קונסטרוקציה/קונסטרוקטור**² – מהנדס בניין אזרחי הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.
- 4.23 **חשמלאי בודק** – חשמלאי בעל תעודת חשמלאי בודק מסוג 2 או 3 לפי דין.
- 4.24 **מפקח תברואה** – מי שמונה להיות אחראי לכל הקשור בנושא התברואה באירוע.
- 4.25 **אגף התנועה** – אגף התנועה בעירייה.

5. אחריות וסמכות

מס"ד	הגורם האחראי	תחום האחריות
1.	מתאם אירועים רשותי	בחינת מהות האירוע, הנחיית מפיק/יזם/מנהל האירוע, והפנייתו לכלל הגורמים המקצועיים ברשות ויידוע גורמים חיצוניים: משטרה, צה"ל, מד"א, כב"א, תחבורה וכו' אחראי לתקצוב ולניהול ההפקה של האירוע.
2.	יזם/מפיק אירוע	
3.	מנהל האירוע	העברת הנחיות המשטרה לבעלי התפקידים שמונו בהתאם להוראות, ועריכת תיאום כנדרש בין בעלי התפקידים. אחראי להגשת בקשת הרישיון לאגף קידום עסקים. אחראי לעמידה בכל דרישות גורמי הרישוי לקיום האירוע בהתאם לרישיון העסק ולתנאיו. השתתפות בסיוורם מקדימים עם יועץ הבטיחות, המשטרה והספקים.

¹ מהנדס בטיחות/ממונה בטיחות עד להשלמת חקיקה בנושא
² גם הנדסאי אזרחי רשאי לאשר מבנים ארעיים וקונסטרוקציות בהתאם למגבלות החוק

עמוד 4 מתוך 14 עמודים	מספר נוהל: ו	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: אירועים		

	<p>אחראי לוודא שכל בעלי התפקידים מבצעים את הפעולות הנדרשות מהם בהתאם להנחיות תיק הבטיחות. הימצאות באתר האירוע בזמן ההקמות, בסיורי הרישוי, במשך כל האירוע ועד לתום הפירוקים. הגשת בקשה לרישיון באגף קידום עסקים.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● הגשת תוכנית אבטחה מאושרת המבוססת על תוכנית בטיחות מאושרת ע"י המשטרה. ● הכנת אומדן עלויות אבטחה ומסירתם למנהל האירוע. ● תיאום מבצעי מול גורמי החירום וההצלה. ● ארגון כל סידורי האבטחה על פי תוכנית אבטחה. ● מינוי/גיוס מאבטחים, סדרנים ובודקים ביטחוניים. ● הדרכת כח האבטחה. ● הצבת כוח האבטחה מאושר ע"י המשטרה לביצוע משימות, על פי תוכנית האבטחה שאושרה. ● לוודא שנמצא ציוד כח האבטחה באמצעי תקשורת, אמצעים לספירת קהל וטכנולוגיים לבידוק ביטחוני. ● ניהול רישום של פרטי המאבטחים והבודקים. ● ניהול אבטחת האירוע לפני האירוע, במהלכו ועם סיום האירוע. ● הקמה וניהול חפ"ק מבצעי אחוד. ● הכנת סיכום אירוע, הפקת לקחים ותחקיר אירוע במידת הצורך. ● העברת עלויות אבטחת אירוע למנהל האירוע. ● לפקח על הסדר הציבורי במהלך האירוע. ● למנוע רוכלות בלתי חוקית במהלך האירוע. ● לאשר ולפקח על דוכני מזון אם אלה יהיו. ● למנוע הוצאת סחורה למרחב ציבורי באופן המהווה מפגע בטריטוריית האירוע ואזור הסמוך. 	אגף ביטחון ואכיפה	4.
<p>הכנת תוכנית בטיחות, נוהלי בטיחות לאירוע כולל תרשים סביבה וחתימה עליה, איתור מפגעים, סילוק מפגעים ומניעתם. ניהול סקר סיכונים.</p> <p>- השתתפות בסיוורים ומתן הנחיות לספקים השונים.</p> <p>- השתתפות בישיבות עם המשטרה.</p> <p>- נוכחות בזמן ההקמות.</p> <p>- השתתפות בסיוורים לקראת רישוי ורישוי</p> <p>- חתימה על נספח ג' – אישור בעל מקצוע – אישור סופי.</p>	יועץ בטיחות	5.
אחראי להגשת חו"ד נגישות השירות בהתאם לדרישות החוק. כמו כן, יבצע התאמות נגישות לאנשים עם מוגבלות.	מורשה נגישות השירות	6.
אחראי לטפל בהסדרת המכשולים הארכיטקטוניים הקיימים במבנים ותשתיות וכן לקחת חלק בתהליכי התכנון של סביבות עתידיות במטרה למנוע מראש היווצרות של מכשולים נוספים	מורשה נגישות מתו"ס	7.
בודק ומאשר בחתימתו תקינות, חוזק ועמידות כל המתקנים הזמניים באירוע. מתן אישור מבנים ארעיים.	קונסטרוקטור	8.
בודק ומאשר בחתימתו את תקינות ובטיחות מתקני החשמל ומערכות החשמל באתר, כולל גנרטורים שהוקמו או נשכרו לאירוע. מתן אישור חשמלאי-בודק.	חשמלאי בודק	9.

עמוד 5 מתוך 14 עמודים	מספר נוהל: ו	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: אירועים		

10.	משטרת ישראל	אחריות כוללת לאבטחת הסדר הציבורי ושלומו. מתן הנחיות ותנאים לקיום אירוע המוני. אישור לקיום האירוע.
11.	כיבוי אש והצלה/ כב"א	מתן הנחיות ותנאים לקיום האירוע בנושא כיבוי אש. מתן אישור לקיום האירוע לאחר עמידה בתנאים.
12.	מגן דוד אדום	קביעת כח אבטחה רפואי ופריסתו בשטח.
13.	מפקח תברואה	אחראי על תנאי התברואה באירוע.
14.	מפקח קידום עסקים	מוודא קבלת האישורים הנדרשים מכל נותני האישורים הרלבנטיים לפתיחת האירוע. בדיקת היבטים תברואתיים באירוע ובתחום המזון.
15.	אגף התנועה	אישור תוכנית הסדרי תנועה, אם נדרש. תיאום חניה ותחבורה ציבורית או שינויים במערך התנועה. הקבוע, לרבות סגירת כבישים ככל הנדרש.
16.	מנהל השירות הווטרינרי	אישור אירוע עם בעלי חיים.

6. השיטה

6.1 הערות כלליות לקיום אירועים

- 6.1.1 אירוע המוני יאושר ויתנהל עפ"י הוראות נוהל זה והוראות כל דין.
- 6.1.2 אירוע עד 500 משתתפים תחת כיפת השמיים לא טעון ברישיון עסק ולא מטופל ע"י אגף קידום עסקים.
- 6.1.3 בכל אירוע מעל 200 אנשים יש להכין הנחיות בטיחות ע"י יועץ בטיחות מלווה, ולפעול בהתאם.
- 6.1.4 באירוע שצפויים להיות בו בין 200 ל- 500 איש, נדרש אישור משטרה ונוכחות של חובש מד"א.
- 6.1.5 ככלל, היקף הסיוע הרפואי שיופעל לאבטחת אירועים שמספר המשתתפים בהן בפועל או המשוער 200 ומעלה, יהיה בהתאם לנוהל מד"א.
- 6.1.6 אירועים במסגרות מערכות החינוך או כאלה המיועדים לילדים ונוער יהיו בהתאם, ומבלי לגרוע מחוזרי מנכ"ל משרד החינוך.
- 6.1.7 אירועי ספורט יתנהלו בהתאם, ומבלי לגרוע ממסמך אמות מידה לקיום אירועי ספורט.
- 6.1.8 טרם אירוע יש לידע את אגף האירועים + אגף הביטחון + משטרה + מד"א + כב"א, ולפעול עפ"י הנחיותם כתנאי לקיומו.
- 6.1.9 בכל אירוע המצריך חיבור לחשמל, לרבות גנרטור, יש צורך באישור ובדיקה של חשמלאי בודק.
- 6.1.10 כל אירוע הכרוך בהתקנת אלמנטים קונסטרוקטיביים מחייב אישור של

עמוד 6 מתוך 14 עמודים	מספר נוהל: ו	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: אירועים		

קונסטרוקטור מוסמך.

- 6.1.11 בכל אירוע שבו משולבים מתקני הרמה או מתקני לחץ יש צורך בתסקיר בדיקה תקף מאת בודק מוסמך.
- 6.1.12 כל אירוע הכולל דוכני מזון מצריך פנייה לאגף קידום עסקים (בהתאם לסוג המזון) ולפעול עפ"י הנחייתם. יתכן שיש צורך באישור משרד הבריאות/יועץ מזון/ שירות וטרינארי/ מח' רישוי רוכלות, הכולל התייחסות להובלת המזון.
- 6.1.13 אלכוהול – אם יש באירוע מכירת אלכוהול, הוא הופך לטעון רישוי, גם אם כמות הקהל מתחת ל- 500 איש.
- 6.1.14 מתקני שעשועים – הפעילות טעונה רישוי. יש לוודא כי למפעיל יהיה אישור ממכון התקנים ותיק מתקן עפ"י דרישות התקן. כמו כן יש לדאוג לעיגון המתקנים ובדיקת המפוחים ונקודות החשמל ע"י יועץ הבטיחות ובודק חשמל. חל איסור שימוש במתקני שעשועים הכוללים שימוש במים.
- 6.1.15 בכל אירוע עם בע"ח יש להגיש בקשה לפחות 30 ימים לפני קיום האירוע לאגף קידום עסקים, שיעביר בקשה להתייחסות השירות הווטרינרי העירוני, עם פרטי האירוע, בע"ח המשתתפים וכו'. לא יתקיים אירוע עם בע"ח ללא אישור בכתב ממנהל השירות הווטרינרי, כולל התנאים לקיומו.
- 6.1.16 אם אירוע דורש כניסה לרכבים כבדים כמו מנופים, טנדרים עמוסים וכד' לרחבה מרוצפת, יש לדאוג לבצע פעולה מקדימה להגנת הריצוף/ריהוט קיים/מתקנים או תשתיות קיימות באותה רחבה.

6.2 הליך רישוי לאירוע המוני

- 6.2.1 כדי לקיים אירוע, באחריות מנהל האירוע לפנות לגורמים המפורטים בהמשך, זאת במטרה לאשר את האירוע, להבין את הדרישות לקיומו ולפעול בהתאם.
- 6.2.2 המבקש לקיים אירוע המוני יפנה לאגף אירועים תרבות ופנאי, עד 60 ימים לפני האירוע, עם טופס בקשה לקיום אירוע עפ"י נספח א' + תוכנית מפורטת על המתוכנן בו.
- 6.2.3 נוסף על כך, יגיש המבקש לקיים אירוע המוני בקשה לאגף קידום עסקים, כ- 45 יום לפני מועד האירוע, בצירוף מכתב המפרט את אופי האירוע המתוכנן, תוכנית עסק, תוכנית בטיחות שהוכנה ע"י יועץ בטיחות, אישורי נגישות ומסמכים רלבנטיים נוספים בהתאם לאופי האירוע.
- 6.2.4 המבקש יפנה לאגף ביטחון ואכיפה לשם קבלת חוות דעת ראשונית לקיום האירוע המבוקש. מנהל האירוע יפנה לאגף ביטחון ואכיפה עד 30 יום לפני מועד האירוע – לקבלת חוות דעת על תוכנית הבטיחות, קבלת אישור על מינוי מנב"ט, בחינה וניתוח צורכי הביטחון הכנת תוכנית אבטחה, עלויות

אבטחה, זאת לאחר קבלת תוכנית בטיחות כתובה ומאושרת ע"י המשטרה במקרה של אירוע טעון רישוי.

- 6.2.5 תוכנית הבטיחות תכלול את פרטי מנהל האירוע, תוכנית האירוע, צפי כמות קהל, מיקום, גודל המיקום, שימוש מתוכנן ככל שיש בחומרים, במתקנים באמצעים או אפקטים שיש בהם סיכון כגון זיקוקי דינור, קרניי לייזר. התוכנית תכלול התייחסות להסדרי תנועה, חניה, נגישות, גידור, שמירה ואבטחה, הקמת במות, מבנים ארעיים, הגברה ותאורה, פריסות חשמל, מתקני הרמה ולחץ, כניסות ויציאות לאירוע, יציאת חירום, מספרי שערים, פירוט מספר מובילים בכל עמדת כניסת קהל צפיפות ותנועת קהל, מעבר לרכב חירום, שירותים קבועים או ניידים כולל לבעלי מוגבלויות, מתקני אשפה, מתקני שטיפת ידיים, ברזיות, תיעוד של ניהול הסיכונים לאירוע ותגובה למצבי חירום, לרבות הסיכונים הצפויים מקיום האירוע לשלום הציבור, הדרכים המוצעות למניעתם ואופן ההיערכות במקרה שהם מתרחשים.
- 6.2.6 מנהל האירוע יגיש הנחיות נגישות למבנים, תשתיות, סביבה ושירות.
- 6.2.7 בהתאם להפניות שניתנו למנהל האירוע ע"י אגף קידום עסקים, יפנה מנהל האירוע לקבלת האישורים ויעביר עותק מהם לאגף קידום עסקים.
- 6.2.8 מנהל האירוע יעביר את הבקשה לאישור גופי אישור נותני שירותים וגופים מקצועיים: איכות הסביבה, הנדסה, תנועה, נכסים, תברואה, מחלקת ביטוחים, וכן לגורמים חיצוניים, כגון משטרה, כב"א, מד"א, ואם יש דוכני מזון יש צורך גם באישור משרד הבריאות.
- 6.2.9 מנהל האירוע יפנה למשטרה, לחתימה על דרישות לביצוע פריט 7.7 ה' "אירוע המוני תחת כיפת השמים", עבור חתימה על טופס מינוי בעלי תפקידים, העברת הטופס לחתימת יועץ הבטיחות וקב"ט האירוע. ביום האירוע ידאג קבלת אישור לקיום האירוע מהמשטרה.
- 6.2.10 מנהל האירוע יפנה לאגף הביטחון – לקבלת אישור על מינוי קב"ט אירוע, בחינת צורכי ביטחון והכנת תוכנית אבטחה.
- 6.2.11 מנהל האירוע יפנה לגורמים מקצועיים ויפעל לקיום התנאים המוקדמים אשר ניתנו ע"י הגורמים המאשרים. בדיקת הגורמים המקצועיים תבצע בסמוך לפתיחת האירוע ע"י המשטרה.
- 6.2.12 הזמנת עבודה מאושרת להפעלת שירותי אבטחה תימסר לאגף ביטחון ואכיפה ע"י מנהל האירוע, לא יאוחר מחודש לפני מועד האירוע.
- 6.2.13 אגף קידום עסקים יבחן סטטוס האישורים שהתקבלו בהתאם לדרישות צו

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ו	עמוד 8 מתוך 14 עמודים
שם הנוהל: אירועים		

רישוי עסקים וינפיק אישור פורמאלי בהתאם.

6.2.14 מתן תנאים מוקדמים (אישור הוצאת היתר זמני, ביצוע תנאים מוקדמים, אישור לבקשת רישיון).

6.2.15 מנהל האירוע יפנה למד"א לקבלת תנאים וידאג לעמוד בהם.

6.2.16 מנהל האירוע יפנה לכב"א לקבלת תנאים וידאג לעמוד בהם.

6.2.17 טופס הנחיות להגשת בקשה לרישיון עסק לאירוע המוני יכלול את כל הדרוש עפ"י הטבלה להלן:

נושא	מהות והנחיות	חתימות נדרשות
פרטי האירוע	תיאור בקצרה על המתוכנן באירוע	מגיש הבקשה
תוכנית ונספח בטיחות	פירוט כל בעיות הבטיחות ופתרונותיהן בסידורי בטיחות באתר	יועץ בטיחות
רשימת מינויים נדרשים לקיום אירוע המוני		מגיש הבקשה
רשימת אישורים נדרשים לאירוע לפני הוצאת הרישיון		מגיש הבקשה
רשימת המתקנים ההנדסיים שייבנו באתר		מגיש הבקשה
חוו"ד מורשה נגישות מבנים, תשתיות וסביבה (מתו"ס) ושירות.	תוכנית הנגשה העומדת בדרישות חוק השוויון לאנשים עם מוגבלויות התשנ"ח-1998 והתקנות הרלוונטיות לאירועים. מורשה הנגישות יתחייב ללוות את הפעילות במקום במשך כל זמן האירוע, ויוודא שכל דרישותיו בוצעו, לרבות פרסום הסדרי נגישות כדין.	חתימת מורשה נגישות שירות מבנים תשתיות וסביבה (מתו"ס)
הנחיות איכות הסביבה	תנאים לקיום האירוע	
מנהל האירוע		פרטי המגיש

6.2.18 באירוע שבו מוגש מזון:

- נדרש למלא את הפרטים להפעלת דוכן מזון בטופס הבקשה לקיום האירוע. על מגיש הבקשה לעמוד בדרישות משרד הבריאות בנוגע לירידי מזון כמצוין בתנאי תברואה נאותים לאירועים וירידים. יש להגיש

- טפסים כמספר גופי המזון המשתתפים באירוע, יש לצרף רישיון יצרן ורישיון עסק של העסק המציג ולשלוח לאגף קידום עסקים בעירייה.
- תוכנית בטיחות מזון – תוכנית נפרדת שתועבר לאישור משרד הבריאות.
- תוכנית פריסה טכנית של כל דוכן מאושר וחתום ע"י משרד הבריאות.
- את רשימת הדוכנים יש להגיש במועד הגשת הבקשה לרישיון האירוע, לפחות 45 ימים לפני מועד תחילת האירוע.
- כל רוכלות, לרבות רוכלות מזון או יריד מזון, תהיה במסגרת התנאים הנדרשים לקיום אירוע המוני. יש להגיש תוכנית שתשלב את הפעילות במסגרת האירוע. רוכלים נוספים לא יורשו למכור את מרכולתם ללא התייחסות מפורטת.
- הצבת דוכני רוכלים ואישורם באירוע תעבור אישור של מחלקת רוכלות באגף ביטחון ואכיפה.

6.2.19 ביטוחים – באירועים הכוללים ספקים יש לקבל אישור קיום ביטוחים ממחלקת ביטוחים.

6.2.20 סיום טיפול והוצאת רישיון מול אגף קידום עסקים:

- לאחר קבלת כל האישורים הרלבנטיים ולפני תחילת האירוע יקבל מנהל האירוע אישור מאגף קידום עסקים שהתקבלו כל האישורים הנדרשים.
 - הרישיון לקיום אירוע יכלול תנאים נוספים רלוונטיים לקיום האירוע, כגון תנאי כבאות והצלה, משרד הבריאות והמשטרה וכל תנאי נדרש נוסף.
- הערה: העירייה לא מנפיקה לעצמה רישיון, אך תעמוד באותן הדרישות.

6.2.21 אישור משטרה:

- רישיון העסק כולל תנאים המחייבים את אישור המשטרה כתנאי לפתיחת האירוע.
- סמוך לאירוע יבדוק נציג המשטרה את התאמת האירוע לרישיון העסק, ובהתאם לכך יתריע בפני המבקש או מנהל האירוע על תקלות או דברים נוספים שיש להסדיר. אם לא יוסדרו הדברים, האירוע לא ייפתח ללא אישור נציג המשטרה.
- האירוע יפתח לקהל רק לאחר שנציג המשטרה יאשר את פעילות האירוע, ומפקח קידום עסקים יאשר שהתקבלו כל האישורים של כל נותני האישור.**

6.2.22 באירוע המוני מעל 7,000 איש ימונה מנב"ט אשר הוסמך לכך.

6.3 היערכות לקראת פתיחת אירוע

- 6.3.1 כאשר מדובר באירועים המוניים טעוני רישוי (כגון ערב יום העצמאות / עדלאידע וכו'), יתקיימו סיורים לקראת רישוי, כמה ימים לפני מועד

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ו	עמוד 10 מתוך 14 עמודים
שם הנוהל: אירועים		

האירוע, בהשתתפות המשטרה, יועץ הבטיחות, בודק חשמל, קונסטרוקטור, אגף הביטחון והספקים השונים, וזאת כדי לבדוק ולבצע תיקונים בהתאם לנדרש (במה, הגברה, פריסת חשמל, הצבת מחסומים ועוד).

6.3.2 עד 5 שעות טרם פתיחת האירוע יתקיים סיור בהשתתפות המשטרה, יועץ הבטיחות, חשמלאי בודק, קונסטרוקטור, נציג כב"א, נציג אגף קידום עסקים וכל הספקים, כדי לאשר את האירוע.

6.4 האישורים והתנאים הנדרשים לפתיחת האירוע

6.4.1 אישור פורמאלי מאגף קידום עסקים שהתקבלו כל האישורים הנדרשים בהתאם צו רישוי עסקים ככל שהאירוע מחייב אישור כזה.

6.4.2 אישור קונסטרוקטור.

6.4.3 אישור בודק חשמל.

6.4.4 אישור בודק מוסמך למתקני הרמה ולחץ לפי הצורך.

6.4.5 אישור כב"א.

6.4.6 אישור יועץ הבטיחות.

6.4.7 אישור יועץ בטיחות מזון לפי הצורך.

6.4.8 אישור מורשה נגישות.

6.4.9 התייצבות מד"א.

6.4.10 אישור משטרה – יועץ הבטיחות יעביר את האישורים הללו לקצין בקר אבטחה ורישוי ממשטרת הרשות המקומית. לאחר פריסת כוחות האבטחה בשטח, יינתן אישור לפתיחת האירוע ע"י המשטרה.

6.4.11 אישור בעל הנכס במידה והקרקה בבעלות פרטית.

6.5 נוכחות בעלי תפקידים באירוע

6.5.1 בעל העסק / מנהל האירוע יהיה נוכח באירוע מתחילתו ועד סופו.

6.5.2 מנהל האבטחה יהיה נוכח באירוע מתחילתו ועד סופו.

6.5.3 באירועים מעל 5000 איש ומעלה, יועץ הבטיחות יהיה נוכח באירוע מתחילתו ועד סופו.

6.5.4 באירוע המחייב נוכחות של יועץ בטיחות מזון, עליו להיות נוכח מרגע הקמת הדוכנים ועד לסוף האירוע.

6.6 סיום האירוע

6.6.1 פירוק המתקנים בתום האירוע ייעשה באחריות מנהל האירוע עפ"י כללי

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ו	עמוד 11 מתוך 14 עמודים
שם הנוהל: אירועים		

הבטיחות. מנהל האירוע יוודא כי לא תתבצע עבודה של פירוק מתקנים לפני פינוי קהל.

6.6.2 בסיום האירוע יוודא מנהל האבטחה: ריקון שטח האירוע מקהל, נעילת שערים לפני שחרור כוח אבטחת כניסות ויציאות בפארקים, והתייצבות מערך שמירה שלאחר אירוע ותדרוכו.

6.6.3 על מנהל האירוע לדאוג להצבת שמירה עד תום הפירוק והחזרת המקום לקדמותו, לרבות הסרת שלטים/פרסומים לאירוע.

6.7 תאונות/ פציעות

6.7.1 אם במהלך האירוע התרחשה תאונה/פציעה, ימלא מנהל האירוע דו"ח פציעה. אם התבצע פינוי לבית חולים, יש לקבל תיעוד ממד"א.

6.7.2 בתום האירוע יהיה מנהל האירוע בקשר עם הנפגע, ובמקביל ידווח למח' ביטוחים של העירייה.

6.8 הפקת לקחים

6.8.1 עם תום האירוע, ולא יאוחר משבוע לאחר קיומו, יעביר מנהל האירוע מסמך לקחים מהאירוע לאגף אירועים תרבות ופנאי.

6.8.2 לאחר מכן תתקיים ישיבה להפקת לקחים בהשתתפות המשטרה, יועץ הבטיחות, מנהל האירוע ונציגים מטעמו, נציג אגף הביטחון, נציג אגף קידום עסקים וכל השותפים להפקה.

6.9 סייגים לקיום אירוע המוני

6.9.1 לא יאושרו אירועים המוניים בימי שבת ומועדי ישראל ללא אישור מראש.

6.9.2 האירוע צריך להתקיים בהתאם לשעות ולכללים שנקבעו בחוק העזר העירוני למניעת רעש של הרשות המקומית.

6.9.3 לא יאושרו אירועים אשר מהווים פגיעה בסביבה ובאיזון האקולוגי.

6.9.4 לא יאושרו אירועים בניגוד להנחיות פיקוד העורף ומשרד הבריאות.

6.10 תחולה

6.10.1 הנוהל ייכנס לתוקף עם פרסומו ע"י הממונה על הנהלים.

עמוד 12 מתוך 14 עמודים	מספר נוהל: ו	פרק 4: נהלים
שם הנוהל: אירועים		

7. חתימות

כתב:

תאריך	הממונה על הנהלים
-------	------------------

אישר:

תאריך	מנהל אגף אירועים/תרבות
-------	------------------------

תאריך	מנהל מינהל התרבות
-------	-------------------

תאריך	מנכ"ל העירייה
-------	---------------

תאריך	ראש העיר
-------	----------

פרק 4: נהלים	מספר נוהל: ו	עמוד 13 מתוך 14 עמודים
שם הנוהל: אירועים		

נספח א'

תאריך: _____

טופס בקשה לקיום אירוע עירוני

שם האגף/מתנ"ס/אולם המבקש: _____

מנהל האירוע: _____ מייל: _____ טלפון: _____

שם ממלא הטופס: _____ טלפון: _____

שם האירוע: _____

תאריך האירוע: _____ שעות האירוע: _____

מיקום האירוע: אולם/ תחת כיפת שמיים/ אחר _____

צפי קהל: _____

קהל היעד: משפחות/ילדים/נוער/מבוגרים _____

כניסה: חופשית/ מכירת כרטיסים _____

עלות כרטיס: _____

תקציב: במימון האגף/מתנ"ס/אולם/אחר _____

אופן הפרסום: רשתות חברתיות/ עיתונות/אחר _____

תוכן האירוע: _____

הערות/ דגשים נוספים: _____

***יש להעביר את הטופס כ- 30 ימים טרם האירוע לאגף אירועים.

קיום האירוע:

מאושר / לא מאושר

הערות: _____

חתימה: _____

מינוי בעלי תפקידים

(נספח לטופס בקשה לקיום אירוע)

טלפון נייד	שם ומשפחה	הגורם האחראי
		מתאם אירועים רשותי
		יזם/מפיק אירוע
		מנהל האירוע
		אחראי אבטחה (אגף הביטחון)
		יועץ בטיחות לאירוע המוני
		מורשה נגישות
		יועץ בטיחות מזון
		חשמלאי בודק
		קונסטרוקטור
		בודק מוסמך למתקני הרמה וכלי לחץ
		משטרת ישראל
		כיבוי אש והצלה/כב"א
		מגן דוד אדום
		מפקח קידום עסקים (תברואן)
		אגף התנועה

נוהל בדיקת מערכות חשמל וכיבוי אש

1. כללי

- 1.1 הנוהל נועד כדי לקיים ולשמור על התקנות וחוקי הבטיחות הנוגעים לנושאים: מערכות חשמל וציוד כיבוי אש.
- 1.2 בכל יחידה מצוי אוגדן הבטיחות (בצבע אדום) ובו כללי התנהגות והנחיות בטיחות שכל מנהל חייב להכיר. לבירורים יש לפנות לממונה על הבטיחות.
- 1.3 באוגדן זה יישמרו מעתה גם טפסים המיועדים לרישום בדיקות תקופתיות שבוצעו ביחידה (ראה נספחים).
- 1.4 אם נתגלו ליקויים במערכות והציוד, על העובד שגילה את הליקוי או שהליקוי הובא לידיעתו לדווח מיידית למנהל משרדי הרשות או למנהל היחידה או לקרוא לקבלן משנה לתיקון הליקויים.
- 1.5 האחריות לאחזקתן, בדיקתן ותקינותן של מערכות ציוד חשמל וכיבוי אש מוטלת על בעל התפקיד ובתחום טיפולו כמוגדר בנוהל איתור וסילוק מפגעים, למעט מטלות שהוטלו ע"פ נוהל זה במישרין על מנהל/ת היחידה, ובהיעדרו/ה על ממלא מקומו. ביחידה שמנהלה לא מינה עובד שעליו האחריות לבדיקות הבטיחותיות – על המנהל לבצען בעצמו.

2. מטרה

- 2.1 בדיקות תקופתיות של מערכות, ציוד חשמל וכיבוי אש לפי לוחות זמנים, כדי לשפר את נושא הבטיחות בעירייה.
- 2.2 הגדרת האחריות והסמכות בנושאים הללו.

3. הפניות/מסמכים ישימים

- 3.1 נספח א' – טופס לבדיקת מערכות חשמל.
- 3.2 נספח ב' – טופס לבדיקת מערכות וציוד לכיבוי אש.
- 3.3 יש לעיין גם בנוהל "איתור וסילוק מפגעים" (באוגדן הנהלים) + "הוראות בטיחות – חשמל" (באוגדן הבטיחות).

שם הנוהל: בדיקת מערכות חשמל וכיבוי אש

4. הגדרות

4.1 "חשמלאי בודק" – בעל רישיון חשמלאי בודק בהתאם לחוק החשמל המורשה לעסוק בביצוע בדיקות של מתקן חשמלי בעל עוצמת זרם כפי שהותר ברישיונו.

5. אחריות וסמכות

תחום האחריות	הגורם האחראי	מס"ד
יישום הנוהל בתחום אחריותו	מנהל היחידה	1.

6. השיטה

6.1 **מערכות חשמל**: לוחות הזמנים לבדיקות ולפעולות המתוארות בנוהל מפורטים בנספחים.

- 6.1.1 מנהל היחידה יבדוק או ימנה עובד (נאמן הבטיחות או עובד מתמצא באחזקה) שתפקידו יהיה לבצע בדיקה פשוטה של ממסרי הפחת המצויים ביחידה – עובד זה ילחץ על לחצן הבדיקה אחת לחודש בממסר הפחת (המנגנון המונע התחשמלות) המצוי ביחידה וגורם להפסקת חשמל ויחזיר את המצב לקדמותו. על הבודק לציין את תאריך הבדיקה בטופס הבדיקה ולחתום כהוכחה לכך שביצע את הבדיקה.
הערה: מומלץ לבצע את הבדיקה בתחילת יום עבודה או בסיומו כדי למנוע תקלות ואיבוד מידע.
- 6.1.2 אם המערכת אינה מתנתקת כתגובה ללחיצה או שמתגלה תקלה אחרת – על הבודק להודיע מיידי (כמקרה דחוף) למנהל משרדי הרשות או למנהל היחידה לבצע הזמנה ישירה של חשמלאי מוסמך שמצוי בקשרי עבודה עם העירייה (בהתאם למקובל ולמותר ביחידה).
- 6.1.3 העובד שמונה לפי סעיף 4.1.1 יבצע אחת לחודש גם בדיקה חזותית של שקעים, נורות ושל לוח החשמל.
ארון החשמל חייב להיות נקי ופנוי מחפצים דליקים. אם יש בו חפצים כאלה – ידאג לסלקם למקום מתאים.
- 6.1.4 **בדיקת לוח החשמל**: שלמות ותקינות הלוח, הידוק ברגים וכד' חייבת להתבצע לפני הכנסתו לשימוש וכן **אחת לשנה ובאמצעות חשמלאי בודק**, במהלך תיקון אחר או באופן יזום. בדיקה שלא נרשמה בטופס המיועד לכך – כאילו לא בוצעה.
- 6.1.5 **בדיקת רציפות הארקה**: חייבת להתבצע באמצעות חשמלאי בודק לפני הכנסת המערכת לשימוש, וכן אחת ל- 5 שנים (בהתאם לדרישות החוק).
רציפות וטיב הארקה חשובים למניעת התחשמלות. כדי להיות בטוח שבוצעה בדיקה כזו, חייב להתבצע רישום של המועד שבוצעה הבדיקה ושל המועד לבדיקה הבאה. על גבי הדלת בצד הפנימי של ארון החשמל יוצמד הטופס ובו יצוינו מועדי הבדיקות שבוצעו והמועדים הקרובים לביצוע.

שם הנוהל: בדיקת מערכות חשמל וכיבוי אש

6.1.6 בדיקת גנרטורים ומערכות אל פסק (UPS) ביחידות הרלוונטיות בלבד. בדיקה של גנרטורים ומערכות אל פסק חייבות להתבצע לפני הכנסתן לשימוש וכן אחת ל 5 שנים – ע"י חשמלאי בודק ובהתאם לדרישות החוק.

6.1.7 פעולות הרישום והבקרה – באחריות מנהלי היחידות:

- צילום הנספחים א' וב' במספר עותקים.
- הכנת "אוגדן בטיחות" שבו יאוחסנו בחוץ נפרד הטפסים המלאים. עותק נוסף של הטופס יודבק על דלת ארון החשמל.
- תיאום הבדיקות עם מנהל משרדי הרשות או עם קבלני משנה.
- מעקב אחר לוחות הזמנים לביצוע הבדיקות.

6.2 ביקורת ותחזוקה של ציוד וכלי עבודה חשמליים

- 6.2.1 תחזוקת הכלים והציוד היא באחריותו של מנהל היחידה.
- 6.2.2 הטיפול בכלים והתחזוקה חייבים להתבצע ע"י עובדים מיומנים ומוסמכים בלבד.
- 6.2.3 הביקורת, התחזוקה והאחסנה של הציוד והכלים צריכים להתבצע ע"פ הוראות היצרן.
- 6.2.4 תיקון כלי מקולקל צריך להיעשות ע"י בעל מקצוע מוסמך בלבד.
- 6.2.5 השימוש בכלי עבודה חשמליים מיטלטלים, כגון דיסק, מקדחה וכד', מותר אך ורק אם הם עונים לדרישות התקן ומסומנים בסימון בינלאומי לבידוד כפול שהוא הריבוע הכפול:

6.3 מערכות וציוד לכיבוי אש

- 6.3.1 מנהל היחידה יבדוק או ימנה עובד אחראי (נאמן הבטיחות או עובד המתמצא באחזקה), שתפקידו יהיה לבקר ולוודא את קיומם של בדיקות ציוד ומערכות כיבוי אש לפי פרק זה של הנוהל. לוחות הזמנים לבדיקות ולפעולות המתוארות בנוהל מפורטים בנספח ב'.
- 6.3.2 בקרה ויזואלית אחר מטפי כיבוי אש:** אחת לחודש יבדוק העובד האחראי, שמונה ע"י מנהל היחידה, את מטפי הכיבוי ביחידה בדיקה שוטפת ויזואלית שתכלול את הנושאים הבאים:
 - המטפה מוצב במקומו המיועד.
 - הגישה למטפה חופשית ואין בסביבתו חפצים שמסתירים אותו.
 - הוראות השימוש במטפה נוחות לקריאה ומופנות לעבר המשתמש.
 - נצרת המטפה במקומה והחותם שלם.
 - אין סימני פגיעה ברורים או מחסור באביזרים או בחלקים.
 - אין סימני חלודה.
 - אין סימני דליפה.
 - לחץ המטפה תקין (המחוג נמצא בתחום הירוק).
 - אם עברה שנה מיום הבדיקה הקודם, על כל מטפה מצוין תאריך הבדיקה האחרון. פרטי הבדיקה והתקלות יתועדו ע"ג טופס כמופיע בנספח ב'.

שם הנוהל: בדיקת מערכות חשמל וכיבוי אש

- 6.3.3. במקרה של אי התאמה לדרישות, בין אם הבדיקה עצמית ובין אם היא מבוצעת ע"י גורם חיצוני – על הבודק לדווח למנהל משרדי הרשות/למנהל מח' אחזקת מבני חינוך ולמנהל היחידה ולרשום את פרטי התקלה בטופס המתואר בנספח ב'.
- 6.3.4. **תחזוקה תקופתית לציוד כיבוי אש:** אחת לשנה יזמנו מנהל משרדי הרשות ומנהל אחזקת מוסדות חינוך (לפי העניין כמוגדר בנוהל איתור וסילוק מפגעים) חברת שירותי אחזקה מוסמכת לבדיקת ציוד כיבוי אש, הכולל מטפי כיבוי אש, ארון כיבוי אש, גלגילונים, זרנוקים, מזנקים, ברזי כיבוי וכד'.
המנהלים הללו יוודאו שהחברה תבצע בדיקה הידרוסטטית למטפי כיבוי אש אחת ל- 5 שנים.
- 6.3.5. **גלאי עשן:** אחת לשנה יזמנו מנהל משרדי הרשות ומנהל אחזקת מוסדות חינוך (לפי העניין כמוגדר בנוהל איתור וסילוק מפגעים), את מכון התקנים או מעבדה מאושרת אחרת שהוסמכה על ידו, לצורך בדיקת תקינות גלאי העשן במקומות שהם מוצבים.
- 6.3.6. **מתזי מים (ספרינקלרים):** אחת לשנה יזמנו מנהל משרדי הרשות ומנהל אחזקת מוסדות חינוך (לפי העניין כמוגדר בנוהל איתור וסילוק מפגעים), את מכון התקנים או מעבדה מאושרת אחרת שהוסמכה על ידו לבדוק את תקינות מתזי המים במקומות שהם מותקנים.
- 6.3.7. נוסף על הבדיקות האמורות לעיל, כל מנהל יחידה יוודא ששירותי הכיבוי המקומיים ערכו ביחידתו בדיקה תקופתית למניעת דליקות אחת לשנה לפחות.
כאשר מובא לידיעת היחידה דוח מטעם שירותי הכיבוי המקומיים/מדור מניעת דליקות – עליה לפעול ללא דיחוי למילוי אחר כל הדרישות כמופיע בדוח.
- 6.3.8. כל פעולות המעקב אחר ביצוע תיקון הליקויים מצויות בתחום אחריותו של מנהל היחידה.
- 6.3.9. ביחידות אלה: אגף הנוער, אגף רווחה ובריאות ורשת הספריות העירונית על כל סניפיהן, המטלות המוגדרות בפרק 6 של נוהל זה, יטופלו באחריות מנהל היחידה באמצעות עובד האחזקה היחידתי ובתיאום עם מנהל משרדי הרשות.

הערה: אין בנוהל זה כדי לגרוע מכל הנדרש ע"פ הוראות כל דין.
במקרים שבהם הוצאו הנחיות ע"י גורם ממשלתי מוסמך השונות מהנאמר בנוהל זה, יש לנהוג ע"פ ההוראות המחמירות מביניהן.

עמוד 5 מתוך 7 עמודים

מספר נוהל: ?

פרק 4: נהלים

שם הנוהל: בדיקת מערכות חשמל וכיבוי אש

7. חתימות

כתב:

ז' באב תשע"ג - 14.07.2013

מאיר סאיג

תאריך

הממונה על הבטיחות

אישר:

ז' באב תשע"ג - 14.07.2013

אבי בן חמו

תאריך

מנכ"ל העירייה

נספח א

בדיקת מערכות חשמל לשנת

1. יש לתייק באוגדן הבטיחות 2. בדיקת הסעיפים 2-4 יבוצעו ע"י חשמלאי בודק.

1. **בדיקת ממסר פחת (אחת לחודש ע"י עובד מהיחידה)**

החודש	שם	1. תפקיד	2. חתימה	3. הערות
ינואר				
פברואר				
מרץ				
אפריל				
מאי				
יוני				
יולי				
אוגוסט				
ספטמבר				
אוקטובר				
נובמבר				
דצמבר				

2. **בדיקת לוח החשמל (אחת לשנה ע"י חשמלאי בודק)**

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____

חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

3. **בדיקת רציפות הארקה (אחת ל- 5 שנים ע"י חשמלאי בודק)**

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____

חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

4. **בדיקת גנרטורים ומערכות אל-פסק (אחת ל- 5 שנים ע"י חשמלאי בודק)**

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____

חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

נספח ב

בדיקת מערכות וציוד לכיבוי אש לשנת

1. לתייק באוגדן הבטיחות 2. הבדיקות בסעיפים 2-3 יבוצעו ע"י חברת שירות מוסמכת לתחזוקת ציוד לכיבוי אש. 3. סעיפים 4-5 יבוצעו ע"י מכון התקנים או מי שהוסמך לכך.
1. בדיקת ויזואלית למטפי כיבוי אש (אחת לחודש ע"י עובד היחידה)

החודש	שם	תפקיד	חתימה	הערות
ינואר				
פברואר				
מרץ				
אפריל				
מאי				
יוני				
יולי				
אוגוסט				
ספטמבר				
אוקטובר				
נובמבר				
דצמבר				

2. בדיקת ציוד כיבוי אש (אחת לשנה ע"י תחזוקאי מטפים מוסמך לציוד כיבוי אש)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
 חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

3. בדיקת גלאי עשן (אחת לשנה ע"י מכון התקנים או מי שהוסמך על ידו)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
 חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

4. בדיקת מתזי מים במקומות שמותקנים מתזים (אחת לשנה ע"י מכון התקנים או מי שהוסמך על ידו)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
 חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

פרק 5

תיאורי תפקיד במערך

הבטיחות העירוני

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר תפקיד: א	פרק 5: תיאורי תפקיד
שם התפקיד: ממונה בטיחות		

תיאור תפקיד – ממונה בטיחות

1. להכין נהלים, הנחיות, הוראות בטיחות וגיהות, לפרסם ולעדכן אותן.
2. לפקח על ביצוע הוראות הבטיחות בעירייה, ולדווח להנהלה על כל הפרה שלהן.
3. לערוך סקרי סיכון ולאחר מפגעי בטיחות וגיהות.
4. להורות על הפסקת עבודה במקרים שבהם נשקפת סכנה מיידית לעובדים ו/או לציבור.
5. לדרוש הטמעה של סדרי בטיחות וגיהות נאותים בעירייה, בתהליכי העבודה, במתקנים, במבנים, בציוד ובחומרים.
6. לוודא סימון חומרים, ציוד ותהליכי עבודה מסוכנים, ולוודא התקנה של שילוט הדרכה לשימוש בציוד מגן אישי.
7. לייעץ לגורמי פנים על סדרי הבטיחות, התקנים ושימוש בציוד מגן אישי.
8. לרכז את המידע הקשור לתאונות העבודה ומחלות המקצוע בעירייה.
9. לברר את הסיבות והנסיבות של תאונות העבודה בעירייה, לתעד את הממצאים ולהכין דוח הכולל מסקנות והמלצות.
10. לבצע מעקב אחר עובדים החייבים בבדיקות רפואיות תקופתיות.
11. לבצע מעקב אחר בדיקות סביבתיות תעסוקתיות.
12. לבצע מעקב אחר ביקורת תקופתית של ציוד, כלי עבודה, מתקנים וציוד מגן אישי.
13. לקבוע סדרי בטיחות וגיהות בעת העסקתם של קבלני חוץ.
14. להכין תוכנית הדרכת עובדים בנושא בטיחות וגיהות בעבודה.
15. לתאם את פעולות נאמני בטיחות ונאמני האש ביחידות העירייה.
16. ממונה בטיחות המשמש כמזכיר ועדת הבטיחות אחראי ל:
 - א. זימון חברי הוועדה והכנת סדר יום.
 - ב. דיווח שוטף לוועדה.
 - ג. רישום פרוטוקול והפצתו.
 - ד. יישום המלצות הוועדה.
17. להכין תוכנית ותרגול שגרתי למצבי חרום.
18. להכין תוכנית בטיחות כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה.
19. לייצג את העירייה מול גורמי חוץ: משרד העבודה, המוסד לבטיחות ולגיהות, מרפאות תעסוקתיות, רשויות מקומיות, כיבוי אש וגופים ציבוריים ופרטיים אחרים העוסקים בבטיחות.
20. לדווח למפקח העבודה האזורי ע"פ דרישתו על פעולות לקידום הבטיחות בעירייה.
21. להתלוות אל מפקח העבודה בעת ביקורו ברשות.

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר תפקיד : ב	פרק 5: תיאורי תפקיד
שם התפקיד : נאמן בטיחות		

תיאור תפקיד – נאמן בטיחות

1. תפקידיו של נאמן הבטיחות האגפי/היחידתי

- 1.1 מסייע למנהל היחידה /המחלקה/ לקיים את הוראות הבטיחות במקום העבודה.
- 1.2 בודק את תנאי הבטיחות והגיהות ביחידה, ופועל למען שיפורם.
- 1.3 מבצע ביקורת ויזואלית תקופתית לשלמות ותקינות ציוד לכיבוי אש ומפסקי פחת, אם הוטל עליו במפורש לעשות כן.
- 1.4 מבצע מעקב אחר הסרה של מפגעי בטיחות ביחידה.
- 1.5 מתלווה אל ממונה הבטיחות בעת ביקורו ביחידה.
- 1.6 מסייע להעביר מידע ומדריך את העובדים במקום עבודתו.
- 1.7 מדווח למנהל היחידה ולממונה על הבטיחות על ליקויי הבטיחות ביחידה.
- 1.8 מדווח למנהל היחידה ולממונה על הבטיחות על אירוע בטיחות שהתרחש במקום העבודה (תאונה, מקרה מסוכן).

2. תפקידיו של נאמן הבטיחות המינהלי

- 2.1 לשקף תמונת מצב של כשלים ומפגעי בטיחות למנהל המינהל בכל יחידות / אגפי המינהל.
- 2.2 לרכז את צורכי בטיחות ולהכין תוכנית בטיחות שתיתן מענה לצרכים הללו.
- 2.3 לדווח למנהל המינהל על הדרכת עובדים רוחבית במינהל.
- 2.4 לסייע ליישם את דרישות תוכנית הבטיחות, תוך כדי בקרה והכוונה מול מנהלי האגפים / יחידות במינהל.
- 2.5 לרכז דרישות תקציביות של המינהל בנושא בטיחות וגיהות.

3. סמכויותיו של נאמן הבטיחות

- 3.1 לעיין בדוחות ובמסמכים הנוגעים לבטיחות ולגיהות במקום עבודתו.
- 3.2 להצטרף למפקח עבודה בעת ביקורו ביחידה, ע"פ דרישה ממנו או מהממונה על הבטיחות.

4. הגנה על נאמן הבטיחות

- 4.1 מנהל היחידה יאפשר לנאמן הבטיחות למלא את תפקידו, ויעודד את פעולותיו לשיפור תנאי הבטיחות והגיהות.
- 4.2 מנהל היחידה יפעל לתיקון הליקויים שנמסרו לו ע"י נאמן הבטיחות.
- 4.3 מנהל היחידה לא יפגע בתנאי עבודתו ובמעמדו של נאמן הבטיחות.

פרק 5: תיאורי תפקיד	מספר תפקיד: ג	עמוד 1 מתוך 5 עמודים
שם התפקיד: ועדת בטיחות		

תיאור תפקיד – ועדת בטיחות

להלן מידע על ועדת בטיחות, הרכבה, תפקידיה וסמכויותיה.

1. מהי ועדת בטיחות?

ועדת בטיחות היא גוף פריטטי פנימי המורכב מנציגי ההנהלה ומנציגי העובדים, ואשר תפקידה הוא לקדם את ענייני הבטיחות והגיהות בארגון. הוועדה מוקמת מתוקף חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954. הוועדה פועלת ומתנהלת בהתאם לתקנון המצורף כנספח. בתחום הבטיחות פועלים המעבידים והעובדים במישור אחד ואין ביניהם ניגוד אינטרסים – שניהם מעוניינים במניעת תאונות – ולכן אחת השיטות היעילות שאומצה בארץ להשגת תוצאות חיוביות בנושא היא הפעלת ועדת בטיחות המשותפת להנהלה לעובדים.

2. מינוי חברי הוועדה

נציגי ההנהלה בוועדת הבטיחות מתמנים ע"י המעביד. נציגי העובדים בוועדת הבטיחות מתמנים ע"י ועד העובדים.

3. תפקידיה של ועדת הבטיחות

עיקר תפקידיה של הוועדה:

- א. החדרה של תודעת הבטיחות בקרב המנהלים והעובדים.
- ב. קידום ושיפור תנאי הבטיחות והגיהות בעבודה, לרבות עריכת סיורים בארגון.
- ג. דיון בנסיבות של תאונות העבודה בארגון.
- ד. חקירה וביורר, תוך כדי מתן המלצות על אירועים של "כמעט תאונה", כדי למנוע תאונות בעתיד.
- ה. טיפול קבוע באכיפה של הוראות הבטיחות בקרב העובדים בארגון.
- ו. החלטה על חלוקת פרסי בטיחות לעובדים או אמצעי תגמול אחרים.

עמוד 2 מתוך 5 עמודים	מספר תפקיד : ג	פרק 5: תיאורי תפקיד
שם התפקיד : ועדת בטיחות		

4. חובותיה וסמכויותיה של ועדת הבטיחות

- להלן חובותיה וסמכויותיה של ועדת הבטיחות בהתאם לחוק:
- א. לברר את הסיבות ואת הנסיבות של תאונות העבודה בארגון, ולהמליץ על האמצעים למניעתן.
 - ב. לבדוק את תנאי הבטיחות והגיהות, להמליץ על התייעלות ולייעץ בקביעה של כללי בטיחות.
 - ג. לקבל דין וחשבון מנאמני הבטיחות, לבקר ולתאם את פעולותיהם.
 - ד. להתלוות למפקח עבודה בעת ביקוריו בארגון.

5. נקיטת אמצעים משמעותיים על אי-מילוי הוראות הבטיחות

- ועדת הבטיחות רשאית להמליץ בפני המעביד על נקיטת אמצעים, ולהטיל סנקציות נגד עובד המפר או פוגע בכללי הבטיחות כדלהלן:
- א. ניכוי משכר העובד עד שבוע ימים.
 - ב. הפסקת עבודתו של העובד עד שבועיים ימים.
 - ג. העברה לתפקיד אחר.
 - ד. אם סנקציה ג' אינה ישימה, פיטורין.

6. לסיכום

הורדת עקומת התאונות בעבודה בארגון או מניעתן היא משימה אנושית רבת חשיבות המחייבת כל אחד מאתנו, כולל ציבור העובדים, האחראי, המנהל, הממונה על הבטיחות והנהלת העירייה. זוהי גם משימה בעלת חשיבות כלכלית עצומה לעירייה עצמה ולמשק כולו.

שיתוף פעולה בין הנהלת העירייה לבין העובדים יכול לסייע למנוע תאונות בעבודה ולהקטין את מספרן. אפשר לבצע את שיתוף הפעולה הזה באמצעות ועדת בטיחות שייעודה העיקרי הוא טיפול בבטיחות ובגיהות העובדים.

יחסי אנוש חיוביים ושיתוף פעולה בין ועדת הבטיחות להנהלה יקדמו את הבטיחות בארגון, והדבר גם יסייע להגביר את רוח ההזדהות של העובדים עם מטרות הארגון.

פרק 5: תיאורי תפקיד	מספר תפקיד: ג	עמוד 3 מתוך 5 עמודים
שם התפקיד: ועדת בטיחות		

נספח – תקנון ועדת בטיחות

1. כללי

ועדת בטיחות היא גוף פריטטי פנימי המורכב מנציגי ההנהלה ומנציגי העובדים, ואשר תפקידה הוא לקדם את ענייני הבטיחות והגיהות בארגון. הוועדה פועלת מתוקף חוק ארגון הפיקוח על העבודה, ותקנון זה בא להסדיר את אופן התנהלותה והחברים בה.

2. התכנסות הוועדה

- 2.1 הוועדה תתכנס בכל אחד מאלה:
 - א. ביום חמישי או רביעי האחרון בכל חודש זוגי.
 - ב. על פי דרישת שליש מחבריה לפחות.
 - ג. על פי דרישת יו"ר הוועדה או הממונה על הבטיחות.
 - ד. בעקבות תאונת עבודה או מקרה מסוכן חריג.
- 2.2 מזכיר הוועדה ישלח זימון לחברי הוועדה ולגורמים אחרים הרלבנטיים לדיונים בוועדה, על מועד התכנסותה ומיקומה הסופי.
- 2.3 אורחים נוספים שלא הוזמנו לוועדה אינם רשאים להשתתף בישיבותיה, אלא בהסכמת יו"ר הוועדה.
- 2.4 חבר ועדה רשאי להודיע למזכיר הוועדה על היעדרו ועל מילוי מקומו ע"י פלוני. לממלא המקום לא תהיה זכות הצבעה בעת קבלת החלטות.
- 2.5 הממונה על הבטיחות ימלא את מקום יו"ר הוועדה בהיעדרו, וישמש כמזכיר הוועדה.

3. סדר יום

- 3.1 הממונה על הבטיחות יקבע את סדר היום של ישיבות הוועדה.
- 3.2 כל חבר רשאי להעלות נושא לדיון בוועדה.

4. מניין חוקי

- 4.1 כל הרכב.

עמוד 4 מתוך 5 עמודים	מספר תפקיד: ג	פרק 5: תיאורי תפקיד
שם התפקיד: ועדת בטיחות		

5. קבלת החלטות

- 5.1 קבלת החלטות תתקבל ברוב רגיל, בכפוף לכלל הפריטטיות להלן.
- 5.2 "כלל הפריטטיות" – הן לנציגי ההנהלה והן לנציגי העובדים משקל של 50% כמקשה אחת מסך קולות חברי הוועדה הנוכחים בדיון.
- 5.3 מזכיר הוועדה יקיים משאל טלפוני בין חברי הוועדה עפ"י צורך.

6. רישום פרוטוקול

- 6.1 מזכיר הוועדה ירשום פרוטוקול שירכז את תוכן הפגישה ואת החלטות הוועדה.
- 6.2 בפרוטוקול החלטה לא תצוין דעתו של חבר ועדה, אלא אם כן ביקש זאת במפורש.

7. סדרי משמעת

- 7.1 ועדת הבטיחות תמליץ בפני המעביד (ראש העיר / מנכ"ל העירייה) לנקוט באמצעים והטלת סנקציות כדלהלן, שיתקיימו בפועל או על תנאי לתקופה קצובה, כנגד כל עובד המפר או פוגע בכללי הבטיחות:
 - א. מתן אתראה/אזהרה.
 - ב. הטלת קנס בגובה של עד שבוע ימי עבודה משכר העובד.
 - ג. הפסקת עבודתו של העובד עד שבועיים ימים.
 - ד. העברה לתפקיד אחר.
 - ה. פיטורין.
- 7.2 אם עובד לא הופיע לדיון בוועדת הבטיחות, רשאית הוועדה להמליץ על נקיטת אמצעים משמעתיים נגדו גם בהיעדרו.
- 7.3 הממונה על הבטיחות יעביר את המלצת הוועדה בענייני משמעת עובדים לאישור המעביד, ומנהל משאבי אנוש יוציא לפועל את החלטת המעביד.

8. אתיקה

- 8.1 חברי הוועדה מחויבים לפעול ללא משוא פנים לקידום בטיחות ורווחת העובדים, לקיים את החלטות הוועדה והוראות הבטיחות בעירייה במסירות ולשמש דוגמה אישית בכל האמור להתנהגות בטיחותית.
- 8.2 חבר הסבור כי קיים ניגוד אינטרסים מובהק מעצם השתתפותו בדיון, יודיע על כך מראש ויפסול את השתתפותו בדיון.

עמוד 5 מתוך 5 עמודים	מספר תפקיד: ג	פרק 5: תיאורי תפקיד
שם התפקיד: ועדת בטיחות		

8.3 חל איסור על חברי הוועדה לדון עם גורמים מחוץ לוועדה על עובדים שמתקיימים נגדם הליכים משמעותיים.

9. התפטרות

9.1 חבר ועדה רשאי להתפטר בכל עת מחברותו בוועדה, והתפטרותו תיכנס לתוקף, אלא אם כן חזר בו מהתפטרותו בתוך 48 שעות לאחר שהודיע בכתב על כך לממונה על הבטיחות.

10. שינוי התקנון

כל שינוי בתקנון זה מחייב הסכמה של שני-שליש לפחות מחברי הוועדה.

אישור התקנון

אושר פה אחד על ידי ועדת הבטיחות בישיבתה ביום כה' בשבט תשע"ד-26.01.2014.

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר תפקיד: ד	פרק 5: תיאורי תפקיד
שם התפקיד: ממונה על עזרה ראשונה		

תיאור תפקיד – ממונה על עזרה ראשונה

1. מסייע למנהל היחידה/המחלקה/ לקיים את הוראות הבטיחות בנושא עזרה ראשונה במקום העבודה.
2. מגיש עזרה ראשונה בעת הצורך, אם הוכשר לכך.
3. מבצע ביקורת ויזואלית תקופתית לשלמות ושמישות הציוד לעזרה ראשונה בארון עזרה ראשונה ובערכות עזרה ראשונה לרכב (ניידות).
4. מבצע ביקורת ויזואלית תקופתית לשלמות ושמישות ערכת החיאה. מוודא שמסכת כיס ונתיב אוויר יימצאו בכל עת בערכת ההחיאה.
5. מבצע ביקורת ויזואלית תקופתית לשלמות ושמישות ערכות חילוץ ומילוט, אם הן ישנן.
6. אחראי על הימצאות פריטי עזרה ראשונה הנקובים בתקנות הבטיחות בעבודה ("עזרה ראשונה במקומות עבודה").
7. מרכז את צורכי ציוד העזרה ראשונה ביחידה ומדווח לממונה עליו.
8. מתלווה אל ממונה הבטיחות בעת ביקורו ביחידה.
9. מסייע להעביר מידע הנדרש בנושא עזרה ראשונה לעובדים במקום עבודתו.
10. מדווח למנהל היחידה ולממונה על הבטיחות על ליקויי הבטיחות בנושא עזרה ראשונה ביחידה.

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר תפקיד: ה	פרק 5: תיאורי תפקיד
שם התפקיד: נאמן אש		

תיאור תפקיד – נאמן אש

1. מסייע למנהל היחידה /המחלקה/ לקיים את הוראות הבטיחות והחקיקה למניעת דליקות במקום העבודה.
2. בודק את תנאי הבטיחות והגיהות ביחידה ופועל למען שיפורם.
3. מבצע ביקורת ויזואלית תקופתית לשלמות ותקינות ציוד לכיבוי אש ומפסקי פחת, אם הוטל עליו במפורש לעשות כן.
4. מרכז את צורכי הכיבוי ביחידה ומדווח לממונה עליו.
5. מבצע מעקב אחר הסרת מפגעי בטיחות אש ביחידה.
6. מתלווה אל ממונה הבטיחות בעת ביקורו ביחידה.
7. מסייע להעביר מידע ומדריך את העובדים במקום עבודתו בנושא מניעת דליקות וכיבוי אש.
8. מדווח למנהל היחידה ולממונה על הבטיחות על ליקויי הבטיחות בנושא אש ביחידה.
9. מדווח למנהל היחידה ולממונה על הבטיחות על אירוע אש שהתרחש במקום העבודה.
10. לזמן ביקורת מניעת דליקות של שירותי הכבאות ביחידה ולהילוות אליה.

נספחים

לשכת מנכ"ל

טופס דיווח על תאונת עבודה

לכבוד
הממונה על הבטיחות

הרינו להודיעך על תאונת עבודה שפרטיה להלן:

(1) פרטי הנפגע

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____ ת.ז.: _____

כתובת מגורים: _____ טלפון: _____

תאריך לידה: _____ תאריך תחילת עבודה: _____

תפקיד: _____ ותק בתפקיד: _____

שם הממונה הישיר: _____

(2) פרטי התאונה

תאריך התאונה: _____ שעת התאונה: _____

שעת תחילת עבודה: _____ קיבל טיפול ב: _____

מקום התאונה: _____

מהות העיסוק בעת התאונה: _____

תיאור התאונה: _____

עדים לתאונה: _____

איברי גוף שנפגעו: _____

עמוד 1 מתוך 2 עמודים	מספר נספח : ב	נספחים
שם הנספח : טופס הדרכת עובד חדש		

טופס הדרכת עובד חדש

הצהרת עובד חדש עם קבלתו לעבודה – הדרכת בטיחות

יש למלא ולשלוח ביומיים הראשונים לאחר קליטת העובד

אני _____ ת.ז. _____
(שם פרטי) (שם משפחה)

עובד באגף: _____ במחלקה: _____ החל מ _____

מצהיר בזאת שקיבלתי הדרכה ממנהל המחלקה/היחידה.

המנהל _____ תידרך אותי בנושאים הבאים:
(שם פרטי שם משפחה)

- ❖ סוגי הכלים והחומרים הנמצאים בשימוש במחלקה.
- ❖ הסיכונים הכרוכים בביצוע העבודות במחלקה.
- ❖ אמצעי הבטיחות שבהם יש לנקוט כהגנה במהלך ביצוע העבודות.
- ❖ הוראות הבטיחות ונוהלי הבטיחות המקובלים ביחידה ובעירייה בכלל.

אני מתחייב לשמור על כללי הבטיחות המקובלים בעירייה.

אם אהיה בספק לגבי ביצועה של עבודה מסוימת, אראה עצמי חייב לבדוק ולהיוועץ עם הממונים עלי לפני ביצוע העבודה.

שם ומשפחה של העובד חתימת העובד תאריך

שם ומשפחה של המנהל המתדרך חתימת המנהל תאריך

עמוד 2 מתוך 2 עמודים	מספר נספח : ב	נספחים
שם הנספח : טופס הדרכת עובד חדש		

תאריך	חתימה	הממונה על הבטיחות
-------	-------	-------------------

(יחתום לעובדי כפיים ומפקחים על קבלנים)

עותקים:

1. לתיק אישי – מקור חתום למינהל משאבי אנוש.
2. לתיק בטיחות יחידתי.

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר נספח : ה	נספחים
שם הנספח : טופס מפעיל מכונת הרמה		

טופס מינוי מפעיל מכונת הרמה

[בהתאם לתקנה 18(ג) לתקנות הבטיחות העבודה (עגורנאים), מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים), התשנ"ג-1992].

1. פרטי מכונת ההרמה

שם המכונה: _____ שם היצרן: _____
 מס' מזהה: _____ עומס עבודה בטוח: _____
 המכונה מופעלת ע"י כוח: מְכַנֵּי / חשמלי / הידראולי / פניאומטי (הקף בעיגול)

2. פרטי והצהרת הממנה

אני הח"מ מצהיר בזאת כי מיניתי את האנשים שפרטיהם בסעיף 3 להלן להפעיל את מכונת ההרמה שפרטיה בסעיף 1 לעיל, וכי הם עומדים בכל הדרישות המפורטות בתקנה 18 של תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים), התשנ"ג-1992.

שם הממנה _____ תפקיד _____ כתובת _____
 חתימה _____ תאריך _____

3. פרטי והצהרת המפעיל

אני החתום מטה מצהיר בזאת שכל הנתונים המתייחסים לי נכונים, וכי קיבלתי הדרכה בהפעלת המכונה המפורטת בסעיף 1 לעיל כנדרש בתקנה 18 של התקנות הנזכרות בסעיף 2 לעיל.

שם משפחה	שם פרטי	תעודת זהות	שנת לידה	תפקיד	תאריך	חתימה

עמוד 1 מתוך 1 עמודים	מספר נספח : 1	נספחים
שם הנספח : טופס מבדק בטיחות להגנה על הציבור באתר בנייה		

טופס מבדק בטיחות להגנה על הציבור באתר בנייה

גוש: _____ חלקה: _____ כתובת: _____
 שם הקבלן: _____ טלפון: _____
 שם מנהל העבודה: _____ טלפון: _____

מס"ד	תיאור הבדיקה	כן	לא	הערות
1.	מינוי מנהל עבודה			תעודה בתוקף עד _____
2.	הודעה למפקח עבודה אזורי על ביצוע עבודת הבנייה ומינוי מנהל עבודה			נמסרה הודעה בתאריך: _____
3.	תוכנית ארגון בטיחות לאתר הבנייה			
4.	גידור אתר בנייה			
5.	שילוט אתר בנייה (איסור כניסת מורשים ופרטי המבצע)			
6.	הסדרי תנועה והגנה על עוברי דרך (גגון בטיחות, מעבר מקורה)			
7.	עמודי הפיגום עטופים בבד מרשת צפופה			
8.	פינוי פסולת (שרוולים, מכלי אשפה)			
9.	ריכוז פסולת במקום שאינו מהווה הפרעה לציבור			
10.	הערכת צנרת בצורה בטוחה			
11.	פירוק אסבסט עפ"י הנחיות המשרד להגנת הסביבה			
12.	קווי חשמל במרחק העולה על 3.25 מטרים מתילים של קווי חשמל במתח עד 33,000 וולט, ו-5 מטרים מתילים של קווי חשמל במתח העולה על 33,000 וולט			
13.	תסקיר בדיקה להפעלת עגורן צריח			בתוקף עד _____
14.	איסור הרמת מטענים מעל בני אדם			
15.	עבודות חפירה ללא ערעור יציבות המבנה או הדרך			
16.	איסור עבודות במזג אוויר סוער: הפעלת עגורן צריח, הרמת רכיבים טרומיים והרמת טפסות			
17.	אמצעי גיהות סניטרים			

שם וחתמת המפקח: _____ תאריך: _____

עמוד 1 מתוך 5 עמודים	מספר נספח : ז	נספחים
שם הנספח : נספח בטיחות להעסקת קבלן חוץ		

נספח בטיחות להעסקת קבלן חוץ

1. כללי

- 1.1 הקבלן מתחייב לקיים את ההסכם שנעשה איתו בקפדנות, במיומנות ובדקדקנות.
- 1.2 הקבלן לוקח על עצמו את מלוא האחריות בנוגע לבטיחות עובדיו, עובדי העירייה והציבור כחלק מעבודתו, ומתחייב לנקוט בכל אמצעי הזהירות במטרה על מנת למנוע תאונה, תקלה או אירוע חריג כלשהו.

2. חקיקה

- 2.1 הקבלן מתחייב לעבוד עפ"י כל חוקי ותקנות הבטיחות שפורסמו או שיפורסמו בעתיד, לרבות:
 - א. פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש תש"ל-1970) ותקנותיה.
 - ב. חוק ארגון הפיקוח על העבודה התשי"ד-1954 ותקנותיו.
 - ג. חוק החשמל התשי"ד-1954 ותקנותיו.
 - ד. חוק עבודת הנוער התשי"ג-1953 ותקנותיו.
 - ה. כל דין אחר החל על עבודתו.
- 2.2 הקבלן מתחייב לשמור על הוראות כל דין והוראות הבטיחות של העירייה או של כל גוף אחר החלות היום ואשר יחולו בעתיד.

3. הכרת העבודה

- 3.1 הקבלן מצהיר כי ביקר במקום ביצוע העבודות וסביבותיו ובחן את דרכי הגישה אליו, והוא מודע לאופי העבודה, לסיכונים הכרוכים בה ולאמצעים שבהם יש לנקוט למען עבודה בטיחותית.

4. איסור מעשה מסוכן

- 4.1 הקבלן מתחייב לבצע את העבודות תוך כדי שמירה קפדנית על כל כללי הבטיחות, ולהימנע מכל מעשה או מחדל העלולים להיות סכנה לאדם ו/או לרכוש.

5. השגחה על העבודה

- 5.1 עם תחילת העבודה ימנה הקבלן מיד אחראי עבודה, ובמקרים שבהם החוק דורש ימנה גם מנהל עבודה מוסמך ומהנדס ביצוע.
- 5.2 הקבלן יוודא שכל עבודה, לרבות עבודה ע"י קבלני משנה אם תאושר העסקתם ע"י העירייה, תבצע באופן בטיחותי תחת השגחתו הישירה והמתמדת של בא כוחו, אשר מינה כמפורט בתת סעיף קודם.

6. אתר העבודה

- 6.1 הקבלן מתחייב להחזיק את מקום ביצוע העבודה בצורה נקייה, מסודרת ובטוחה.
- 6.2 הקבלן מתחייב להתקין דרכי גישה נאותות ובטוחות בתוך מקום ביצוע העבודות.

שם הנספח : נספח בטיחות להעסקת קבלן חוץ

- 7. גידור, שילוט ואמצעי אזהרה**
 הקבלן מתחייב להתקין, לספק ולהחזיק על חשבונו : שמירה, גידור, תמרורי אזהרה לרבות פנסיים מהבהבים ושאר אמצעי זהירות תקינים, בכמות מספקת לביטחון המבנה, ולבטיחותם ונוחיותם של הציבור והעובדים, בכל מקום שיהיה צורך בכך או כפי שיידרש ע"י בא כח העירייה, או שיהיה דרוש עפ"י דין או עפ"י הוראה מצד רשות מוסמכת.
- 8. עבודות בנייה ובנייה הנדסית**
 8.1 עבודות בנייה או בנייה הנדסית יבוצעו עפ"י תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה).
 8.2 הקבלן הוא קבלן ראשי, כמי שהעירייה הטילה עליו את ביצוע עבודות הבנייה, והוא לוקח על עצמו כמבצע הבנייה את האחריות הכוללת לביצוע הוראות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה).
 8.3 הקבלן מתחייב להודיע למפקח העבודה האזורי על כל עבודת בנייה או בנייה הנדסית שמשכה הצפוי עולה על 6 שבועות, כנדרש בסעיף 192 לפקודת הבטיחות בעבודה.
- 9. חפירות**
 9.1 הקבלן מתחייב לבצע עבודות חפירה בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשמ"ח-1988, ובפרט פרק ט' – חפירות ועבודות עפר.
 9.2 הקבלן ידאג לתאם כל חפירה עם הרשויות הנדרשות ועפ"י דרישותיהן.
- 10. הריסות**
 הקבלן מתחייב לבצע עבודות הריסה בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשמ"ח-1988, ובפרט פרק י' – הריסות.
- 11. עבודה על גגות שבירים ו/או תלולים**
 עבודה על גגות שבירים ו/או תלולים ו/או חלקלקים תתבצע בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה על גגות שבירים או תלולים) התשמ"ו-1986.
- 12. עבודה בגובה**
 הקבלן יכשיר את עובדיו לביצוע משימות בגובה וינקוט בכל האמצעים הנדרשים למניעת נפילת אדם לעומק, בהתאם לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) תש"ל-1970, תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשמ"ח-1988, תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה) התשס"ז-2007 וכללי הזהירות המתחייבים בנסיבות קיום העבודה.
- 13. עבודה במקום מוקף**
 עבודה במקום מוקף (כניסה לכוכי ביוב, תאי ביקורת, מכלים וכד') תתבצע בהתאם לפקודת הבטיחות בעבודה תש"ל-1970, ועפ"י הוראות הבטיחות – עבודה במקום מוקף, מתוך קובץ הוראות הבטיחות לעבודות ביוב שבאתר הבטיחות של העירייה.

עמוד 3 מתוך 5 עמודים	מספר נספח : ?	נספחים
שם הנספח : נספח בטיחות להעסקת קבלן חוץ		

14. עבודות חשמל ו/או עבודות שיש בהן סיכון התחשמלות

- 14.1 עבודות חשמל יבוצעו ע"י חשמלאי בעל רישיון מתאים עפ"י חוק החשמל.
- 14.2 הקבלן לא יבצע עבודות חשמל תחת מתח-חי. במקרה הצורך יש לנתק את הזרם.
- 14.3 ניתוק זרם החשמל, חיבור/החזרת זרם החשמל, התחברות למקור חשמל ניתוק/חיבור מכשירי חשמל, תיעשה אך ורק בידיעתו ובאישורו של מנהל היחידה או עובד האחזקה האחראי במקום.
- 14.4 הקבלן יוודא, טרם תחילת העבודה, שסביבת העבודה שבה הוא מתכוון לעבוד יבשה, "נקייה" ממוליכים גלויים ומוארקת.
- 14.5 הקבלן מתחייב להשתמש בכלי עבודה חשמליים ידניים מטלטלים תקינים העומדים בתקנים לעניין בידוד כפול.
- 14.6 כל כלי עבודה המחובר לכבל הארחה יהיה מחובר ללוח שבו מפסק לזרם דלף (מפסק פחת), בין שהלוח קבוע ובין שהוא נייד.
- 14.7 הקבלן מתחייב שלא להשאיר מכשירי חשמל ללא השגחה, וכן לא לעשות שימוש במוליכי חשמל גלויים במקום העבודה.

15. עבודה בדרכים

הקבלן מתחייב לבצע עבודות בדרכים, אך ורק אם ניתן לו היתר בכתב לביצוע עבודות בדרכים מאת הרשות התמרור המקומית ומשטרת ישראל ועפ"י תנאיו, ובהתאם להוראות כל דין.

16. עבודה באש גלויה

בעת ביצוע עבודות, כגון חימום, חיתוך, ריתוך וכל פעולה אחרת הגורמת להיווצרות ניצוצות או אש גלויה, על הקבלן לנקוט בכל האמצעים למניעת התפשטות האש/פיצוץ, לרבות קיום אמצעי כיבוי זמינים, הרחקה ונטרול של חומרים דליקים, חציצה וכד'.

17. מקצועיות, כשירות והדרכת עובדי הקבלן

- 17.1 הקבלן מתחייב להעסיק על חשבונו לצורך ביצוע העבודות עפ"י הסכם זה, מספר מספיק של עובדים בעלי רמה מקצועית נאותה, שיהיו להם הכישורים, ההסמכה וההיתרים הדרושים והמתאימים לביצוע העבודות וידאג להכשירם עפ"י צורך.
- 17.2 הקבלן מתחייב טרם תחילת העבודה להדריך את עובדיו ו/או מי מטעמו על חשבונו בכל הקשור לעבודה בטיחותית עפ"י דין והסכם זה, באמצעות בעל מקצוע מתאים, כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999. הקבלן יוודא כי עובדיו הבינו את ההדרכה והסיכונים בעבודה שאליהם הם חשופים וכי הם פועלים על פיה. הקבלן יחזור ויקיים הדרכה כאמור בהתאם לצורכי העובדים, ולפחות אחת לשנה.
- 17.3 הקבלן מתחייב כי כל עובד מעובדיו ו/או מי מטעמו יהיה כשיר לעבודה מבחינה רפואית ולאחר שעבר את כל הבדיקות הרפואיות הדרושות עפ"י כל דין.

18. ציוד מגן אישי

הקבלן מתחייב לספק ציוד מגן אישי תקין ומתאים לעובדיו, ו/או למועסקיו ו/או למי מטעמו, כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי) התשנ"ז-1997, ויוודא שהם

שם הנספח : נספח בטיחות להעסקת קבלן חוז

משתמשים בו בהתאם לייעודם, לרבות נעלי בטיחות, ביגוד, קסדות מגן, כובעים, כפפות, משקפי מגן, אוזניות, מעילי גשם, ציוד למניעת נפילה מגובה וביגוד זוהר.

19. ציוד, מכונות, כלים, חומרים ופסולת

- 19.1 הקבלן מתחייב להשתמש בכלים וחומרים במצב תקין והמתאימים לביצוע העבודה.
- 19.2 הקבלן מתחייב להשתמש במכונות וכלים המוגנים לבטח, ולקיים את התקני הבטיחות והמיגונים, כך שלא תיווצר אפשרות לפגיעה בנפש.
- 19.3 הקבלן ידאג כי כל כלי העבודה, הציוד, הפסולת והחומרים יימצאו במקום בטוח שהוקצה לשם כך, ויהיו מונחים באופן ובמקום כך שיימנע כל נזק אפשרי לאדם או לרכוש.
- 19.4 הקבלן מתחייב כי כל ציוד מכני-הנדסי, כלי התעבורה, כלי הרמה, אביזרי הרמה וכו' יהיו תקינים ובעלי תסקיר בדיקה בתוקף ו/או רישיון בתוקף.
- 19.5 הקבלן מתחייב כי כל מפעיל ציוד מכני-הנדסי, מפעיל מכונת הרמה וכל אדם שנוהג בכלי תעבורה אחר יהיו בעלי הסמכה הנדרשת ורישיון בתוקף.

20. תאונות עבודה ומקרים מסוכנים

- 20.1 הקבלן מתחייב לדווח מיידית לאגף הפיקוח על העבודה במשרד התמי"ת על כל תאונת עבודה שבגינה נעדר עובד מטעמו מעל 3 ימים, או חס וחלילה גרמה למותו.
- 20.2 הקבלן מתחייב לדווח מיידית לבא כוח העירייה שהזמינו על כל תאונת עבודה או מקרה מסוכן שאירע תוך כדי ביצוע העבודה.
- 20.3 הקבלן מתחייב למסור את כל המידע הידוע לו, לרבות מסמכים כתובים, ולשתף פעולה עם בא כוח העירייה/הממונה על הבטיחות בעת תחקיר תאונות ומקרים מסוכנים.

21. משמעת והטלת סנקציות

- 21.1 הקבלן ו/או עובדיו ו/או מועסקיו ו/או מי מטעמו ישמעו לכל הוראות בא כוח העירייה/הממונה על הבטיחות, לרבות הוראה בדבר הפסקת עבודה בגין אי מילוי תנאי מתנאי הסכם זה או בשל קיום סיכון אחר לנפש ו/או רכוש, ולא תהיה לו עילה לדרוש פיצוי בגין הפסקת העבודה כאמור.
- 21.2 הקבלן ימסור, לפי דרישת בא כוח העירייה/הממונה על הבטיחות, את רשימת כל העובדים מטעמו כולל פרטים אישיים, ויצג עפ"י דרישה כל רישיון, תעודה וכל היתר אחר השייך לו או להם, לרבות ציוד, מכונות וכלי רכב.
- 21.3 הקבלן לא יעסיק עובדים שאינם עובדיו, אלא לפי היתר בכתב מאת העירייה.
- 21.4 אם נגרם נזק למקום או לציוד בגין הפרת הוראות הבטיחות ע"י הקבלן – הקבלן מסכים כי הערכת שווי הנזק כפי שנעשתה ע"י מפקח מטעם העירייה תחייב את הקבלן, וסכום זה יקוזז מכל סכום המגיע לקבלן לפי הסכם ההתקשרות עימו.
- 21.5 אם לא מילא הקבלן, ו/או עובדיו, ו/או מועסקיו, או מי מטעמם אחר הדרישות המופיעות בנספח זה – רשאית העירייה להטיל קנס בשווי של עד 3000 ש"ח לכל יום ו/או מקרה, וסכום זה יקוזז מהסכומים המגיעים לקבלן עפ"י ההסכם.

עמוד 5 מתוך 5 עמודים	מספר נספח : ז	נספחים
שם הנספח : נספח בטיחות להעסקת קבלן חוץ		

הצהרת הקבלן

אני הח"מ מצהיר בזאת, כי קראתי והבנתי את תוכן נספח הבטיחות וכי אני מתחייב לעבוד על פיו ועפ"י הוראות כל דין.

_____ שם הקבלן _____ חתימת הקבלן _____ תאריך

